

ATHENS EPIDAUROS FESTIVAL

2019-2025

ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από τον Σεπτέμβριο του 2019, όταν αναλάβαμε την Καλλιτεχνική Διεύθυνση του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, εργαστήκαμε συστηματικά με στόχο την ανανέωση της φιλοσοφίας, του περιεχομένου και της εικόνας του μεγαλύτερου πολιτιστικού οργανισμού της χώρας. Με γνώμονα την υψηλή καλλιτεχνική ποιότητα, την εξωστρέφεια, την πολυφωνία, την τόλμη, τη συμπερίληψη, τη χρηστή οικονομική διαχείριση και την αναβάθμιση των υποδομών μας, και παρά τις αντιξοότητες –ιδιαιτέρως κατά τα δύο πρώτα χρόνια της πρώτης θητείας μας (2020-2021), εξαιτίας της πανδημίας του COVID-19–, χάρη στον μόχθο και τη φροντίδα όλης της ομάδας μας, παραδίδουμε σήμερα ένα ανανεωμένο, εύρωστο και πολύ-πλευρο Φεστιβάλ.

Ένα Φεστιβάλ εξωστρεφές, χάρη στις μεγάλες διεθνείς συμπαραγωγές και τις παγκόσμιες πρεμιέρες μας, σε συνεργασία με κορυφαίους καλλιτεχνικούς οργανισμούς. Η αναζωογόνηση της φυσιογνωμίας μας μάς τοποθέτησε στον πανευρωπαϊκό αλλά και τον παγκόσμιο χάρτη του πολιτισμού σε ακόμα πιο ισχυρή θέση.

Ένα Φεστιβάλ άξιο πρεσβευτή της Ελλάδας στο εξωτερικό. Χάρη στη δημιουργία της πλατφόρμας *grape –Greek Agora of Performance–*, που φέτος πραγματοποιείται για τρίτη χρονιά, δώσαμε την ευκαιρία σε δημιουργούς του Θεάτρου και του Χορού να παρουσιάσουν τα έργα τους σε κορυφαία θέατρα και φεστιβάλ 40 πόλεων του εξωτερικού. Μια πρωτοβουλία που ήρθε να καλύψει ένα κενό δεκαετιών και συστηματοποιεί τον διάλογο των Ελλήνων καλλιτεχνών με τη διεθνή κοινότητα.

Ένα Φεστιβάλ διευρυμένο, με νέους προσανατολισμούς και ιδιαίτερη έμφαση στην προβολή νέων καλλιτεχνικών ρευμάτων, τα οποία προσέλκυσαν νέο κοινό. Με σταθερά αυξανόμενο αριθμό θεατών, φθάσαμε να ξεπεράσουμε τους 250 χιλιάδες θεατές κατ' έτος. Προς αυτή την κατεύθυνση εξάλλου κινήθηκε και η στρατηγική μας για τη ριζική ανανέωση του προφίλ του Φεστιβάλ. Όχι μόνο μέσα από τον σχεδιασμό και τη δημιουργία νέας εταιρικής ταυτότητας, αλλά και μέσα από την ενίσχυση της οπτικής επικοινωνίας, σε συνεργασία με κορυφαία δημιουργικά γραφεία. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις νέες τεχνολογίες, στον εμπλουτισμό και τον ανασχεδιασμό των εκδόσεων και των ειδών πωλητηρίου, στην υπαίθρια προβολή αλλά και στην ανάπτυξη των σχέσεών μας με παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας.

Ένα Φεστιβάλ τολμηρό – με στοχευμένη πρόταση όσον αφορά την κληρονομιά του Αρχαίου Δράματος, χωρίς στεγανά και χωρίς φόβο. Το εξαετές μας πλάνο αρθρώθηκε στο τρίπτυχο *Νέες δραματουργίες – Διεθνείς σκηνοθέτες – Έρευνα* και κατάφερε να πυροδοτήσει ουσιαστικές συζητήσεις μέσα στην κοινωνία για την αντιμετώπιση του Αρχαίου Δράματος σήμερα, αλλά και να φέρει στα θεατρά μας ένα κοινό πολυπληθές, ποικίλο, όλων των ηλικιών και διαφορετικών

καταβολών. Ακόμα και η έντονη κριτική που ορισμένες φορές διατυπώθηκε είναι για εμάς ένδειξη της απήχησης του προγράμματός μας και συνέβαλε αναμφίβολα στην αναζωπύρωση του δημόσιου διαλόγου γύρω από το κρίσιμο αυτό θέμα. Αποστολή μας ήταν η σύνδεση της κληρονομιάς του Αρχαίου Δράματος με τις σύγχρονες παραστατικές φόρμες και δραματουργικές αναζητήσεις, και όχι η μουσειακή αναπαράσταση μιας εικασίας για το ποια ήταν κάποτε η μορφή αυτών των έργων/παραστάσεων. Επιδιώξαμε να δημιουργήσουμε παραστάσεις που να αφορούν τον σύγχρονο θεατή και να εξελίσσουν την οπτική του – στον κόσμο και στην τέχνη.

Παραδίδουμε ένα Φεστιβάλ ολοζώντανο, ανοικτό στην κοινωνία, με παραστάσεις που έφεραν στην Ελλάδα για πρώτη φορά δεκάδες πρωτοποριακούς καλλιτέχνες και καλλιτέχνιδες και γέννησαν γεγονότα που άφησαν ξεχωριστό ίχνος. Επιπλέον, διατηρώντας την ανοικτή πρόσκληση για κατάθεση προτάσεων από καλλιτέχνες, στηρίξαμε την εγχώρια παραγωγή ακόμα και μέσα στην πανδημία, δώσαμε φωνή σε πρωτοεμφανιζόμενους δημιουργούς, ανοίξαμε τις πόρτες μας σε διαφορετικές αισθητικές τάσεις και φωνές, προσφέραμε πληθώρα δωρεάν δράσεων στο κοινό, ενώ διατηρήσαμε χαμηλά το αντίτιμο των εισιτηρίων μας, παρά την αλματώδη αύξηση στα κόστη παραγωγής και μετάκλησης παραστάσεων.

Ένα Φεστιβάλ με πολύ σημαντικές τομές ως προς το διοικητικό του σκέλος, δεδομένου ότι μετατράπηκε η νομική μορφή του σε ΝΠΙΔ, έτσι ώστε να είναι συμβατή με τους σκοπούς και τη λειτουργία του. Για πρώτη φορά θεσπίστηκε Οργανόγραμμα και Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, ενώ παράλληλα δρομολογήθηκε η στελέχωση του οργανισμού με τακτικό προσωπικό μέσω ΑΣΕΠ. Ταυτόχρονα, διαρκής υπήρξε η μέριμνα για την εκ βάθρων ανανέωση των υποδομών μας, με τη διαμόρφωση νέων χώρων, την απόκτηση μόνιμου τεχνικού εξοπλισμού, τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό αλλά και την ψηφιακή οργάνωση του αρχείου μας.

Ένα Φεστιβάλ με ισχυρούς συμμάχους – με δωρεές και χορηγίες που επιτρέπουν μια ακόμα πιο πλουραλιστική κατάρτιση του προγράμματος. Για πρώτη φορά συσπειρώθηκε γύρω από το Φεστιβάλ τόσο μεγάλη ομάδα υποστηρικτών, με αποτέλεσμα την εντυπωσιακή αύξηση στα έσοδά μας. Το 2019 το ποσόν από χορηγίες ανερχόταν σε 147.000 ευρώ. Για το έτος 2025, με τις προσπάθειες Διοίκησης και Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης, το έσοδο από χορηγίες και δωρεές ανέρχεται σε 3.250.000 ευρώ. Να σημειωθεί, εξάλλου, ότι από την πορεία του οικονομικού απολογισμού για το έτος 2025, διαδικασία η οποία είναι ακόμα σε εξέλιξη, διαφαίνεται ξεκάθαρα ότι όχι μόνο βρισκόμαστε εντός των εγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων, αλλά επιπλέον καταγράφεται πλεόνασμα, το οποίο αφήνει σημαντικό διαθέσιμο για την επόμενη μέρα του Οργανισμού.

Πιστέψαμε σε ένα Φεστιβάλ που τιμά το παρελθόν του και γιορτάζει το μέλλον του. Ειδικά φέτος, χρονιά επετειακή, σχεδιάσαμε και παρουσιάσαμε στην Επίδαυρο τέσσερα ξεχωριστά γεγονότα παγκόσμιας ακτινοβολίας, δημιουργήσαμε μια ταινία βασισμένη

στη σοφόκλεια *Ηλέκτρα*, από επτά σκηνοθέτες που συμβολίζουν τις επτά δεκαετίες της διαδρομής μας, εκδώσαμε έναν μεγάλο επετειακό τόμο με εικόνες από την εβδομηντάχρονη ιστορία μας, βάλαμε τα θεμέλια για την εγκατάσταση ενός Pavillion στην Επίδαυρο, που θα καλύπτει ανάγκες ετών για τον οργανισμό μας, και στρέψαμε το βλέμμα στους ανθρώπους του Φεστιβάλ μέσα από την παραγωγή ενός ντοκιμαντέρ φτιαγμένου από μαρτυρίες τους.

Κάθε νέα Καλλιτεχνική Διεύθυνση σμιλεύει τη δική της αποστολή. Με γνώση της ιστορικής συνέχειας του Φεστιβάλ, επιχειρεί να καταθέσει τη δική της πρόταση και να αφήσει μια παρακαταθήκη για την επόμενη φάση του οργανισμού. Κατά τη δική μας εξαετία επιδιώξαμε να δημιουργήσουμε ένα πρόγραμμα πολυφωνικό, σύγχρονο και τολμηρό, με καλλιτέχνες από όλα τα μέρη του κόσμου· καλλιτέχνες που κατά τη γνώμη μας είχαν να κομίσουν μια πρόταση ενδιαφέρουσα, που να συνομιλεί δημιουργικά με τις κατευθύνσεις του γενικότερου σχεδιασμού μας. Έγιναν όλα σωστά; Και βέβαια όχι. Τα λάθη και οι παραλείψεις μας δεν ήταν, όμως, από πρόθεση να αδικήσουμε κανέναν.

Στον τόμο αυτόν θα βρείτε αναλυτικά το σκεπτικό μας αλλά και τις πρωτοβουλίες που αναλάβαμε για νέες δράσεις, πλατφόρμες, συνεργασίες και τρόπους λειτουργίας και οργάνωσης, που ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσουν γόνιμο έδαφος για ακόμα μεγαλύτερη εξέλιξη και ανάπτυξη του Φεστιβάλ. Οι έντεκα πυλώνες της στρατηγικής μας, που αναλύονται στη συνέχεια, δεν συνθέτουν μια εξαντλητική παράθεση της δραστηριότητας που αναπτύξαμε. (Το πλήρες πρόγραμμα κάθε έτους μπορεί ο αναγνώστης να το βρει στο Παράρτημα 1.) Καταδεικνύουν, ωστόσο, τη φιλοσοφία και τον τρόπο λειτουργίας μας, και προσφέρουν μια συνολικότερη θεώρηση των όσων επιχειρήσαμε.

Τα θετικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται εδώ οφείλονται στην τεράστια προσπάθεια ολόκληρης της ομάδας εργαζομένων πάνω και πίσω από τη σκηνή, στις συντονισμένες ενέργειες της Διοίκησης, της Γενικής Διεύθυνσης και του Προέδρου μας προσωπικά, στη σημαντική στήριξη της ηγεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, στη συνδρομή των χορηγών και δωρητών μας, στην ουσιαστική κατάθεση των καλλιτεχνικών ομάδων, στο ενδιαφέρον του Τύπου και του κοινού, που στήριξαν με ενθουσιώδη τρόπο το έργο μας. Τέλος, θα ήθελα να κάνω μια ειδική αναφορά στις πιο κοντινές μου συνεργάτιδες, καθώς και στους καλλιτεχνικούς συμβούλους, για την υπομονή και την τόσο δημιουργική μας συμπόρευση. Τους ευχαριστώ όλους και όλες από καρδιάς για έξι συναρπαστικά, αξέχαστα χρόνια.

Κατερίνα Ευαγγελάτου
Σκηνοθέτις
Καλλιτεχνική Διευθύντρια
Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου
2019 – 2025

ΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΞΑΕΤΙΑΣ

1	Εξωστρέφεια: Τόνωση του διεθνούς στίγματος του Φεστιβάλ
2	Παραγωγή και εξαγωγή ελληνικών παραστάσεων στο εξωτερικό: grape – Greek Agora of Performance
3	Αναζωογόνηση της κληρονομιάς του Αρχαίου Δράματος
4	Δημιουργία κύκλων: Έμφαση στη δραματουργική ταυτότητα του καλλιτεχνικού προγράμματος
5	Open Plan: Χρονική επέκταση των καλλιτεχνικών δράσεων
6	Πολυφωνία – Άνοιγμα σε νέα καλλιτεχνικά είδη
7	Διεύρυνση συνεργασιών με εγχώριους πολιτιστικούς φορείς
8	Ανάπτυξη του τομέα των εκδόσεων
9	Ανανέωση του προφίλ του Φεστιβάλ
10	Ενίσχυση χορηγικών συνεργασιών: Στρατηγικές συμμαχίες για τον σύγχρονο πολιτισμό
11	Αναβάθμιση υποδομών του Οργανισμού

Η Pia Händler στην παράσταση *Αγαμέμνων*, Σκηνοθεσία Ulrich Rasche, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, 2022. © Πάτροκλος Σκαφίδας

1

Εξωστρέφεια

Τόνωση του διεθνούς
στίγματος του Φεστιβάλ

Η Elsa Lepoivre στην παράσταση *Hecuba, not Hecuba*, σκηνοθεσία Tiago Rodrigues, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, 2024. © Alex Kat

α. Διεθνείς συμπράξεις στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου

Η εξωστρέφεια και η τόνωση του διεθνούς στίγματος

του Φεστιβάλ ήταν η προτεραιότητα του καλλιτεχνικού προγραμματισμού καθ' όλη την εξαετία. Το Φεστιβάλ είναι για μας ένας ιδανικός τόπος δημιουργίας, συνάντησης και ζυμώσεων με τις νέες τάσεις στον χώρο των παραστατικών τεχνών. Προτάξαμε, λοιπόν, την έμφαση στον διεθνή του χαρακτήρα.

Αυτός ο στόχος υποστηρίχθηκε διπλά στην Επίδαυρο, καταρχάς με διεθνείς παραγωγές έργων Αρχαίου Δράματος (ή εμπνευσμένων από το Αρχαίο Δράμα), από σκηνοθέτες που κρίναμε ότι έχουν κάτι ουσιαστικό να καταθέσουν και που η αναμέτρησή τους με το είδος θα μπορούσε να φέρει αντισυμβατικές προτάσεις στην ορχήστρα της Επιδαύρου: τον *οιδίποδα* της Μάγια Τσάντε σε σκηνοθεσία Τόμας Όστερμαϊερ με τον θίασο της Schaubühne το 2021, την *Άλκηστη* του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Γιόχαν Σίμονς με το Schauspielhaus Bochum, και τον *Αγαμέμνονα* του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Ούλριχ Ράσε με το Residenztheater του Μονάχου το 2022· το *Εκάβη, όχι Εκάβη* σε κείμενο και σκηνοθεσία Τιάγκο Ροντρίγκες με την Comédie-Francaise το 2024· και τον *Όρκο της Ευρώπης* του Ουαζντί Μουαουάντ σε συμπαραγωγή του Φεστιβάλ με το παρισινό θέατρο La Colline - théâtre national το 2025. Η συνεργασία με ονόματα διεθνούς κύρους αλλά και με τους θιάσους των κορυφαίων οργανισμών που τους πλαισίωναν, όπως η Schaubühne, το Schauspielhaus Bochum, το Residenztheater του Μονάχου ή η Comédie-Francaise, τοποθέτησε το Φεστιβάλ στον χάρτη των πιο προβεβλημένων θεατρικών φεστιβάλ παγκοσμίως.

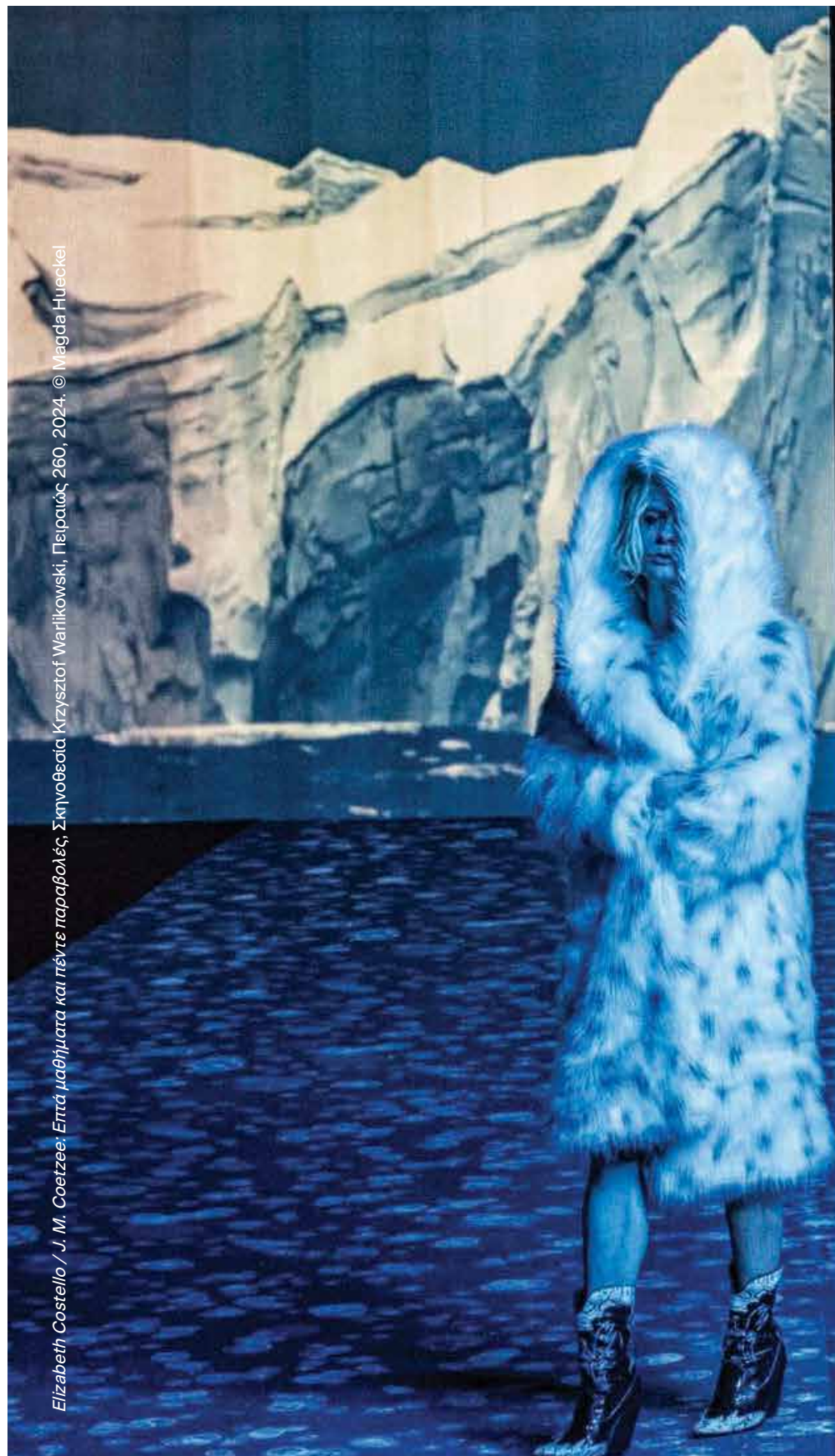
Ο στόχος της ανάδειξης της Επιδαύρου σε σκηνή διεθνούς εμβέλειας υποστηρίχθηκε όμως και με σκηνοθεσίες διεθνών δημιουργών με ελληνικό ensemble. Η προσπάθεια προσέλκυσης σπουδαίων ξέ-

νων σκηνοθετών ώστε να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν

παραστάσεις ειδικά για την Επίδαυρο μας απασχόλησε έντονα όχι μόνο για να ενθαρρύνουμε τη γνωριμία του κοινού με νέα ρεύματα και τάσεις, αλλά και την ίδια την ανανέωση της καλλιτεχνικής έκφρασης στη χώρα μας.

Μας ενδιέφερε ιδιαίτερα η ώσμωση του ελληνικού με το διεθνές: να φέρουμε σε επαφή Έλληνες ηθοποιούς και συντελεστές με ξένες ομάδες και σκηνοθέτες, ώστε να γνωρίσουν νέους τρόπους σκηνικής δουλειάς και να τους δοθεί η ευκαιρία να καλλιεργήσουν την τέχνη τους μέσα από νέα ερεθίσματα και ανεξερεύνητες δημιουργικές προκλήσεις.

Η υπέρβαση των ερμηνευτικών ορίων και το δέσιμο των ηθοποιών μεταξύ τους μέσα από την εμπειρία της άσκησης σε πρωτόγνωρα, συναρπαστικά μονοπάτια τονίστηκαν από όλες*ους τους/τις ηθοποιούς που δούλεψαν με τους ξένους σκηνοθέτες που προσκαλέσαμε: τον Φρανκ Κάστορφ το 2023, τον Τιμοφεί Κουλιάμπιν το 2024 και τον Ούλριχ Ράσε φέτος. Ταυτόχρονα, κι εκείνοι από την πλευρά τους είχαν τη δυνατότητα να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν σε βάθος το λαμπρό δυναμικό της ελληνικής σκηνής. Δεν είναι τυχαίο ότι και οι τρεις αυτές παραστάσεις, που προέκυψαν μέσα από πολύμηνη δημιουργική διαδικασία –εφικτή χάρη στις ιδανικές συνθήκες που μπορεί να προσφέρει ένας ισχυρός πολιτιστικός θεσμός σαν το Φεστιβάλ–, η *Μήδεια* του Φρανκ Κάστορφ το 2023, η *Ιφιγένεια η εν Αυλίδι* του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Τιμοφεί Κουλιάμπιν το 2024 και η *Αντιγόνη* του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Ούλριχ Ράσε σε συμπαραγωγή του Φεστιβάλ με το Εθνικό Θέατρο, άφησαν μοναδικό αποτύπωμα στο καλλιτεχνικό μας πρόγραμμα.

β. Κορυφαίοι διεθνείς καλλιτέχνες στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού

Στο Ηρώδειο, επίσης, προσελκύσαμε κορυφαίους διεθνείς καλλιτέχνες. Μεγάλες ορχήστρες και σπουδαίοι ξένοι σολίστ μάς τίμησαν με την παρουσία τους, ενισχύοντας το προφίλ του Ωδείου Ηρώδου Αττικού ως περιβλεπτού σημείου αναφοράς για τους λάτρεις της κλασικής μουσικής παγκοσμίως. Αναφέρουμε ενδεικτικά τον Ζούμπιν Μέτα και τον Πίνχας Ζούκερμαν με την Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino (*Megaron Gala*) καθώς και τον Ντανιέλ Τρίφονοφ με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών σε μουσική διεύθυνση Λουκά Καρυτινού το 2021· τον περίφημο μαέστρο Τζον Έλιοτ Γκάρντινερ με τους Monteverdi Choir και τους English Baroque Soloists, τον ξεχωριστό βιολονίστα Ντάνιελ Λοζακόβιτς με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης σε μουσική διεύθυνση Ζωής Τσόκανου, τον Μιουνγκ-Γουν Τσουνγκ με τη Filarmonica della Scala, τον Λιονέλ Μπρενγκιέ και τον Μίσα Μάισκι με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, αλλά και τον Λεωνίδα Καβάκο (*Κοντσέρτα για βιολί του Μπαχ*) το 2022· την παγκοσμίου φήμης βιολονίστρια Άννε-Ζοφί Μούτερ, τη μοναδική Utopia Orchestra με τον μαέστρο της Θεόδωρο Κουρεντζή, τους Ρομπέρτο Αλάνια & Αλεξάντρα Κούζακ με τον Νάιντεν Τόντοροφ, τις καταξιωμένες πιανίστριες Κάτια & Μαριέλ Λαμπέκ αλλά και τον ξακουστό Λανγκ Λανγκ σε μουσική διεύθυνση Κρίστοφ Έσενμπαχ με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών το 2023· τους εκπληκτικούς Ιμάνιουελ Αξ, Λεωνίδα Καβάκο και Γιο-Γιο Μα, την περίφημη Philharmonia Orchestra υπό τη διεύθυνση του Σάντου-Ματίας Ρόουβαλι με την εκρηκτική σολίστ του βιολιού Πατρίσια Κοπατσίνσκαγια, τον πολυβραβευμένο κόντρα τενόρο-φαινόμενο Γιάκουμπ Γιοζέφ Ορλίνσκι, στην πρώτη του εμφάνιση στην

Ελλάδα, μαζί με τους Il Pomo D'Oro, τη διάσημη Chamber Orchestra of Europe υπό τη διεύθυνση του Σάιμον Ρατλ με τη διακεκριμένη μεσόφωνο

Μαγκνταλένα Κοζενά, και την εντυπωσιακή ορχήστρα χάλκινων και κρουστών The Philharmonic Brass υπό τη διεύθυνση του Φιλίπ Ογκέν, έως τη «δική» μας Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ υπό τη διεύθυνση του Μιχάλη Οικονόμου με το παιδί-θαύμα του πιάνου Ελισέι Μίσιν, και τη διεθνώς καταξιωμένη Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, δύο φορές: υπό τη διεύθυνση του Νέεμε Γιάρβι στην αριστουργηματική *Ενάτη* του Μπετόβεν, και υπό τη διεύθυνση του Λουκά Καρυτινού σε έργα Μπάρτοκ και Τσαϊκόφσκι με τον εκφραστικό βιρτουόζο πιανίστα Αλεξέι Βολόντιν το 2024. Τέλος, η Κλασική Μουσική είχε κεντρικό ρόλο στο εορταστικό, επετειακό μας έτος 2025. Ένας συμπαγής Κύκλος Κλασικής Μουσικής δημιουργήθηκε για το πρόγραμμα του Ηρώδειου, με λαμπερά ονόματα από το παγκόσμιο στερέωμα. Εμφανίστηκαν μεγάλες ορχήστρες αλλά και διακεκριμένοι σολίστ, όπως η Γιούτζα Γουάνγκ με τη Mahler Chamber Orchestra, ο Ντανιέλ Τρίφονοφ, ο Ιμάνιουελ Αξ με την ΚΟΑ και η Χίλαρι Χαν με τη Φιλαρμονική του Μονάχου υπό τον Αντρέας Ορόσκο-Εστράδα. Καλεσμένοι στη γιορτή ήταν επίσης δύο «διεθνείς» μαέστροι μας: ο Κωνσταντίνος Καρύδης με την Chamber Orchestra of Europe και ο Θεόδωρος Κουρεντζής, ο οποίος εμφανίστηκε με τη Utopia στην ορχήστρα της Επιδαύρου.

Και διεθνείς, όμως, αστέρες της σύγχρονης μουσικής σκηνής ανέδειξαν με το κύρος τους τη διαχρονική λάμψη του ρωμαϊκού ωδείου. Για το 2021 ήταν προγραμματισμένο το Jan Garbarek Group με τη συμμετοχή του Ινδού μάγου των κρουστών

Τρίλοκ Γκούρτου στο πλαίσιο του Κύκλου Τζαζ, το οποίο, λόγω της πανδημίας, ήρθε εντέλει το 2022. Το 2022 ήταν μια πραγματικά εκρηκτική συναυλιακή χρονιά με αξέχαστες εμφανίσεις: Πάτι Σμιθ, Ιμπραήμ Μασαλούφ, Μαξ Ρίχτερ, Νταϊάνα Κραλ, Λόρι Άντερσον. Το 2023 επίσης απολαύσαμε ένα δυνατό πρόγραμμα με κορυφαίους ερμηνευτές: Τζον Κέιλ, Αλεξάντρ Ντεσπλά, James, Χέρμπι Χάνκοκ, Kraftwerk και Ζιλμπέρτο Ζιλ. Το 2024 υποδεχτήκαμε από τον θρύλο της τζαζ Τσαρλς Λόιντ με

το κουαρτέτο του Sky Quartet με καλεσμένους τη Μαρία Φαραντούρη και τον Σωκράτη Σινόπουλο ως την αισθαντική Λορίνα Μακένιτ, την αντισυμβατική Αποηή με τους Johnsons σε παγκόσμια πρεμιέρα της περιοδείας τους, και τον αγαπημένο Sting. Τέλος, το επετειακό 2025 το Ηρώδειο φιλοξένησε τους Stranglers, τους Air, τον Μαξ Ρίχτερ, τον Γιουσού Ν'Ντουρ με το συγκρότημά του Le Super Étoile de Dakar και τον Ντέιβ Χόλαντ με το κουαρτέτο KISMET.

γ. Πειραιώς 260: Ένα μελίσσι διεθνούς δημιουργίας

Όπως και για το πρόγραμμα της Επιδαύρου, έτσι και για το πρόγραμμα της Πειραιώς 260,

του εμβληματικού αυτού τοπόσημου της πρωτοπορίας στον χώρο των παραστατικών τεχνών, μας ενδιέφερε ιδιαίτερα η οικοδόμηση διεθνών συμπαραγωγών. Η συνομιλία Ελλήνων και ξένων δημιουργών με το κοινό και η εξαγωγή ελληνικών παραγωγών στο εξωτερικό –που υποστηρίχθηκε εστιασμένα με την πλατφόρμα grape από το 2023– ήταν από τις βασικές επιδιώξεις του προγραμματισμού μας. Σ' αυτό το πλαίσιο δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη συμμετοχή του Φεστιβάλ ως ισότιμου διεθνούς συμπαίκτη σε παραγωγές τόσο Ελλήνων όσο και ξένων καλλιτεχνών, με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας μας σε θέατρα και φεστιβάλ ανά τον κόσμο. Αναφερθήκαμε παραπάνω στις διεθνείς συμπαραγωγές που φιλοξενήθηκαν στην Επίδαυρο. Το Φεστιβάλ συμμετείχε όμως ως διεθνής συμπαραγωγός και σε αρκετές παραστάσεις Θεάτρου και Χορού που παρακολούθησαμε στην Πειραιώς 260. Θυμίζουμε το (*Somewhere*) *beyond the cherry trees* του Πρόδρομου Τσινικόρη, την *Οδύσσεια*, μια ιστορία για το Χόλλυγουντ του Κριστόφ Βαρλικόφκι, το *The Roots – Transmission* του

Καντέρ Ατού, το *Lamenta* των Κουν Αουγκουστίνεν & Ροζάλμπα Τόρες Γκερερό / Siamese Cie, και

το *Violence* της Μαρί Μπρασάρ το 2021· το *Burt Turrido: An Opera* από το Nature Theater of Oklahoma το 2022· το *La obra* του Μαριάνο Πενσότι με το Grupo Marea, το *Blind Runner* του Αμίρ Ρεζά Κουεστανί με το Mehr Theatre Group, το *The Confessions* του Αλεξάντερ Ζέλντιν, τις *Βάκχες* της Έλλης Παπακωνσταντίνου και το *Αγρίμι / Fauve* της Λενιώς Κακλέα το 2023. Διεθνής συμπαραγωγή με το Festival d'Avignon την ίδια χρονιά ήταν εξάλλου και ο *Κήπος των ηδονών* του Φιλίπ Κεν, που παίχθηκε στο Ηρώδειο. Το 2024 επανήλθε στην Πειραιώς 260 ο Βαρλικόφκι και το Nowy Teatr με την επιδραστική του *Elizabeth Costello / J. M. Coetzee: Επτά μαθήματα και πέντε παραβολές*, επίσης διεθνή συμπαραγωγή, ο Ούγγρος σκηνοθέτης Κόρνελ Μούντροντσο με το εξαιρετικά επίκαιρο *Parallax* για τις διαφορετικές προσεγγίσεις της εβραϊκότητας από γενιά σε γενιά, καθώς και οι αγαπημένοι του ελληνικού κοινού Forced Entertainment με το *Signal to Noise*. Τέλος, το 2025 το Φεστιβάλ συμμετείχε στην παραγωγή της ανερχόμενης χορογράφου Μιτ Βάρλοπ *INHALE DELIRIUM EXHALE*.

Ο Θεόδωρος Κουρεντζίδης διευθύνει την ορχήστρα Utopia, Ωδείο Ηρώδου Αττικού, 2023. © Θωμάς Δασκαλάκης

Η Hilary Hahn και ο Andrés Orozco-Estrada με τη Φιλαρμονική του Μονάχου, Ωδείο Ηρώδου Αττικού, 2025. © Θωμάς Δασκαλάκης

- Was müsste ich fühlen?
- Gar nichts?

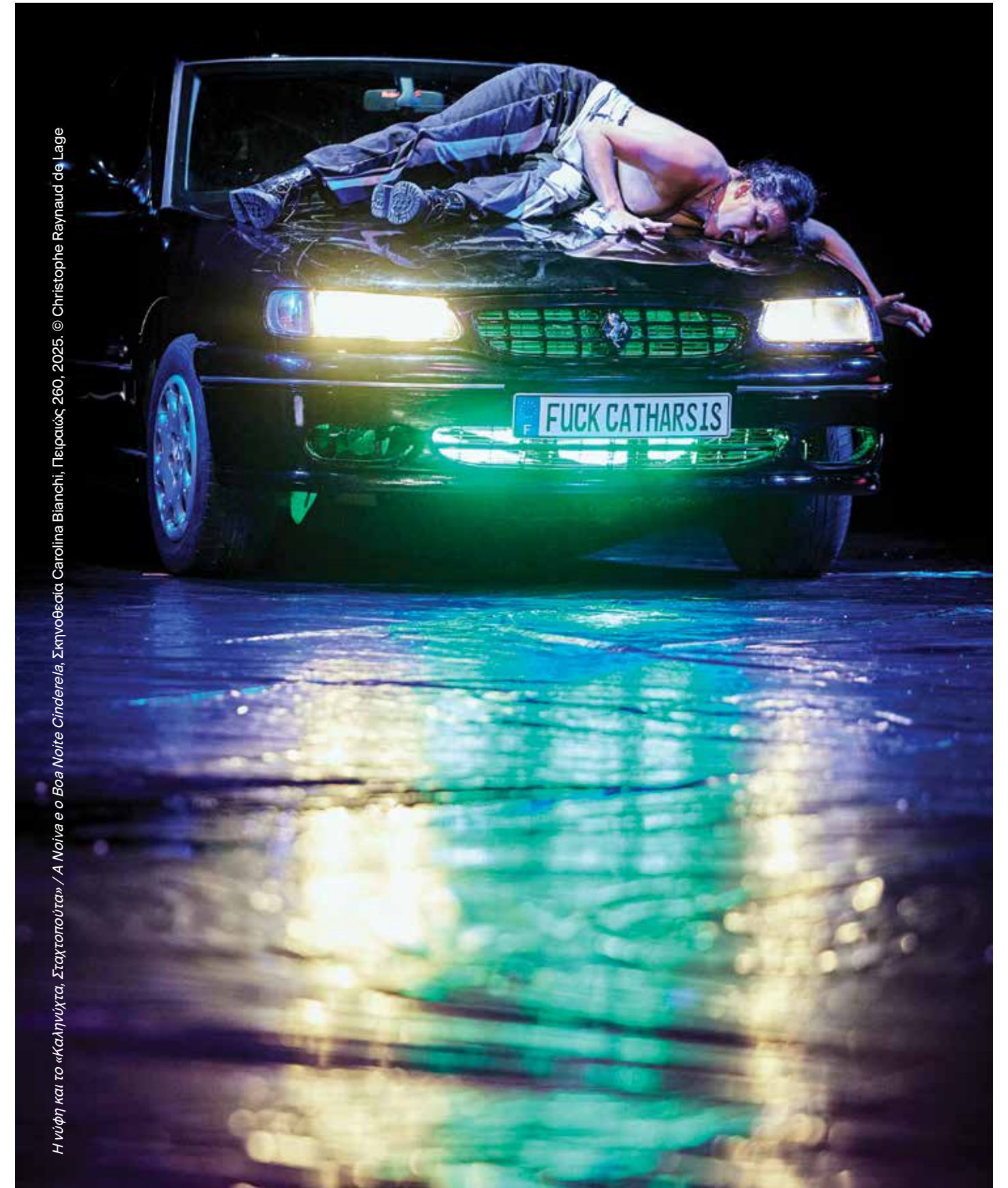

δ. Πρωτοεμφανιζόμενοι στην Ελλάδα διεθνείς δημιουργοί

Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κεντρική επιδίωξη του καλλιτεχνικού προγραμματισμού ήταν, ταυτόχρονα, να συστήσει σημαντικούς καλλιτέχνες της διεθνούς πρωτοπορίας του Θεάτρου και του Χορού στο ελληνικό κοινό. Πράγματι, μεγάλος αριθμός δημιουργών απ' όλο τον κόσμο που παρακολούθησαμε στο Φεστιβάλ στη διάρκεια της εξαετίας, σκηνοθέτες*ιδες, χορογράφοι, μουσικοί, καλλιτέχνες και καλλιτέχνιδες της περφόρμανς, ήταν πρωτοεμφανιζόμενοι*ες στη Ελλάδα. Θυμίζουμε την Αυστριακή χορογράφο Φλορεντίνα Χόλτσινγκερ, τον διακεκριμένο Ελβετό καλλιτέχνη των παραστατικών τεχνών Μάρτιν Τσίμερμαν, τους Γάλλους street dance καλλιτέχνες Dyrtik, την κυπριακής καταγωγής χορογράφο Αλεξάνδρα Βάιερσταλ, τις Λιθουανές καλλιτέχνιδες της περφόρμανς Ρουγκίλε Μπαρζντζιουκάιτε, Βάιβα Γκραϊνίτε, Λίνα Λαπελίτε, τον πολυβραβευμένο Ισπανό χορογράφο Μάρκος Μοράου, την Καναδή σκηνοθέτιδα Μαρί Μπρασάρ, τον Χιλιανό σκηνοθέτη Μάρκο Λαγέρα, τη διάσημη Ισραηλινή χορογράφο Σαρόν Εγιάλ και την Ισλανδή βραβευμένη με Όσκαρ συνθέτιδα Χίλντουρ Γκουδναντότιρ· τη διεθνώς αναγνωρισμένη Βραζιλιάνη σκηνοθέτιδα Κριστιάνε Ζαταΐ, τον χορογράφο Εντουάρ Υ και τον σκηνοθέτη Ούλριχ Ράσε, από τους πιο αντισυμβατικούς νέους Γερμανούς δημιουργούς, τον τζαζ τραγουδιστή της χιπ χοπ γενιάς Χοσέ Τζέιμς που απολαύσαμε στο Ηρώδειο, τον

πρωτοποριακό Ρώσο σκηνοθέτη του θεάτρου και του κινηματογράφου Κιρίλ Σερεμπρένικοφ, τον θεατρικό συγγραφέα και σκηνοθέτη Αλεξάντερ Ζέλντιν, ανερχόμενο αστέρι του βρετανικού θεάτρου, τον χορογράφο από την Μπουρκίνα Φάσο Σερζ Εμέ Κουλιμπαλί, τον Πολωνό πολυβραβευμένο κόντρα τενόρο Γιάκουμπ Γιόζεφ Ορλίνσκι, και το παιδί-θαύμα του αυστραλέζικου θεάτρου Σάιμον Στόουν το 2024· τέλος, τον Μοζαμβικανό χορογράφο Ίντιο Σισάβα, την Αμερικανίδα χορογράφο Φέι Ντρίσκολ, τη Βραζιλιάνη θεατρική σκηνοθέτιδα, συγγραφέα και περφόρμερ Καρολίνα Μπιάνκι και την Ιταλίδα σκηνοθέτιδα και ηθοποιό Ντάρια Ντεφλοριάν.

Σ' αυτούς δεν συμπεριλαμβάνουμε βέβαια τους διεθνείς μουσικούς και ερμηνευτές που γνωρίσαμε για πρώτη φορά στη χώρα μας στο πλαίσιο του Subset Festival, μεταξύ των οποίων η παγκοσμίως αναγνωρισμένη ερμηνεύτρια του θέρεμιν Χέκλα Μαγκνουςντότιρ, το καταξιωμένο βερολινέζικο σύνολο πειραματικού μουσικού θεάτρου Solistenensemble Kaleidoskop, οι διεθνείς μουσικοί Κλάρα Λιούις & Ník Colk Void, η Λάιρα Πράμουκ, που παντρεύει τη λατρευτική μουσική με τη φουτουριστική φολκ, η Νορβηγίδα-Μεξικανή καλλιτέχνιδα, παραγωγός και DJ Κάρμεν Βίλεν, ο Ουκρανός Heinali, που σμίγει παραδοσιακά ουκρανικά τραγούδια με τεχνικές σύνθεσης για modular συνθεσάιζερ, και πολλοί ακόμα.

Η νύφη και το «Καληνύχτα, Σταχτοπούτα» / *A Noiva e o Boa Noite Cinderela*, Σκηνοθεσία Carolina Bianchi, Πειραιώς 260, 2025. © Christophe Raynaud de Lage

ε. Συμμετοχή του Φεστιβάλ σε ευρωπαϊκά προγράμματα

Η ανάδειξη του διεθνούς χαρακτήρα του Φεστιβάλ ως τόπου άνθισης και γνωριμίας

με νέα ρεύματα στον χώρο των παραστατικών τεχνών ενισχύθηκε από τη συμμετοχή του σε μεγάλα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Καταρχάς, συμμετείχαμε ως εταίροι στο τριετές ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα VAST («Values Across Space and Time»), με αντικείμενο τη μελέτη των θεμελιωδών αξιών για την εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού και τη συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, διάλογος, ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κράτος δικαίου. Κύριοι άξονες του προγράμματος ήταν το θέατρο (με επίκεντρο το Αρχαίο Δράμα), η επιστήμη (με εστίαση στην επιστημονική επανάσταση και τα φιλοσοφικά κείμενα του 17ου αιώνα) και η λαογραφία (με επίκεντρο τα παραμύθια). Το VAST χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτέλεσε συνεργασία μεταξύ οκτώ εταίρων από πέντε χώρες: το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (Ελλάδα), το Università degli Studi di Milano (Ιταλία), το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ελλάδα), το Universidade NOVA de Lisboa – NOVA (Πορτογαλία), το Μουσείο Παραμυθιού (Κύπρος), το Semantika (Σλοβενία), το Museo Galileo – IMSS (Ιταλία) και το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου (Ελλάδα). Σ' αυτό το πλαίσιο, σχεδιάστηκε η παράσταση - μελέτη περίπτωσης *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Ραπτοτάσιου, η οποία παρουσιάστηκε στην Πειραιώς 260 το 2022. Παράλληλα, διεξήχθη ποιοτική και ποσοτική έρευνα μέσω συνεντεύξεων καλλιτεχνών και ερωτηματολογίων στο κοινό, με αντικείμενο το παρόν των αξιών μέσα από τις σύγχρονες παραστάσεις του Αρχαίου Δράματος.

Ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2022 εστιάζοντας στη διασύνδεση

τεχνολογίας και παραστατικών τεχνών ήταν το HORIZON Europe VOXReality. Το πρόγραμμα αυτό, στο πλαίσιο του Horizon Europe Framework Programme, περιλάμβανε δέκα θεσμικούς εταίρους: Maggioli Spa, Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), Universiteit Maastricht, Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten, Συνέλιξις - Λύσεις Πληροφορικής, Αυτοματισμού & Τηλεπικοινωνιών Α.Ε. («SYN»), Stichting Dutch Virtual Reality Days, Adapt It AE, F6S Network Ireland Limited, Holo-Industrie 4.0 Software GmbH και τέλος το Φεστιβάλ. Χάρη στο πρόγραμμα αυτό, διερευνήθηκε η χρήση τεχνολογιών επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality / AR) στο θέατρο, με έμφαση στην προβολή υποτίτλων μέσω γυαλίων AR και την ενσωμάτωση οπτικών εφέ (VFX) στη θεατρική εμπειρία. Ο ερευνητικός οδηγός του VOXreality που ολοκληρώθηκε το 2025, με στόχο την αξιολόγηση της απόδοσης της τεχνολογίας, της αλληλεπίδρασης του κοινού με στοιχεία AR και της προσβασιμότητας μέσω πολυγλωσσικού υποτιτλισμού, βασίστηκε σε απόσπασμα από τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη, με τίτλο *Ιππόλυτος (στα χέρια της Αφροδίτης)* σε δραματουργική επεξεργασία Αλεξάνδρας Κ* και σκηνοθεσία Γιολάντας Μαρκοπούλου. Η πρώτη αυτή πιλοτική παράσταση - εφαρμογή παρουσιάστηκε στην Πειραιώς 260 (Ιούνιος - Ιούλιος 2025).

Τέλος, συμμετείχαμε στο πρόγραμμα Erasmus+ Sustainable Culture Toolkit (SCT), που στοχεύει στην υποστήριξη του πολιτιστικού τομέα μέσα από την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών. Η ανάπτυξη του SCT ως ολοκληρωμένου εργαλείου για πολιτιστικούς οργανισμούς και επαγ-

γελματίες προωθεί και ενδυναμώνει την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις πολιτιστικές δραστηριότητες και στρατηγικές. Το έργο υλοποιείται από μια διεθνή κοινοπραξία οργανισμών με επικεφαλής το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου και τη συμμετοχή των Nowy Teatr (Πολωνία), Théâtre

de Liège (Βέλγιο) και Οργάνωση Γη (Ελλάδα). Το καλοκαίρι του 2025, το Φεστιβάλ διοργάνωσε σ' αυτό το πλαίσιο ημερίδα με σκοπό να ενισχύσει τον διάλογο για τη βιωσιμότητα στον πολιτισμό και να συμβάλει στην ευρύτερη προώθηση των στόχων του έργου.

ζ. Διεθνής καλλιτεχνική δικτύωση

Όπως είδαμε, τα τελευταία χρόνια το Φεστιβάλ ανέπτυξε έναν δυναμικό

και ουσιαστικό διεθνή προσανατολισμό, ενισχύοντας την παρουσία του στον παγκόσμιο πολιτιστικό χάρτη. Κομβικό ρόλο σ' αυτή την εξωστρεφή πορεία διαδραμάτισε η Καλλιτεχνική Διεύθυνση, η οποία με τη συνεχή συμμετοχή της σε διεθνή πάνελ, ημερίδες, συνέδρια και φόρουμ, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, καλλιέργησε σχέσεις και άνοιξε διαύλους επικοινωνίας με σημαντικούς φορείς και καλλιτεχνικές σκηνές παγκοσμίως. Η ενεργή συμμετοχή μας σε προγράμματα και δράσεις άλλων πολιτιστικών οργανισμών καθώς και η παρουσία του Φεστιβάλ σε διεθνή δίκτυα ανέδειξαν τη σημασία της ανταλλαγής απόψεων και της αλληλεπίδρασης με την καλλιτεχνική πραγματικότητα διεθνώς.

Μια ανοιχτή στάση προάγει τον διαπολιτισμικό διάλογο και δημιουργεί πολύτιμες ευκαιρίες για συνεργασίες, όπως ο σχεδιασμός κοινών πρότζεκτ, η υλοποίηση συμπαραγωγών και η ανάπτυξη καινοτόμων καλλιτεχνικών ιδεών. Μέσα από τα δίκτυα συνεργασιών που καλλιεργούνται και τις γέφυρες που χτίζονται, το Φεστιβάλ απέκτησε τη δυνατότητα να σχεδιάζει τολμηρά και πρωτοποριακά καλλιτεχνικά εγχειρήματα, να διευρύνει το κοινό του και να συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση τάσεων, τη διατύπωση θέσεων και την ανανέωση του διαλόγου γύρω από τον σύγχρονο Πολιτισμό.

Η διεθνής δικτύωση υπήρξε πράγματι τα τελευταία χρόνια ένα ζω-

ντανό πεδίο δημιουργικής ανταλλαγής, που εμπλούτισε το περιεχόμενο του Φεστιβάλ και ενδυνάμωσε το όραμά του. Με αυτόν τον τρόπο, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου εδραίωσε την ταυτότητά του όχι μόνο ως κορυφαίο πολιτιστικό γεγονός της χώρας αλλά και ως πλατφόρμα διεθνούς ακτινοβολίας, ανοιχτή στον κόσμο, παρούσα, έτοιμη να παρεμβαίνει και να εμπνέει.

Από τις δημόσιες παρεμβάσεις της Κατερίνας Ευαγγελάτου, Καλλιτεχνικής Διευθύντριας του Φεστιβάλ, ενδεικτικά αναφέρουμε τις ομιλίες της στο Διεθνές συνέδριο του European Theatre Convention (Απρίλιος 2025, Εθνικό Θέατρο της Ελλάδας), στο China Shanghai International Arts Festival στις 21 Οκτωβρίου 2024 στη Σανγκάη (Επίτιμη ομιλήτρια στο International Urban Culture Forum 2024), τον εναρκτήριο χαιρετισμό της στο PAMS Performing Arts Market της Σεούλ στην Κορέα (8 Οκτωβρίου 2024, Seoul Performing Arts Festival), την ομιλία της στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών στις 11 Απριλίου 2024 (*Culture and Business in Dialogue – Synergies with Impact*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών), τον εναρκτήριο χαιρετισμό της στο Α' Διεθνές Συνέδριο «Αρχαίοι Μύθοι στις Παραστατικές Τέχνες» που διοργάνωσε το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού σε συνεργασία με

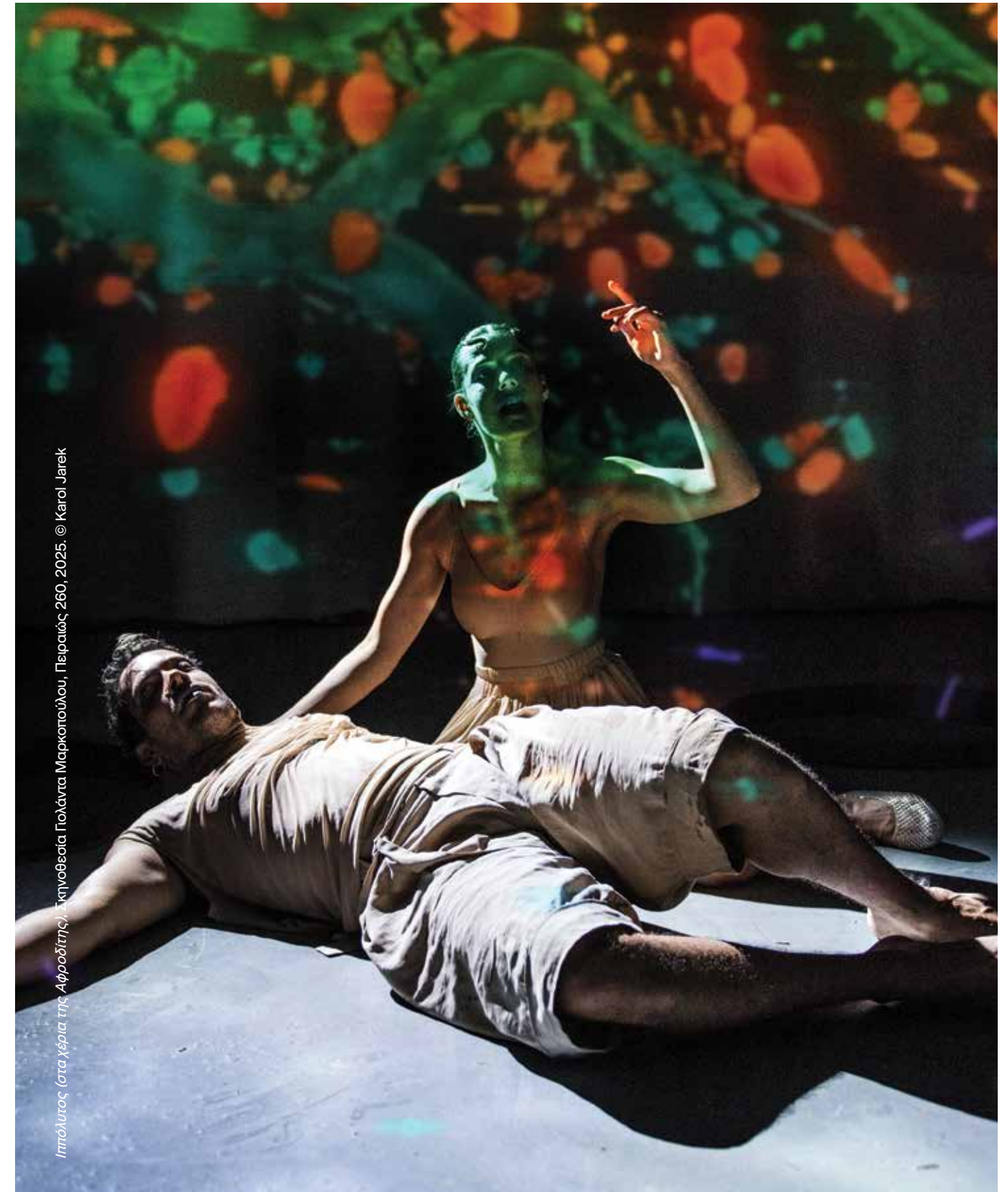
το Πανεπιστήμιο του Μπάρι (Ιταλία) στις 2-3 Οκτωβρίου 2023.

Σημαντική επίσης για το διεθνές προφίλ του Φεστιβάλ ήταν η συμμετοχή της Καλλιτεχνικής Διευθύντριας σε κριτικές επιτροπές διεθνών φεστιβάλ –μεταξύ άλλων, στην Κρακοβία τον Δεκέμβριο του 2021 για το φεστιβάλ Boska Komedia– αλλά και στη νέα πλατφόρμα της Ένωσης Ευρωπαϊκών

Φεστιβάλ (European Festivals Association/ EFA) για την ενίσχυση ανερχόμενων καλλιτεχνών στην Ευρώπη (European Festivals Fund for Emerging Artists, 2022). Το Φεστιβάλ ενεργοποίησε εκ νέου τη συμμετοχή του στην EFA μετά από παύση αρκετών ετών, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο τη διεθνή του ακτινοβολία.

«Αποστολή μας είναι να φέρουμε το κοινό του Φεστιβάλ σε επαφή με κορυφαίους καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο, αλλά και να αναπτύξουμε συνεργασίες με σπουδαίους οργανισμούς και σκηνές του εξωτερικού, μέσα από δράσεις και πρωτοβουλίες που προάγουν την πολιτιστική διπλωματία».

Από την ομιλία της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στο China Shanghai International Arts Festival
Οκτώβριος 2024

Ιππόλυτος (στα χέρια της Αφροδίτης), Γκνοθελία Γιολάντα Μαρκοπούλου, Πειραιώς 260, 2025. © Karol Jarek

2

Παραγωγή και εξαγωγή
ελληνικών παραστάσεων
στο εξωτερικό

grape
Greek Agora
of Performance

α. Φιλοσοφία και στόχοι

Η αποστολή Ελλήνων*ίδων δημιουργών στο εξωτερικό αποτέλεσε από τις βασικές επιδιώξεις της Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης. Το σχέδιο δημιουργίας μια συστηματικής πλατφόρμας επικοινωνίας Ελλήνων*ίδων καλλιτεχνών με τη διεθνή σκηνή Θεάτρου και Χορού είχε αναγγελθεί από το 2020. Μετά από μια τριετία με κρίσιμες προκλήσεις για την παγκόσμια καλλιτεχνική κοινότητα, προχωρήσαμε στην υλοποίηση αυτής της φιλόδοξης ιδέας το 2023, εγκαινιάζοντας το grape – Greek Agora of Performance, μια «Αγορά» για την προώθηση των ελληνικών παραστατικών τεχνών στο εξωτερικό, που έγινε θεσμός στη χώρα μας.

Για το όνομα grape εμπνευστήκαμε από τον Θεό της Αμπέλου και του Θεάτρου, τον Διόνυσο, τη μέθη που μας προσφέρει η Τέχνη, το ελληνικό καλοκαίρι και το σταφύλι, έναν καρπό που μοιραζόμαστε –άλλοτε ως φρούτο, άλλοτε ως οίνο– και έχει συνδυαστεί με τις παθιασμένες συζητήσεις μας μετά τις φεστιβαλικές παραστάσεις.

Ειδικότερα, μέσα από το grape δόθηκε η ευκαιρία σε δημιουργούς του Θεάτρου και του Χορού να παρουσιάσουν τα έργα τους σε εκπροσώπους διεθνών φεστιβάλ και πολιτιστικών φορέων, αλλά και στο ευρύ κοινό. Στα τρία χρόνια λειτουργίας της πλατφόρμας του grape, φιλοξενήσαμε περισσότερους από 180 καλλιτεχνικούς διευθυντές*ντριες, curators και εκπροσώπους διεθνών ΜΜΕ από 45 χώρες και 5 ηπείρους, ενώ 11 παραγωγές μας έχουν ήδη παρουσιαστεί σε περισσότερες από 40 πόλεις του εξωτερικού, στο πλαίσιο κορυφαίων διεθνών διοργανώσεων.

Το grape λάμβανε χώρα ετησίως παρουσιάζοντας νέα έργα Θεάτρου και Χορού από δημιουργούς που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα. Τα έργα αυτά, παραγωγές που έκαναν πρεμιέρα στο πλαίσιο του Φεστιβάλ, αντανakλούν σύγχρονες δραματουργικές αναζητήσεις, καθώς και θεματολογίες που απασχολούν το διεθνές καλλιτεχνικό γίγνεσθαι, ενώ ταυτόχρονα είχαν σχεδιαστεί με ευελιξία ώστε να μπορούν να ταξιδέψουν. Τις χρονιές 2024 και 2025 εντάχθηκαν στην πλατφόρμα και παραστάσεις από το ελεύθερο θέατρο, δίνοντας έτσι την ευκαιρία και σε έργα που είχαν ήδη δοκιμαστεί στη σκηνή και που, κατά τη γνώμη μας, θα είχαν ενδιαφέρον για ένα ευρύτερο κοινό, να παρουσιαστούν σε εκπροσώπους της διεθνούς επαγγελματικής κοινότητας.

Οι παραστάσεις πλαισιώθηκαν συστηματικά από ένα παράλληλο πρόγραμμα ανοιχτών συζητήσεων με τη συμμετοχή Ελλήνων καλλιτεχνών και θεωρητικών του θεάτρου, αλλά και από ενέργειες δικτύωσης ειδικά για τους συμμετέχοντες καλλιτέχνες και τους προσκεκλημένους εκπροσώπους, ανοιχτές πρόβες και ξεναγήσεις σε πολιτιστικούς οργανισμούς.

Ειδικά η διοργάνωση του grape 2025 επιστεγάστηκε από μια συνεργασία την Ένωση Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ (European Festivals Association/EFA), όπου συμμετέχουν τα μεγαλύτερα φεστιβάλ της Ευρώπης, για την πραγματοποίηση ενός συμποσίου με τίτλο «Fearless Festivals Forum».

Μια πολύ ενδιαφέρουσα πτυχή της πλατφόρμας υπήρξε, ακόμα, η γνωριμία των διεθνών καλεσμένων όχι μόνο με το Φεστιβάλ και τους δικούς του χώρους, την Πειραιώς 260, το Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου και το γνωστό παγκοσμίως Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, αλλά και με άλλα τοπόσημα της ευρύτερης εγχώριας σκηνής, από το Εθνικό Θέατρο, το Αμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Ευαγγελάτου, το Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, το Θέατρο Σταθμός, το Σύγχρονο Θέατρο και το ΠΛΥΦΑ έως οργανισμούς όπως το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, το Μέγαρο της Παλαιάς Βουλής, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Μουσείο της Ακρόπολης, το Ινστιτούτο Γκαίτε κλπ.

β. Οπτική ταυτότητα

Το 2023, με στόχο την ανάδειξη της δημιουργίας αυτής της καινοτόμου πλατφόρμας, ανατέθηκε στο γραφείο G Design ο σχεδιασμός ενός ειδικού λογοτύπου. Το αποτέλεσμα ήταν η ανάπτυξη μιας διακριτής οπτικής ταυτότητας για το grape, η οποία συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχημένη προβολή της πρωτοβουλίας, τόσο προς τους διεθνείς προσκεκλημένους όσο και προς το ευρύ κοινό του Φεστιβάλ.

Το λογότυπο βασίστηκε στο όνομα *grape*, ακρωνύμιο του Greek Agora of Performance, που αντλεί έμπνευση από τη βαθιά σύνδεση του Αρχαίου Δράματος με τον Διόνυσο.

«Η Αγορά κατά την αρχαιότητα ήταν σημαντικός τόπος συνάντησης,

διαλόγου και ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων.

Για μας είναι σημαντικό τέτοιου είδους πλατφόρμες

να διατηρούν κάτι από την ουσία της αρχαίας Αγοράς

και να μην είναι τόποι εμπορικών συναλλαγών».

Από την ομιλία της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στο PAMS Performing Arts Market της Σεούλ στην Κορέα
Οκτώβριος 2024

γ. Δομή – Λειτουργία – Curating

Το grape δημιουργήθηκε με σκοπό την ενίσχυση της εξωστρέφειας της εγχώριας σκηνής και σχεδιάστηκε κατά τα πρότυπα διεθνών showcase του εξωτερικού. Ο προγραμματισμός των παραστάσεων τα τρία τελευταία χρόνια έγινε με τρόπο ώστε οι προσκεκλημένοι επαγγελματίες να μπορούν να παρακολουθούν πολλές παραγωγές σε μία μόνο ημέρα, στο συμπυκνωμένο χρονικό διάστημα πέντε ημερών.

Κατά τη διάρκεια της πλατφόρμας, οι διεθνείς καλεσμένοι παρακολουθούσαν ένα εντατικό πρόγραμμα, το οποίο περιλάμβανε, πέρα από 2 έως 3 παραστάσεις ημερησίως, παρουσιάσεις από τους ίδιους τους καλλιτέχνες, καθώς και συναντήσεις με τους διεθνείς επαγγελματίες. Το πλαίσιο αυτό προσέφερε ουσιαστικές ευκαιρίες για προσωπική γνωριμία και στοχευμένη δικτύωση μεταξύ δημιουργών και φορέων από το εξωτερικό. Παράλληλα, στο πρόγραμμα εντάσσονταν ομιλίες, ξεναγήσεις και διεθνή συμπόσια.

Την πιλοτική χρονιά του grape, το 2023, η πλατφόρμα πραγματοποιήθηκε σε δύο περιόδους μέσα στο καλοκαίρι, προκειμένου να αξιολογηθεί ποια ημερομηνία συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους διεθνείς επισκέπτες. Από τη δεύτερη χρονιά, που το grape εδραιώθηκε, άρχισε να διεξάγεται στα τέλη Ιουλίου, περίοδος που αποδείχθηκε ότι προσελκύει περισσότερους επαγγελματίες του διεθνούς χώρου.

Η επιλογή των έργων έγινε σε μεγάλο ποσοστό μέσω ανοιχτής πρόσκλησης, εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα όλων των ενδιαφερόμενων δημιουργών να καταθέσουν αίτηση. Η τελική επιλογή των έργων πραγματοποιήθηκε από την Καλλιτεχνική Διευθύντρια σε συνεργασία με την ομάδα των Καλλιτεχνικών Συμβούλων του Φεστιβάλ, με κριτήριο την καλλιτεχνική αρτιότητα, τη δυνατότητα διεθνούς απήχησης, καθώς και την καταλληλότητά τους για περιοδεία.

Η δυνατότητα περιοδείας των παραγωγών αποτέλεσε βασικό κριτήριο σχεδιασμού των παραστάσεων, γι' αυτό και επρόκειτο συνήθως για έργα σχεδιασμένα με ευελιξία, ώστε να μπορούν εύκολα να παρουσιαστούν σε διαφορετικούς χώρους.

Το Φεστιβάλ μερίμνησε για την επαγγελματική βιντεοσκόπηση των παραστάσεων του grape, ώστε τα έργα να αποτυπώνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να μπορούν στη συνέχεια να αποσταλούν στους διεθνείς προσκεκλημένους. Τα βίντεο αυτά αποτέλεσαν σημαντικό εργαλείο προώθησης.

Παράλληλα, κάθε παράσταση συνοδευόταν από ξεχωριστό επιμελημένο ψηφιακό πρόγραμμα με την οπτική ταυτότητα του grape, στο οποίο περιλαμβάνονταν βασικές πληροφορίες για την παραγωγή καθώς και ενσωματωμένος σύνδεσμος προς το σχετικό βίντεο.

Τέλος, ένα απολογιστικό email απευθυνόταν σε όλους τους επισκέπτες της πλατφόρμας, με στόχο να ενθαρρυνθούν να παρακολουθήσουν παραστάσεις που ενδεχομένως δεν πρόλαβαν να δουν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παραστάσεις του grape προσκλήθηκαν από διεθνείς οργανισμούς, το Φεστιβάλ ανέλαβε διαμε-

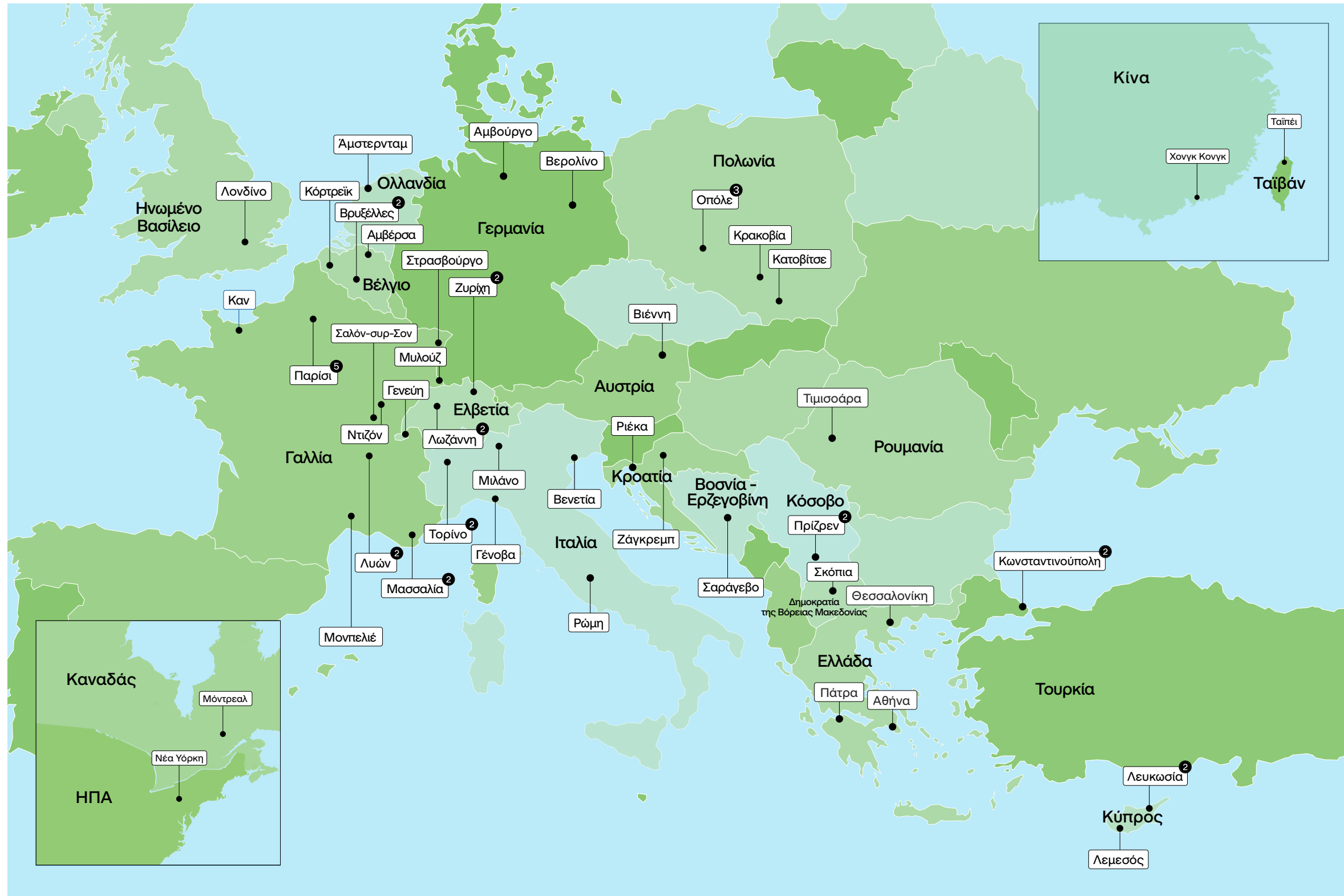
σολαβητικό ρόλο, διευκολύνοντας την επικοινωνία μεταξύ των δύο πλευρών και υποστηρίζοντας την οργάνωση των μετακλήσεων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των ευρύτερων ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από το Φεστιβάλ για την προώθηση των ελληνικών παραστατικών τεχνών στο εξωτερικό, το 2025 συστάθηκε ένα ταμείο υποστήριξης διεθνών περιοδειών. Μέσω αυτού, οι καλλιτέχνες που χρειάστηκαν επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την υλοποίηση διεθνών μετακλήσεων είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτημα χρηματοδότησης. Μέχρι σήμερα, το ταμείο έχει υποστηρίξει μετακλήσεις παραστάσεων σε πόλεις όπως το Μόντρεαλ, η Λεμεσός και το Ζάγκρεμπ.

δ. Οι παραστάσεις του grape σε σπουδαία φεστιβάλ και οργανισμούς

Οι παραστάσεις του grape 2023 και 2024 ξεκίνησαν πολύ γρήγορα το ταξίδι τους ανά τον κόσμο, αποσπώντας εγκωμιαστικές κριτικές και κερδίζοντας το ενδιαφέρον του κοινού διεθνώς. Έχουν παρουσιαστεί, μεταξύ άλλων, στους οργανισμούς: Comédie de Genève (Γενεύη), Coronet Theatre (Λονδίνο), Crossing the Line Festival και New York Live Arts (Νέα Υόρκη), De Singel σε συνεργασία με NTGent (Αμβέρσα), Festival d'Automne (Παρίσι), Festival delle Colline Torinesi (Τορίνο), FTA – Festival TransAmériques (Μόντρεαλ), ImPulsTanz International Festival (Βιέννη), Istanbul Theatre Festival – Istanbul Foundation for Culture and Arts (Κωνσταντινούπολη), JK Opole Theatre & Opole Dance Stage (Οπόλε), Krakow Dance Festival (Κρακοβία), Kunstenfestivaldesarts (Βρυξέλλες), La Bâtie, ADC Genève (Γενεύη), MESS International Theatre Festival (Σαράγεβο), Moving Balkans (Πιέκα), National Theatre and Concert Hall (Ταϊπέι), Open Air International Theatre Festival "Prizren Fest" (Κόσοβο), Open The Door Theatre Festival (Κατοβίτσε), Sadler's Wells Theatre (Λονδίνο), Teatro della Tosse / Resist and Create – International Dance Festival (Γένοβα), Teatro Stabile di Torino (Τορίνο), Thalia Theatre (Αμβούργο), Théâtre de la Vignette (Μονπελιέ), Theatre Sevelin (Λωζάννη), Zürcher Theater Spektakel (Ζυρίχη), Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας (Λευκωσία), και Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Κύπρου (Λεμεσός & Λευκωσία).

Παράλληλα, ο *Ιππόλυτος* σε σκηνοθεσία της Κατερίνας Ευαγγελάτου, μια συμπαραγωγή του Εθνικού θεάτρου, του Φεστιβάλ και του πολιτιστικού Οργανισμού «Λυκόφως» παρουσιάστηκε στο περίφημο Hong Kong Arts Festival τον Μάρτιο του 2025.

ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΨΑΝ

ΘΕΑΤΡΟ

Η Δημοκρατία του Μπακλαβά
Κείμενο - Σκηνοθεσία
Ανέστης Αζάς

Τα σκυλιά
Κείμενο
Γεράσιμος Μπέκας,
Μιχάλης Πητίδης, Ανέστης Αζάς
Σκηνοθεσία Ανέστης Αζάς

Καταστροφή
Κείμενο - Σκηνοθεσία
Δημήτρης Μπαμπίλης - ΑΠΑΡÄΜΙΛΛΟΝ

Σπυριδούλες
της Νεφέλης Μαϊστράλη
Σκηνοθεσία
Θανάσης Ζερίτης - Χάρης Κρεμμύδας /
4frontal

Taverna Miresia – Mario, Bella, Anastasia
Σύλληψη - Σκηνοθεσία
Mario Banushi

Θήβα: A Global Civil War
Σύνθεση κειμένου
Παντελής Φλατσούσης και η ομάδα
Σκηνοθεσία
Παντελής Φλατσούσης

Βάκχες
Με αφετηρία το έργο του Ευριπίδη
Κείμενο - Σκηνοθεσία
Έλλη Παπακωνσταντίνου

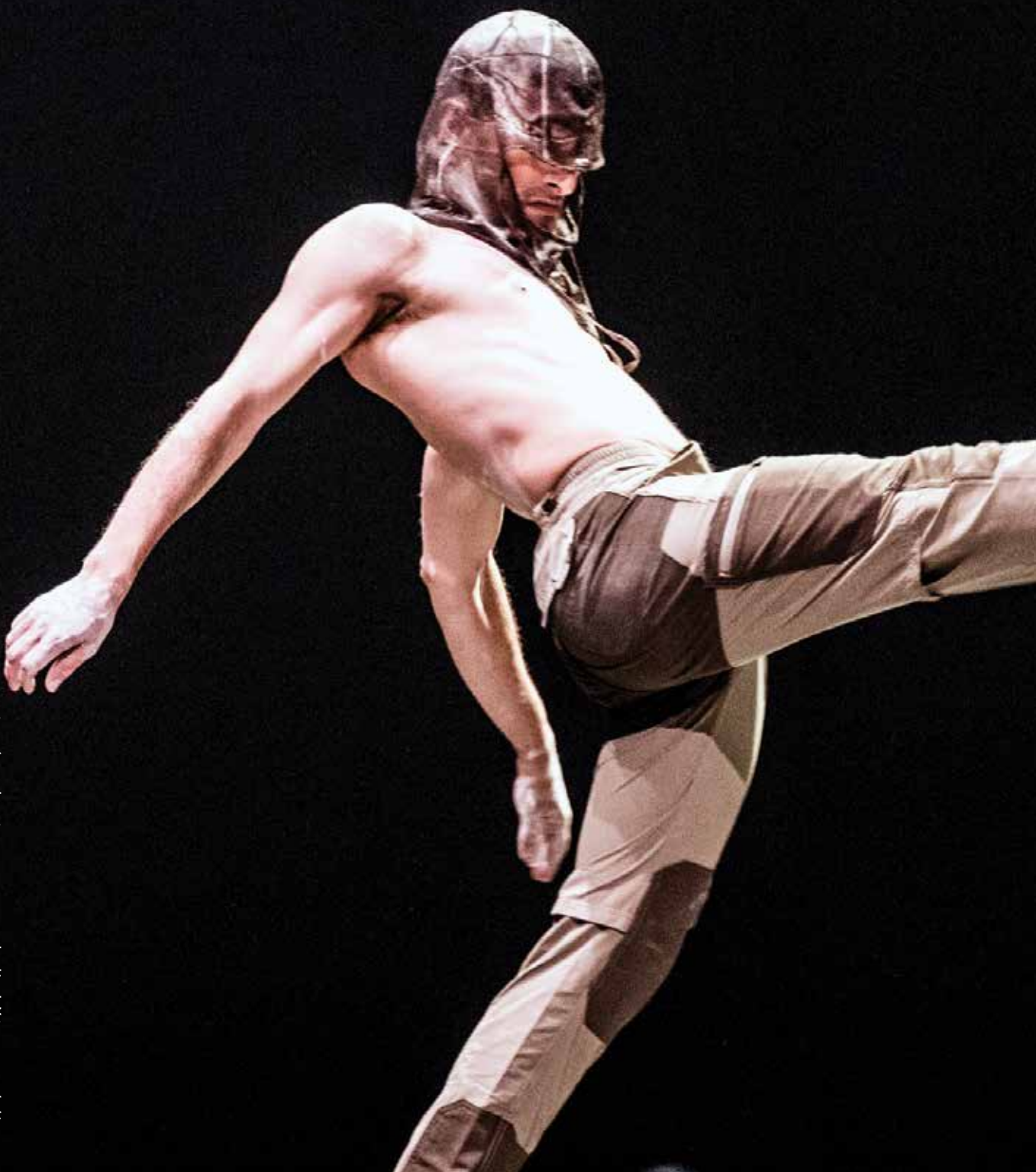
ΧΟΡΟΣ

Bless this mess
Σύλληψη - Χορογραφία
Κατερίνα Ανδρέου

Αγρίμι/ Fauve
Σύλληψη - Χορογραφία
Λενιώ Κακλέα

Σιωπή
Σύλληψη - Χορογραφία
ROOTLESSROOT

Borborygmi
Σύλληψη - Χορογραφία
Χαρά Κότσαλη

ε. Απήχηση: Οι παραστάσεις του grape μέσα από τον παγκόσμιο χάρτη

Η απήχηση της πλατφόρμας είναι πλέον διακριτή σε παγκόσμια κλίμακα. Έχοντας στείλει ελληνικές καλλιτεχνικές δημιουργίες σε περισσότερες από 40 πόλεις στην Ευρώπη, την Ασία και την Αμερική, το grape έχει καταφέρει να ενισχύσει σημαντικά την εξωστρέφεια του χώρου των ελληνικών παραστατικών τεχνών. Ταυτόχρονα, έχει καταστήσει το Φεστιβάλ δυναμικό εταίρο πολιτιστικών ανταλλαγών και άξιο πρεσβευτή της χώρας μας σε ιστορικά φεστιβάλ και άλλες σπουδαίες διοργανώσεις.

Τα έργα του grape έχουν ταξιδέψει ή ετοιμάζονται να ταξιδέψουν σε χώρες της Ευρώπης, της Ασίας και της Αμερικής: Αυστρία (Βιέννη), Βέλγιο (Βρυξέλλες, Αμβέρσα, Κόρτρεϊκ), Βουλγαρία (Βράτσα), Βοσνία και Ερζεγοβίνη (Σαράγεβο), Γαλλία (Παρίσι, Λυών, Στρασβούργο, Μασσαλία, Μονπελιέ, Καν, Ντιζόν), Γερμανία (Βερολίνο, Αμβούργο), Ελβετία (Γενεύη, Ζυρίχη, Λωζάννη), Ηνωμένο Βασίλειο (Λονδίνο), ΗΠΑ (Νέα Υόρκη), Ιταλία (Ρώμη, Μιλάνο, Βενετία, Γένοβα, Τορίνο), Καναδά (Μόντρεαλ), Κόσοβο (Πρίζρεν), Κροατία (Ζάγκρεμπ, Ριέκα), Κύπρο (Λευκωσία, Λεμεσός), Πολωνία (Κατοβίτσε, Κρακοβία, Οπόλε), Ρουμανία (Τιμισοάρα), Ταϊβάν (Ταϊπέι), Τουρκία (Αγκυρα, Κωνσταντινούπολη). (Αναλυτικά παρατίθεται ο ημερολογιακός χάρτης των μετακλήσεων στο παράρτημα.)

Χώρες προέλευσης των προσκεκλημένων μας είναι, μεταξύ άλλων, οι: Αλβανία, Αρμενία, Αργεντινή, Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Βόρεια Μακεδονία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βραζιλία, Γαλλία, Γεωργία, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ισραήλ, Ισπανία, Ιταλία, Καναδάς, Κίνα, Κολομβία, Κόσοβο, Κύπρος, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Νότια Κορέα, Ολλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Σερβία, Φινλανδία, Ταϊβάν, Τουρκία.

ζ. Χορηγοί και Βραβεία Κοινού

Για την υλοποίηση του grape είχαμε για τρεις συνεχόμενες χρονιές την υποστήριξη σημαντικών χορηγών και υποστηρικτών του Φεστιβάλ, της Mastercard σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα, του Ξενοδοχείου Academias και του Ινστιτούτου Γκαίτε στην Αθήνα.

Στο πλαίσιο του grape θεσπίστηκαν επίσης τα πρώτα Βραβεία Κοινού, μια σύμπραξη του Φεστιβάλ με τη Mastercard και την Εθνική Τράπεζα. Τα Βραβεία Κοινού Εθνικής Τράπεζας – Mastercard είναι μια πρωτοβουλία την οποία αγκάλιασε από την πρώτη στιγμή το κοινό του Φεστιβάλ. Χάρη στα Βραβεία Κοινού όχι μόνο αναδεικνύονται οι αγαπημένες παραστάσεις των θεατών, αλλά υποστηρίζεται έμπρακτα η διεθνής πορεία των καλλιτεχνών, καθώς οι νικητήριοι παραστάσεις λαμβάνουν χρηματικό έπαθλο που μπορεί να αξιοποιηθεί σε μετακλήσεις τους στο εξωτερικό.

η. Καλλιτεχνικός προγραμματισμός

Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα έχει αρχίσει να ερεθίζει καλλιτεχνικά το ενδιαφέρον. Οι άνθρωποι του θεάτρου και του χορού στο εξωτερικό αναζητούν πολιτισμούς που δεν είναι προβεβλημένοι, επιδιώκουν να ακούσουν από σκηνής μια γλώσσα που δεν ακούγεται συχνά. Ίσως οι συνθήκες έχουν ωριμάσει και υπάρχει μεγάλη ανάγκη παγκοσμίως να δούμε παραστάσεις από χώρες που δεν το φανταζόμαστε. Είναι η στιγμή μιας πολιτιστικής αποκέντρωσης που μας ευνοεί.

Συνέντευξη της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στον Νίκο Ευσταθίου
Lifo, 13.05.2023

grape 2023

Το 2023 ήταν η πρώτη χρονιά υλοποίησης του grape – Greek Agora of Performance. Η πλατφόρμα άνοιξε δυναμικά δίνοντας την ευκαιρία σε Ελληνίδες και Έλληνες δημιουργούς του Θεάτρου και του Χορού να παρουσιάσουν τα έργα τους σε εκπροσώπους πολιτιστικών φορέων και φεστιβάλ του εξωτερικού, σε δύο περιόδους: 3- 8 Ιουλίου και 18- 22 Ιουλίου. Περισσότεροι από 45 διεθνείς καλλιτεχνικοί διευθυντές, επιμελητές και δημοσιογράφοι από 27 χώρες επισκέφθηκαν το Φεστιβάλ χάρη στο grape, εκδηλώνοντας ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη συναρπαστική εγχώρια καλλιτεχνική σκηνή.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι προσκεκλημένοι μας παρακολούθησαν 14 νέα έργα Θεάτρου και Χορού, παραγωγές που έκαναν πρεμιέρα στο πλαίσιο του Φεστιβάλ. Εστιάζοντας σε σύγχρονα ζητήματα που βρίσκονται στο επίκεντρο του διεθνούς ενδιαφέροντος, όπως η LGBTQI+ κοινότητα, η γυναίκα, το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα έργα εντάσσονταν στο πλαίσιο της ευρύτερης θεματικής του Φεστιβάλ για το 2023 με τίτλο «Η Ελευθερία των άλλων». Κοινό στοιχείο όλων των παραγωγών ήταν επίσης ο ευέλικτος σχεδιασμός ώστε να μπορούν να ταξιδέψουν.

Την εμπειρία των παραστάσεων συμπλήρωσαν λειτουργικά οι συναντήσεις που διοργανώθηκαν σχετικά με τις σύγχρονες δραματουργικές κατευθύνσεις και τη δυνατότητα πρόσβασης ανερχόμενων καλλιτεχνών στην παγκόσμια αγορά των παραστατικών τεχνών. Το πρόγραμμα πλαισιώθηκε, επίσης, από δύο συζητήσεις γύρω από τη σύνδεση της σύγχρονης ευρωπαϊκής δραματουργίας και του Αρχαίου Δράματος, με τη συμμετοχή Ελλήνων καλλιτεχνών και θεωρητικών του θεάτρου στο Ινστιτούτο Γκαίτε, καθώς και από ενέργειες δικτύωσης, συναντήσεις, ανοιχτές πρόβες, εκδηλώσεις και ξεναγήσεις σε αρχαία μνημεία, με στόχο την καλύτερη γνωριμία των προσκεκλημένων με το Φεστιβάλ και την εγχώρια πολιτιστική σκηνή. Ειδικά σχεδιασμένο για τους συμμετέχοντες καλλιτέχνες και τους καλεσμένους της πλατφόρμας, το συνολικό πρόγραμμα συνέβαλε στην καθιέρωση του grape ως σημείου αναφοράς στη χώρα μας για τη συνάντηση διεθνών εκπροσώπων πολιτιστικών φορέων με σκηνοθέτες και χορογράφους.

Οι καλεσμένοι μας είχαν παράλληλα την ευκαιρία να επισκεφθούν το Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, όπου παρακολούθησαν δύο μεγάλης κλίμακας παραστάσεις: τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία της Κατερίνας Ευαγγελάτου και τη *Μήδεια* του Φρανκ Κάστορφ.

Taverna Miresia – Mario, Bella, Anastasia, Σκηνοθεσία Mario Banushi, Πειραώς 260, 2024. © Nátia Stourdititi

Παραγωγή και εξαγωγή ελληνικών παραστάσεων στο εξωτερικό: grape - Greek Agora of Performance

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

- ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΕΝΤΑΚΗΣ**
Το ρόδο είναι ρόδο
της Κατερίνας Λούβαρη Φασόη
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΙΛΗΣ & ΑΡΑΡΑΜΙΛΛΟΝ
Κατατροφή
Εθνικό Θέατρο – Κτίριο Τσίλλερ

ΕΛΝΗ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Βάκχες
Πειραιώς 260 Χώρος Η

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ
Η Δημοκρατία του Μπακλαβά
(επανάληψη)
Εθνικό Θέατρο – Κτίριο Τσίλλερ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΖΕΡΙΤΗΣ / ΧΑΡΗΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ & 4FRONTAL
Σπιριδούλες
της Νεφέλης Μαιστράλη
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ & ΒΙΛΙΟΥΧ ΔΕ ΚΑΝΤ
Τραγούδια του ελληνικού λαού – Drag Oratorio
Πειραιώς 260 Χώρος Β

ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ρέκβιεμ για τη Φάνι Γκόλντιμαν
Βασισμένο στο ανολοκλήρωτο έργο της Ίνγκεμποργκ Μπάχμαν
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΛΗΣ
Ruin – Ένα σκηνικό δοκίμιο για την έλμειψη χρόνου
Εθνικό Θέατρο – Κτίριο Τσίλλερ

MARIO BANUSHI
Taverna Miresia – Mario Bella Anastasia
Εθνικό Θέατρο – Σκηνή Ελένη Παπαδάκη
- ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΦΛΑΤΣΟΥΣΗΣ**
Θήβα: A Global Civil War
Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΑΡΑΘΑΚΗ & CLOUDSDONTHAVESHape
επώδυνα εύκολο
Πειραιώς 260 Χώρος Β

ROOTLESSROOT
Σιωπή
Πειραιώς 260 Χώρος Δ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ
Repair
Πειραιώς 260 Χώρος Β

ΛΕΝΙΩ ΚΑΚΛΕΑ
Αγρίμι / Fauve
Πειραιώς 260 Χώρος Η

Η Daglara στην παράσταση *Τραγούδια του ελληνικού λαού – Drag oratorio*, Σκηνοθεσία Γάννης Σκουρλέτης, Πειραιώς 260, 2023. © Karol Jarek

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ –
ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Στρογγυλή τράπεζα
«Απόηχοι του Αρχαίου Δράματος στο σύγχρονο ευρωπαϊκό θέατρο (I)»
Ινστιτούτο Γκαίτε, 5 Ιουλίου

Συμμετείχαν:
Ιωάννα Ρεμεδιάκη, Νατάσα Σιουζουλή, Πλάτων Μαυρομούστακος, Αγγελική Παπούλια, Έλλη Παπακωνσταντίνου, Παντελής Φλατσούσης

Συντονισμός:
Διονύσης Καψάλης
- Στρογγυλή τράπεζα
«Απόηχοι του Αρχαίου Δράματος στο σύγχρονο ευρωπαϊκό θέατρο (II)»
Ινστιτούτο Γκαίτε, 20 Ιουλίου

Συμμετείχαν:
Ελένη Βαροπούλου, Δήμητρα Κονδυλάκη, Ανέστης Αζάς, Σάββας Πατσαλίδης

Συντονισμός:
Κατερίνα Ευαγγελάτου

Ενέργειες δικτύωσης μεταξύ των ξένων εκπροσώπων και των καλλιτεχνών που συμμετείχαν στο grape 2023, αρακλούθηση προβών, ξεναγήσεις κ.ά.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΟΙΝΟΥ
MASTERCARD 2023

- 1ο Βραβείο:** Ανέστης Αζάς,
Η Δημοκρατία του Μπακλαβά

Έπαινος: Παντελής Δεντάκης,
Το ρόδο είναι ρόδο
της Κατερίνας Λούβαρη Φασόη

Έπαινος: Θανάσης Ζερίτης -
Χάρης Κρεμμύδας / 4frontal,
Σπιριδούλες της Νεφέλης Μαιστράλη

Το 2024, μετά την εντυπωσιακή επιτυχία του grape – Greek Agora of Performance 2023, η πλατφόρμα αναπτύχθηκε περισσότερο. Φιλοξενήθηκαν περισσότεροι από 60 καλλιτεχνικοί διευθυντές*ντριες, curators και εκπρόσωποι διεθνών φεστιβάλ, θεάτρων και ΜΜΕ από 26 χώρες. Ανάμεσα στους καλεσμένους του grape ήταν και εκπρόσωποι του διεθνούς τύπου οι οποίοι αναφέρθηκαν με ιδιαίτερα εγκωμιαστικά σχόλια στις παραστάσεις της πλατφόρμας.

Το grape περιέλαβε 8 παραστάσεις Θεάτρου και Χορού, οι οποίες παρουσιάστηκαν την περίοδο 21 – 25 Ιουλίου 2024. Οι παραστάσεις πλαισιώθηκαν, όπως και κατά την προηγούμενη χρονιά, από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσεων δικτύωσης, συναντήσεων και εκδηλώσεων μεταξύ των διεθνών προσκεκλημένων και των καλλιτεχνών, καθώς και ξεναγήσεων σε σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς. Στο πλαίσιο του προγράμματος, οι εκπρόσωποι παρακολούθησαν επίσης την παράσταση *Εκάβη, όχι Εκάβη* του καταξιωμένου Πορτογάλου σκηνοθέτη Τιάγκο Ροντρίγκες και Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Festival d'Avignon, στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου.

Οι επιλεγμένες παραγωγές άντλησαν τα θέματά τους από κρίσιμα ζητήματα του καιρού μας: το ζήτημα της ταυτότητας –εθνικής, φυλετικής, σεξουαλικής–, το ζήτημα της πολιτειότητας, της δικαιοσύνης και της ισότητας, τη σχέση των γυναικών με το σώμα και τη μητρότητα, τα δικαιώματα των μεταναστών και την επίδραση της σύγχρονης τεχνολογίας στη διαμόρφωση των ανθρώπινων σχέσεων, την αναζήτηση ελπίδας και σταθερότητας αλλά και της χαράς της συνύπαρξης σ' έναν κόσμο όπου επικρατεί μια καθολική αίσθηση αστάθειας, ανησυχίας και απομόνωσης. Όλα τα έργα έθεταν κατά κάποιο τρόπο το ερώτημα: Μπορούμε να αντιστρέψουμε για λίγο την οπτική του κόσμου; Είτε άγγιζαν θέματα πολιτικοκοινωνικά είτε υπαρξιακά μέσα από μια πιο ποιητική οπτική, με εργαλείο τον μύθο ή τη λαϊκή παράδοση, οι επιλεγμένες παραστάσεις Θεάτρου και Χορού φώτισαν η κάθε μία με τη δική της καλλιτεχνική γλώσσα τη σχέση μας με το σήμερα και μας κάλεσαν να αμφισβητήσουμε τα στερεότυπα της καθημερινότητάς μας. Στο πλαίσιο του grape 2024 εντάχθηκε η παράσταση της Ζωής Χατζηαντωνίου *Amalia Melancholia, η βασίλισσα των φοινίκων* από το ελεύθερο θέατρο, καθώς επίσης και η επανάληψη της παράστασης του Mario Banushi *Taverna Miresia – Mario, Bella, Anastasia*.

Η Έμυλ Κολιανδρή στην παράσταση *Amalia melancholia*, η βασίλισσα των φοινίκων, Σκηνοθεσία Ζωή Χατζηαντωνίου, Σύγχρονο Θέατρο, 2024. © Alex Kat

Παραγωγή και εξαγωγή ελληνικών παραστάσεων στο εξωτερικό: grape - Greek Agora of Performance

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΕΥΘΥΜΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
Ετυμολογίες
Μέγαρο Παλαιάς Βουλής

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ
Τα σκυλιά
Πειραιώς 260 Χώρος Η

ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Amalia melancholia,
Η βασίλισσα των φοινίκων
Σύγχρονο Θέατρο

ΑΡΓΥΡΩ ΧΙΩΤΗ
Αναψυκτήριο
Πειραιώς 260 Χώρος Δ

ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΜΑΔΑ STATION ATHENS
Σφάλμα σύνδεσης
Πειραιώς 260 Χώρος Β

MARIO BANUSHI
Taverna Miresia – Mario Bella Anastasia
Πειραιώς 260 Χώρος Η

ΧΑΡΑ ΚΟΤΣΑΛΗ
Borborygmi
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ
Bless this mess
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ
ΔΡΑΣΕΙΣ

Το πρόγραμμα των παραστάσεων
πλασιώθηκε, όπως και κατά το 2023,
από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα
δράσεων δικτύωσης, συναντήσεων
και εκδηλώσεων μεταξύ των διεθνών
προσκεκλημένων και των καλλιτεχνών,
και ξεναγήσεων σε σημαντικούς
πολιτιστικούς φορείς.

Παρουσίαση προγράμματος grape 2024
και ενέργεια δικτύωσης στο πλαίσιο του
Showcase του Εθνικού Θεάτρου,
Γραφεία Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου
5 Απριλίου

«Θέατρο και παραστατικές τέχνες στην
Ελλάδα: από τις σύγχρονες τάσεις στις
μελλοντικές προοπτικές»
Ινστιτούτο Γκαίτε, 22 Ιουλίου

Συμμετείχαν:
Λίνα Ρόζη, Παρασκευή Τεκτονίδου
Συντονισμός:
Σάββας Πατσαλίδης

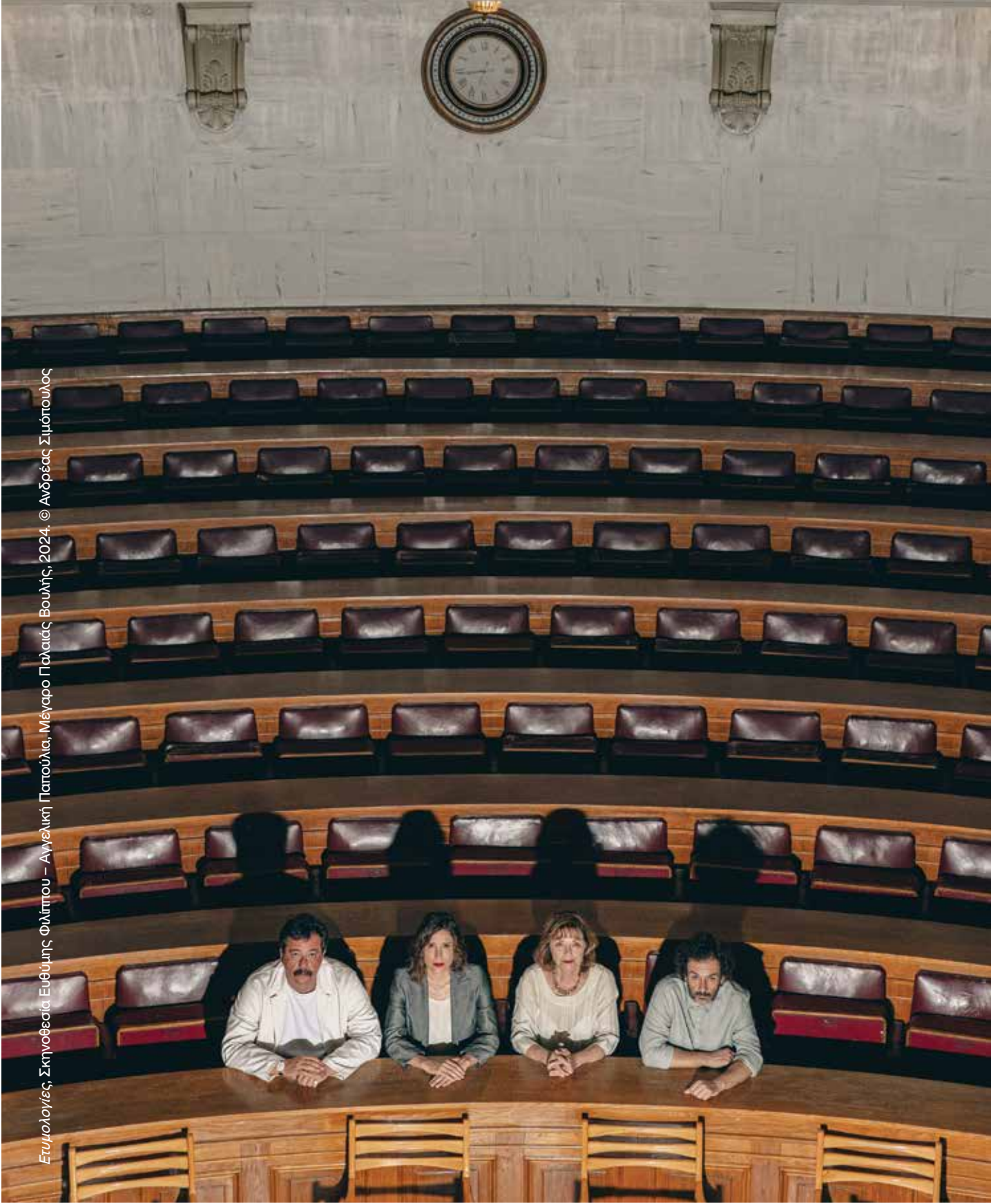
Ενέργεια δικτύωσης μεταξύ των ξένων
εκπροσώπων και των καλλιτεχνών που
συμμετείχαν στο grape 2024
Ινστιτούτο Γκαίτε, 24 Ιουλίου

ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΟΙΝΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ –
MASTERCARD 2024

1ο Βραβείο: Ανέστης Αζάς,
Τα σκυλιά

2ο Βραβείο: Γιολάντα Μαρκοπούλου /
Ομάδα Station Athens,
Σφάλμα σύνδεσης

3ο Βραβείο: Χαρά Κότσαλη,
Borborygmi

Ετυμολογίες, Σκηνοθεσία Ευθύμης Φιλίππου – Αγγελική Παπούλια, Μέγαρο Παλαιάς Βουλής, 2024. © Ανδρέας Σιμόπουλος

History. Χορογραφία Πατρίσια Απέρη, Πειραιώς 260, 2025. © Τάσος Βρεπτός

grape 2025

Το 2025, τρίτη χρονιά λειτουργίας του grape, αναπόσπαστου πλέον κομματιού του Φεστιβάλ, υποδεχτήκαμε περισσότερους από 90 προσκεκλημένους από 30 και πλέον χώρες, με τη μόνιμη στήριξη της Mastercard και της Εθνικής Τράπεζας. Η πλατφόρμα παρουσίασε 8 παραστάσεις Θεάτρου και Χορού κατά την περίοδο 22-26 Ιουλίου 2024. Τα έργα εστίασαν σε θεματικές όπως η φύση της δημιουργικότητας και της καλλιτεχνικής έκφρασης, η σχέση μας με την ιστορία, την κληρονομιά μας και την παράδοση, το γήρας, τον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης στις σύγχρονες κοινωνίες, καθώς και σε ζητήματα φύλου, τάξης και ταυτότητας. Στο πλαίσιο του grape 2025 εντάχθηκε, τέλος, η παράσταση του Κωνσταντίνου Ντέλλα *Οι γριές που μαζεύουν την τσουκνίδα* από το ελεύθερο θέατρο. Το παράλληλο πρόγραμμα περιέλαβε μια νέα συνεργασία με την EFA, με την οποία συνδιοργανώσαμε ένα συμπόσιο με τίτλο «Fearless Festivals Forum». Ταυτόχρονα, σχεδιάσαμε δράσεις δικτύωσης, συναντήσεις και εκδηλώσεις μεταξύ των διεθνών προσκεκλημένων και των καλλιτεχνών. Στο πλαίσιο του προγράμματος, οι εκπρόσωποι παρακολούθησαν, τέλος, την παράσταση *Οιδίπους. Ιστορία μιας μεταμόρφωσης: από το σκοτάδι στο φως* σε σκηνοθεσία Γιάννη Χουβαρδά στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
Rheptenon του Γρηγόρη Λιακόπουλου
Πειραιώς 260 Χώρος Δ

ΣΟΦΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Η ζωή, τα γηρατειά και ο θάνατος μιας γυναίκας του λαού
Βασισμένο στο βιβλίο του Παντιέ Εριμπόν
Πειραιώς 260 Χώρος Ε

ΝΟΕΜΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
Κλημεντίνες χωρίς κουκούτσι
Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΤΕΛΛΑΣ
Οι γριές που μαζεύουν την τσουκνίδα
Θέατρο Σταθμός

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ
BIJOUX DE KANT
Δεξιά της καίτης του Γιάννη Παλαβού
Εμπνευσμένο από τον
Οδύποδα επί Κολωνώ του Σοφοκλή
Συνεδρία πολέμου του Άρη Αλεξανδρή
Εμπνευσμένο από τη
Λυσιστράτη του Αριστοφάνη
Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου

ΠΑΤΡΙΣΙΑ ΑΠΕΡΓΗ
Hystory
Πειραιώς 260 Χώρος Η

ΔΑΦΙΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ
Darkest White
Πειραιώς 260 Χώρος Β

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Επαρκώς δημιουργικό
Φάρος – Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα
Σταύρος Νιάρχος

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ
ΔΡΑΣΕΙΣ

Παρουσίαση προγράμματος grape 2025
και ενέργεια δικτύωσης στο πλαίσιο
του Showcase του Εθνικού Θεάτρου
Γραφεία Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου
6 Απριλίου

Συμπόσιο
«Fearless Festivals Forum»
Σε συνεργασία με το
European Festivals Association
Ινστιτούτο Γκαίτε, 23 Ιουλίου

Ενέργεια δικτύωσης μεταξύ των ξένων
εκπροσώπων και των καλλιτεχνών που
συμμετέχουν στο grape
Ινστιτούτο Γκαίτε, 24 Ιουλίου

Τη στιγμή της έκδοσης του παρόντος τόμου, το grape ήταν σε εξέλιξη.
Κατά συνέπεια, δεν περιλήφθηκαν εδώ τα αποτελέσματα των βραβείων κοινού.

Darkest White, Χορογραφία Δαφίν Αντωνιάδου, Πειραιώς 260, 2025. © Μυρτώ Γρηγορίου

Παραγωγή και εξαγωγή ελληνικών παραστάσεων στο εξωτερικό: grape - Greek Agora of Performance

Στεφανία Γουλιώτη, Σοφία Κόκκαλη, Μαρία Ναυπλιώτου και Αγγελική Παπούλια στην παράσταση *Μήδεια*, Σκηνοθεσία Frank Castorf, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, 2023. © Γιώργος Δασκαλάκης

3 Αναζωογόνηση της κληρονομιάς του Αρχαίου Δράματος

α. Σύνδεση του Αρχαίου Δράματος με τη σύγχρονη δημιουργία

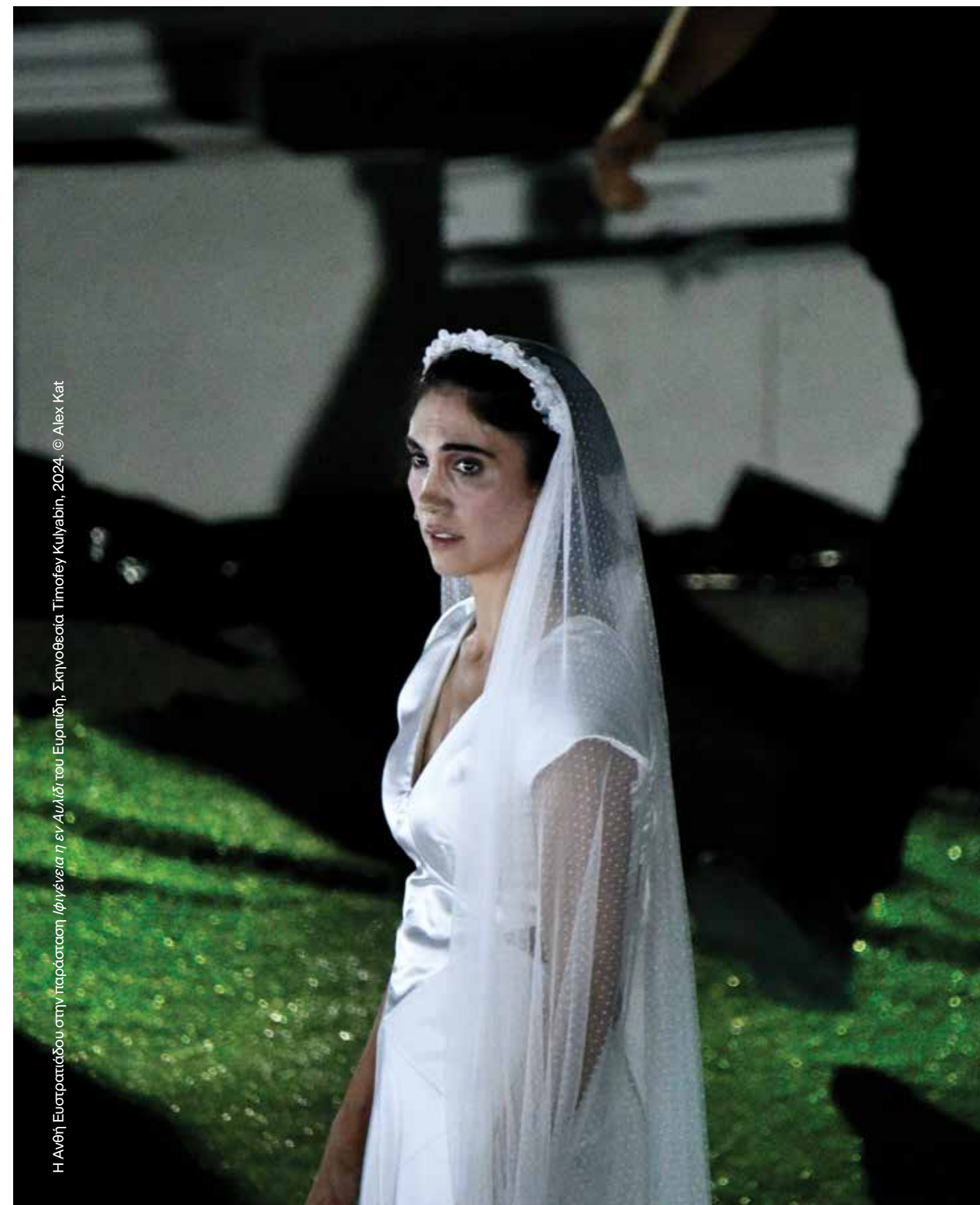
Προτεραιότητά μας, από την αρχή της θητείας μας, υπήρξε η σύνδεση του Αρχαίου Δράματος με τις σύγχρονες καλλιτεχνικές γλώσσες και τις ανανεωτικές δραματουργικές πρακτικές. Το κυριότερο πεδίο εφαρμογής της κατεύθυνσης αυτής ήταν το πρόγραμμα των Επιδαυρίων. Το αισθητικό στίγμα της εξαετίας δόθηκε από τις παγκόσμιες πρεμιέρες σε συμπαραγωγή με κορυφαίους διεθνείς οργανισμούς (οιδίποδας της Μάγια Τσάντε σε σκηνοθεσία Τόμας Όστερμαϊερ με τη Schaubühne το 2021, *Αλκίση* σε σκηνοθεσία Γιόχαν Σίμονς με το Schauspielhaus Bochum το 2022, *Αγαμέμνων* σε σκηνοθεσία Ούλριχ Ράσε με το Residenztheater του Μονάχου το 2022) αλλά και από τις αναθέσεις σκηνοθεσίας αρχαίων δραμάτων σε διακεκριμένους διεθνείς δημιουργούς με ελληνικό θίασο. Έτσι, το 2023 υποδεχτήκαμε στην Επίδαυρο τον Φρανκ Κάστορφ (*Μήδεια*), το 2024 τον Τιμοφεί Κουλιάμπιν (*Ιφιγένεια η εν Αυλίδι* του Ευριπίδη) και το 2025 τον Ούλριχ Ράσε, που επανήλθε ως ανεξάρτητος σκηνοθέτης, σε συμπαραγωγή αυτή τη φορά με το Εθνικό Θέατρο (*Αντιγόνη* του Σοφοκλή). Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε και η κάθοδος της Comédie-Française στην Επίδαυρο με το έργο *Εκάβη, όχι Εκάβη*, που σκηνοθέτησε ο Τιάγκο Ροντρίγκες σε δικό του κείμενο, το οποίο πρόβαλε τον μύθο της αρχαίας ηρωίδας στην ιστορία μιας γυναίκας και μητέρας της εποχής μας.

Και στις ελληνικές παραγωγές, όμως, δόθηκε έμφαση σε δραματουργικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις που αναδεικνύουν μια πιο ελεύθερη ματιά σε σχέση με το πρωτογενές υλικό. Μεταξύ άλλων, θυμίζουμε τα έργα *Ιχνευταί* του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Μιχαήλ Μαρμαρινού και *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη σε σκηνοθε-

σία Αργυρώς Χιώτη το 2021· *Πέρσες* του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Δημήτρη Καραντζά το 2022· τις παραγωγές του Εθνικού Θεάτρου

Ιππόλυτος του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Κατερίνας Ευαγγελάτου και *Σφήκες* του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Λένας Κίτσοπούλου το 2023, αλλά και τα *Βατράχια* του Αριστοφάνη, *Μια κωμωδία με dna τραγωδίας* σε σκηνοθεσία Έφης Μπίρμπα την ίδια χρονιά· *Όρνιθες* του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Άρη Μπινιάρη το 2024· και τέλος το 2025, χαρακτηριστικά τις παραστάσεις ζ - η - θ, *Ο Ξένος* σε σκηνοθεσία Μιχαήλ Μαρμαρινού για το ΚΘΒΕ σε συμπαραγωγή με τον ΘΟΚ, και *Οιδίπους. Η ιστορία μιας μεταμόρφωσης: από το σκοτάδι στο φως* του Γιάννη Χουβαρδά.

Με την ίδια στόχευση σχεδιάστηκε, εξάλλου, ο Κύκλος Contemporary Ancients, που περιλάμβανε την ανάθεση συγγραφής, την παράσταση, τη μετάφραση και την έκδοση νέων ελληνικών έργων με αφετηρία τα αρχαία δραματικά κείμενα, πρόγραμμα που συνεχίστηκε αδιάλειπτα καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας μας. Συχνά συνδέοντας το ρεπερτόριο του Αρχαίου Θεάτρου Επιδαύρου με εκείνο της Μικρής Επιδαύρου, τα πρωτότυπα έργα που παρακολουθήσαμε στο πλαίσιο του Κύκλου Contemporary Ancients φωτίζουν τα αρχαία δράματα μέσα από σύγχρονη ματιά που προσεγγίζει τις διαχρονικές θεματικές τους υπό το πρίσμα του σημερινού βιώματος, υποκειμενικού και συλλογικού. Ήταν σημαντικό για μας να ενθαρρύνουμε τους σύγχρονους συγγραφείς και δραματουργούς να ανακαλύψουν εκ νέου τα εμβληματικά κείμενα της δραματικής ποίησης αλλά, ταυτόχρονα, να δώσουμε ώθηση στην απελευθέρωση από το βάρος αυτής της κληρονομιάς, να αναδείξουμε μια δια-

Η Ανθή Ευστρατιάδου στην παράσταση *Ιφιγένεια η εν Αυλίδι* του Ευριπίδη, Σκηνοθεσία Timofey Kulyabin, 2024. © Alex Kat

δικασία δημιουργικής διαχείρισης του αρχαίου μύθου. Γι' αυτό και απευθυνθήκαμε σε συγγραφείς με διακριτό λογοτεχνικό στίγμα, ακόμα κι αν έκαναν τα πρώτα τους βήματα στη θεατρική γραφή. Ήταν στρατηγική κίνηση, όμως, να σχεδιάσουμε αυτές τις αναθέσεις ειδικά για τους χώρους της Επιδαύρου και όχι της Πειραιώς 260, όπως ίσως θα ήταν πιο αναμενόμενο, ακριβώς για να επιμείνουμε στην ανάγκη αυτής της σύνδεσης: της παράδοσης με τη σύγχρονη δημιουργία.

Αντίστοιχα, έγινε προσπάθεια να καλέσουμε στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου δημιουργούς που δεν είχαν έως τότε την ευκαιρία να ανεβάσουν παραστάσεις τους στην Επίδαυρο. Τέτοιες ήταν οι περιπτώσεις

του Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλου (*Λυσι-στράτη* του Ευριπίδη, 2020), της Αργυρώς Χιώτη (*Βάτραχοι* του Αριστοφάνη, 2021), της Λένας Κίτσοπούλου (*Λυσιστράτη* του Αριστοφάνη, 2023), της Έφης Μπίρμπα (*Βατράχια* του Αριστοφάνη, *Μια κωμωδία με δηλητραγωδίας*, 2023), του Γιώργου Σκεύα (*Οιδίπους επί Κολωνών* του Σοφοκλή, 2024), του Δημήτρη Τάρλου (*Ηλέκτρα* του Σοφοκλή, 2025) και της Μαρίας Πρωτόπαππα (*Ανδρομάχη* του Ευριπίδη, 2025). Ταυτόχρονα, φροντίσαμε πάντα να δίνεται προτεραιότητα στην εναλλαγή προσώπων και σε μια καλλιτεχνική πολυφωνία που να αναδεικνύει διαφορετικές και ποικίλες σύγχρονες προσεγγίσεις στο Αρχαίο Δράμα.

β. Επαναλειτουργία του εκθεσιακού χώρου στην Επίδαυρο

Το 2023 έγινε πράξη ένα σχέδιο που μας απασχόλησε από την αρχή της θητείας μας. Με έναυσμα την παράσταση της *Μήδειας* του Φρανκ Κάστορφ αλλά και την επέτειο των 100 χρόνων από τη γέννηση της Μαρίας Κάλλας, επαναλειτούργησε ο εκθεσιακός χώρος Επιδαύρου, το άλλοτε Μουσείο Επιδαυρίων, που είχε σχεδιάσει ο Άρης Κωνσταντινίδης. Εκεί παρουσιάσαμε μια περιοδική έκθεση ανοιχτή για το κοινό καθ' όλη τη διάρκεια των παραστάσεων στο αργολικό θέατρο. Η επαναλειτουργία του εκθεσιακού χώρου Επιδαύρου με περιοδικές εκθέσεις αφιερωμένες σε εμβληματικές μορφές του Αρχαίου Δράματος, που καθιερώθηκαν τα τελευταία τρία χρόνια, υλοποιήθηκε

χάρη στην πολύτιμη υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού στο πλαίσιο του Δικτύου Αρχαίου

Δράματος. Τη σύλληψη και τη γενική εποπτεία όλων των περιοδικών εκθέσεων είχε η καλλιτεχνική διευθύντρια Κατερίνα Ευαγγελάτου. Επιστημονικός υπεύθυνος ήταν ο Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, επίκουρος καθηγητής Θεατρολογίας ΕΚΠΑ, με τη συνδρομή των θεατρολόγων Κωνσταντίνος Νικολοπούλου στην έρευνα και την τεκμηρίωση και Εύας Γεωργουσοπούλου το 2025. Ο εκθεσιακός σχεδιασμός το 2023 έγινε από την αρχιτέκτονα Ερατώ Κουτσουδάκη. Την εικαστική επιμέλεια της έκθεσης του 2024 και του 2025 είχαν η Θάλεια Μέλισσα με τον Γιώργο Ρυμενίδη.

Μήδεια 2023

*Η ανανέωση της οπτικής ως προς την αρχαία δραματολογία
μέσα από σύγχρονες πρακτικές και προσεγγίσεις
θα ήθελα να αποτελεί μια παρακαταθήκη
για το μέλλον του φεστιβάλ.*

Συνέντευξη της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στη Μάρω Βασιλειάδου
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 14.04.2024

Τη χρονιά που εγκαινιάστηκε ο νέος χώρος, η έκθεση ήταν αφιερωμένη στη Μήδεια και σε όλες τις σχετικές παραστάσεις που φιλοξενήθηκαν στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου τα 67 χρόνια λειτουργίας του. Μέσα από 20 παραστάσεις, ο επισκέπτης μπορούσε να ανατρέξει στην ίδια την εξέλιξη της τέχνης του Θεάτρου στη χώρα μας το διάστημα αυτό, προσεγγίζοντας, ταυτόχρονα, το έργο διαφόρων ειδικοτήτων που συμβάλλουν στη δημιουργία μιας θεατρικής παράστασης, από τον σκηνοθέτη και την πρωταγωνίστρια ως τον συνθέτη και τους τεχνικούς.

Ξεκινώντας από την πρώτη ευριπίδεια *Μήδεια*, του ζεύγους Παξινού-Μινωτή το 1956, από το Εθνικό Θέατρο, και τη θρυλική Μαρία Κάλλας στην ομώνυμη όπερα του Κερουμπίνι το 1961, η έκθεση έφτανε έως και τη *Μήδεια* του Μποστ, που παρουσιάστηκε σε σκηνοθεσία Γιάννη Καλαβριανού και παραγωγή του Εθνικού Θεάτρου το 2022, μέσα από μια ιστορική αναδρομή σε κορυφαίους δημιουργούς και θεατρικά δρώμενα που συζητήθηκαν στην εποχή τους. Πολύτιμα τεκμήρια από το αρχείο του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου και πολλών ακόμη πολιτιστικών οργανισμών και θιάσων καλούσαν τον επισκέπτη σε ένα ταξίδι μέσα από κοστούμια, μάσκες, μακέτες, παρτιτούρες και οπτικοακουστικό υλικό σε ένα σύγχρονο εκθεσιακό περιβάλλον.

Το κοστούμι της Λήδας Τασοπούλου που σχεδίασε ο Γιάννης Μετζιόφ για την παράσταση *Μήδεια*, Σκηνοθεσία Σπύρος Ευαγγελάτος, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, 2001. Φωτογραφία από την έκθεση «Μήδεια» του 2023.

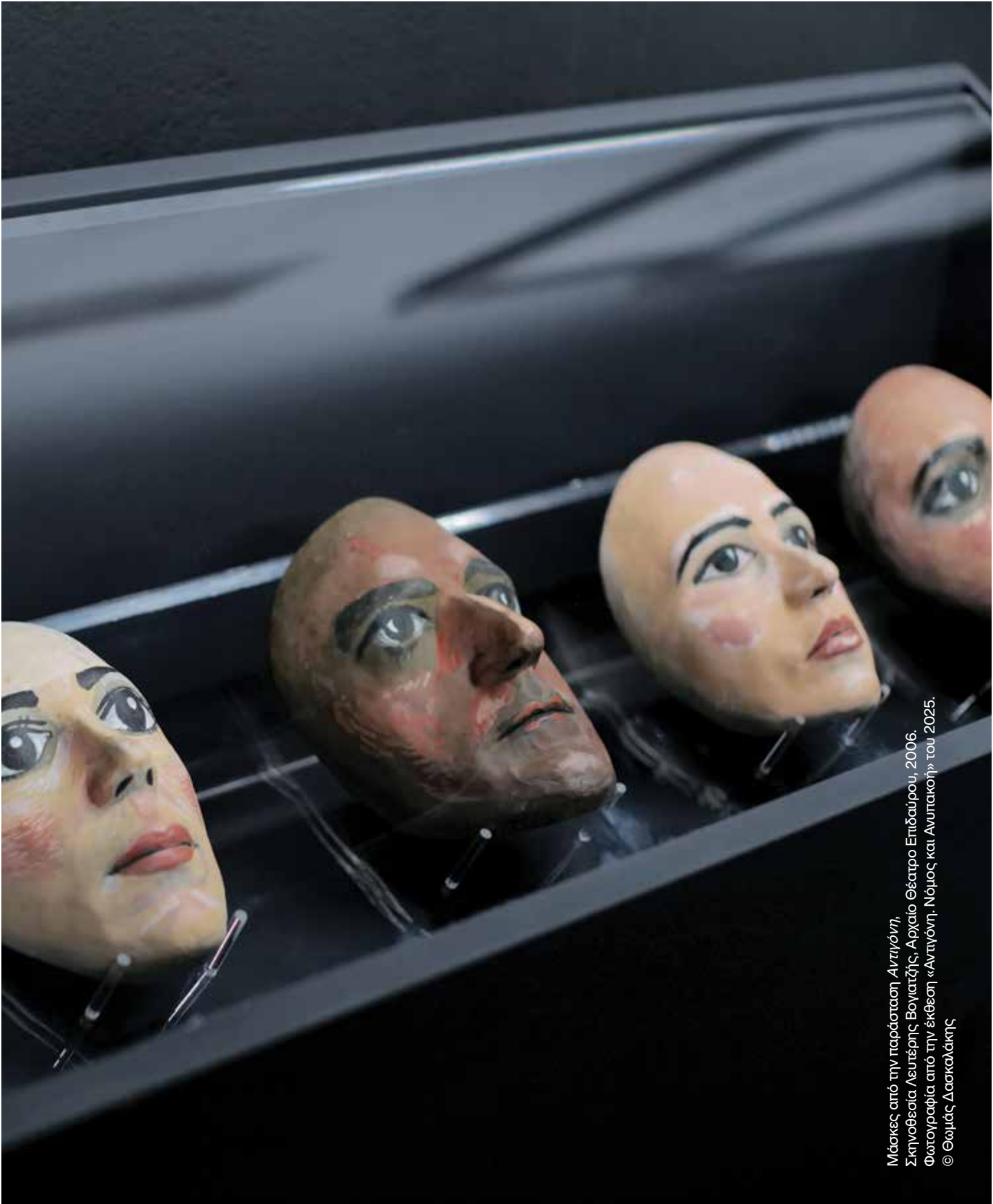
Ιππόλυτος - Φαίδρα
2024

Το 2024, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την άτυπη έναρξη των Επιδαυρίων το 1954 με τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Δημήτρη Ροντήρη από το Εθνικό Θέατρο με τον Αλέκο Αλεξανδράκη στον ομώνυμο ρόλο, η περιοδική έκθεση ήταν αφιερωμένη στις μορφές του Ιππόλυτου και της Φαίδρας. Σύμφωνα με τον μύθο, η Φαίδρα, γυναίκα του βασιλιά Θησέα, πιόνι στο σχέδιο εκδίκησης της θεάς Αφροδίτης, ερωτεύεται τον Ιππόλυτο, γιο του άντρα της και της Αμαζόνας Ιππολύτης. Αφιερωμένος στη λατρεία της θεάς Άρτεμης, ο Ιππόλυτος αρνείται τον έρωτα της Φαίδρας, με ολέθριες συνέπειες.

Πολύτιμα τεκμήρια από εννέα παραστάσεις συνέθεταν έναν γοητευτικό χάρτη ερμηνειών, ενδεικτικά από τον Αλέκο Αλεξανδράκη, τον Μηνά Χατζησάββα και τον Κωνσταντίνο Μαρκουλάκη ως τον Νίκο Κουρή και τον Ορέστη Χαλκιά· κι από την Έλσα Βεργή, την Ασπασία Παπαθανασίου και τη Φιλαρέτη Κομνηνού ως την Έλεν Μίρεν, τη Λυδία Κονιόρδου και την Κόρα Καρβούνη, που αποτύπωσαν την ορμή του ανεκπλήρωτου έρωτα σε όλες τις επιδαύριες μορφές του από τη δεκαετία του 1950 έως σήμερα.

Αντιγόνη.
Νόμος και Ανυπακοή
2025

Το 2025, με αφορμή την παγκόσμια πρεμιέρα της *Αντιγόνης* σε σκηνοθεσία του Ούλριχ Ράσε στη συμπαραγωγή του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου και του Εθνικού Θεάτρου, η περιοδική έκθεση ήταν αφιερωμένη στην *Αντιγόνη* του Σοφοκλή. Η έκθεση παρουσίασε τις μεταμορφώσεις που γνώρισε στα 70 χρόνια των Επιδαυρίων το έργο αυτό που καθόρισε τη δυτική νεωτερική συνείδηση, από τα πιο εμβληματικά της αρχαίας δραματουργίας. Φωτογραφίες, κοστούμια, μακέτες, παρτιτούρες και οπτικοακουστικό υλικό από το αρχείο του Φεστιβάλ και πολλών ακόμη πολιτιστικών οργανισμών και θιάσων της Ελλάδας και του εξωτερικού ανακαλούσαν στη μνήμη του επισκέπτη σημαντικές στιγμές του θεσμού των Επιδαυρίων μέσα από μια διαδρομή 20 παραστάσεων και αντίστοιχα ερμηνειών: ενδεικτικά, από την Άννα Συνοδινού ως την Αντιγόνη Βαλάκου κι από την Αλίκη Βουγιουκλάκη ως την Αμαλία Μουτούση.

Μάσκες από την παράσταση *Αντιγόνη*, Σκηνοθεσία Λευτέρης Βογιατζής, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, 2006. Φωτογραφία από την έκθεση «Αντιγόνη, Νόμος και Ανυπακοή» του 2025. © Θωμάς Δασκαλάκης

Ως πυλώνας έρευνας πάνω στο Αρχαίο Δράμα λειτούργησε και η Πάροδος, το διακαλλιτεχνικό ερευνητικό πρόγραμμα (studio residency) που σχεδιάστηκε ειδικά για τη Μικρή Επίδαυρο (2021-2025), με τη συμμετοχή καταξιωμένων δημιουργών, Ελλήνων και ξένων.

Είναι γεγονός ότι από τη δεκαετία του 1970 οι σκηνικές αναζητήσεις γύρω από το Αρχαίο Δράμα εστίαζαν κυρίως στη σκηνοθεσία και στην τέχνη του ηθοποιού. Η Πάροδος θεμελιώθηκε στην ιδέα ότι η σημερινή εποχή ζητάει μια ανανεωτική ματιά στα αρχαία κείμενα. Επιχειρήσαμε, λοιπόν, μέσα από το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα να σκεφτούμε με νέους όρους το ζήτημα της δραματουργίας και να πειραματιστούμε με νέες φόρμες. Στα πέντε

γ. Πάροδος

χρόνια λειτουργίας του, το πρόγραμμα έδωσε, πράγματι, τη δυνατότητα σε καλλιτέχνες από ευρύ φάσμα τεχνών να προχωρήσουν υπό ιδανικές συνθήκες την έρευνά τους πάνω στη δραματουργία του Αρχαίου Δράματος in situ. Η ερευνητική διαδικασία είχε πρακτικό χαρακτήρα και αναπτυσσόταν σύμφωνα με το πρόγραμμα σε δύο στάδια: το πρώτο στάδιο («Έρευνα») πραγματοποιούνταν κάθε χρονιά στην Αθήνα, ενώ το δεύτερο στάδιο («Εφαρμογή») στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου. Το πρόγραμμα ολοκληρωνόταν κάθε χρόνο με ανοιχτή πρόβα και συζήτηση μεταξύ των συντελεστών της καλλιτεχνικής ομάδας και των συντονιστών του προγράμματος.

Δεν είναι όλες οι παραστάσεις για όλους, αλλά θεωρώ χρέος μου, ακριβώς επειδή έχω μεγαλώσει με την παράδοση του Αρχαίου Δράματος και την αγαπώ, να δείξουμε στο κοινό με ποιους ακόμα τρόπους αυτή η παράδοση μεθερμηνεύεται σήμερα.

Είναι χρέος του Φεστιβάλ.

Το Φεστιβάλ είναι μια γιορτή απόψεων, διαφορετικών οπτικών.

Δεν θα ήταν Φεστιβάλ αν ήταν ένα πράγμα.

Συνέντευξη της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στη Μυρτώ Λοβέρδου
ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 28.04.2024

2021

Την πρώτη χρονιά λειτουργίας της, η πρόσκληση ενδιαφέροντος της Παρόδου δεν απευθυνόταν σε μεμονωμένους καλλιτέχνες, αλλά σε μια ομάδα πλήρους σύνθεσης –αποτελούμενη από σκηνοθέτη, δραματουργό, χορογράφο, συνθέτη, ερμηνευτές–, η οποία μπορούσε να προϋπάρχει ή και να έχει συσταθεί γι’ αυτό τον σκοπό. Οι συμμετέχοντες επιλέχθηκαν με την υποστήριξη μιας δυναμικής ομάδας συντονιστών-μεντόρων, η οποία και συντόνισε τη δημιουργική διαδικασία. Τη δραματουργία ανέλαβε να καθοδηγήσει η Στέφανι Καρπ, τη μουσική σύνθεση ο Θανάσης Δεληγιάννης, την τεχνική και τον αυτοσχεδιασμό στη φωνή, τον ρυθμό και την πολυφωνία η Γεωργία Τέντα, τον χορό και την κίνηση η Αμάλια Μπένετ, ενώ επιστημονική συνεργάτιδα του εργαστηρίου ήταν η Ελένη Βαροπούλου.

Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στον Χώρο Β της Πειραιώς 260 («Έρευνα», 20-31 Μαΐου), ενώ το δεύτερο στάδιο στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου («Εφαρμογή», 1-20 Ιουνίου).

2022

Το πρόγραμμα επανήλθε το καλοκαίρι του 2022, με σημείο αναφοράς αυτή τη φορά την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή στο πλαίσιο του Κύκλου των Αντιγονισμών. Απευθυνόταν σε νέους*ες καλλιτέχνες*ιδες (ηθοποιούς, θεατρολόγους, σκηνοθέτες*ιδες, χορευτές*ριες) που είχαν ολοκληρώσει τις καλλιτεχνικές σπουδές τους στην υποκριτική, τη θεατρολογία, τη σκηνοθεσία θεάτρου, τον χορό ή/και τη χορογραφία, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, τα τελευταία 6 χρόνια. Συμμετείχαν διεθνώς καταξιωμένοι δημιουργοί, όπως ο Ισπανός χορογράφος Μάρκος Μοράου και ο Πολωνός Πιοτρ Γκρουζίνσκι, δραματουργός του Nowy Teatr και του Κριστόφ Βαρλικόφσκι. Την ομάδα των συντονιστών και προσκεκλημένων πλαισίωσαν η Ελένη Βαροπούλου, η Στέφανι Καρπ καθώς και η Παναγιώτα Κωνσταντινάκου, που ανέλαβε τον γενικό συντονισμό του προγράμματος προτείνοντας τη δημιουργία δύο ομάδων –ομάδας κίνησης και ομάδας κειμένου–, οι οποίες εργάστηκαν αρχικά, από τις 12 έως τις 17 Ιουνίου, στον Χώρο Β της Πειραιώς 260 και στη συνέχεια, από τις 18 έως τις 24 Ιουνίου, στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου.

2023

Η Πάροδος του 2023, αντλώντας έμπνευση από τη θεματική της ελευθερίας, είχε αφητηρία τον *Προμηθέα δεσμώτη* του Αισχύλου. Η ανοιχτή πρόσκληση της χρονιάς απευθυνόταν σε νέους και νέες που είχαν ολοκληρώσει τις σπουδές τους στη σκηνοθεσία θεάτρου, τον χορό ή/και τη χορογραφία, την υποκριτική, τη θεατρολογία, το λυρικό θέατρο, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Τον γενικό συντονισμό και την καθοδήγηση ανέλαβε η Αργυρώ Χιώτη. Μαζί της, ο Ζαν-Υβ Ρυφ, σκηνοθέτης, δραματουργός, ηθοποιός και παιδαγωγός, η Λιζαμπόα Ούμπρεχτς, δραματουργός και σκηνοθέτιδα που ξεκίνησε τη δημιουργική πορεία της στην ομάδα των Need Company (Γιαν Λάουερς), ενώ μαθήτευσε πλάι στον Αλάν Πλατέλ, και ο Ερίκ Βοτρέν, δραματουργός, βασικός συνεργάτης του Théâtre Vidy-Lausanne, συνεργάτης του Φιλίπ Κεν.

Αντιμετωπίζοντας τη σκηνή μέσα από μια ολιστική προσέγγιση, η Πάροδος του 2023 αγκάλιασε τόσο τη δραματουργία του λόγου όσο και την κινητική και φωνητική έρευνα και το λυρικό τραγούδι, καθώς και τη χορικότητα, σε σχέση πάντα με το Αρχαίο Δράμα και τη σημερινή σκηνική του απόδοση. Η ομάδα εργάστηκε αρχικά στην Αθήνα από τις 20 έως τις 24 Ιουνίου, και από τις 25 Ιουνίου έως την 1η Ιουλίου στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου.

2024

Τον γενικό συντονισμό και την καθοδήγηση της Παρόδου το 2024 ανέλαβε ο Σίμος Κακάλας, ο οποίος δούλεψε με νέες καλλιτέχνιδες και νέους καλλιτέχνες πάνω στον *Ορέστη* του Ευριπίδη, σε μετάφραση Γιάννη Τσαρούχη. Ο ταλαντούχος σκηνοθέτης εφάρμοσε την ιδιαίτερη μεθοδολογική του προσέγγιση με έμφαση στη χορικότητα, με συνοδοιπόρο στην επιμέλεια κίνησης τη Σοφία Πάσχου.

Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε από τις 17 έως τις 23 Ιουνίου στην Αθήνα και κατόπιν, από τις 24 έως τις 29 Ιουνίου, μεταφέρθηκε στη Μικρή Επίδαυρο.

2025

Πόλη - Πολίτης - Πολιτική:
Ο αφανής ήρωας στην Τραγωδία

Το φετινό εργαστήριο έθεσε στο επίκεντρο τον Πολίτη, τον άνθρωπο χωρίς όνομα που επηρεάζει και καθοδηγεί την πορεία μιας Πόλης, ενός έργου. Με αφορμή αποσπάσματα από τους *Πέρσες* και τις *Ικέτιδες* του Αισχύλου, καθώς και από τις *Ικέτιδες* του Ευριπίδη, προτάθηκε μια διακειμενική ανάλυση και έρευνα γύρω από τον Χορό και τη δυναμική του.

Με συνεργάτες τον Δημήτρη Καμαρωτό στη μουσική δραματουργία και σύνθεση, τον Τάσο Καραχάλιο στην κινητική δραματουργία και εφαρμογή και την Γκέλυ Καλαμπάκα στη δραματουργική ανάλυση, ο Δημήτρης Καραντζάς, που ανέλαβε τον γενικό συντονισμό και την καθοδήγηση της Παρόδου 2025, επιχείρησε να αγγίξει αυτό το υλικό τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, με σκοπό να δημιουργηθεί, στο πλαίσιο του εργαστηρίου, μια εντελώς νέα δραματουργία, μια σκηνική γλώσσα που να ανασυνθέτει το πολύτιμο υλικό της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, ως κρίσιμο αίτημα του παρόντος.

Η ομάδα προέκυψε και τη φετινή χρονιά από ανοιχτή πρόσκληση σε νέους και νέες που είχαν ολοκληρώσει τις καλλιτεχνικές σπουδές τους στη σκηνοθεσία θεάτρου, τον χορό ή/και τη χορογραφία, την υποκριτική, τη θεατρολογία ή και το λυρικό θέατρο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Τα άτομα που συμμετείχαν εργάστηκαν στο θέατρο Ροές από τις 16 έως τις 21 Ιουνίου και στη συνέχεια στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου από τις 23 έως τις 28 Ιουνίου.

*«Το Αρχαίο Δράμα είναι δίπλα μας,
είναι μέσα μας, δεν πρέπει να το φοβόμαστε.
Είναι κάτι το οποίο δεν μπαίνει σε προθήκη – είναι υλικό έμπνευσης.
Μπορείς να το κάνεις γλυπτό, μπορείς να το κάνεις πιάτο,
μπορεί να μελετήσεις ποιος είναι ο Ιππόλυτος και
να τον φτιάξεις μπλουζάκι, δαχτυλίδι, παλτό.
Μπορεί να τον σκέφτεσαι καθώς κοιμάσαι
με ένα υπέροχο print πάνω στο σεντόνι σου.
Αυτά όλα δεν είναι κινήσεις μάρκετινγκ.
Είναι μια συνολική ματιά και μια ανάγκη.
Και έχουν ενθουσιάσει τον κόσμο που τα παρακολουθεί».*

Συνέντευξη της Κατερίνας Ευαγγελάτου
στη Μάρω Βασιλειάδου
Η Καθημερινή της Κυριακής, Μάιος 2025

δ. Χειμερινές δράσεις Open Plan: Morphés & Ancient Future

Μια ακόμα πτυχή της ίδιας φιλοσοφίας στο πλαίσιο ανάδειξης της σύνδεσης του Αρχαίου Δράματος με τις σύγχρονες σκηνικές αναζητήσεις υπήρξαν τα πρωτότυπα εργαστήρια της πλατφόρμας χειμερινών δράσεων Open Plan. Συγκεκριμένα, το εργαστήριο μόδας Morphés, που ξεκίνησε το 2021 και μετεξελίχθηκε έως σήμερα σε εργαστή-

ριο μόδας και design αγκαλιάζοντας και τον κόσμο της χειροποίητης καλλιτεχνικής δημιουργίας, αλλά και τα εκπαιδευτικά προγράμματα

Χορού για εφήβους Ancient Future Solo (2021), Ancient Future Chorus (2022) και Ancient Future Duets (2023) και τέλος, Ancient Future: Ο Διόνυσος συναντά τον Απόλλωνα (2024-2025).

Morphés

Το εργαστήριο Morphés, μια αναπάντεχη και πρωτότυπη δράση του OPEN PLAN, φώτισε υπό διαφορετικό πρίσμα τον δημιουργικό διάλογο της Μόδας καθώς και άλλων μορφών τέχνης με το Αρχαίο Δράμα. Τις δύο πρώτες χρονιές της λειτουργίας του το εργαστήριο επικεντρώθηκε στη Μόδα: Το 2020-21 ήταν εμπνευσμένο από τη μορφή της Ιφιγένειας, με τη σφραγίδα της σχεδιάστριας Ιωάννας Κουρμπέλα, ενώ το 2022 τη σκυτάλη πήρε ο σχεδιαστής Χρήστος Κωσταρέλλος, με πηγή έμπνευσης την *Ελένη* του Ευριπίδη.

Τα επόμενα χρόνια το πλαίσιο του εργαστηρίου διευρύνθηκε και εμπλουτίστηκε. Το 2023 οι Morphés απαρτίστηκαν από ένα τρίπτυχο Μόδας, Κεραμικής και Κοσμήματος. Τα τρία ξεχωριστά εργαστήρια υλοποιήθηκαν αντίστοιχα σε συνεργασία με τον σχεδιαστή μόδας Άγγελο Τσακίρη, το στούντιο κεραμικής Korkodilos του Αλέξανδρου Ντούρα και το εργαστήριο χειροποίητου κοσμήματος Prigiro, ενώ τη θεατρολογική καθοδήγηση ανέλαβε η Έλλη Γαβριήλ. Με σταθερό άξονα τη σύνδεση της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας με το Αρχαίο Δράμα, οι Morphés 2023 ήταν εμπνευσμένες από τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την άτυπη έναρξη των Επιδαυρίων το 1954 με το ομώνυμο έργο σε σκηνοθεσία Δημήτρη Ροντήρη από το Εθνικό Θέατρο.

Το 2024-2025, το πρόγραμμα είχε πηγή έμπνευσης το δίπολο Απόλλωνα-Διονύσου και τις δημιουργικές αντιθέσεις που περικλείει. Οι τρεις ξεχωριστοί κύκλοι εργαστηρίων που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν τη Μόδα, την Κεραμική και τις Τέχνες του χαρτιού. Υλοποιήθηκαν αντίστοιχα σε συνεργασία με τον σχεδιαστή μόδας Γιώργο Ελευθεριάδη, το στούντιο κεραμικής Korkodilos και τα Χαρτιά Περράκης, που μας φιλοξένησαν στον χώρο τους καλώντας διακεκριμένους επαγγελματίες να μας μιλήσουν στα μουσικά της καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας, της χαρτοκοπτικής με νυστέρι, του σχεδιασμού πολιτιστικής αφίσας και της μεταξοτυπίας.

Τα έργα που δημιουργήθηκαν από τους συμμετέχοντες παρουσιάστηκαν σε περιοδικά μόδας και ειδικά editorials αλλά και σε εκθέσεις που διοργανώθηκαν στην Πειραιώς 260 για την προβολή των εργαστηρίων.

Εργαστήρι καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας, Morphés 2025.

Το Ancient Future, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Χορού για εφήβους του OPEN PLAN, αποτέλεσε μια πολύτιμη πρωτοβουλία του Φεστιβάλ στην κατεύθυνση του κοινού των εφήβων. Σχεδιάστηκε με στόχο να προσκαλέσει νέα παιδιά, με ή και χωρίς εμπειρία εκπαίδευσης στον Χορό, να μελετήσουν το Αρχαίο Δράμα μέσα από το πρίσμα του σύγχρονου Χορού και να ανακαλύψουν τη δική τους κινητική γλώσσα. Πεδίο δημιουργικής διάδρασης ανάμεσα σε νέους ανθρώπους και καλλιτέχνες που τους ανοίγουν δρόμους, τους ωθούν να ξεπεράσουν τον εαυτό τους, τους μαθαίνουν να προσεγγίζουν βιωματικά τα αρχαία κείμενα, με όχημα τον Χορό και τη Μουσική, πέρα από μια στεία διδακτική διαδικασία, το πρόγραμμα συνέβαλε επί της ουσίας, ως σύλληψη και ως δράση, στον διάλογο γύρω από τη σημασία της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης: όχι μόνο για την καλλιέργεια της εκφραστικότητας του καθενός αλλά κυρίως για τη διάπλαση ενεργών και δημιουργικών ανθρώπων.

Την πρώτη χρονιά, το 2020-21, στην πρωτόγνωρη συνθήκη εγκλεισμού κατά τη διάρκεια της πανδημίας, το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε με διαδικτυακές συναντήσεις. Από το 2022 και μετά, η έρευνα και οι πρόβες πραγματοποιούνταν στις εγκαταστάσεις του Φεστιβάλ στην Πειραιώς 260, ενώ κάθε χρονιά το πρόγραμμα ολοκληρωνόταν με μια ανοιχτή συνάντηση στην οποία παρουσιάζονταν οι τελικές δημιουργίες των παιδιών.

Το 2020-21, η χορογράφος Μαριάννα Καβαλλιεράτου, με τη συνδρομή του μουσικού Γιώργου Μιζήθρα και της θεωρητικού του Χορού Παρασκευής Τεκτονίδου, οργάνωσε ένα εργαστήριο εισαγωγής στη δημιουργική γλώσσα του σύγχρονου χορού και της κίνησης με αφετηρία την *Ελένη* του Ευριπίδη και την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, από τη διδακτέα ύλη του Γυμνασίου και του Λυκείου αντίστοιχα. Οι έφηβοι 13-17 ετών που συμμετείχαν στο εργαστήριο ανακάλυψαν μέσα από το σώμα και την κίνηση το Αρχαίο Δράμα και δημιούργησαν ο καθένας και η κάθε μία τη δική τους σόλο χορογραφική δημιουργία (*Ancient Future Solo*).

Πρωταγωνιστής το 2022 ήταν ο Χορός του Αρχαίου Δράματος (*Ancient Future Chorus*). Υπό την καθοδήγηση και πάλι της Μαριάννας Καβαλλιεράτου, και σε συνεργασία με τη συνθέτρια Δήμητρα Τρυπάνη και την Παρασκευή Τεκτονίδου, το εργαστήριο εστίασε στον Χορό από τους *Ορνίθες* του Αριστοφάνη, έργο οικείο στα παιδιά, καθώς περιλαμβάνονταν στην ύλη της Γ' Γυμνασίου.

Το 2023, με έμπνευση τους *Βατράχους* του Αριστοφάνη και υπό την καθοδήγηση της χορογράφου Χριστίνας Σουγιουλτζή και της ομάδας «κι όμως κινείται», στο εργαστήριο (*Ancient Future Duets*) δόθηκε έμφαση στην έννοια του ζεύγους, του δίπολου, του δυαδικού σχήματος. Στους *Βατράχους* υπάρχουν αρκετές δίδες-ζεύγη, όπως ο Διόνυσος με τον δούλο του τον Ξανθία και, βέβαια, ο Ευριπίδης με αντίπαλο τον Αισχύλο, που αγωνίζονται στον Άδη για τα πρωτεία της Τραγωδίας.

Τέλος, το 2024-2025, υπό την καθοδήγηση της χορογράφου Σεσίλ Μικρούτσικου το εργαστήριο εστίασε στο δίπολο Απόλλωνα-Διονύσου, όπως και όλο το πρόγραμμα του αντίστοιχου OPEN PLAN. Τη δραματουργική πλαισίωση ανέλαβε η θεατρολόγος Έλλη Γαβριήλ, ενώ ο μουσικός Αντώνης Παλάσκας συνέθεσε πρωτότυπη μουσική για τις δημιουργίες που προέκυψαν.

ε. Απόηχοι του Αρχαίου Δράματος σε δράσεις και ευρύτερες θεματικές του καλλιτεχνικού προγράμματος

Απόηχοι του αρχαίου μύθου καθώς και η ιδιαίτερη έγνοια για τη συνομιλία του καλλιτεχνικού προγράμματος με το Αρχαίο Δράμα αποτυπώθηκαν, όμως, και στους δραματολογικούς κύκλους και τις σειρές συζητήσεων που οργανώθηκαν τα χρόνια αυτά.

Θυμίζουμε τον Κύκλο Antigonisms το 2022, με επίκεντρο τη μορφή της Αντιγόνης, σε επιμέλεια του καλλιτεχνικού συμβούλου για τη λογοτεχνία Διονύση Καψάλη. Εστιασμένος στη σύνδεση του Αρχαίου Δράματος με τη σύγχρονη σκέψη και δημιουργία, ο κύκλος περιλάμβανε δύο παραστάσεις του έργου: Η πρώτη παρουσιάστηκε στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου σε σκηνοθεσία Τσέζαρις Γκραουζίνις (5-6.8.2022). Η δεύτερη, μια σύγχρονη ανάγνωση του έργου σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Ραπτοτάσιου, εστίαζε στον καταλυτικό ρόλο των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και τοποθετούσε τη θεατρική δράση σ' ένα κυβερνητικό τηλεοπτικό κανάλι. Η συγκεκριμένη παράσταση πραγματοποιήθηκε στην Πειραιώς 260 (5-7.7), στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος VAST («Values Across Space and Time») με επίκεντρο το Αρχαίο Δράμα, στο οποίο έχουμε ήδη αναφερθεί.

Ο Κύκλος Antigonisms πλαισιώθηκε θεωρητικά από μια πετυχημένη σειρά συζητήσεων διαρθρωμένη σε τέσσερις πτυχές, με τη συμμετοχή καταξιωμένων ομιλητών*τριών από όλο το φάσμα των ανθρωπιστικών επιστημών καθώς και από τον κόσμο του Θεάτρου, των Γραμμάτων και των Τεχνών.

«Αντίσταση και φύλο» ήταν η θεματική της πρώτης ημερίδας (7 Ιουνίου). Η εναρκτήρια ομιλία πραγματοποιήθηκε από

τη γνωστή ελληνίστρια Ίντιθ Χολ, καθηγήτρια Κλασικών Σπουδών στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών & Αρχαίας Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ντάραμ. Στη στοργυλή τράπεζα που ακολούθησε συμμετείχαν: η Αγγε-

λική Σπυροπούλου, καθηγήτρια Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Κριτικής Θεωρίας στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η Έλενα Τζελέπη, επίκουρη καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, η Άντζελα Δημητρακάκη, συγγραφέας, ιστορικός τέχνης, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας και Θεωρίας της Σύγχρονης Τέχνης στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, η Ευαγγελία Ανδριτσάνου, συγγραφέας-ψυχοθεραπεύτρια, η Έλλη Παπακωνσταντίνου, σκηνοθέτις-δραματογράφος. Συντόνιζε η Δήμητρα Κονδυλάκη, δρ Συγκριτικής Λογοτεχνίας, Υπεύθυνη Εκδόσεων του Φεστιβάλ.

Στις θεατρικές ερμηνείες του έργου ήταν αφιερωμένη η επόμενη συζήτηση, με τίτλο «Ερμηνείες και ερμηνεύτριες» (22 Ιουνίου), την οποία συντόνισε ο Γρηγόρης Ιωαννίδης, κριτικός θεάτρου. Συμμετείχαν ηθοποιοί οι οποίες στο παρελθόν έχουν ερμηνεύσει τον ρόλο σε διαφορετικές σκηνοθεσίες: Ελένη Ουζουνίδου, Λένα Παπαληγούρα, Βασιλική Τρουφάκου, Αναστασία-Ραφαέλα Κονίδη, Έβελυν Ασουάντ και Κίττυ Παϊταζόγλου.

«Νόμος και δίκαιο» ήταν ο τίτλος της ημερίδας που ακολούθησε (30 Ιουνίου). Στη συζήτηση συμμετείχαν: ο Δημήτρης Κυρτάτας, ιστορικός, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο Κωνσταντίνος Α. Παπαγεωργίου, καθηγητής της Φιλοσοφίας του Δικαίου στη Νομική Σχολή ΕΚΠΑ, ο Γιώργος Φαράκλας, καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Πάντειο

Πανεπιστήμιο, ο Στέφανος Δημητρίου, καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Συντόνιζε ο Σταύρος Ζουμπουλάκης, συγγραφέας, Πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

Ο κύκλος ολοκληρώθηκε με την αφιερωμένη στις επαναναγνώσεις του έργου ημερίδα «Ποιήσεις και μεταποιήσεις», όπου συμμετείχαν η Ελένη Βαροπούλου, θεατρολόγος, κριτικός, μεταφράστρια, ο Μίλτος Πεχλιβάνος, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Βερολίνου, ο Βίκτωρ Αρδίττης, σκηνοθέτης-θεατρολόγος, η Αλεξάνδρα Ρασιδάκη, καθηγήτρια Γερμανικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ο Σωτήρης Μανωλόπουλος, ψυχαναλυτής παιδιών και εφήβων, και ο Νίκος Δασκαλοθανάσης, καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

Επιστέγασμα ολόκληρου του κύκλου ήταν η έκδοση του τόμου *Αντιγονισμοί/Antigonisms*, που κυκλοφόρησε σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Νεφέλη, αποτελώντας, λόγω της πολυπρισματικής οπτικής που κομίζει, σημείο αναφοράς στη σύγχρονη προσέγγιση της Αντιγόνης.

Αφιερωμένη στην πρόσληψη του Αρχαίου Δράματος ειδικά στην Επίδαυρο ήταν επίσης η ημερίδα που διοργανώσαμε την ίδια χρονιά, με τίτλο «Φεστιβάλ Επίδαυρου: Παρελθόν & μέλλον» σε επιμέλεια Διονύση Καψάλη και Δήμητρας Κονδυλάκη. Τι αντιπροσωπεύει το Φεστιβάλ Επίδαυρου στα σχεδόν 70 χρόνια της διαδρομής του; Πόσο επέδρασε στην πρόσληψη του Αρχαίου Δράματος στη χώρα μας και στο εξωτερικό και πώς καθόρισε το αφήγημα της ελληνικότητας εντός των συνόρων; Πώς το οραματιζόμαστε τον 21ο αιώνα; Συντηρούμε ή αναθεωρούμε τη φιλοσοφία και τη φυσιογνωμία του και μέχρι ποιου σημείου; Πόσο τοπικό θέλουμε να είναι

και πόσο διεθνές; Τέτοια ήταν κάποια από τα πολλά ερωτήματα που τέθηκαν σ' αυτή την ημερίδα, η οποία στόχευε να καλύψει τόσο την ιστορική και θεωρητική όσο και την πολιτική διάσταση του θέματος, με καλεσμένους θεωρητικούς του θεάτρου αλλά και πρόσωπα-κλειδιά στη διαδρομή του Φεστιβάλ τα τελευταία είκοσι χρόνια, πρώην καλλιτεχνικούς διευθυντές και καλλιτέχνες.

Το πρόγραμμα αρθρώθηκε σε δύο συνεδρίες: Α. Η πρόσληψη του Αρχαίου Δράματος με αφετηρία την Επίδαυρο από τις απαρχές του θεσμού έως σήμερα, και Β. Φιλοσοφία και σύγχρονος προσανατολισμός. Στην πρώτη, προσκεκλημένοι ομιλητές*τριες ήταν οι: Άννα Μαυρολέων, διδάσκουσα στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η Ελένη Παπάζογλου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας, Θεωρίας και Πρόσληψης του Αρχαίου Δράματος στο Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ, η Καίτη Διαμαντάκου, καθηγήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ο Σάββας Πατσαλίδης, ομότιμος καθηγητής Θεατρολογίας του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας ΑΠΘ, και ο Πλάτων Μαυρομούστακος, καθηγητής Θεατρολογίας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Στη δεύτερη συνεδρία συνομίλησαν οι: Ελένη Βαροπούλου, θεατρολόγος και κριτικός, Γιάννης Μόσχος, σκηνοθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής Εθνικού Θεάτρου (2022-2025), Αστέριος Πελέκης, ηθοποιός, σκηνοθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής ΚΘΒΕ (2022-), Μαριάννα Κάλμπαρη, σκηνοθέτις, Καλλιτεχνική Διευθύντρια Θεάτρου Τέχνης Καρόλου Κουν, Δηώ Καγγελάρη, θεατρολόγος, Διευθύντρια Σπουδών Δραματικής Σχολής Εθνικού Θεάτρου, Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, σκηνοθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου

το 2016-2019, Νικαίτη Κοντούρη, σκηνοθέτις, Δημήτρης Καραντζάς, σκηνοθέτης, Πρόδρομος Τσινικόρης, σκηνοθέτης, δραματουργός, Κατερίνα Ευαγγελάτου, σκηνοθέτις, Καλλιτεχνική Διευθύντρια Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου (2019-2025). Τον συντονισμό ανέλαβε η δημοσιογράφος και κριτικός θεάτρου Ματίνα Καλτάκη.

Τέλος, αφιερωμένες στη σύνδεση της σύγχρονης ευρωπαϊκής δραματουργίας και του Αρχαίου Δράματος ήταν οι δύο συζητήσεις που διοργανώσαμε στο πλαίσιο του grape 2023 με τίτλο «Απόηχοι του Αρχαίου Δράματος στο σύγχρονο ευρωπαϊκό θέατρο (I) και (II)» σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γκαίτε.

Γιατί οι αρχαίες τραγωδίες εξακολουθούν να φαίνονται τόσο επίκαιρες και συνεχίζουν να προκαλούν; Πώς μπορούμε να φανταστούμε μια αναβίωση αυτών των κειμένων; Και σύμφωνα με ποια, σήμερα, κριτήρια; Τέτοια ήταν τα ζητήματα που μας απασχόλησαν στις συζητήσεις αυτές, οι οποίες απευθύνονταν ειδικότερα σε επιμελητές και εκπροσώπους της διεθνούς σκηνης αλλά και στο ευρύτερο κοινό. Για το αναλυτικό πρόγραμμα των ομιλητών*τριών που συμμετείχαν βλ. Κεφ. 2ε.

Ένα «κλείσιμο του ματιού» για τη σύνδεση της αρχαίας κληρονομιάς με τη σύγχρονη δημιουργία ήταν, εξάλλου, και η επιλογή των ονομάτων που δώσαμε σε συγκεκριμένες φεστιβαλικές δράσεις, όπως Πάροδος, Πρόλογος, Έξοδος, Μικροί Ιχνευτές. Αναζητήσαμε ονόματα που να αναφέρονται στο δράμα με παιγνιώδη τρόπο προβάλλοντας ίχνη της ίδιας της δραματικής δομής στον καλλιτεχνικό σχεδιασμό μας, για να τονίσουμε την επιθυμία ενός σφιχτού και συνεκτικού προγράμματος. Ειδικά για την Πάροδο έγινε λόγος αναλυτικά παραπάνω (βλ. Κεφ. 3γ).

Το πρόγραμμα Πρόλογος λειτούργησε για πέντε συνεχείς χρονιές σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Βασισμένο στην ιδέα ότι θα ήταν ευπρόσδεκτη μια θεωρητική πλαισίωση των διεθνών παραγωγών μας, το πρόγραμμα πρόσφερε μια ιδανική εισαγωγή και συνέβαλε στο φιλικό κλίμα της πλατείας της Πειραιώς 260 πριν από τις παραστάσεις. Μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσίαζαν με άνεση και χάρη τους καλλιτέχνες, μισή ώρα πριν την είσοδό μας στην αίθουσα.

Αντίστοιχα, μετά το τέλος των παραστάσεων, οι θεατές μπορούσαν να συμμετάσχουν στην Έξοδο: Post-Show Talks στα οποία οι ίδιοι οι καλλιτέχνες συναντούσαν το κοινό και αποκάλυπταν δρόμους και μυστικά της δημιουργικής διαδικασίας.

Εμπνευσμένος όμως από το Αρχαίο Δράμα ήταν και ο τίτλος «Μικροί Ιχνευτές». Έτσι μετονομάσαμε το επιτυχημένο θεατροπαιδαγωγικό εργαστήριο που λειτουργούσε στην Επίδαυρο από το 2016, με στόχο να φέρει κοντά στα παιδιά το μυστηριώδες σύμπαν των αρχαίων μύθων ενώ οι μεγάλοι παρακολουθούν απερίσπαστοι την παράσταση. Συμμετείχε ομάδα έμπειρων θεατροπαιδαγωγών και δασκάλων μουσικοκινητικής και αισθητικής αγωγής, που απασχολούσαν δημιουργικά τα παιδιά προσεγγίζοντας το περιεχόμενο του έργου της βραδιάς. Το πρόγραμμα, στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικτύου Αρχαίου Δράματος, ήταν προγραμματισμένο κάθε Παρασκευή και Σάββατο κατά τη διάρκεια των παραστάσεων στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου και απευθυνόταν σε παιδιά 5-10 ετών. Σχεδόν 3.500 παιδιά έχουν παρακολουθήσει τους «Μικρούς Ιχνευτές» αυτά τα έξι χρόνια.

Πάροδος 2025, Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου. © Κωνσταντίνος Ζήλος

4

Δημιουργία κύκλων

Έμφαση στη δραματουργική
ταυτότητα του καλλιτεχνικού
προγράμματος

Από τις σημαντικότερες αιχμές της φιλοσοφίας μας ήταν η δημιουργία θεματικών και ειδολογικών κύκλων, η οποία είχε στόχο να αναδείξει ειδικά θέματα, να προβάλει αποτελεσματικότερα τον μεγάλο όγκο των δράσεών μας, αλλά και να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του Φεστιβάλ ως ενός ενιαίου έργου με δραματουργικούς άξονες – άλλοτε ορατούς και άλλοτε υπόγειους. Επιμείναμε ιδιαίτερα στα έντυπά μας στη θεματική και ειδολογική κατάταξη των περιεχομένων μας ώστε να γίνουν πιο διακριτά εντός ενός πληθωρικού φεστιβάλ σαν το δικό μας, που παραδοσιακά περιέχει Θέατρο, Χορό, Μουσική αλλά και Περφόρμανς και Κινηματογράφο και ποικίλες παράλληλες εκδηλώσεις. Παράλληλα, δώσαμε έμφαση στη διαμόρφωση της δραματουργικής ταυτότητας του προγράμματος προκειμένου να τονίσουμε συγκεκριμένες καλλιτεχνικές κατευθύνσεις: τη σύνδεση σύγχρονης δημιουργίας και Αρχαίου Δράματος, που αναπτύχθηκε στον Κύκλο Contemporary Ancients από το 2021 ως και το 2025, την ανάδειξη της θεατρικής φόρμας του Μονολόγου με την ανάθεση συγγραφής νέων μονολόγων σε Έλληνες συγγραφείς (Κύκλος Μονόλογοι), που παρουσιάστηκαν τόσο στην Πειραιώς 260 όσο και στη Μικρή Επίδαυρο, το ενδιαφέρον για τις μεταπλάσεις της λογοτεχνίας στο θέατρο (Η σκηνή των βιβλίων, 2025) ή για τις ρίζες

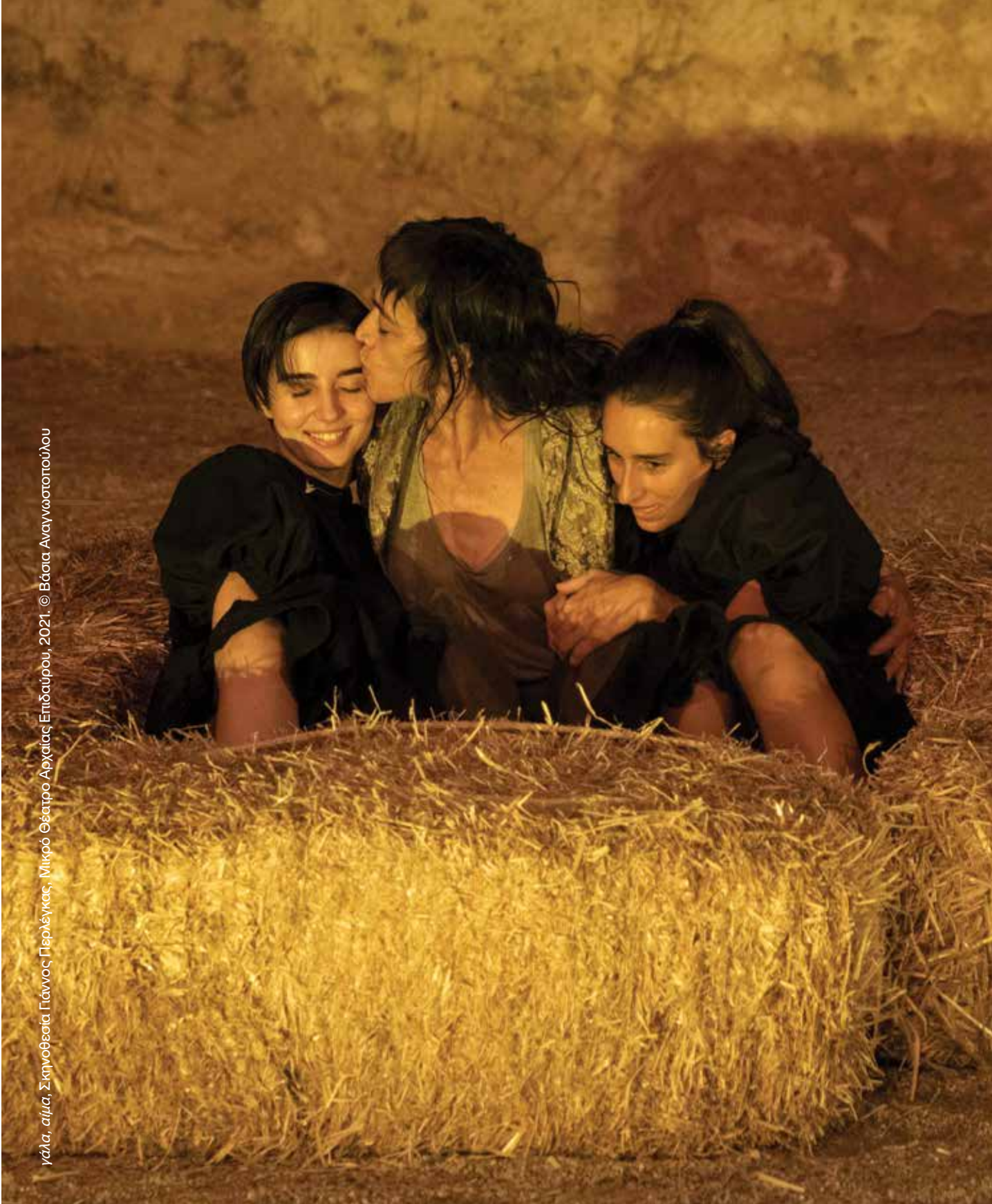
του θεατρικού λόγου και την ελληνική παράδοση (Κύκλος Ρίζες, 2025). Με ειδικούς κύκλους που περιλάμβαναν ευρεία γκάμα εκδηλώσεων Θεάτρου, Χορού, Μουσικής σε όλους τους χώρους μας τιμήσαμε, εξάλλου, την επέτειο των 200 χρόνων από το 1821 (Κύκλος 1821, 2021) και τα 50 χρόνια από τη Μεταπολίτευση (Κύκλος Μεταπολίτευση, 2024). Αλλά, χάρη στη δημιουργία Κύκλων, αγγίξαμε και πιο ειδικά ακροατήρια: το κοινό της τζαζ μουσικής με τον Κύκλο Τζαζ, που επεκτάθηκε ως τα Live στην Πλατεία της Πειραιώς 260, το νεανικό κοινό του hip hop με τον Κύκλο Layers of street, αλλά και της νέας και της ηλεκτρονικής μουσικής με τον Κύκλο Electronica, το Chronotopia, και ακόμα περισσότερο με το Subset Festival, που αγκάλιασε, κατά κάποιον τρόπο, το κοινό αυτής της μουσικής.

Τέλος, επιχειρήσαμε να πλαισιώσουμε το πρόγραμμά μας με διαφορετικές κάθε χρόνο, επίκαιρες θεματικές που ξετυλίχθηκαν μέσα από Κύκλους συζητήσεων με τη συμμετοχή προσωπικοτήτων των γραμμάτων και καλλιτεχνών, με ελεύθερη είσοδο. Η επιλογή των θεματικών επιδιώξαμε να αποτυπώνεται ξεχωριστά στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα κάθε χρονιάς αλλά και στην οπτική επικοινωνία και την εικαστική προβολή του. Θυμίζουμε τον Κύκλο Antigonisms το 2022 και τον Κύκλο Ελευθερία το 2023 σε επιμέλεια Διονύση Καψάλη. Επίσης, τον Κύκλο Μεταπολίτευση (Δημοκρατία – Δικαιοσύνη – Αρχείο) το 2024. Την ίδια χρονιά διοργανώθηκε το «Future Perfect – Η εποχή της αμηχανίας», σειρά συζητήσεων που επιμελήθηκε ο Δημήτρης Παπανικολάου, όπως και η αντίστοιχη σειρά με τίτλο «Η θαυμάσια επιμονή», που προγραμματίσαμε φέτος.

α. Κύκλος Contemporary Ancients

Στον Κύκλο Contemporary Ancients, από τις πιο αναγνωρισμένες πρωτοβουλίες μας, που γιόρτασε το 2025 πέντε χρόνια ζωής, έχουμε ήδη αναφερθεί. Με άξονα την ανάθεση συγγραφής και σκηνοθεσίας αλλά και την έκδοση θεατρικών έργων που αντλούν την έμπνευσή τους από το Αρχαίο Δράμα, ο Κύκλος έχει συνδεθεί και με τη Θεατρική Σειρά του Φεστιβάλ, η οποία περιλαμβάνει τα περισσότερα έργα του. Τα έργα του Κύκλου, όμως, δεν είναι όλα θεατρικά. Έχουν περιληφθεί και έργα θεάτρου ντοκιμαντέρ όπως το *Θήβα: A Global Civil War* σε σκηνοθεσία Παντελή Φλατσούση (2023), αλλά και μια ταινία σε συνεργασία με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου που ήταν εμπνευσμένη από την *Ηλέκτρα* του Σοφοκλή (2025). Συνολικά, ο Κύκλος μετρά δεκαοκτώ πρωτότυπα έργα, που παρουσιάστηκαν στα θέατρα της Επίδαυρου από το 2021 έως το 2025, από Έλληνες και διεθνούς εμβέλειας δημιουργούς, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας, αποδεικνύοντας τη διαχρονική απήχηση του αρχαίου μύθου. Μεταξύ αυτών, ο Τόμας Όστερμαϊερ με τον *οιδίποδα* της Μάγια Τσάντε το 2021 και ο Ουαζντί Μουαουάντ με τον *Ορκο της Ευρώπης* το 2025 στο Αρχαίο Θέατρο Επίδαυρου.

Το 2021, τη χρονιά που εγκαινιάστηκε, ο Κύκλος περιέλαβε πέντε έργα. Τον *οιδίποδα* της Μάγια Τσάντε, που ανέβηκε στο Αρχαίο Θέατρο Επίδαυρου σε σκηνοθεσία Τόμας Όστερμαϊερ, και άλλα τέσσερα έργα με προορισμό τη Μικρή Επίδαυρο, που ανατέθηκαν σε Έλληνες θεατρικούς συγγραφείς: τον Γιάννη Μαυριτσάκη (*Κρεουργία* σε σκην. Γιώργου Σκεύα), την Αλεξάνδρα Κ* (*γάλα, αίμα* σε σκην. Γιάννου Περλέγκα), τον Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη (*Το σπίτι με τα φίδια* σε σκην. Ελένη Σκότη), αλλά και την Αμάντα Μιχαλοπούλου από τον χώρο της λογοτεχνίας (*Η Φαίδρα καίγεται* σε σκην. Γιάννη Καλαβριανού). Ιδιαίτερα σημαντική στον σχεδιασμό του Κύκλου ήταν η απόφαση να εκδίδονται δίγλωσσα, στα ελληνικά και τα αγγλικά, τα έργα αυτά. Έτσι, πέρα από

γάλα, αίμα, Σκηνοθεσία Γιάννου Περλέγκα, Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επίδαυρου, 2021. © Βάσια Αναγνωστοπούλου

σημαντικούς συγγραφείς, η θεατρική σειρά αγκάλιασε και καταξιωμένους μεταφραστές, που υπήρξαν στη συνέχεια πρεσβευτές των έργων αυτών στο εξωτερικό. Οι σημαντικές νεοελληνίστριες από την Αμερική Κάρεν Έμμεριχ, Κάρεν Βαν Ντάικ και Πατρίσια Φελίσια Μπαρμπέιτο ήταν μεταξύ αυτών.

Το εγχείρημα στέφθηκε με επιτυχία το καλοκαίρι του 2021 και συνεχίστηκε το 2022 με αναθέσεις έργων σε Έλληνες συγγραφείς, προερχόμενους από τον χώρο της λογοτεχνίας. Η Κάλλια Παπαδάκη (Ευρωπαϊκό Βραβείο Λογοτεχνίας 2017 για το βιβλίο *Δενδρίτες*) συνομίλησε στο έργο της *Ρίζες από βαμβάκι* σε σκηνοθεσία Έφης Θεοδώρου με τον *Αίαντα* του Σοφοκλή, ο Ηλίας Μαγκλίνης (Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2020 για το βιβλίο *Είμαι όσα έχω ξεχάσει*) εμπνεύστηκε από την *Αλκηστη* στο έργο *Φάκελος Βάνκαου* σε σκηνοθεσία Σύλλα Τζουμέρκα, και ο Χρήστος Χωμενίδης (Βραβείο Ευρωπαϊκού Βιβλίου 2021 για τη *Νίκη*) παρέδωσε μια νέα εκδοχή του σπάνια παιζόμενου *Ίωνα* του Ευριπίδη στο έργο *Γίνεται δέντρο το πουλί*.

Το 2023, συγγραφείς του Κύκλου ήταν ο Γιάννης Σκαραγκάς και ο Χρήστος Οικονόμου. Ο Γιάννης Σκαραγκάς συνομίλησε με τις *Ευμενίδες* του Αισχύλου, και ο Χρήστος Οικονόμου εμπνεύστηκε από τον *Φιλοκτήτη* του Σοφοκλή. Το concept του Κύκλου ανανεώθηκε με την παράσταση μεταξύ ντοκιμαντέρ και μυθοπλασίας του Παντελή Φλατσούση, *Θήβα: A Global Civil War*, με αφετηρία τους *Επτά επί Θήβας* του Αισχύλου, ενώ περιέλαβε και την παράσταση του έργου *Γίνεται δέντρο το πουλί* του Χρήστου Χωμενίδη, που είχε εκδοθεί αλλά δεν είχε ανέβει το 2022.

Το 2024, ο Κύκλος εμπλουτίστηκε με τη συγκλονιστική παράσταση του Τιάγκο Ροντρίγκες που δόθηκε στην Επίδαυρο με τον θίασο της Comédie-Française με τίτλο *Εκάβη, όχι Εκάβη*, ένα σύγχρονο έργο εμπνευσμένο από τη μορφή της τραγικής βασίλισσας της Τροίας. Αναφερθήκαμε αναλυτικότερα σ' αυτήν παραπάνω. Το πρόγραμμα συνεχίστηκε στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου, για τέταρτη χρονιά, με δύο

Το θέατρο ανέκαθεν βρίσκεται στο πλευρό της κοινωνίας με διαφορετικούς τρόπους είτε είναι αμιγώς πολιτικό, είτε μιλά για την ομορφιά, την ποίηση, τα μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν την ανθρωπότητα. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να έχει μόνο έναν ρόλο γιατί υπηρετείται από καλλιτέχνες που έχουν διαφορετικές ανάγκες, προβληματισμούς και καλλιτεχνικές γλώσσες. Δύσκολο να συνοψίσεις τις ποιότητες μιας καλής παράστασης αλλά έχει να κάνει με τη δραματουργία, το πόσο νιώθεις ότι έχει δουλειά πίσω της και τον λόγο που συμβαίνει, αν έχει να προτείνει κάτι καινούργιο.

Συνέντευξη της Κατερίνας Ευαγγελάτου στην Ιωάννα Γκομούζα
ATHENS VOICE, 26.05.2022

έργα που ανέβηκαν σε ενιαία βραδιά. Ήταν το *Εγώ, μια δούλα* του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη, εμπνευσμένο από την *Εκάβη* του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Νίκου Χατζόπουλου, και το *Ιφιγένεια/Βορά* της Βίβιαν Στεργίου, εμπνευσμένο από την *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*, σε σκηνοθεσία Αικατερίνης Παπαγεωργίου. Λόγω της μεγάλης τους επιτυχίας, οι μονόλογοι αυτοί επαναλήφθηκαν στο επετειακό πρόγραμμα του 2025, στην Πειραιώς 260.

Το 2025, τέλος, ο Κύκλος διευρύνθηκε σημαντικά, με περισσότερα έργα αλλά και περισσότερα είδη. Εκτός από τη δημιουργία του Ουαζντί Μουαουάντ με τον *Όρκο της Ευρώπης* στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, ο Ιούλιος του 2025 στη Μικρή Επίδαυρο αφιερώθηκε πλήρως στους στόχους του Κύκλου με πέντε έργα εμπνευσμένα από το Αρχαίο Δράμα, όχι μόνο θεατρικά, αλλά και μουσικοθεατρικά και κινηματογραφικά. Περιλήφθηκαν τα νέα θεατρικά έργα *Θήβα μοναξιά* του Κυριάκου Χαρίτου σε σκηνοθεσία Όλιας Λαζαρίδου και οι

μονόλογοι *Δεξιά της κοίτης* του Γιάννη Παλαβού και *Συνεδρία πολέμου* του Άρη Αλεξανδρή σε ενιαία παράσταση από τον Γιάννη Σκουρλέτη, αλλά και μια μουσική παράσταση, οι *Ιαχές* του Ταξιάρχη Δεληγιάννη και του Βασίλη Τσιουβάρα σε σκηνοθεσία Χρήστου Στέργιογλου και μουσική σύνθεση Αλέξανδρου Δράκου Κτιστάκη. Στο ίδιο πλαίσιο προγραμματίστηκε μια ταινία εμπνευσμένη από την *Ηλέκτρα* του Σοφοκλή, κινηματογραφική σκυταλοδρομία επτά σκηνοθετών, όσες και οι δεκαετίες του Φεστιβάλ, σε συνεργασία με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου (*Ηλέκτρα 7*). Το Contemporary Ancients πέρασε έτσι σε νέα, πιο ελεύθερη φάση, με δημιουργική μείξη καλλιτεχνικών ειδών και γλωσσών, που πάντοτε είχαν αφετηρία τους το Αρχαίο Δράμα και την κληρονομιά του σήμερα.

β. Κύκλος Μονόλογοι

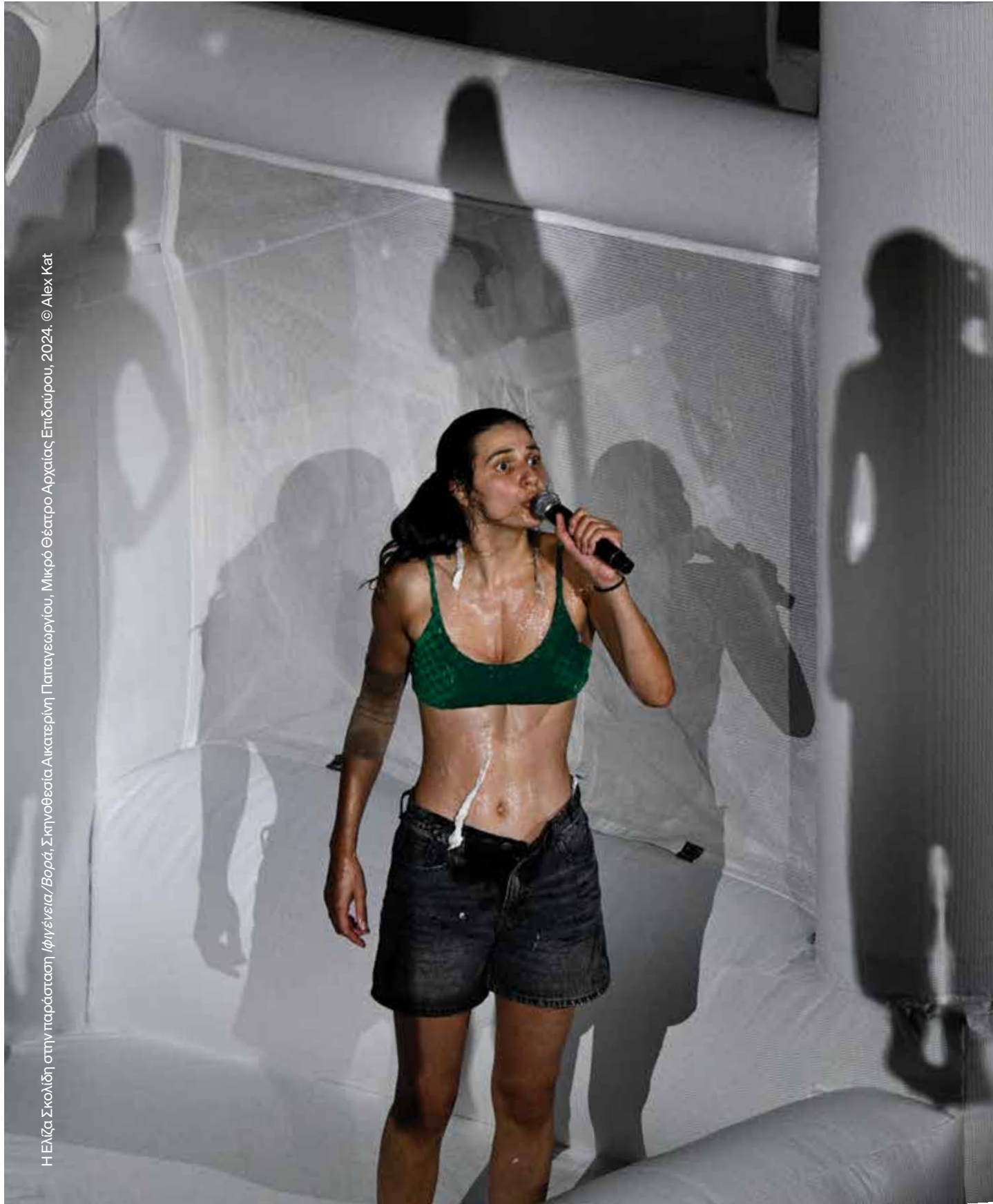
Συμπληρωματικός προς τον Κύκλο Contemporary Ancients ήταν ο Κύκλος Μονόλογοι, αφού είχε, επίσης, ως αφετηρία το ενδιαφέρον για την παραγωγή νέων κειμένων για τη σκηνή. Ενώνοντας τις φωνές ανθρώπων μόνων, ο Κύκλος αυτός, που ξεκίνησε το 2024 με την ανάθεση μονολογικών κειμένων στον Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη και τη Βίβιαν Στεργίου για τη Μικρή Επίδαυρο (βλ. παραπάνω), περιείχε επίσης δύο παραγωγές στην Πειραιώς 260: τα έργα *Η Αγαπημένη του κυρίου Λιν* του Φιλίπ Κλοντέλ, σε σκηνοθεσία του διακεκριμένου Βέλγου Γκι Κασίερς, και *Κρυπτόγαμα* του πεζογράφου Μιχάλη Αλμπάτη, που πρώτη φορά έγραφε για το θέατρο, μετά από πρόσκληση του Φεστιβάλ, σε σκηνοθεσία Νικαίτης Κοντούρη. Ο Κύκλος συνεχίστηκε και το 2025 με τους μονολόγους που ανατέθηκαν στον Γιάννη Παλαβό και τον Άρη Αλεξανδρή, αλλά στο ίδιο πλαίσιο περιλήφθηκε και το νέο θεατρικό κείμενο που έδωσε ο πεζογράφος Κωνσταντίνος Δομνίκ με αφετηρία διηγήματά του με τίτλο *Σαρμάντζα*, για την παράσταση σε σκηνοθεσία Έλενας Μαυρίδου στην Πειραιώς 260. Όλα τα ελληνικά κείμενα που προέκυψαν από τις αναθέσεις αυτές εκδόθηκαν στο πλαίσιο της θεατρικής μας σειράς.

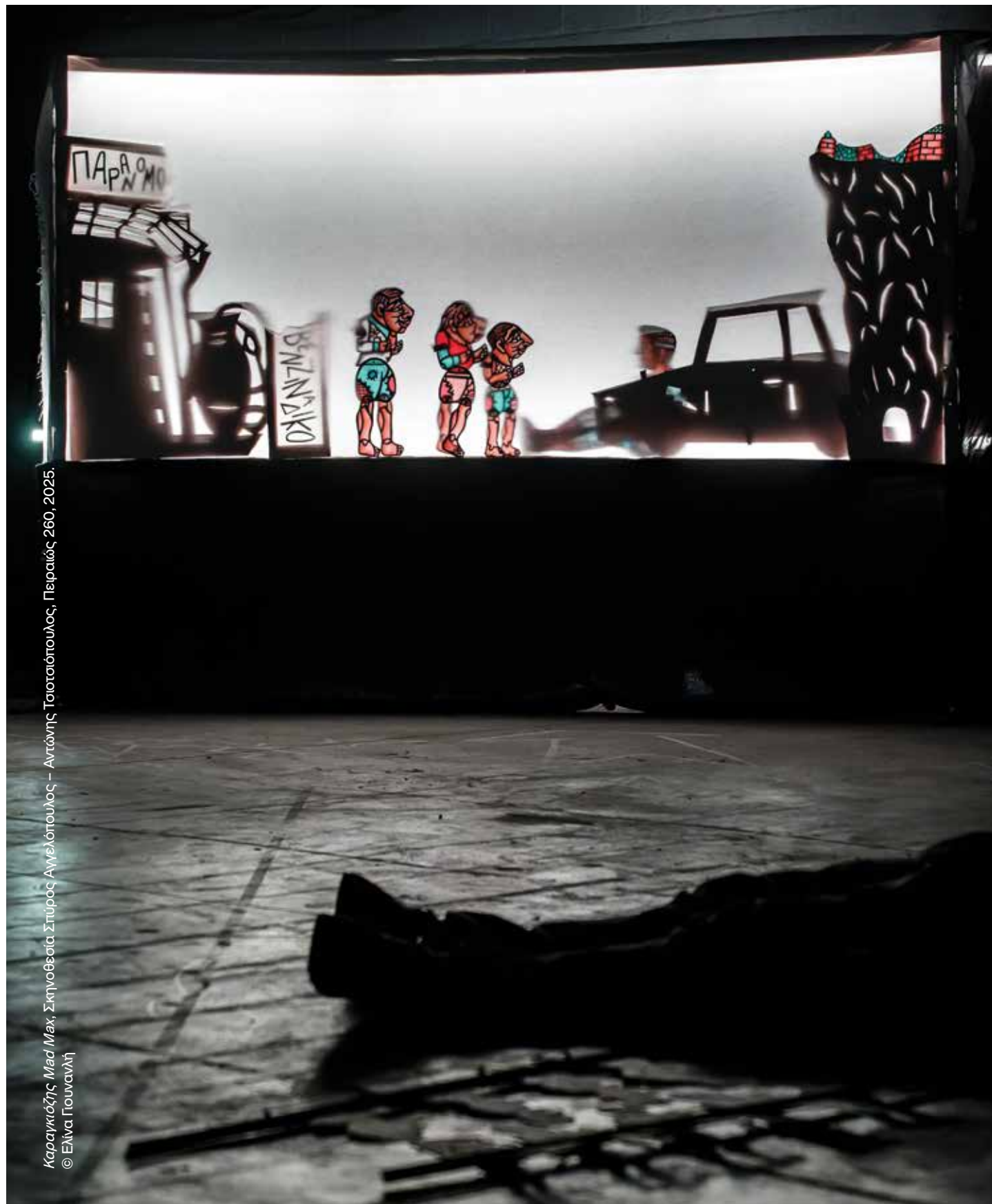
γ. Η σκηνή των βιβλίων

Η σύνδεση θεάτρου και λογοτεχνίας ήταν από τις σταθερές του προγράμματος μας από την αρχή της θητείας μας και αναδείχτηκε με όλους τους δυνατούς τρόπους: από την ανάθεση νέων κειμένων για τη σκηνή σε καταξιωμένους και ανερχόμενους Έλληνες πεζογράφους και τη δημιουργία θεατρικής σειράς ως το ιδιαίτερο ενδιαφέρον για παραστάσεις εμπνευσμένες από βιβλία, όπως ήταν η *Ελίζαμπεθ Κοστέλο* με αφετηρία το ομώνυμο μυθιστόρημα του Τζον Κουτσί που ανέβασε ο Κριστόφ Βαρλικόφσκι το 2024, για να αναφέρουμε μια διεθνή συμπαραγωγή του Φεστιβάλ, που άφησε έντονη γεύση στο θεατρικό κοινό.

Η γλώσσα των σύγχρονων παραστατικών τεχνών έχει ενσωματώσει πολύ ισχυρά το ενδιαφέρον για τη λογοτεχνία και κάθε είδους αφηγήσεις που υπερβαίνουν τα όρια της δραματικής φόρμας, κι αυτό ακριβώς το ρεύμα αποτύπωσε ο Κύκλος Η σκηνή των βιβλίων, που σχεδιάστηκε για το επετειακό έτος 2025. Δεσπόζοντας στο πρόγραμμα της Πειραιώς 260, ο Κύκλος αυτός περιέλαβε 8 παραστάσεις, 6 ελληνικές και 2 ξένες, βασισμένες σε σύγχρονα λογοτεχνικά αριστουργήματα από διάσημους συγγραφείς αλλά και λιγότερο γνωστές φωνές της λογοτεχνίας. Ανάμεσά τους τρεις νομπελίστες: Η Ανί Ερνό με τα *Χρόνια*, μια παραγωγή του Het Nationale Theater με το ITA Ensemble σε σκηνοθεσία Ελίνε Άρμπο, η Χαν Γκανγκ με τη *Χορτοφάγο* σε σκηνοθεσία Ντάρια Ντεφλοριάν και ο Ζοζέ Σαραμάγκου με τη διασκευή τού *Περί τυφλότητας* από τον Σάιμον Στίβενς (*Η πόλη των τυφλών*) σε σκηνοθεσία Έμιλνς Λουίζου. Οι Ελληνίδες σκηνοθέτιδες, καταξιωμένες και ανερχόμενες, είχαν την τιμητική τους στο πλαίσιο του Κύκλου. Εκτός από τη Λουίζου που αναφέραμε, στον Κύκλο συμμετείχαν η Ιώ Βουλγαράκη με την παράσταση *Μητροφάγος* βασισμένη στο βιβλίο του Ρόκε Λαράκι, η Σοφία Καραγιάννη με τη μεταφορά της συγκλονιστικής μαρτυρίας της Κίττυς Αρσένη *Μπουμπουλίνας 18*, η σκηνοθέτις της νέας γενιάς Σοφία Αντωνίου με

μια πρωτότυπη σκηνική μεταφορά του βιβλίου *Η ζωή, τα γηραιά και ο θάνατος μιας γυναίκας του λαού* του σπουδαίου Γάλλου διανοητή Ντιντιέ Εριμπόν, και η Έλενα Μαυρίδου με τον θεατρικό μονόλογο *Σαρμάντζα*, τον οποίο ο Κωνσταντίνος Δομνίκ εμπνεύστηκε από δικά του διηγήματα. Η σύγχρονη ελληνική πεζογραφία εκπροσωπήθηκε, επίσης, από τη *Σωτηρία* της Χαράς Ρόμβη, διήγημα που διασκεύασε η ίδια η συγγραφέας για την παράσταση σε σκηνοθεσία Θανάση Δόβρη.

Καταγκιόζης Mad Max, Σκηνοθεσία Σπύρος Αγγελόπουλος – Αντώνης Τσιτσαστόπουλος, Πειραιώς 260, 2025.
© Elina Γιουνάνη

6. Κύκλος Ρίζες

Για το επετειακό πρόγραμμα του 2025 σχεδιάσαμε και τον Κύκλο Ρίζες. Με τον Κύκλο αυτό μεταφερθήκαμε θεματολογικά στις ρίζες του θεατρικού λόγου και της ελληνικής παράδοσης με πέντε θεατρικά έργα – από τον *Κατσούρμπο* του Χορτάτση με σκηνοθεσία του Γιάννου Περγλέγκα έως μια μετα-αποκαλυπτική εκδοχή του Καταγκιόζη από τον Σπύρο Αγγελόπουλο με τους Sinika με τίτλο *Καταγκιόζης Mad Max*, και από τα κωμικά «νούτικα» μιας άλλης εποχής που αποτέλεσαν την έμπνευση του Γιάννη Αποσκήτη στην παράσταση *Κακά σκηινικά* σε σκηνοθεσία Σίμου Κακάλα ως τις αρχετυπικές γυναικείες μορφές της ελληνικής επαρχίας στην παράσταση *Οι γριές που μαζεύουν την τσουκνίδα* σε σκηνοθεσία Κωσταντίνου Ντέλλα. Τη συλλογική μνήμη και τις αρχέγονες τελετουργίες με το παρόν συνέδεε όμως και το *Darkest White*, η παράσταση χορού της Δαφίν Αντωνιάδου που περιλήφθηκε σ' αυτόν τον Κύκλο και παρακολουθήσαμε στο πλαίσιο του grape, όπως και την παράσταση του Ντέλλα που προαναφέρθηκε. Στον ίδιο Κύκλο εντάχθηκε, τέλος, η μουσική βραδιά με τίτλο *Η άλλη ματιά* των Seeds (M. & C. Kalkanis) feat. Alcmimi.

ε. Συνδέοντας την ιστορία με το σήμερα

Με τη δημιουργία Κύκλων γιορτάσαμε, όμως, επίσης και σημαντικές ιστορικές επετείους ενθαρρύνοντας την προσέγγισή τους ή και την αναθεώρησή τους μέσα από το σύγχρονο βίωμα. Δώσαμε έτσι τη δυνατότητα σε σύγχρονους Έλληνες δημιουργούς να αντλήσουν το υλικό τους από την Ιστορία παράγοντας τις δικές τους αφηγήσεις.

Κύκλος 1821

Ο πρώτος Κύκλος που σηματοδότησε αυτή την προσέγγιση ήταν ο Κύκλος 1821. Για την επέτειο 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση, το 2021 αναθέσαμε σε καλλιτέχνες του Θεάτρου και του Χορού τη δημιουργία έργων που στοχάζονταν πάνω στην κληρονομιά του '21 με τρόπο ανατρεπτικό, ερευνώντας ξεχωριστές πτυχές της ιστορικής επετείου. Έντονη γεύση στο κοινό της Πειραιώς 260 άφησαν οι προτάσεις του Παντελή Φλατσούση με το *Εθνικό ντεφιλέ*, του Ανέστη Αζά με τη *Δημοκρατία του Μπακλαβά*, που ταξίδεψε σε πολλά διεθνή φεστιβάλ ενώ εντάχθηκε και στο grape το 2023, και της Λενιώς Κακλέα με την παράσταση χορού *Age of Crime*. Από τον ίδιο Κύκλο θυμόμαστε επίσης το *Free at Last: Rerooted*, παράσταση χορού από τους Δανάη & Διονύσιος, την παράσταση της Μαρίνας Βρόντη με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου που ανέβασε το ανέκδοτο έργο *Εσμέ* του Σπύρου Περεισιάδη, και τους *36 Ελληνικούς χορούς για ορχήστρα* του Νίκου Σκαλκώτα από τη Φιλαρμόνια Ορχήστρα Αθηνών σε μουσική διεύθυνση Βύρωνα Φιδετζή από το πρόγραμμα του Ηρωδείου.

Κύκλος Ελευθερία

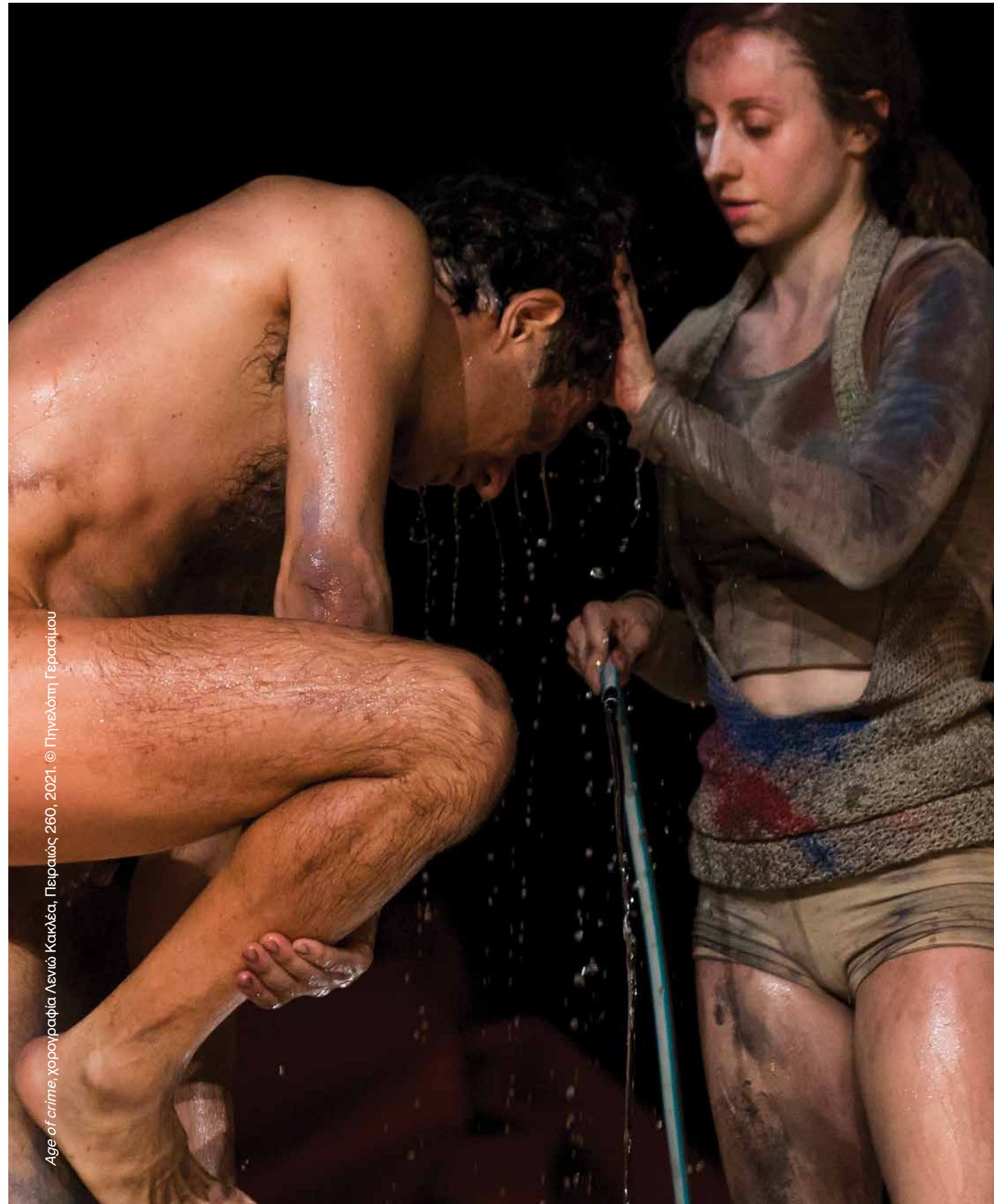
Σειρά το 2023 πήρε η επέτειος 200 ετών από τη συγγραφή του «Υμνου εις την Ελευθερία» του Διονύσιου Σολωμού, που μας έδωσε το έναυσμα για τον σχεδιασμό του Κύκλου Ελευθερία. «Δύο χρόνια μετά τους εορτασμούς για τα διακόσια χρόνια της Επανάστασης, παρατηρούσε στον ετήσιο Κατάλογο ο Διονύσης Καψάλης, καλλιτεχνικός σύμβουλος το 2023, προέχει να μετα-

τοπίσουμε λίγο την προσοχή μας, από τον Ύμνο ως ποίημα για την Ελευθερία των Ελλήνων (το ποίημα της Ελληνικής Επανάστασης που αναμφίβολα υπήρξε) στον Ύμνο ως το ποίημα για την Ελευθερία όλων, δηλαδή όχι μόνο ημών αλλά και των άλλων: την ελευθερία ως καθολική αξία».

Στο πλαίσιο των χειμερινών δράσεων του Open Plan 2023, με πηγή έμπνευσης την ελευθερία όπως την αντιλαμβανόμαστε σήμερα κι όπως την αναζητάμε –συλλογικά, ατομικά, καλλιτεχνικά– δημιουργήθηκε η πλατφόρμα «Freequencies / Ελεύθερες συχνότητες», αφιερωμένη στο κορυφαίο ποίημα του Σολωμού. Τέσσερα αυτόνομα ψηφιακά έργα, αναθέσεις της Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης σε νέους καλλιτέχνες, φωτίσαν τη συνομιλία του Σολωμού με τους Έλληνες του σήμερα και τις αγωνίες τους για το τι είναι και τι μπορεί να είναι η ελευθερία στον σύγχρονο κόσμο και στη σύγχρονη καλλιτεχνική έκφραση. Παρουσιάστηκαν τα έργα: *Η πατρίδα μου: working title* – Κινηματογραφικό έργο μικρού μήκους της Σοφίας Γεωργοβασίλη, SPRINGTIDE – Έργο videodance της Χρυσάνθης Μπαδέκα, «Εδώ μέσα εκατοικούσε...» – Έργο videoart / μουσικής της εικαστικού Μυρτώς Ξανθοπούλου και του συνθέτη Πάνου Ηλιόπουλου και *Με μια κάποια ελευθερία* – Μουσικοθεατρικό έργο του Θοδωρή Αμπαζή. Οι δημιουργίες αυτές προβλήθηκαν από την ιστοσελίδα μας, το Youtube channel και τα υπόλοιπα social media του Φεστιβάλ, αλλά το κοινό τα παρακολούθησε και στο πλαίσιο εκδηλώσεων του καλλιτεχνικού προγράμματος 2023.

Το καλλιτεχνικό εγχείρημα συμπληρώθηκε από κύκλο συζητήσεων με τίτλο «Η Ελευθερία των Άλλων» σε επιμέλεια του Διονύση Καψάλη, πάνω στα θέματα που ανοίγει ο «Υμνος εις την Ελευθερίαν», πρωτίστως όσα σχετίζονται με την ιδέα και την έννοια της ελευθερίας. Το πρόγραμμα διαρθρώθηκε σε τέσσερις συναντήσεις («Ελευθερία. Η αρετή και η τόλμη», 10 Ιουνίου / «Η Ελλάδα των άλλων», 14 Ιουνίου / «Η άλλη Ευρώπη», 22 Ιουνίου / «Ιστορίες άλλων» 11 Ιουλίου), με τη συμμετοχή σημαντικών προ-

Δημιουργία κύκλων: Έμφαση στη δραματολογική ταυτότητα του καλλιτεχνικού προγράμματος

σωπικότητων του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, μεταξύ των οποίων η Βάσω Κιντή, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, ο Νικόλας Σεβαστάκης, καθηγητής ΑΠΘ / συγγραφέας, η Κατερίνα Μάτσα, ψυχίατρος / συγγραφέας, η Οντέτ Βαρόν-Βασάρ, ιστορικός / συγγραφέας, ο Λεωνίδας Εμπειρίκος, ιστορικός, ο Νίκος Αλιβιζάτος, ομότιμος καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου ΕΚΠΑ, ο Νίκος Σιγάλας, ιστορικός / ερευνητής του Κέντρου Ερευνών CΕΤΟΒΑC στο Παρίσι κ.ά.

Αντίστοιχη θεματική είχε και το studio residency Πάροδος, που εστίασε στον *Προμηθέα δεσμώτη* του Αισχύλου. Από την ίδια θεματική εμπνευστήκαμε και το concept του ετήσιου καταλόγου 2023, που περιείχε πρωτότυπα σημειώματα δημιουργών του καλλιτεχνικού προγράμματος από τους οποίους ζητήσαμε να εκφράσουν το υποκειμενικό τους βλέμμα απαντώντας στο ερώτημα «τι είναι ελευθερία» για τον καθένα. Οι απαντήσεις τους συνέθεταν μια παράλληλη αφήγηση στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, μια αφήγηση εκ βαθέων, βιωματική, τολμηρή και ανεπιτήδευτη, που φώτιζε ιδιαίτερα το έργο του καθενός.

Κύκλος Μεταπολίτευση :
Δημοκρατία – Δικαιοσύνη – Αρχείο
Αφιερωμένος στα πενήντα χρόνια από τη Μεταπολίτευση ήταν, τέλος, ο ομώνυμος κύκλος που σχεδιάσαμε το 2024, με έμφαση στη διάσταση του Αρχείου. Σ’ αυτό το πλαίσιο, η Ξένια Καλπακτσόγλου, ο Χριστόφορος Μαρίνος και ο Χρήστος Χρυσόπουλος δημιούργησαν μια σκηνική εγκατάσταση που αναβίωνε τη θρυλική τηλεοπτική εκπομπή του Ροβήρου Μανθούλη «Μια ταινία, μια συζήτηση» (ΕΡΤ, 1976 – 1982), ζωντανεύοντας τη διαλεκτική της Μεταπολίτευσης μέσα από ανοιχτές συζητήσεις, περφόρμανς και προβολές. Παράλληλα, ο Μάνος Καρατζογιάννης, με αφορμή την πρόσφατη επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, παρουσίασε την παράσταση *50 χρόνια, μια νύχτα*, μια ιδιαίτερα συγκινητική, πολυπρισματική ανάγνωση της οριακής αυτής στιγμής από τη σκοπιά του θεάτρου. Ο Κύκλος κορυφώθηκε με τις δύο αξέχαστες βραδιές της συναυλίας του Διονύση

Σαββόπουλου, ο οποίος, με πρωτοβουλία του Φεστιβάλ, ανέλαβε ρόλο οικοδεσπότη καλώντας σπουδαίους ερμηνευτές να ενώσουν τις φωνές τους σε τραγούδια δικά του και άλλων συνθετών (Θεοδωράκη, Χατζιδάκι, Μαρκόπουλου κ.ά.), συνυφασμένα με το πνεύμα της εποχής.

Η Δημοκρατία και η Δικαιοσύνη ως διαχρονικές διεκδικήσεις αποτέλεσαν λέξεις κλειδιά στο πρόγραμμα του 2024: What We Owe Democracy / Τι οφείλουμε στη Δημοκρατία ήταν ο τίτλος μιας τριήμερης πλατφόρμας δράσεων σε συμπαραγωγή με το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά και σκηνοθεσία Νίκου Διαμαντή, που εστίαζε στο τρίπτυχο Υγεία - Γλώσσα - Τροφή και πραγματοποιήθηκε στο Νοσοκομείο «Η Σωτηρία», στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και στην Ιχθυόσκαλα Κερατσινίου. Και το ρεπερτόριο στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, όμως, φώτισε μοναδικά αυτές τις έννοιες, μέσα από την *Ορέστεια* που ανέβασε ο Θεόδωρος Τερζόπουλος με το Εθνικό Θέατρο ή τις *Ικέτιδες* του Αισχύλου που σκηνοθέτησε η Μαριάννα Κάλμπαρη με το Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν και το Θέατρο του Νέου Κόσμου.

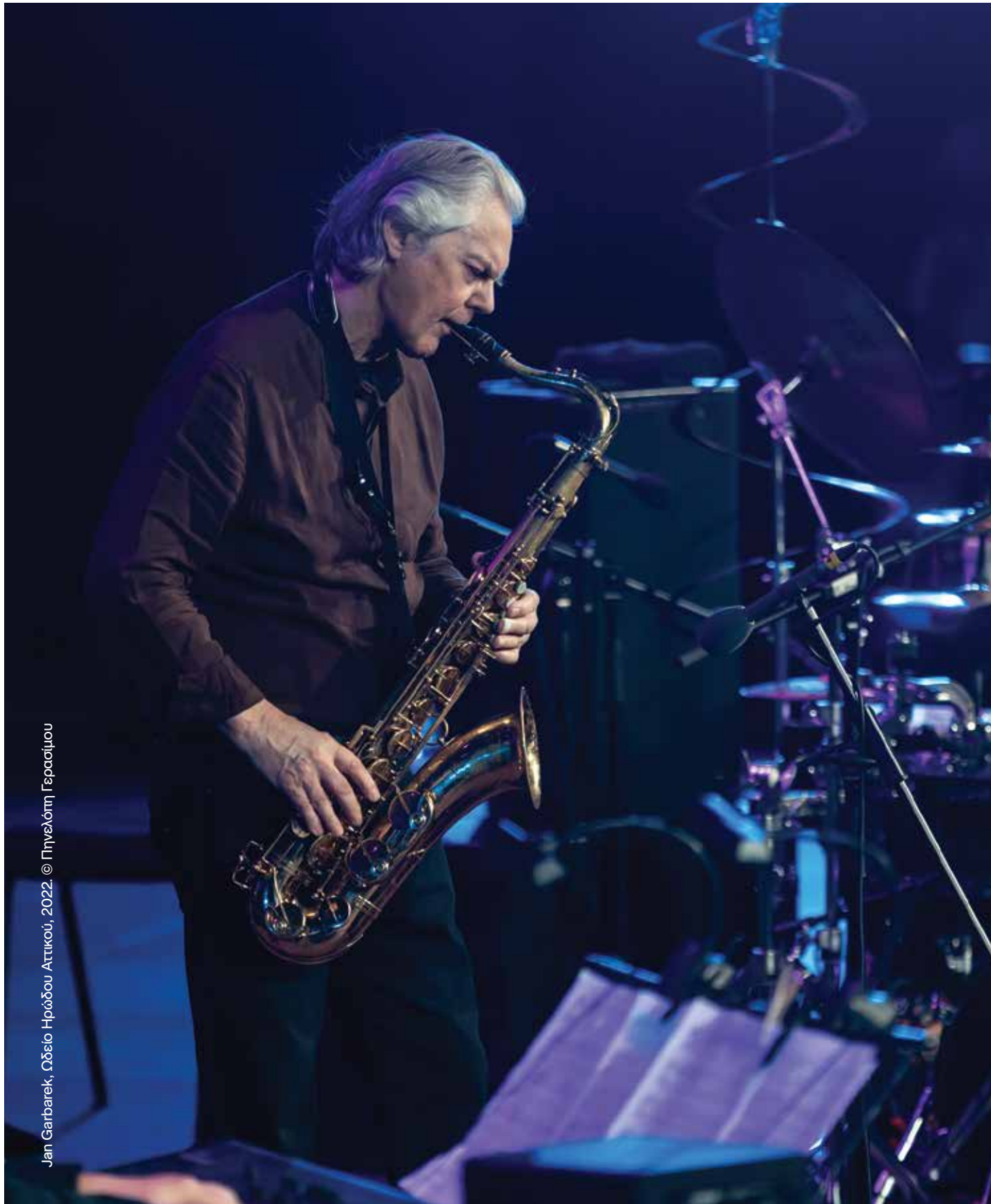
Η έννοια του Αρχείου, βέβαια, προσεγγίστηκε και πέρα από την ιστορική επέτειο της Μεταπολίτευσης, με εστίαση στην ίδια την καλλιτεχνική δημιουργία. Ο Καταλανός Ροζέρ Μπερνάτ παρουσίασε χαρακτηριστικά τη δική του οπτική πάνω στη θρυλική χορογραφία της *Ιεροτελεστίας της άνοιξης* από την Πίνα Μπάους, ενώ σε ένα αφιέρωμα στον Λευτέρη Βογιατζή, για τα 80 χρόνια από τη γέννησή του, προβλήθηκε η αρχειακή βιντεοσκόπηση της ιστορικής *Αντιγόνης* που σκηνοθέτησε στην Επίδαυρο (2006 και 2007) και μετά την προβολή, στενοί του συνεργάτες μοιράστηκαν μαζί μας στιγμές από τη δημιουργία της.

στ. Future Perfect – Η εποχή της αμηχανίας

Το αίτημα για Δημοκρατία, Δικαιοσύνη και συμπερίληψη καθώς και η επιτακτική ανάγκη για συμμετοχή στα κοινά ως αντίδοτο στην αβεβαιότητα και την αγωνία ενός μέλλοντος σκοτεινού, υπογραμμίστηκε από τη σειρά συζητήσεων που επιμελήθηκε την ίδια χρονιά ο Δημήτρης Παπανικολάου, με τίτλο Future Perfect – Η εποχή της αμηχανίας. «Αισθανόμαστε την εποχή μας ως μεταίχμιακή, όχι τόσο λόγω της αβεβαιότητας ή του φόβου μπροστά στις τεράστιες ταχύτητες με τις οποίες αλλάζει ο κόσμος, σημειώνει ο Παπανικολάου, αλλά γιατί φαίνεται σαν οι αλλαγές αυτές να είναι προδιαγεγραμμένες, η συμμετοχή μας σε αυτές να είναι μηδαμινή, και, το κυριότερο, αυτό που "θα έχει συμβεί" τα επόμενα χρόνια να είναι μια σειρά εικόνων που έχουμε ήδη δει. Το "τέλειο" αυτό μέλλον παρουσιάζεται και ως ένα μέλλον ήδη συντελεσμένο – κάτι που αποδίδει το λογοπαίγνιο "future perfect", "τέλειο μέλλον" αλλά και "συντελεσμένος μέλλοντας" στα αγγλικά. Πώς αντιδρούν σ’ αυτή την εικόνα τέλειου-τετελεσμένου μέλλοντος η σύγχρονη καλλιτεχνική πρακτική και ο κριτικός λόγος στις επιστήμες, στα κινήματα και στην κοινωνία των πολιτών;» Αυτό το ερώτημα επιχείρησαν να θέσουν τέσσερις ανοιχτές συζητήσεις («Αρχείο, ιστορία, συμμετοχή: Η γραμματική της δημοκρατίας», 10 Ιουνίου, «Κοινά θαύματα: Η ποιητική της τεχνητής νοημοσύνης», 28 Ιουνίου, *Σώμα, κοινότητα, ταυτότητα: Η πολιτική της φροντίδας*, 4 Ιουλίου, «Πώς θα ζήσουμε μαζί: Η τέχνη της συνύπαρξης», 15 Ιουλίου) με τη συμμετοχή χορογράφων, πολιτικών επιστημόνων, ερευνητών κοινωνικών επιστημών, σκηνοθετών, ηθοποιών κ.ά. μεταξύ των οποίων οι: Νάνσυ Παπαθανασίου, κλινική ψυχολόγος, επιστημονικά συνυπεύθυνη Orlando LGBTQ+, Πηνελόπη Πετσίνη, ιστορικός της φωτογραφίας, Μενέλαος Χαραλαμπίδης, ιστορικός, Δέσποινα Καταπότη, αρχαιολόγος με ειδίκευση στην πολιτισμική θεωρία και τα ψηφιακά μέσα, Πανεπιστήμιο Αιγαίου κ.ά.

ζ. Η θαυμάσια επιμονή

Πολιτικό στίγμα είχε όμως και ο Κύκλος συζητήσεων που επιμελήθηκε ο Δημήτρης Παπανικολάου το 2025. Με τις συζητήσεις αυτές, επιχειρήσαμε να αφουγκραστούμε τις ανησυχίες των καλλιτεχνών του προγράμματος και ταυτόχρονα το πνεύμα της «θαυμάσιας επιμονής» που αντανακλούν τα έργα τους, πνεύμα αντίστασης σε δογματικές πραγματικότητες που αναδύονται ολοένα και πιο ανυποχώρητες. «Η θαυμάσια επιμονή» ήταν, λοιπόν, ο τίτλος αυτού του Κύκλου, που εκκινούσε από το ερώτημα: «Τι είναι αυτό που κάνει την επιμονή να αποκτά ηθική, αισθητική και εντέλει πολιτική σημασία σήμερα»; «Η *θαυμάσια επιμονή* είναι ένας τρόπος να κατανοήσουμε νέες μορφές συλλογικότητας και αντίστασης που καταφάσκουν στη ζωή και την πολυμορφία της», σημειώνει ο επιμελητής. Στο πλούσιο πρόγραμμα των τεσσάρων συζητήσεων («Ποιητική / Επιμονή», 1 Ιουνίου / «Σώμα, βίος, βιογραφία», 15 Ιουνίου / «Μετά τον άνθρωπο: Η γη στην εποχή της τεχνοκρατορίας», 19 Ιουνίου / «Πολιτικές της μνήμης και του πένθους», 29 Ιουνίου) συνομίλησαν, μεταξύ άλλων, οι: Σοφία Εξάρχου, σκηνοθέτις, Λένια Ζαφειροπούλου, ποιήτρια, λυρική τραγουδίστρια, Πατρίσια Απέργη, χορογράφος, Αμαλία Αρσένη, ηθοποιός, φιλόλογος, Έφη Γιαννοπούλου, μεταφράστρια, κριτικός λογοτεχνίας, Αθηνά Αθανασίου, κοινωνική ανθρωπολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Βίβιαν Στεργίου, συγγραφέας, Έλενα Τζελέπη, θεωρητικός της τέχνης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας κ.ά.

Jan Garbarek, Ωδείο Ηρώδου Αττικού, 2022. © Γηνηλόπη Γερασίμου

ζ. Κύκλος Τζαζ

Αγαπημένο είδος μουσικής με φανατικούς ακροατές και ιδιαίτερα δυνατή σκηνή στην Ελλάδα, η τζαζ, σύγχρονη και κλασική, έδωσε ένα διακριτό στίγμα στο καλλιτεχνικό μας πρόγραμμα. Πρώτον, όπως το είχαμε ανακοινώσει ήδη από τη χρονιά που αναλάβαμε, καλέσαμε κορυφαίους καλλιτέχνες της τζαζ στο Ηρώδειο: από τον Γιαν Γκαρμπάρεκ με τη συμμετοχή του Τρίλοκ Γκούρτου, αρχικά προγραμματισμένο για το 2021, ο οποίος ήρθε το 2022, ως τον Ανουάρ Μπραχέμ με το κουαρτέτο του, που μας επισκέφθηκε δύο φορές, το 2021 και το 2023. Κι από την αισθαντική παλιά γνώριμη του Φεστιβάλ Νταϊάνα Κραλ το 2022 και τον θρυλικό Χέρμπερτ Χάνκοκ το 2023 ως τον Ντέιβ Χόλαντ με τους Kismet το 2025. Μια ιδιαίτερα δυνατή χρονιά για το τζαζ πρόγραμμα στο Ηρώδειο ήταν το 2023, αφού κάτω από την Ακρόπολη ανακαλύψαμε νεότερα αστέρια της τζαζ σκηνής, που από τον τότε έχουν αποκτήσει πιστούς φαν στην Ελλάδα, από τον Γκρέγκορι Πόρτερ και τον Χοσέ Τζέιμς ως τη Melody Gardot.

Διακριτή παρουσία είχε η τζαζ και στη Μικρή Επίδαυρο, με εκκίνηση το πρώτο μας καλοκαίρι τη συναυλία του κοντραμπασίστα Μιχάλη Καλκάνη, που επανήλθε φέτος με τους Seeds (M. & C. Kalkanis) ft. Alkmini Ιχνηλατώντας τα όρια της μουσικής με την ποίηση. Το 2021 ο Πέτρος Κλαμπάνης με το *Tora Collective* συνένωσε δεξιότητες, μεταξύ των οποίων και ο αείμνηστος Πετρολούκας Χαλκιάς, συνθέτοντας μια οικουμενική μουσική αφήγηση. Την ίδια χρονιά απολαύσαμε και τον Ιρανό Κεϊβάν Σεμιρανί, που ανέμειξε διαφορετικές γλώσσες και παραδόσεις. Υπνωτιστικοί ήχοι κρουστών, kanjira και tablas από τα βάθη της Ινδίας συνάντησαν τα δυτικότροπα ντραμς και το beatboxing της χιπ χοπ κουλτούρας, αλλά και την πολιτική λύρα του δεξιτέχνη Σωκράτη Σινόπουλου και το βιολοντσέλο του βιρτουόζου Βενσάν Σεγκάλ. Τέλος, το 2024 στο μικρό κοχύλι της Επιδαύρου ο Δημήτρης Καλαντζής, από τους πιο δημιουργικούς και καταξιωμένους πιανίστες και συνθέτες της τζαζ στην Ελ-

λάδα, παρουσίασε μια προσωπική του ανάγνωση στις μουσικές του Χατζιδάκι και του Τσιτσάνη.

Στην Πειραιώς 260, τον Κύκλο τζαζ εγκαινίασε το 2021 ο Γιάννης Παπαδόπουλος με το *Fourth Stream Music*, ένα ιδιότυπο κράμα κλασικής μουσικής, τζαζ, post rock και electronica, που παρακολουθήσαμε στον Κήπο.

Τζαζ στην Πλατεία

Από το 2022 και μετά, η τζαζ ατμόσφαιρα στην Πειραιώς 260 άρχισε να γίνεται όλο και πιο αισθητή μέσα από την πληθωρική πλατφόρμα Τζαζ στην Πλατεία, τον υπαίθριο χώρο της Πειραιώς 260, υπό την καλλιτεχνική επιμέλεια του διακεκριμένου σαξοφωνίστα Δημήτρη Τσάκα. Ξεχωριστά ελληνικά σχήματα έδεναν με τζαζ νότες τη φεστιβαλική εμπειρία ζωντανεύοντας μαγικά την Πλατεία στο τέλος των παραστάσεων. Οι βραδιές αυτές με ελεύθερη είσοδο καθιερώθηκαν τα επόμενα χρόνια ως σταθερό σημείο συνάντησης των Αθηναίων, φεστιβαλιστών και μη, που έρχονταν να ανακαλύψουν την πληθωρική ελληνική τζαζ σκηνή σ' όλη της τη ζωντάνια, με καλεσμένους κάποιες φορές και ξένους καλλιτέχνες: Αλεξάνδρα Σιετή Quartet, Μάνος Θεοδοσάκης Quartet, Alexandros Affolter Quartet, Melina Paxinos Quartet, Δημήτρης Σεβδαλής Quartet, Dimitris Tsakas Quintet με τη Brenda Navarrete σε μια αξέχαστη συναυλία, συνόδεψαν το πρόγραμμα του 2022, ενώ οι Adedeji Adetayo Sextet, Spyros Panagiotopoulos Quintet (BFAM), Terry's Quartet, Απόστολος Λεβεντόπουλος Trio & Βασίλης Ξενόπουλος εντάχθηκαν στο πρόγραμμα του 2023.

Live στην Πλατεία

Μετά τις δύο πρώτες χρονιές του, το Τζαζ στην Πλατεία απέκτησε νέα, διευρυμένη μορφή. Με τίτλο πλέον Live στην Πλατεία από το 2024 και μετά, φιλοξένησε ακόμη περισσότερα μουσικά σχήματα, προτείνοντας μια ποικιλία μουσικών στίλ, από τζαζ, φανκ και σόουλ μέχρι ποπ, λάτιν και ηλεκτρονική μουσική: Mode Plagal, Nefeli Fasouli Quintet, Missigno, MOb, Yoel Soto Group, Soul Peanuts & Friends, Datfunkband & Guests το 2024, και Rosanna Mailan Orchestra, Vagelis Stefanopoulos Sextet, Yiannis Kassetas J-Funk Project, Yiannis Oikonomidis Group, Idras Kayne Quintet, Los Tre, Gadjo Dilo, Μανώλης Αφολάνιο (MC YINKA), Banda Entopica, το 2025.

Από τις πιο πρωτότυπες πρωτοβουλίες μας, το μίνι αυτό μουσικό φεστιβάλ στόχευε στο «δέσιμο» της φεστιβαλικής κοινότητας «αιχμαλωτίζοντας» τους θεατές στον κόσμο της Πειραιώς 260 και μετά το τέλος των παραστάσεων, και πράγματι, συντέλεσε σημαντικά και στη διεύρυνση του ακροατηρίου μας, πετυχαίνοντας μια ενδιαφέρουσα ώσμωση ανάμεσα στους φίλους των παραστατικών τεχνών και στο «ψαγμένο» κοινό της ελληνικής μουσικής σκηνής.

Closing Party 2024 με τους Crazy People Music, Πειραιώς 260. © Θάμης Δασκαλάκης

Δημιουργία κύκλων: Έμφαση στη δραματουργική ταυτότητα του καλλιτεχνικού προγράμματος

Η χορογράφος Πατρίσια Απέργη με ένδυμα κατασκευασμένο στο εργαστήριο μόδας Morphés του 2025. © Πηνελόπη Γερασίμου

5

Open Plan

Χρονική επέκταση
των καλλιτεχνικών δράσεων

Για πρώτη φορά στην ιστορία του, το Φεστιβάλ επέκτεινε τη δραστηριότητά του και κατά τη διάρκεια της φθινοπωρινής και της χειμερινής περιόδου με μια σειρά δράσεων και συνεργασιών, για τις οποίες δανειστήκαμε τον γνωστό αρχιτεκτονικό όρο Open Plan: ανοιχτός σχεδιασμός, ανοιχτός χώρος, ροή, ελευθερία σκέψης, ελευθερία κίνησης. Όπως ακριβώς και με τους open plan χώρους, έτσι και η πλατφόρμα που εγκαινιάστηκε το 2020 απελευθέρωσε έναν καινούριο τρόπο συνύπαρξης.

Στο πνεύμα της ευελιξίας που χαρακτήριζε το νέο εγχείρημα τη χρονιά που εγκαινιάστηκε, κατά την κρίσιμη περίοδο της πανδημίας, οι περισσότερες δράσεις του σχεδιάστηκαν ώστε να μπορούν να διεξαχθούν και διαδικτυακά, γεφυρώνοντας ψηφιακά τις αποστάσεις και ενώνοντας κοινό και δημιουργούς σε έναν νοητό, ανοιχτό χώρο ανταλλαγής ιδεών και δημιουργικότητας.

Με δωρεάν συμμετοχή για όλους, το Open Plan απαντούσε σε τρεις βασικές στοχεύσεις της πολιτικής μας:

Πρώτον, να προεκτείνει το έργο και την παρουσία του Φεστιβάλ στην πολιτιστική ζωή σε ετήσια κλίμακα. Δεύτερον, να φέρει στο προσκήνιο το Αρχαίο Δράμα, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, συνδέοντάς το με τη σύγχρονη δημιουργία και την καθημερινή πρακτική. Τρίτον, εκείνη τη στιγμή το πρόγραμμα απαντούσε στην ανάγκη των καλλιτεχνών να δραστηριοποιηθούν εκ νέου και να καλλιεργήσουν τα εργαλεία τους, παρά τους περιορισμούς της κοινωνικής αποστασιοποίησης. Το Open Plan απευθύνθηκε όμως και στο ευρύτερο κοινό κάθε ηλικίας, ενθαρρύνοντας τη δημιουργία νέων έργων από τους συμμετέχοντες, εφήβους και ενήλικες.

Γεφυρώνοντας την απόσταση μεταξύ καλλιτέχνη και θεατή και βάζοντας σε πρώτο πλάνο τη δημιουργικότητα και την καλλιτεχνική αναζήτηση ως ανοιχτά πεδία έκφρασης για όλους, το πρόγραμμα συνέβαλε στην καλλιέργεια ενός ενεργητικού και συμμετοχικού Κοινού.

Οι δράσεις του Open Plan 2020-2021 –εργαστήρια, masterclasses, παραστάσεις, webinars και πρωτότυπα καλλιτεχνικά έργα– ήταν αρχικά σχεδιασμένες ώστε να απευθύνονται τόσο σε επαγγελματίες του χώρου των παραστατικών τεχνών (Open Plan for Artists) όσο και στο ευρύτερο κοινό (Open Plan for All).

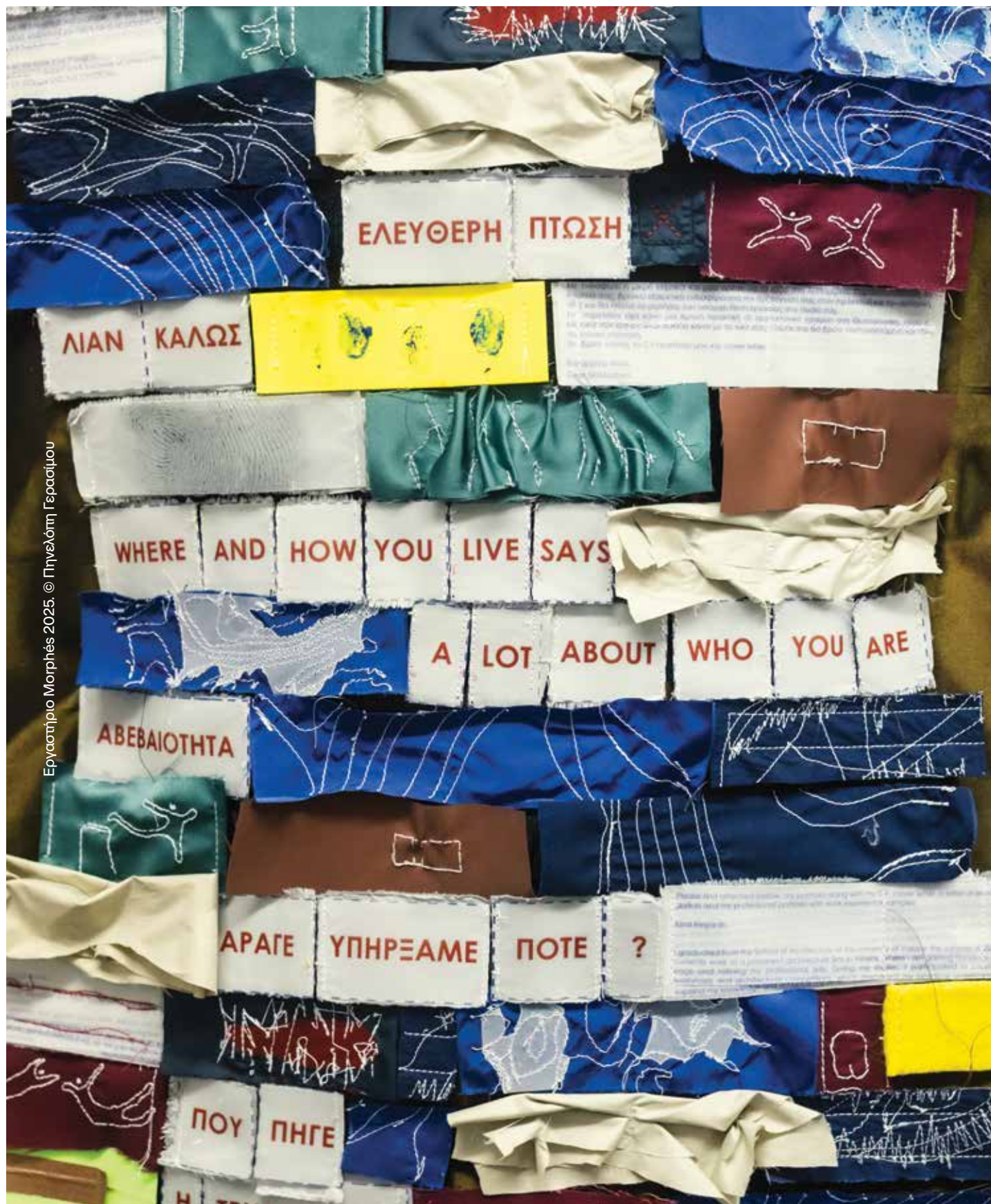
Για την υλοποίησή τους ενεργοποιήθηκε ο Χώρος Β της Πειραιώς 260, μια κίνηση συμβολική για τον κόσμο του Πολιτισμού, που δέχτηκε σοβαρό πλήγμα από την πανδημία.

Ήταν η πρώτη χρονιά που πραγματοποιήθηκε το εργαστήριο μόδας Morphés με την Ιωάννα Κουρμπέλα, το οποίο αποτυπώθηκε σε ένα ειδικό αφιέρωμα στο περιοδικό *Marie Claire*, με τη φωτογράφιση 6 ηθοποιών που φορούσαν τις δημιουργίες του εργαστηρίου (Ιωάννα Κολλιοπούλου, Γιούλικα Σκαφιδά, Νεφέλη Κουρή, Έλενα Τοπαλίδου, Λένα Παπαληγούρα και Ευδοκία Ρουμελιώτη). Την ίδια χρονιά, πραγματοποιήθηκε και το εργαστήριο χορού για εφήβους Ancient Future με τη Μαριάννα Καβαλλιεράτου και τον συνθέτη Γιώργο Μιζήθρα, στα οποία έχουμε αναφερθεί αναλυτικά (Κεφ. 3δ).

Εκείνη τη χρονιά πραγματοποιήθηκαν επίσης εξ αποστάσεως το εργαστήριο ηλεκτρονικής μουσικής σύνθεσης με τον Άκη

Ένδυμα κατασκευασμένο στο εργαστήριο μόδας Morphés του 2020. © Πηνελόπη Γερασίου

Εργαστήριο Morphés 2025. © Πηνελόπη Γερασιμίου

Σίνο και την Anke Eckardt «Αντηχήσεις / Echoes» στο πλαίσιο του Κύκλου Chronotopia, και διά ζώσης η μουσική παράσταση για παιδιά 5-9 ετών «Το ποτάμι που ήθελε να γυρίσει πίσω» στο αίθριο του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης και στο ξεχωριστό Αρχοντικό των Μπενιζέλων.

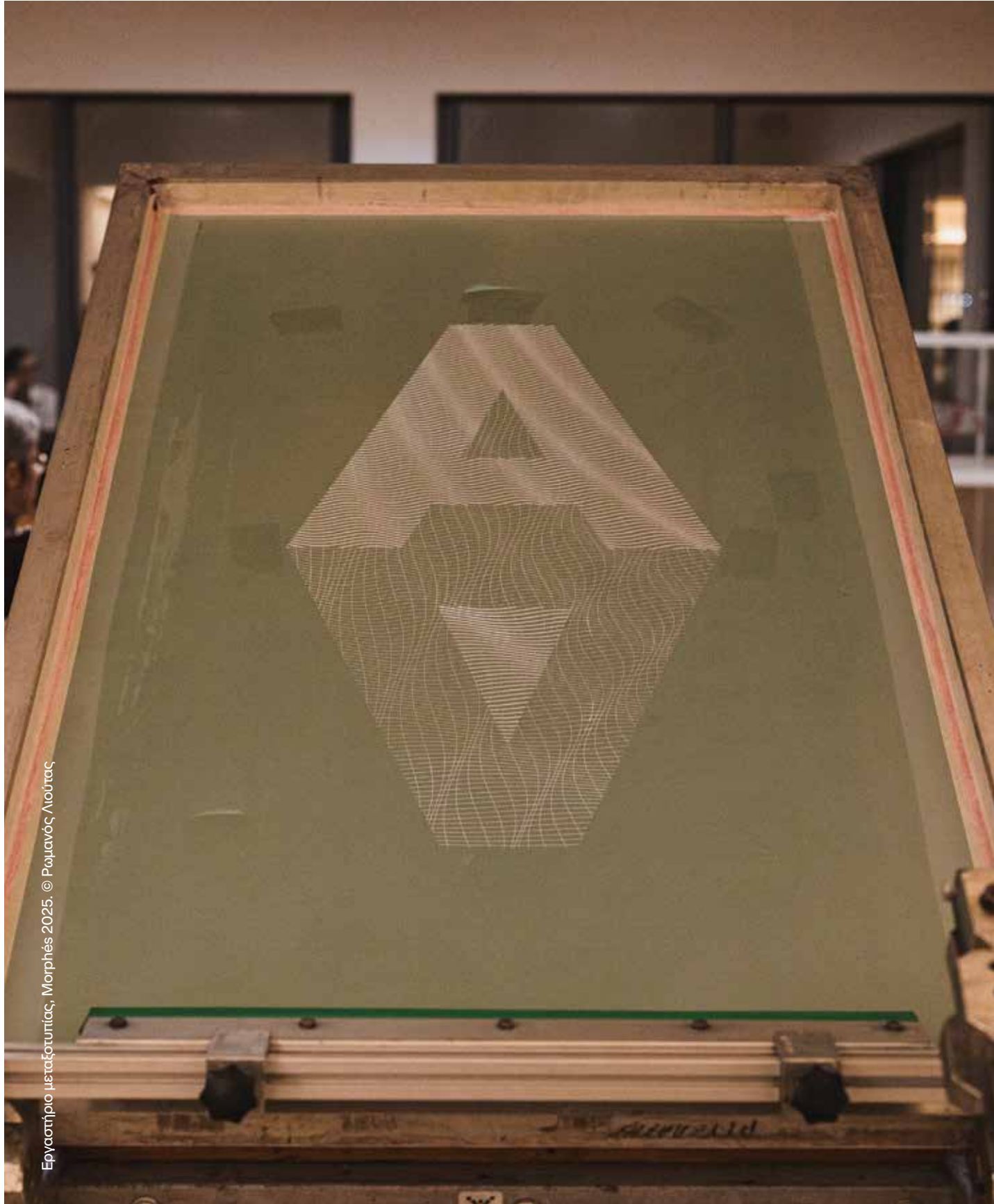
Το 2022, έχοντας διασχίσει και ξεπεράσει τη δύσκολη περίοδο της πανδημίας, το Open Plan επανήλθε σε διά ζώσης δράσεις. Υλοποιήθηκε το Youthquake, ένα θεατρικό εργαστήριο για εφήβους υπό την καθοδήγηση της Γιώτας Αργυροπούλου και της θεατρικής ομάδας blindspot. Το εγχείρημα διακρινόταν σε δύο μέρη: α) εκπαιδευτικό πρόγραμμα, β) εντατική διαδικασία δοκιμών για τη δημιουργία παράστασης, η οποία παρουσιάστηκε στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου 2022, με τη συμμετοχή 14 εφήβων. Δραματουργικό υλικό της παράστασης ήταν οι δικές τους μαρτυρίες για τη ζωή και την κοινωνική δυσαρέσκειά τους για τον κόσμο που κληρονομούν, ειδικά μετά την εμπειρία της πανδημίας. Συνεχίστηκαν, επίσης, το εργαστήριο μόδας Morphés και το εργαστήριο χορού για εφήβους Ancient Future (βλ. αναλυτικά Κεφ. 3δ).

Στο Open Plan του 2023, οι Morphés διευρύνθηκαν και απαρτίστηκαν, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, από το τρίπτυχο Μόδας, Κεραμικής και Κοσμήματος. Συνεχίστηκε επίσης το πρόγραμμα χορού για εφήβους Ancient Future με την καθοδήγηση της Χριστίνας Σουγιουλτζή (βλ. αναλυτικά Κεφ. 3δ). Οι δράσεις του Open Plan 2023 ολοκληρώθηκαν με το καλλιτεχνικό εγχείρημα Frequencies (βλ. αναλυτικά Κεφ. 4ε).

Τέλος, το 2024-2025, το Open Plan ήταν εμπνευσμένο, όπως είδαμε, από το δίπολο Απόλλωνα-Διονύσου, ιδανικό πεδίο καλλιτεχνικής έμπνευσης λόγω των δημιουργικών αντιθέσεων που περικλείει. Μόδα, Κεραμική και Τέχνες του χαρτιού ήταν οι τρεις πτυχές των Μορφών. Πραγματοποιήθηκε επίσης το εργαστήριο χορού για εφήβους Ancient Future (βλ. αναλυτικά Κεφ. 3δ).

6

Πολυφωνία - Άνοιγμα σε νέα καλλιτεχνικά είδη

Η διεύρυνση του κοινού, πάγιος στόχος κάθε πολιτιστικού οργανισμού και κάθε καλλιτεχνικής πολιτικής, μας απασχόλησε πάρα πολύ στη διάρκεια αυτής της εξαετίας, και γι' αυτό δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στο άνοιγμα σε νέα καλλιτεχνικά είδη και ομάδες κοινού που δεν ανήκουν στο παραδοσιακό ακροατήριο του Φεστιβάλ: από το νεανικό κοινό του hip hop με τον Κύκλο Layers of street έως τον κόσμο της νέας και της ηλεκτρονικής μουσικής με τον Κύκλο Electronica, το Chronotopia και ακόμα περισσότερο με το ιδιαίτερα πετυχημένο Subset Festival, κι από τους λάτρεις της τζαζ με τον Κύκλο Τζαζ ως τους ψαγμένους ακροατές της σύγχρονης ελληνικής μουσικής σκηνής με τα Live στην Πλατεία της Πειραιώς 260, αλλά και τις συναυλίες που οργανώθηκαν το 2025 στον Λυκαβηττό· από τον κόσμο του κινηματογράφου και των εικαστικών, με την ένταξη μάλιστα και της χειροτεχνίας στις χειμερινές δράσεις του Open Plan –της κεραμικής, του κοσμηματοσ και των τεχνών του χαρτιού– ως τον κόσμο της μόδας και τους ακροατές του ραδιοφώνου.

α. Hip hop και street dance κουλτούρα: Layers of Street

Ο Κύκλος Layers of Street εγκαινιάστηκε το 2021 με επιμελητή τον χορευτή και χορογράφο Ηλία Χατζηγεωργίου, που υπήρξε ως το 2023 και καλλιτεχνικός μας σύμβουλος για τον Χορό. Αφιερωμένος στη hip hop σκηνή και τη street dance κουλτούρα, ο Κύκλος αυτός έδωσε βήμα, για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ, στη μεγάλη ομάδα street καλλιτεχνών της πόλης, αγκαλιάζοντας παράλληλα και το νεανικό, εναλλακτικό κοινό τους. Ψυχή του Κύκλου ήταν από την αρχή τα Battles, στο ιδιαίτερα δημοφιλές πλέον Athens Epidaurus Festival Urban Dance Contest, σταθερό σημείο συνάντησης για τη hip hop σκηνή της Αθήνας, που το 2025 ολοκλήρωσε την πέμπτη του διοργάνωση. Εντυπωσιακές χορευτικές αναμετρήσεις σε δύο διαδοχικές βραδιές στην Πλατεία της Πειραιώς 260 γεμάτες ενέργεια, ρυθμό και αστείρευτο ταλέντο κέρδισαν την προσοχή και των πιο αμύητων επισκεπτών του Φεστιβάλ.

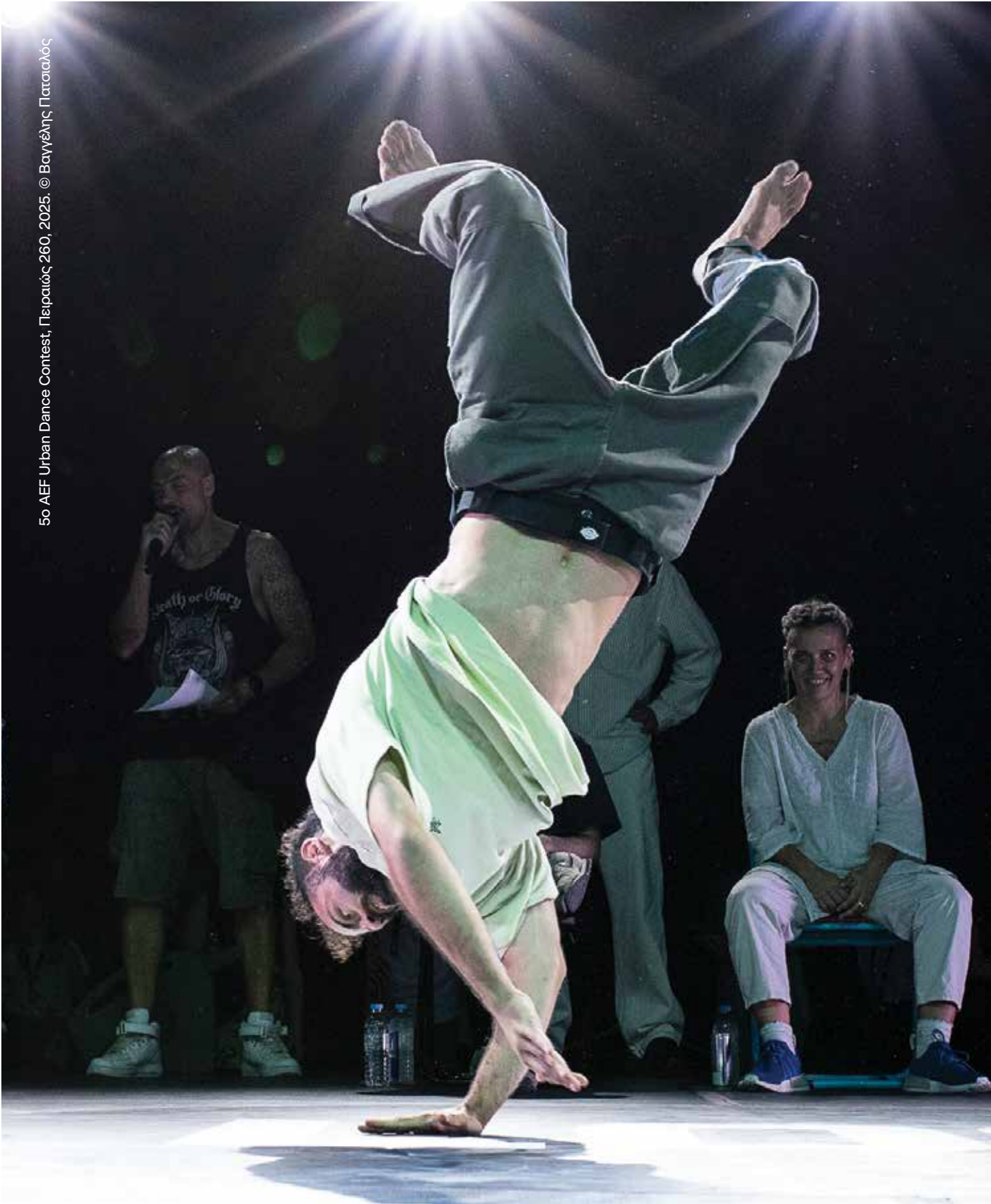
Στον ίδιο Κύκλο που ξεκίνησε πολύ δυναμικά εντάχθηκαν το 2021 οι παραστάσεις του Kader Attou *The Roots - Transmission / Οι ρίζες - Μετάδοση* και του Marcos Morau με την ομάδα του, La Veronal, *Pasionaria / Το λουλούδι του πάθους*, γνωστών διεθνών χορογράφων. Περιλήφθηκε, ακόμα, μια δυνατή ομάδα χορού δρόμου από τη Γαλλία, οι DYPYTIK, με το *D-Construction / Αποδόμηση*, που παρουσιάστηκε στην Πλατεία, και το έργο του Αντι Τζούμα – IMA με τίτλο *Οικοδομή*.

β. Νέα μουσική

Η μουσική στην παραδοσιακή σύλληψη του Φεστιβάλ είναι κυρίως ταυτισμένη με το Ηρώδειο: κλασικές ορχήστρες και μεγάλοι μαέστροι αλλά και μεγάλα ονόματα και σχήματα από τη σύγχρονη μουσική σκηνή, τόσο ελληνική όσο και διεθνή. Στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα του Φεστιβάλ ήταν ηχηρή τα προηγούμενα χρόνια η απουσία της νέας και της ηλεκτρονικής μουσικής, είδη που έχουν πιστό κοινό μυημένων και το οποίο καταφέραμε να προσελκύσουμε με τον Κύκλο Electronica και το Chronotopia που διένυσαν τα έτη 2021-2023, αλλά ακόμα περισσότερο με το Subset Festival σε επιμέλεια του Σταύρου Γασπαράτου, καλλιτεχνικού συμβούλου για τη σύγχρονη μουσική και τα mixed media projects, από το 2023 και μετά.

Κύκλος Electronica

Μεγάλο μας στοίχημα με τον Κύκλο Electronica ήταν να φέρουμε ένα νεανικό κοινό στο Φεστιβάλ, που ίσως να μην το είχε ξαναεπισκεφθεί, καλώντας κορυφαία ονόματα της ηλεκτρονικής σκηνής. Έτσι, στο Ηρώδειο υποδεχτήκαμε, μεταξύ άλλων, από τους Autechre, τον Jeff Mills και τους Moderat το 2022 ως τον Nils Frahm και τους Kraftwerk το 2023 ή τους Air φέτος στην παρουσίαση του *Moon Safari*, ενός άλμπουμ φετίχ. Και στον Λυκαβηττό, για το επετειακό μας έτος φέραμε την Arca, από τις πιο αντισυμβατικές μορφές της ηλεκτρονικής μουσικής σκηνής την τελευταία δεκαετία, ενώ στο Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος υποδεχτήκαμε τους Βρετανούς Bicep, από τα πιο ρηξικέλευθα ηλεκτρονικά ντουέτα στον πλανήτη. Επισημαίνουμε επίσης τη σύμπραξη με το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος για τη διοργάνωση του Monom / 4DSOUND στον Θόλο του ΚΠΙΣΝ, μιας πρωτοποριακής ηχητικής εγκατάστασης που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, από το βερολινέζικο στούντιο χωροποίησης ήχου MONOM, πρωτοπόρο στη χρήση του συστήματος 4DSOUND παγκοσμίως, σε επιμέλεια του Σταύρου Γασπαράτου. Σ' αυτό το πλαίσιο, αξιοποιώντας τη χωρική

Πολυφωνία - Άνοιγμα σε νέα καλλιτεχνικά είδη

Ο Robert Henke στο Subset Festival, Ωδείο Αθηνών, 2023. © Πηνελόπη Γερασιμίου

ηχητική επεξεργασία που φέρει τη σφραγίδα παραγωγής του στούντιο MONOM, παρακολουθήσαμε το έργο της Σοφίαννας Θεοφάνους για παιδιά και ενήλικες, *Ο βασιλιάς του γκρι και της σιωπής*, όπου συνυφαίνονταν ψήγματα αφήγησης και ήχου σε ένα ζωντανό και παλλόμενο τοπίο.

Chronotopia

Το 2021, σε συνεργασία με το περίφημο CTM Festival του Βερολίνου και το Ινστιτούτο Γκαίτε, διοργανώθηκε και η πλατφόρμα Chronotopia, διήμερο ηλεκτρονικής και πειραματικής μουσικής που συνεχίστηκε το 2022. Στο πλαίσιο αυτό καλέσαμε το 2021 την Ισλανδή Χίλντουρ Γκουδναντότιρ, βραβευμένη με Όσκαρ για τη μουσική της στην ταινία *Joker*, να δημιουργήσει στον βιομηχανικό χώρο της Πειραιώς 260 τα ατμοσφαιρικά ηχητικά τοπία της για το *Chernobyl live*, το βραβευμένο με Grammy σάουντρακ της ομώνυμης σειράς του HBO. Μια ανεπανάληπτη εμπειρία για όσους την έζησαν.

Subset Festival

Το 2023 ήταν η χρονιά που εγκαινιάσαμε το Subset Festival, ιδιαίτερα επιτυχημένη πρωτοβουλία που εξελίχθηκε σε πολύτιμο σημείο καλλιτεχνικού διαλόγου για τη διεθνή μουσική κοινότητα, στα τρία έντονα χρόνια της διοργάνωσής της. Ήταν στην πραγματικότητα ένα ολόκληρο φεστιβάλ νέας μουσικής μέσα στο Φεστιβάλ, στους χώρους του Ωδείου Αθηνών, σε επιμέλεια του Σταύρου Γασπαράτου. Ειδικό λογότυπο δημιουργήθηκε για την ιδιαίτερη αυτή διοργάνωση από τους G Design Studio.

SUBSET
FESTIVAL

Αντλώντας τον τίτλο του από έναν μαθηματικό όρο (υποσύνολο, subset), το Subset Festival, σε συμπαραγωγή με το Ωδείο Αθηνών, έφερε σε διάλογο διαφορετικές εκδοχές σύγχρονης μουσικής γραφής και παρουσίασης, ενσωματώνοντας μεγάλη ποικιλία καλλιτεχνικών έργων. Οι χώροι του Ωδείου φιλοξένησαν μουσικά σχήματα, ηχητικές και οπτικές εγκαταστάσεις και περφόρμανς σε μια πολυπρισματική μουσική πλατφόρμα. Καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο, καταξιωμένοι και ανερχόμενοι, παρουσίασαν τα έργα τους στην Αθήνα και συνομίλησαν μεταξύ τους, αποκαλύπτοντας ένα πληθωρικό μουσικό τοπίο.

Το 2023 το Subset περιέλαβε δύο αναθέσεις σε σύγχρονα ελληνικά σύνολα, τους TETTTIE και τους Trigger Happy, οι οποίοι δημιούργησαν δύο έργα-εγκαταστάσεις στη Νέα Σκηνή του Ωδείου Αθηνών ειδικά για το Φεστιβάλ. Συμμετείχαν ακόμα καταξιωμένα σχήματα και καλλιτέχνες σύγχρονης μουσικής, Έλληνες (Ergon Ensemble, ΜΜΜΔ & Alem, Saber Rider, Aroent) και ξένοι (Robert Henke, Kali Malone, Hekla, Sébastien Roux, Vinyl -terror & -horror, Electric Indigo), κάποιους από τους οποίους έρχονταν για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Ειδικά εργαστήρια διοργανώθηκαν από τους Trigger Happy, TETTTIE,

Sébastien Roux και Robert Henke σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γκαίτε.

Το 2024 το Subset Festival περιέλαβε αναθέσεις σε σύγχρονα ελληνικά σύνολα και καλλιτέχνες (Αντης Σκορδής, Νεφέλη Σταματογιαννοπούλου, Εύη Νάκου, Γιώργος Κοκκινάρης, Θάνος Πολυμενέας, ΜΙΖΙ, Αλέξανδρος Δρυμωνίτης, Μάγδα Λαμπροπούλου, Δήμητρα Κουστερίδου, Γιώργος Πούλιος), οι οποίοι δημιούργησαν επτά νέα έργα-εγκαταστάσεις στη Νέα Σκηνή του Ωδείου Αθηνών ειδικά για το Φεστιβάλ. Συμμετείχαν ακόμα καταξιωμένα σχήματα και καλλιτέχνες σύγχρονης μουσικής, Έλληνες (Γιάννης Αναστασάκης και Ναταλία Μαντά) και ξένοι (Arve Henriksen, Raed Yassin, Laurel Halo, Klara Lewis, Nik Colk Void και Pedro Maia, Ben Frost και το σύνολο Solistenensemble Kaleidoskop, που παρουσίασε σε παγκόσμια πρεμιέρα το νέο έργο της Maya Dunietz). Επιστέγασμα της διοργάνωσης ήταν η προβολή του concert film *Ryūichi Sakamoto: Opus*, με τον Ριούιτσι Σακαμότο μόνο στο πιάνο στην τελευταία του ερμηνεία πριν τον θάνατό του.

Τέλος, το 2025 παρουσιάστηκαν καταξιωμένοι καλλιτέχνες της διεθνούς σύγχρονης μουσικής (Ryoji Ikeda, Mouse on Mars ft. Dodo NKishi, Christina Vantzou, Carmen Villain, Lyra Pramuk, Heinali & Andriana-Yaroslava Saienko) και ξεχωριστοί Έλληνες συνθέτες και σχήματα (Δημήτρης Καμαρωτός, Φίλιππος Τσαλαχούρης, Θεόδωρος Λώτης, BLIP, Νίκος Αντωνόπουλος, Δημήτρης Παπαγεωργίου, Ανδρέας Παπαρρούσος, Ειρήνη Αμαργιανάκη, Σάββας Μεταξάς, Γιάννης Αράπης, Δημήτρης Τίγκας) σε μια σειρά συναυλιών που πραγματοποιήθηκαν στο Αμφιθέατρο Ιωάννης Δεσποτόπουλος, τη Νέα Σκηνή και το Φουαγιέ Τεχνών. Φιλοξενήθηκαν επίσης μοναδικές συνεργασίες-συμπράξεις μεταξύ καλλιτεχνών και συνόλων, όπως του New Babylon ensemble με το ARTéfacts ensemble, της Αλεξάνδρας Κατερινοπούλου με τον Sofyann Ben Youssef (AKA AMMAR 808), καθώς και του συνθέτη Μιχάλη Παρασκάκη με την ποιήτρια Eleonore Schönmaier.

γ. Κινηματογράφος

Η εκπροσώπηση όσο το δυνατόν περισσότερων καλλιτεχνικών ειδών βρέθηκε στον πυρήνα του σχεδιασμού μας καθ' όλη τη διάρκεια της εξαετίας. Στις δράσεις μας εντάχθηκαν, όπως είδαμε, καλοκαιρινά live, συζητήσεις και εν γένει εκδηλώσεις που αγκαλιάζουν κάθε πνοή καλλιτεχνικής έκφρασης, διαφορετικές γλώσσες, δραματοurgίες, ρεπερτόρια και συντελεστές. Από αυτές δεν θα μπορούσε να λείπει η γλώσσα του κινηματογράφου.

Το 2021 συνεργαστήκαμε με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου, υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021». Η συνεργασία αυτή περιλάμβανε διάφορες δράσεις, με τη στήριξη του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ), του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου και του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, με έμφαση στην ψηφιοποίηση σημαντικών ελληνικών ταινιών και τη διάθεσή τους στο κοινό.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την κινηματογραφική δημιουργία, το 2022 συνεργαστήκαμε, επίσης, με το διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, τον κατεξοχήν θεσμό για την προβολή και ανάδειξη ταινιών νικητών μήκους στη χώρα μας και στη νοτιοανατολική Ευρώπη, αφού κάθε χρόνο δέχεται πάνω από 2.000 συμμετοχές από όλο τον κόσμο. Οι καλύτερες από αυτές ταξιδεύουν σε πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού μέσω της συμμετοχής του Φεστιβάλ Δράμας σε πολλές σημαίνουσες διοργανώσεις. Στο πλαίσιο του καλλιτεχνικού προγράμματος 2022 προβλήθηκαν βραβευμένες ταινίες μικρού μήκους των τελευταίων ετών, στις θεματικές «Ελευθερία» και «Γυναίκα και κοινωνία».

Το 2023 επανήλθαμε στη σύμπραξη μας με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου με αφετηρία τη Μικρή Επίδαυρο. Σ' αυτό το πλαίσιο προβλήθηκε η κινηματογραφική *Φαίδρα* του Ντασέν συνομιλώντας με το πρόγραμμα εκείνης της χρονιάς στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου – το Φεστιβάλ είχε ξεκινήσει με τον *Ιππόλυτο* σε σκηνοθεσία

Κατερίνας Ευαγγελάτου, στο μεγάλο Αρχαίο Θέατρο, και έκλεισε με την προβολή της *Φαίδρας* στη Μικρή Επίδαυρο.

Η συνεργασία μας με την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο το 2025, αφού οι δύο οργανισμοί ένωσαν τις δυνάμεις τους για τη δημιουργία μιας ταινίας. Με τίτλο *Ηλέκτρα 7*, η ταινία, που προβλήθηκε στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου, εντάχθηκε στον Κύκλο Contemporary Ancients καθώς αντλούσε την έμπνευσή της από τη σοφόκλεια *Ηλέκτρα*. Επτά διακεκριμένες και διακεκριμένοι δημιουργοί, με συμμετοχές σε κινηματογραφικά φεστιβάλ εντός και εκτός Ελλάδας, επιλέχθηκαν ώστε να εκπροσωπούν το ευρύ φάσμα της σύγχρονης ελληνικής κινηματογραφίας και να συμβάλουν με τη δική τους ματιά σ' αυτή την πρωτότυπη κινηματογραφική σκυταλοδρομία. Ήταν, με αλφαβητική σειρά, οι: Σοφία Εξάρχου, Νερίταν Ζιντζιρία, Χριστίνα Ιωακειμίδη, Μπάμπης Μακρίδης, Αργύρης Παπαδημητρόπουλος, Ελίνα Ψύκου και The Boy.

Το Φεστιβάλ ανέπτυξε όμως ιδιαίτερη σχέση και με την ευρύτερη κινηματογραφική παραγωγή καθώς έγινε και συμπαραγωγός το Φεστιβάλ συμμετείχε σε τρεις ταινίες: την ταινία μυθοπλασίας μεγάλου μήκους *Μάχη* του δοκιμασμένου στο ντοκιμαντέρ σκηνοθέτη Ηλία Γιαννακάκη, στο *Sacrifice* του γνωστού για το κοινωνικοπολιτικό στίγμα των ταινιών και των βιντεοκλίπ του Romain Gavras –μεγάλο μέρος των γυρισμάτων πραγματοποιήθηκε στην Πειραιώς 260–, και βέβαια στο ντοκιμαντέρ *70 χρόνια Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου – Το Φεστιβάλ μέσα από τα μάτια τους*, που μας ξεναγεί στη συναρπαστική, αθέατη για το ευρύ κοινό, ιστορία του Φεστιβάλ. Πρόκειται για ένα ανθρωποκεντρικό ψηφιδωτό πολύτιμων αναμνήσεων, σύνθεση προσώπων που αποτελούν ιδιαίτερες ψηφίδες αυτής της ιστορίας, σε συνεργασία με την ELC Productions.

δ. Εικαστικά

Αντίστοιχα με τον κινηματογράφο, που δεν αποτελούσε κατά παράδοση από τις τέχνες που αγκαλιάζει το Φεστιβάλ, όσο κι αν είχαν γίνει σχετικές συνεργασίες και κατά τα προηγούμενα χρόνια, αναπτύχθηκαν γέφυρες και με τα εικαστικά. Το ενδιαφέρον του Φεστιβάλ για τον χώρο των εικαστικών εκδηλώθηκε ήδη από την πρώτη μας χρονιά με το έργο *Αποπροσανατολισμένος χορός / Παραπλανημένος πλανήτης*, ανάθεση στον Διονύση Καβαλλιεράτο, σε επιμέλεια Πολύνας Κοσμαδάκη για το Ωδείο Ηρώδου Αττικού σε σύμπραξη με τον Οργανισμό Πολιτισμού και Ανάπτυξης ΝΕΟΝ. Ο ΝΕΟΝ είχε διακριτή συμβολή στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ από το 2010, παρουσιάζοντας έργα σύγχρονων καλλιτεχνών από τη Συλλογή Δ. Δασκαλόπουλου. Το 2020 συμπράξαμε όμως με τον ΝΕΟΝ για πρώτη φορά στο πλαίσιο του προγράμματος «Έργο στην Πόλη» (City Project). Το τολμηρό εικαστικό και επιμελητικό εγχείρημα, που σχεδιάστηκε ειδικά για το Ηρώδειο, έθετε στο επίκεντρο τη σύνδεση των παραστατικών τεχνών με τη σύγχρονη εικαστική δημιουργία. Ήταν μια in situ εγκατάσταση, ένας κυκλικός χορός σαράντα περίπου γλυπτικών μορφών, που αναπτύχθηκε στην ορχήστρα του ρωμαϊκού ωδείου συναρμολογώντας στοιχεία διάφορων εποχών και πολιτισμών –από την προϊστορία και την αρχαιότητα ως τη μοντέρνα τέχνη, το θέατρο, τη μαζική κουλτούρα και τη λαϊκή τέχνη– και παρέπεμπε στους τύπους, τις τελετουργίες και την κινησιολογία του Αρχαίου Δράματος. Όπως σημείωνε η επιμελήτρια Π. Κοσμαδάκη, «με σημείο αφετηρίας τις θρησκευτικές, σωματικές, κοινωνικοπολιτικές συμπαραδηλώσεις του κυκλικού χορού –ενός τελετουργικού αλλά και μοτίβου που συναντάμε από τα προϊστορικά χρόνια– ο Καβαλλιεράτος μάς μιλά για τη σημασία της κοινότητας, της συντροφικότητας, της φιλίας, του γέλιου, της χειρονομίας, της σωματικής έκφρασης». Η μοναδική αυτή εικαστική εμπειρία απέκτησε αναπάντεχα ιδιαίτερο συμβολισμό στη συγκυρία της πανδημίας.

Στηνμίσυτο από την ταινία *Ηλέκτρα 7*, συμπαραγωγή του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου και της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου.
© Δέσποινα Σπύρου

Σε διάλογο με τα κρίσιμα ζητήματα που ήρθαν στην επιφάνεια στην πρωτόγνωρη αυτή συνθήκη που βιώσαμε ήταν και η εγκατάσταση *ΙΕΡΟΙ ΛΟΓΟΙ / COVID - 19* της εικαστικού Αιμιλίας Παπαφίλιππου, που σχεδιάστηκε με ανάθεση στην καλλιτέχνη ειδικά για τη Μικρή Επίδαυρο το 2021. Ήταν ένα πρωτότυπο έργο που προσέγγιζε την πανδημία ως παγκόσμια εμπειρία συνύπαρξης, διαχωρισμού και συνεκτικότητας με αναφορές στο κείμενο *Ιεροί λόγοι* του Αίλιου Αριστείδη (117-181 μ.Χ.). Η βιωματική στιγμή της επίσκεψης συνοδευόταν από την έκδοση ενός πλούσιου καταλόγου, που προσελκύει σταθερά το ενδιαφέρον του κοινού στα παλιότερα του Φεστιβάλ.

Το 2021 όμως ήταν και η χρονιά της συνεργασίας μας με τον φωτογράφο Τάσο Βρεττό, που δημιούργησε στην Πειραιώς το *The Feel. Backstage*. Ήταν μια εγκατάσταση για ενήλικο κοινό, που αποτύπωνε την εμπειρία του underground clubbing στην Αθήνα από το 2005 και εξής, καλώντας μας σε μια περιήγηση στο αθέατο κομμάτι της ζωής Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών της clubbing περφόρμανς και της BDSM σκηνής καθώς και του ΛΟΑΤΚΙ+ ακτιβισμού, όπως τα βίωσε και τα κατέγραψε ο γνωστός Έλληνας φωτογράφος. Η πολυμεσική παρουσίαση του *The Feel. Backstage* ήταν από τα τελευταία έργα που παρουσιάστηκαν στον Χώρο Α της Πειραιώς 260.

Μια ακόμη σημαντική συνάντηση του Φεστιβάλ με τον χώρο των εικαστικών πραγματοποιήθηκε το 2023 με την

υλοποίηση της εθνικής εκπροσώπησης της Ελλάδας στην Prague Quadrennial 2023 μετά από πρωτοβουλία των Ελλήνων σκηνογράφων - ενδυματολόγων, με συμμετοχή των σχετικών σχολών και εργαστηρίων και με την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού. Με όχημα τη σκηνογραφία και τον παραστασιακό χώρο, η PQ αποτελεί τη μεγαλύτερη διεθνή πλατφόρμα προβολής της πρόσφατης καλλιτεχνικής δημιουργίας στο Θέατρο, τον Χορό, την Όπερα, την Περφόρμανς και τις συνδυαστικές και υβριδικές εκφάνσεις τους. Η Ελλάδα έχει εκπροσωπηθεί έξι φορές (1991, 1995, 2003, 2007, 2011, 2015), αποσπώντας σημαντικές βραβεύσεις και διακρίσεις. Ζητούμενο της ελληνικής εκπροσώπησης στην PQ23 που υλοποίησε το Φεστιβάλ με τίτλο *A Rare Gathering / Μια σπάνια συνάντηση* ήταν η διευρυμένη προβολή της σύγχρονης σκηνογραφίας - ενδυματολογίας στην Ελλάδα, με την παρουσίαση έργων της τελευταίας εξαετίας. Συμμετείχαν 60 Έλληνες δημιουργοί ευρέος φάσματος των παραστατικών τεχνών από διαφορετικές καλλιτεχνικές γενιές και 10 πανεπιστημιακά τμήματα. Ειδικά για την ελληνική συμμετοχή στην Prague Quadrennial 2023 κυκλοφόρησε αναλυτικός κατάλογος σε επιμέλεια των δημιουργών, ενώ ειδικό περιήγηση στήθηκε και στην Πειραιώς 260.

Το 2024, σειρά είχε η ενδιαφέρουσα εικαστική εγκατάσταση της Ξένιας Καλπακτσόγλου, του Χριστόφορου Μαρίνου και του Χρήστου Χρυσόπουλου με αφορμή την τηλεοπτική εκπομπή του Ροβήρου Μανθούλη «Μια ταινία, μια συζήτηση» (ΕΡΤ, 1976-1982) που αναφέρθηκε αναλυτικότερα παραπάνω (βλ. Κεφ. 4ε). Πλαισιωμένη από επιμέρους δράσεις και συζητήσεις στο πλαίσιο του Κύκλου Μεταπολίτευση, η εικαστική αυτή εγκατάσταση στήθηκε στον Χώρο Β της Πειραιώς 260. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον ήταν επίσης το συνοδευτικό έντυπο που κυκλοφόρησε για τους επισκέπτες της.

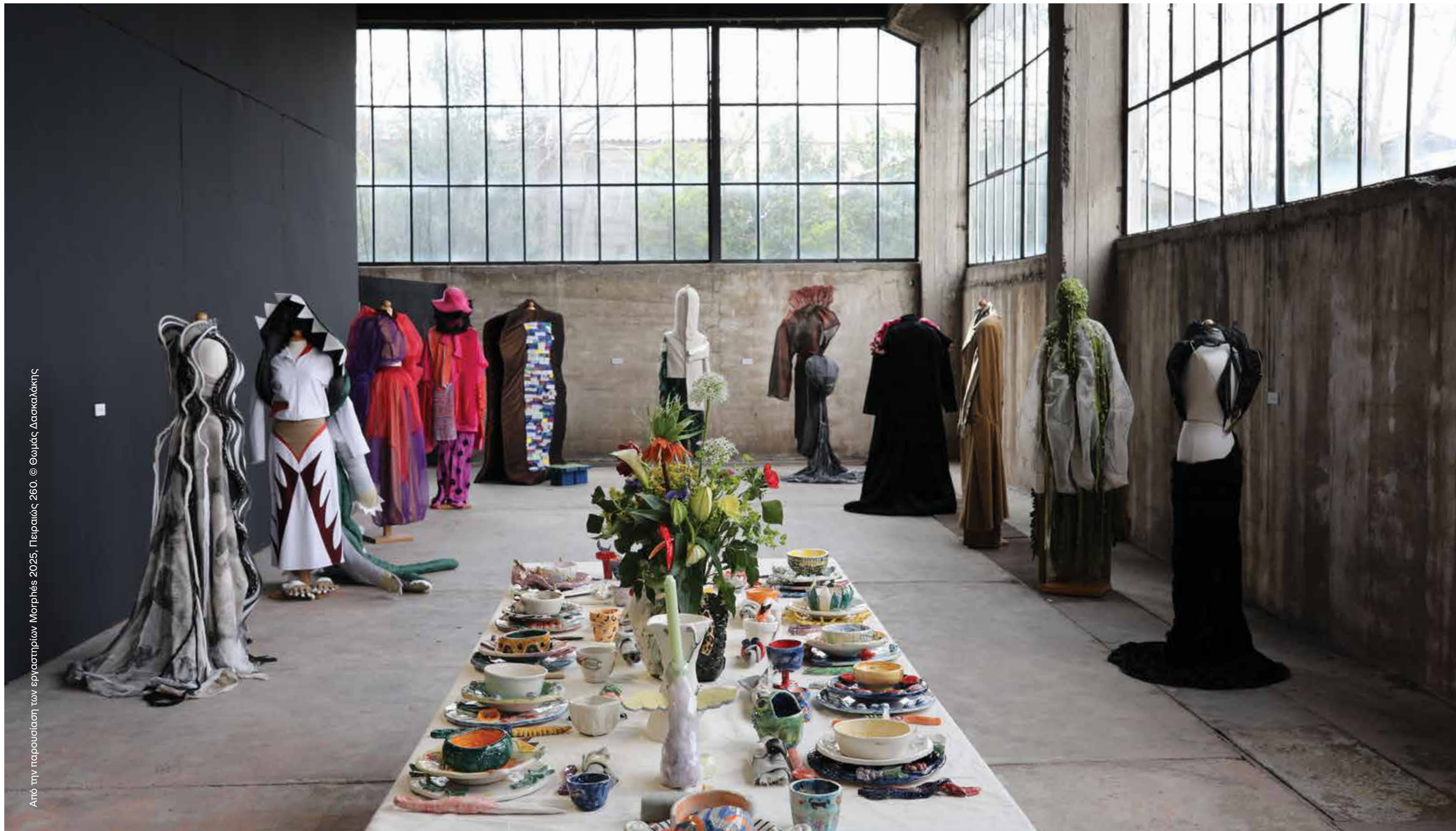
Φέτος, στην Πειραιώς 260 ανακαλύψαμε τη βιντεοεγκατάσταση του εικαστικού και video designer Παντελή Μάκκα με τίτλο *Ενοίκος*. Ήταν ένα ημιδιαφανές σπίτι γεμάτο εικόνες που γεν-

νήθηκαν και δημιουργήθηκαν για θεατρικές παραγωγές στις οποίες ο ίδιος συνεργάστηκε τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Οι εικόνες που παρουσιάζονταν στην εγκατάσταση προέρχονταν από παραστάσεις έργων κλασικών (του Ευριπίδη, του Σαίξπηρ, του Μολιέρου) αλλά και σύγχρονων (Πίντερ, Ντάριο Φο κ.ά.). Στη βιντεοεγκατάσταση αυτή, το βίντεο αναλάμβανε έναν δυναμικό ρόλο, εξερευνώντας την ελευθερία της εικόνας ως αυτόνομου καλλιτεχνικού μέσου, όπως και στις ίδιες τις παραστάσεις με τις οποίες έχει συνομιλήσει.

Τέλος, το επετειακό 2025, το κοινό της Πειραιώς 260 στην είσοδο του αγαπημένου βιομηχανικού χώρου αντίκρυζε μια πρωτότυπη εγκατάσταση εικαστικού φωτισμού, από το βραβευμένο design studio Objects of Common Interest. Τα έργα των ιδρυτών του, αρχιτεκτόνων και σχεδιαστών Ελένης Πεταλωτή και Λεωνίδα Τραμπούκη, έχουν παρουσιαστεί σε κορυφαία μουσεία και εκθέσεις παγκοσμίως. Η εγκατάσταση που στήθηκε στην Πειραιώς 260 αποτελούνταν από σωλήνες φωτός σε διάφορα σχήματα. Με το φως και τις καμπύλες τους, στόχος ήταν να αγκαλιάσουν το κτίριο του Χώρου Δ, δημιουργώντας ένα νέο τοπίο και ενεργοποιώντας τον χώρο με μια δυναμική αλληλεπίδραση ύψους και μορφής.

Όλες οι παραπάνω εικαστικές δράσεις είχαν δωρεάν είσοδο για το κοινό.

ε. Μόδα

Συγκοινωνούνται δοχεία με το πεδίο των εικαστικών είναι και τα είδη που θα αναφέρουμε παρακάτω: Η Μόδα, η Κεραμική, το Κόσμημα και οι Τέχνες του χαρτιού.

Από τα πιο αναπάντεχα είδη που εντάξαμε στο καλλιτεχνικό μας πρόγραμμα ήταν η Μόδα. Για το εργαστήριο Morphés έχει γίνει αναλυτική αναφορά παραπάνω (βλ. Κεφ. 3δ & Κεφ. 5)

Εμπνευσμένο από τη μορφή της Ιφιγένειας και με επικεφαλής την σημαντική Ελληνίδα σχεδιάστρια Ιωάννα Κουρμπέλα το εργαστήριο ξεκίνησε το 2020 υπό τη σκιά της πανδημίας. Οι συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το δίμηνο Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου έγιναν τόσο με φυσική παρουσία των συμμετεχόντων στο ατελιέ της σχεδιάστριας, όταν ήταν εφικτό, όσο και online (λόγω των σχετικών περιορισμών). Το εργαστήριο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2020 με τη φωτογραφική αποτύπωση μιας μοναδικής ιστορίας μόδας με σκηνικό την Πειραιώς 260.

Συνέβαλαν: η εικαστικός Μαριάννα Κατσουλίδη, η μοντελίστ Τζέλα Μητροπάνου, η σκηνογράφος-ενδυματολόγος Μίκα Πανάγου, η στιλίστρια Alex Petsetakis, η διευθύντρια του περιοδικού *Marie Claire* Γαλάτεια Λασκαράκη, η fashion artist Μελισσάνθη Σπέη, και η μοντελίστ Ευαγγελία Τσιούνη.

Το 2022, το εργαστήριο ανέλαβε να καθοδηγήσει ο διεθνής σχεδιαστής Χρήστος Κωσταρέλλος, με πηγή έμπνευσης την ευριπίδεια *Ελένη*. Συνεργάτιδα θεατρολόγος, όπως σε όλα τα εργαστήρια των *Μορφών* που ακολουθήσαν, ήταν η Έλλη Γαβριήλ. Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες παρακολούθησαν εισηγήσεις πάνω στην ιστορία του ενδύματος, την εισαγωγή στο σχέδιο, τη χρωματολογία και την υφασματολογία, ενώ γνώρισαν στην πράξη, στο εργαστήριο του σχεδιαστή, όλα τα στάδια της καλλιτεχνικής δημιουργίας ως την κατασκευή του ενδύματος. Διδάχτηκαν τις τεχνικές του πατρόν και του moulage, της κοπής και της ραφής του ρούχου και εργάστηκαν για την υλοποίηση της ιδέας τους, με στό-

χο ο καθένας και η κάθε μια να έχουν δημιουργήσει ένα πρωτότυπο ένδυμα εμπνευσμένο από τη μορφή της Ελένης με το πέρας του εργαστηρίου. Όλες οι δημιουργίες παρουσιάστηκαν σε ειδικό αφιέρωμα μεγάλου περιοδικού μόδας. Συνέβαλαν: ο σκηνοθέτης και εικαστικός Βασίλης Νούλας, η σχεδιάστρια Λυδία Βουσβούνη, ο creative director της *Vogue Greece* Νικόλας Γεωργίου, η εικαστικός Έλσα Χαραλάμπους, η μηχανικός κλωστοϋφαντουργίας Μαρία Μανωλάκη, η πατρονίστ Αρετή Κομήνου, η μοντελίστ Αντιγόνη Δράκου και η θεατρολόγος-εκπαιδευτικός Μαρία Σταυροπούλου.

Με σταθερό άξονα τη σύνδεση της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας με το Αρχαίο Δράμα, το εργαστήριο μόδας του 2023 ήταν εμπνευσμένο από τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την άτυπη έναρξη των Επιδουρίων το 1954 με το ομώνυμο έργο σε σκηνοθεσία Δημήτρη Ροντήρη από το Εθνικό Θέατρο,

και υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τον ταλαντούχο σχεδιαστή Άγγελο Τσακίρη, δυναμικό εκπρόσωπο της νέας γενιάς της ελληνικής μόδας. Το εργαστήριο πλαισιώθηκε από τη σταθερή συνεργάτιδα των Μορφών, Έλλη Γαβριήλ, την ενδυματολόγο Ντάντα Ιωαννίδου, την εικαστικό Βικτωρία Καρβούνη και την πατρονίστ Αλίκη Δέμη.

Το εργαστήριο μόδας του 2024-2025 εμπνεύστηκε από το μέτρο, την πνευματικότητα, την αρμονία, και στον αντίποδα την έκσταση, το πάθος, τον αυθορμητισμό που χαρακτηρίζουν το δίπολο Απόλλωνα-Διονύσου. Την καθοδήγηση είχε ο σχεδιαστής Γιώργος Ελευθεριάδης, από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της σύγχρονης ελληνικής μόδας, ενώ την ομάδα των συνεργατών του αποτέλεσαν οι σχεδιάστριες μόδας Ελένη Καββάδα και Ελμίνα Νέου, η εικαστικός Δώρα Μπελεγρίνου, η ιστορικός του ενδύματος Μέτυ Τσουκάτου και η πατρονίστ Αγγελική Καραμούτσου.

στ. Κεραμική

Η κεραμική εντάχθηκε στο πρόγραμμά μας το 2023 και το 2024-2025, στο πλαίσιο του εργαστηρίου Morphés σε συνεργασία με το στούντιο Korkodilos του γλύπτη Αλέξανδρου Ντούρα.

Παίζοντας και ανατρέποντας τις παραδοσιακές φόρμες, ο Αλέξανδρος Ντούρας χρησιμοποιεί τον πηλό ως μέσο αφήγησης, δίνοντας έμφαση σε μια αντισυμβατική προσέγγιση της πανάρχαιας αυτής τέχνης. Υπό την καθοδήγησή του, το 2023, οι συμμετέχοντες προσέγγισαν βιωματικά τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη ανακαλύπτοντας ταυτόχρονα τα μυστικά της κεραμικής τέχνης. Πραγματοποιήθηκαν 4 αυτοτελή workshops, που χωρίστηκαν ανάλογα με το είδος της δημιουργίας σε ατομικά και ομαδικά. Οι τελικές δημιουργίες, πρωτότυπα ατομικά αλλά και συμμετοχικά έργα, παρουσιάστηκαν σε μια ειδική βραδιά στην Πειραιώς 260.

Το 2024, η θεματική του εργαστηρίου άντλησε έμπνευση από το έργο της Judy Chicago «The Dinner Party» (1974) και τον πίνακα του Jan van Bijlert «Το συμπόσιο των θεών» (1635). Στο εν λόγω έργο της Chicago ιστορικές και μυθικές γυναικείες μορφές μετατρέπονται σε κεραμικά γλυπτά με τη μορφή πορσελάνινων σερβίτσιων, ενώ ο Jan van Bijlert εστιάζει σε ένα συμπόσιο με κεντρικούς χαρακτήρες τον Απόλλωνα και τον Διόνυσο. Πραγματοποιήθηκαν 4 διπλά εργαστήρια με 4 διαφορετικές ομάδες, με στόχο, στο τέλος του εργαστηρίου, να δημιουργηθεί ένα μεγάλης κλίμακας συλλογικό έργο με θέμα το συμπόσιο των θεών. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να κατασκευάσουν τα είδη σερβιρίσματος (πιάτα, μαχαίροπύρουνα, κανάτες, ποτήρια, πιατέλες κλπ.). Η πρόκληση ήταν ότι οι ομάδες θα δούλευαν εντελώς αυτόνομα χωρίς να συναντηθούν ποτέ μεταξύ τους παρά μόνο μέσα από τα έργα τους στην τελική σύνθεση! Το αποτέλεσμα που θαυμάσαμε στην ειδική έκθεση που πραγματοποιήθηκε με αφορμή τη συνέντευξη τύπου παρουσίασης του καλλιτεχνικού προγράμματος 2025 στην Πειραιώς 260 ήταν η απόδειξη της δυναμικής της κεραμικής τέχνης αλλά και των ισχυρών δεσμών που δημιουργεί.

ζ. Κόσμημα

Ακόμα όμως και η δημιουργία κοσμήματος εντάχθηκε στο πρόγραμμά μας, στο πλαίσιο βέβαια του καθιερωμένου προγράμματος των Μορφών του 2023. «Χειροποίητο κόσμημα και κόσμημα σε κερί» ήταν ο τίτλος του σεμιναρίου που προσφέρθηκε στους φίλους του Φεστιβάλ σε συνεργασία με το εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας Prigipiro.

Ψυχή μιας κοινότητας που αγαπά το κόσμημα και απολαμβάνει τη χαρά της δημιουργίας, η Καλομοίρα Παπαγεωργίου, συνδημιουργός και ιδιοκτήτρια του Prigipiro, και η δημιουργική ομάδα της καθοδήγησαν το εργαστήριο με πηγή έμπνευσης τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη. Μέσα από τη γλυπτική σε κερί, τη μορφοποίηση μετάλλου και τη χρήση εξειδικευμένων εργαλείων, οι συμμετέχοντες ανακάλυψαν νέους τρόπους έκφρασης της δημιουργικότητάς τους και έμαθαν όλα όσα χρειάζονται για να κάνουν τα πρώτα τους βήματα στον χώρο της αργυροχρυσοχοΐας. Το σεμινάριο ολοκληρώθηκε σε 4 συναντήσεις, στο εργαστήριο του Prigipiro στο κέντρο της Αθήνας.

η. Τέχνες του χαρτιού

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη χειροτεχνία και κάθε πτυχή της εικαστικής δημιουργίας, το 2024 προσφέραμε έναν κύκλο εργαστηρίων αφιερωμένο στο χαρτί και στις σύγχρονες καλλιτεχνικές μεταμορφώσεις του. Σε συνεργασία με τον ιστορικό οίκο Χαρτιά Περράκης πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια βιβλιοδεσίας, χαρτοκοπτικής, σχεδιασμού αφίσας και μεταξοτυπίας.

Τρωτό και πεπερασμένο, το χαρτί διατηρεί πάντα την αγνότητα μιας tabula rasa, κι όπως κάθε «άγραφος πίνακας» μας καλεί να «γράψουμε» στην επιφάνειά του· γι' αυτό έχει πράγματι την ιδιαίτερη θέση του, συμβολικά όσο και πραγματικά, στον χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ενθαρρύνοντας τη φυσική επαφή και τις ζωντανές σχέσεις, τα εργαστήρια αυτού του κύκλου σύστησαν στους συμμετέχοντες διαφορετικές πτυχές της εικαστικής αξιοποίησης του χαρτιού, με τη βοήθεια των καλύτερων τεχνιτών του είδους: του Κώστα Μπουντούρη στην καλλιτεχνική βιβλιοδεσία και την κατασκευή κονσερτίνας, του Στρατή Ταυλαρίδη στην τέχνη της χαρτοκοπτικής με νυστέρι, του Δημήτρη Παπάζογλου στον σχεδιασμό αφίσας, και του Μανώλη Αγγελάκη στη μεταξοτυπία. Τη συνολική φροντίδα του εγχειρήματος είχε η Αριάδνη Περράκη, ενώ τα εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν στα φιλόξενα γραφεία του οίκου στα Κάτω Πετράλωνα.

Εργαστήριο κεραμικής Morphés 2025.

Εργαστήριο καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας Morphés 2025.

Θ. Θέατρο στο ραδιόφωνο

Εν μέσω πανδημίας, η θεατρική πράξη βρέθηκε αντιμέτωπη με ανυπέρβλητα εμπόδια. Επιχειρώντας να αντιστρέψει δημιουργικά την ανασταλτική αυτή συνθήκη, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου στράφηκε στην παράδοση του ραδιοφωνικού θεάτρου. Η πρωτοβουλία αυτή έτυχε πολύ θερμής υποδοχής. Αφενός, τα Radio Plays αξιοποίησαν ιδανικά τους περιορισμούς της συγκυρίας. Ταυτόχρονα, χάρη σ' αυτό το εγχείρημα, που πρόσφερε σημαντική στήριξη στους καλλιτέχνες της Μουσικής και του Θεάτρου, άνοιξε ένα νέο, δημιουργικό κανάλι επικοινωνίας μεταξύ του Φεστιβάλ και του ευρύτερου θεατρικού κοινού κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου.

Radio Plays 2021

Συνδυάζοντας το ραδιοφωνικό θέατρο με την αστυνομική λογοτεχνία και την τζαζ μουσική, τα Radio Plays του 2020-21 ήταν μια πρωτότυπη σειρά αυτοτελών έργων, με ενιαία σύλληψη και αφετηρία: πέντε ξεχωριστοί σκηνοθέτες έδωσαν ο καθένας τη δική του δημιουργική πνοή σ' ένα σύγχρονο σύμπαν μυστηρίου με ελληνική επίγευση. Ταυτόχρονα, για το σύνολο των έργων γράφτηκαν πρωτότυπες τζαζ συνθέσεις από μια ομάδα εξαιρετικών μουσικών, τον Δημήτρη Τσάκα, τον Θοδωρή Οικονόμου και τον Αλέξανδρο Δράκο Κτιστάκη. Πάνω από 60 καλλιτέχνες και καλλιτέχνιδες συμμετείχαν στην ομάδα των Radio Plays της πρώτης χρονιάς, που ολοκληρώθηκαν τον Ιανουάριο του 2021 με 50.000 ακροάσεις ως τότε, ενώ η μετάδοσή τους συνεχίζεται μέσα από τον ιστότοπο του Φεστιβάλ.

Μεταδόθηκαν 5 έργα με αφετηρία διηγήματα από τη σειρά των Εκδόσεων Καστανιώτη με τίτλο «Ελληνικά εγκλήματα»:

- *Οι κορυθαλλοί της πλατείας Αμερικής* του Φίλιππου Φιλίππου, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Καταλειφού
- *Ο ξένος* της Αθηνάς Κακούρη, σε σκηνοθεσία Μαρίας Μαγκανάρη
- *Καλωσόρισες στην Κόλαση, γλυκιά μου* του Βασίλη Δανέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Χουβαρδά
- *Ανθρώπινη συμπύκνωση* της Αμάντας Μιχαλοπούλου, σε σκηνοθεσία Γιώργου Κουτλή
- *Το μέλλον της ελληνικής αστυνομικής λογοτεχνίας* του Νεοκλή Γαλανόπουλου, σε σκηνοθεσία Αργύρη Ξάφη

Radio Plays 2022

Η παραγωγή αυτοτελών έργων δραματοποιημένων για το ραδιόφωνο, με δωρεάν διάθεση στο κοινό, συνεχίστηκε και το 2022. Αυτή τη φορά συνδυάσαμε το ραδιοφωνικό θέατρο με τη λογοτεχνία του φανταστικού, με μια πρωτότυπη σειρά τριών αυτοτελών έργων μυστηρίου και φαντασίας με τίτλο «Αλλόκοτες ιστορίες», σε καλλιτεχνική επιμέλεια Διονύση Καψάλη και Κατερίνας Ευαγγελάτου. Για το σύνολο των έργων γράφτηκαν, όπως και το 2020, πρωτότυπες μουσικές συνθέσεις, που ερμήνευσαν εξαιρετικοί Έλληνες μουσικοί.

Μεταδόθηκαν 4 έργα:

- *Ο κυνηγός του σκοταδιού* του Howard Phillips Lovecraft (μτφρ. Λουκάς Θεοδωρακόπουλος, εκδόσεις Νεφέλη) σε σκηνοθεσία Ακύλλα Καραζήση. Συμμετείχαν οι μουσικοί: Κορνήλιος Σελαμσής (πιάνο), Σπύρος Τζέκος (κλαρινέτο), Φαίδων Μηλιάδης (βιολί), Θοδωρής Βαζάκας (κρουστά), Νίκος Τσουκαλάς (κοντραμπάσο)
- *Δύο ηθοποιοί για ένα ρόλο* του Théophile Gautier από τη συλλογή Αρρία Μαρκέλλα και άλλα φανταστικά διηγήματα (μτφρ. Έφη Γιαννοπούλου, εκδόσεις Άγρα) σε σκηνοθεσία Γιώργου Νανούρη. Συμμετείχαν οι μουσικοί: Κώστας Βήχος (μπάσο, πλήκτρα), Γιώργος Κουρέλης (πλήκτρα), Αλέκος Βουλγαράκης (κιθάρα).
- *Ο Παράμεσος* της Yoko Ogawa (μτφρ. Παναγιώτης Ευαγγελίδης, εκδόσεις Άγρα) σε σκηνοθεσία Έλενας Καρακούλη. Συμμετείχαν οι μουσικοί: Βασίλης Κουντούρης (μουσικός προγραμματισμός), Violet Louise (midi οργάνα, πιάνο, φωνή, ηχοτοπία), Κώστας Μπώκος (προμήξεις), Κώστας Μιχόπουλος (ηχητικά εφέ).

Ο Δημήτρης Ημελλος στο στούντιο ηχογράφησης για τα Radio Plays του 2020. © Πηνελόπη Γερασίμου

Πολυφωνία - Άνοιγμα σε νέα καλλιτεχνικά είδη

Διονύσης Καβαλλιεράτος, Αποπροσανατολισμένος χορός, / Παραπλανημένος πλανήτης «Εργο στην Πόλη» / «City Project» 2020 –
Συμπράξη του ΝΕΟΝ με το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου. Ωδείο Ηρώδου Αττικού, 2020.

7

Διεύρυνση
συνεργασιών
με εγχώριους
πολιτιστικούς
φορείς

Στη διάρκεια της εξαετίας αυτής, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου συνεργάστηκε με τους κυριότερους πολιτιστικούς φορείς στην Ελλάδα. Το Φεστιβάλ παραδοσιακά είχε τον ρόλο της φιλοξενίας και της παραγωγής γεγονότων από ένα ευρύ φάσμα τεχνών. Αλλά εμείς θελήσαμε να διευρύνουμε ακόμη περισσότερο αυτό το δίκτυο, όχι μόνο σε επίπεδο καλλιτεχνικών ειδών αλλά και σε επίπεδο γεωγραφικό.

Διατηρήθηκαν οι σταθερές συνεργασίες του Οργανισμού με κορυφαίους πολιτιστικούς φορείς (Εθνικό Θέατρο, Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, Εθνική Λυρική Σκηνή, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα ΕΡΤ, Καμεράτα Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής, Institut Français de Grèce, Goethe-Institut Athen κ.ά.), ανανεώθηκαν συμπτύξεις σαν αυτές με τον Δήμο Αθηναίων, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά ή τον Οργανισμό Πολιτισμού και Ανάπτυξης ΝΕΟΝ, αλλά επιτεύχθηκαν και νέες συνεργασίες (Φιλαρμόνια Ορχήστρα Αθηνών, Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, Μουσικό Φεστιβάλ Χίου, Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου, 2023 ΕΛΕΝΣΙΣ Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μέγαρο Παλαιάς Βουλής, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Θέατρο Παλλάς, Θέατρο Σταθμός, Σύγχρονο Θέατρο, Δήμος Κηφισιάς κ.ά).

Σταθερός συνοδοιπόρος μας αυτά τα χρόνια ήταν το Ωδείο Αθηνών, που φιλοξένησε στους χώρους του το φεστιβάλ νέας μουσικής Subset, την πολυπρισματική και ιδιαίτερα εξωστρεφή αυτή μουσική πλατφόρμα από το 2023, τη χρονιά που εγκαινιάστηκε.

Τα τελευταία τρία χρόνια συνεργαστήκαμε επίσης με το Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος» και τη United We Fly για το Indie Playground Festival, που διοργανώθηκε στον βιομηχανικό χώρο Playground 260, με γνωστά αλλά και ανερχόμενα ονόματα της σύγχρονης ελληνικής Indie και alternative rock σκηνής.

Εμβληματική σημασία ήταν το 2025 η επιστροφή του Φεστιβάλ στο Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων και την Τεχνόπολη. Σ' αυτό τον μαγικό λόφο στην καρδιά της πόλης, αναπόσπαστο μέρος της 70χρονης ιστορίας του, το Φεστιβάλ διοργάνωσε τέσσερις ειδικά φροντισμένες βραδιές με ξεχωριστούς καλλιτέχνες, σ' ένα πολυδιάστατο, εκρηκτικό πρόγραμμα. Το πρόγραμμά μας στον Λυκαβηττό ξαναθύμισε μεγάλες συναυλιακές στιγμές και συσπείρωσε ένα νεότερο κοινό στον παλμό της σύγχρονης μουσικής, από την electronica και την ambient έως το afro-greek hip hop και την avant-garde pop σκηνή.

Δύο ξεχωριστές παραγωγές μας το 2025 υλοποιήθηκαν επίσης σε συνεργασία και συμπαραγωγή με το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, διευρύνοντας τους χώρους του Φεστιβάλ, σε διάλογο με έναν από τους πιο δυναμικούς φορείς πολιτισμού του τόπου μας. Επρόκειτο για το MONOM, μια πολυκάναλη ηχητική εγκατάσταση που αξιοποιούσε την καινοτόμο τεχνολογία 4DSound, σε επιμέλεια Σταύρου Γασπαράτου, και για την παράσταση χορού *Επαρκώς δημιουργικό* του Κωνσταντίνου Παπανικολάου, που εντάχθηκε στο πλαίσιο της πλατφόρμας grape.

Arve Henriksen και Γιάννης Αναστασάκης στο Subset Festival 2025, Ωδείο Αθηνών. © Πηνελόπη Γερασίμου

Κράφο Νερό, Σκηνοθεσία Γιώργος Σαχίνης, όθες Κηφισού, 2025.
© Αλεξάνδρα Μαστιανή

Διεύρυνση συνεργασιών με εγχώριους πολιτιστικούς φορείς

Συναυλία της Arca στο Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, 2025. © Θωμάς Δασκαλάκης

Διεύθυνση συνεργασιών με εγχώριους πολιτιστικούς φορείς

8

Ανάπτυξη
του τομέα
των εκδόσεων

Από το 2020 η εκδοτική δραστηριότητα του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου άνθισε περισσότερο από ποτέ. Οι εκδόσεις του Φεστιβάλ, που παλαιότερα περιορίζονταν κυρίως στον ετήσιο Κατάλογο, πολλαπλασιάστηκαν καλύπτοντας όσο το δυνατόν πιο σφαιρικά το καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Αν το Φεστιβάλ είναι παραδοσιακά η στέγη των τεχνών του εφήμερου, με την ανάπτυξη των εκδόσεων επεδίωξε να δώσει διάρκεια στη σχέση κάθε θεατή με το πρόγραμμα ξεχωριστά.

Έχοντας οικοδομήσει τα χρόνια αυτά ένα δίκτυο εξαιρετικών συνεργατών, επιμελητών, μεταφραστών, θεατρολόγων, μουσικολόγων, πανεπιστημιακών αλλά και σχεδιαστών, το Τμήμα εκδόσεων έδωσε κατά τη διάρκεια της εξαετίας άνω των 30 εκδόσεων που συνόμιλησαν δημιουργικά με το πρόγραμμα των παραστάσεων και τις θεματικές του. Για να αναφερθούμε αποκλειστικά σ’ εκείνες που διατίθενται προς πώληση στα πωλητήρια του Φεστιβάλ και στα βιβλιοπωλεία, πέραν των δωρεάν ενημερωτικών εντύπων: Καλλιτεχνικά λευκώματα και ετήσιους καταλόγους, θεατρικά προγράμματα για παραστάσεις της Επιδαύρου, θεατρικά έργα που γράφτηκαν με ανάθεση για το Μικρό Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου στο πλαίσιο του Κύκλου Contemporary Ancients μεταφρασμένα και στα αγγλικά, κομψά προγράμματα βραδιάς για τις κλασικές συναυλίες του Ηρώδειου με πρωτότυπα μουσικολογικά σημειώματα, αλλά και μια έκδοση δοκιμίων, τον τόμο πρακτικών *Antigonisms / Αντιγονισμοί. Φύλο – Νόμος – Θέατρο*, με αφητηρία τον ομώνυμο κύκλο συζητήσεων που διοργανώθηκε το 2022.

2020

Το 2020, στην ανασταλτική συγκυρία της πανδημίας, έχοντας διασώσει ένα θραύσμα, ένα μικρό *Υποσύνολο* μόνο από τον συνολικό μας καλλιτεχνικό προγραμματισμό, αναζητήσαμε για πρώτη φορά μια σύνδεση με το κοινό ανεξαρτήτως χρονικών ορίων και περιορισμών.

Σ’ αυτό το πλαίσιο, σχεδιάσαμε το εικαστικό Λεύκωμα *Χώροι σε αναμονή. Τα θέατρα του Φεστιβάλ στην εποχή της πανδημίας*: μια ιδιότυπη «συνομιλία» διά χειρός του φωτογράφου Μιχάλη Κλουκίνα, που παρουσίασε εικόνες των άδειων θεάτρων μας να στέκουν μαζί με θραύσματα από έργα που είχαμε εντάξει στον προγραμματισμό του Φεστιβάλ για το 2020, αλλά δεν παρουσιάστηκαν εξαιτίας της πανδημίας. Το Λεύκωμα αυτό, που κράτησε το ενδιαφέρον του κοινού όλα τα χρόνια που ακολούθησαν, αποτελεί έναν μη-τόπο, ιδιαίτερο σκηνικό ενός έργου χωρίς φωνή. Τονίζει την απουσία, την ακινησία, το «μετέωρον». Μια αίσθηση «ανοίκειου» αναδύεται σε κάθε σελίδα: τα θεατρά μας, αρχαία και σύγχρονα, μας κοιτάζουν από τις σελίδες του λευκώματος διαμηνύοντας, μέσα απ’ την εύγλωττη σιωπή τους, ότι θα είναι πάντα εκεί.

Πρόκειται για μια συλλεκτική και διαχρονική έκδοση σε καλλιτεχνική επιμέλεια Nowhere Studio, που αναδεικνύει τους αγαπημένους χώρους του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, το Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, το Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου, το Ηρώδειο και την Πειραιώς 260, υπό σύγχρονο πρίσμα. Κυκλοφόρησε ελληνική και αγγλική έκδοση.

2021

Το 2021 το Φεστιβάλ γύρισε σελίδα, καθώς ήταν η χρονιά που ανασχεδιάστηκε η εταιρική του ταυτότητα από τον Δημήτρη Παπάζογλου. Ο ετήσιος Κατάλογος και όλα τα έντυπα είχαν τη σφραγίδα του.

Αναλυτικός κατάλογος 2021

Ο αναλυτικός Κατάλογος του 2021 ήταν ένα εντυπωσιακό βιβλίο τέχνης που αποτύπωνε διαφορετικά από κάθε άλλη φορά τον πλούτο του καλλιτεχνικού προγράμματος. Περιλαμβάνονταν κατατοπιστικά σκηνοθετικά, δραματουργικά και μουσικολογικά σημειώματα που συνόδευαν τις παρουσιάσεις των παραστάσεων και των συναυλιών του Φεστιβάλ, αλλά και δοκιμιακά κεί-

μενα που γράφτηκαν με ανάθεση από συγγραφείς, θεωρητικούς, επιμελητές ή καλλιτέχνες για τις θεματικές και τους κύκλους του προγράμματος (Κύκλος Layers of Street, Έμφυλες ταυτότητες, Κύκλος 1821, Απροσδόκητες συνομιλίες, Κύκλος Contemporary Ancients).

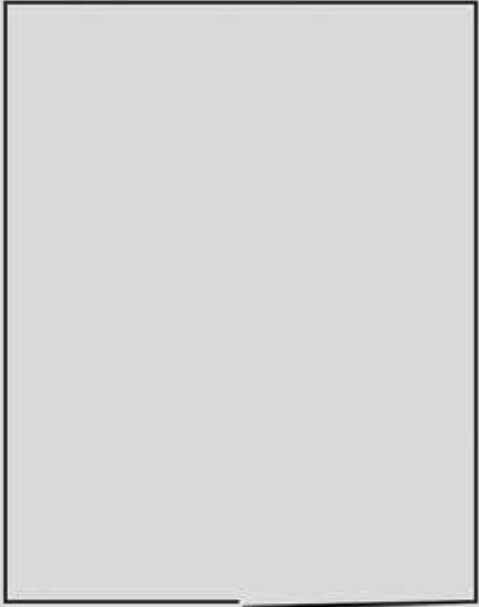
Το όλο εγχείρημα συμπληρωνόταν από φωτογραφίες του Τάσου Βρεττού από την έκθεση *The feel. Backstage*, που φιλοξενήθηκε στον Χώρο Α της Πειραιώς 260: ένα statement για την επιστροφή στη σωματικότητα και την επιθυμία της συνάντησης Κοινού και Καλλιτεχνών που σηματοδοτούσαν εκείνη τη χρονιά οι ζω-ντανές παραστάσεις – στην εκπνοή του φετινού, δύσκολου «ψηφιακού» χειμώνα.

Συμμετείχαν με συμβολές τους η Νάντια Αργυροπούλου, επιμελήτρια και ιστορικός τέχνης, ο Ηλίας Χατζηγεωργίου, χορευτής και καλλιτεχνικός σύμβουλος του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, ο Δημήτρης Παπανικολάου, αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, η Άντζελα Δημητρακάκη, συγγραφέας και αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας και Θεωρίας της Σύγχρονης Τέχνης στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, η Σοφία Κομποτιάτη, μουσικολόγος, διδάκτωρ του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, και η Δήμητρα Κονδυλάκη, διδάκτωρ Συγκριτικής Λογοτεχνίας της Σορβόνης, δραματολόγος και μεταφράστρια. Κυκλοφόρησε ελληνική και αγγλική έκδοση.

Χώροι σε αναμονή

Τα θέατρα του Φεστιβάλ
στην εποχή της πανδημίας

Φωτογραφίες
Μιχάλης Κλουκίνας

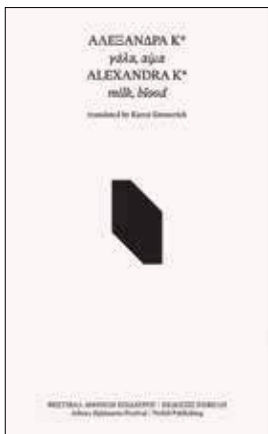
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Δημιουργία θεατρικής σειράς

Το 2021 ήταν επίσης η χρονιά που δημιουργήθηκε η θεατρική σειρά του Φεστιβάλ, σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Νεφέλη. Την Καλλιτεχνική Διεύθυνση ανέλαβε η Κατερίνα Ευαγγελάτου και την επιμέλεια της σειράς είχε η Δήμητρα Κονδυλάκη. Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν σε ειδική εκδήλωση που διοργανώσαμε σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη (30 Ιουνίου) παρουσιάζοντας τα πρώτα ελληνικά έργα του Κύκλου Contemporary Ancients, που γράφτηκαν με ανάθεση του Φεστιβάλ, εμπνευσμένα από το Αρχαίο Δράμα: *Το σπίτι με τα φίδια* του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη με αφετηρία τις *Τραχίνιες* του Σοφοκλή, *γάλα, αίμα* της Αλεξάνδρας Κ* με αφετηρία τη *Μήδεια*, *Κρεουργία* του Γιάννη Μαυριτσάκη με αφετηρία τις *Βάκχες*, και *Η Φαίδρα καίγεται* της Αμάντας Μιχαλοπούλου με αφετηρία τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη.

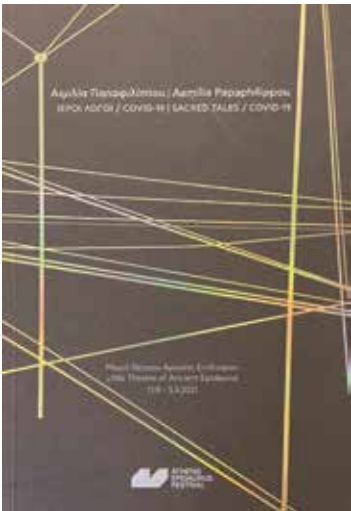
Εκείνη τη χρονιά, η θεατρική σειρά του Φεστιβάλ περιέλαβε ακόμα δύο εκδόσεις: τη νέα μετάφραση των *Βατράχων* από τον Νίκο Α. Παναγιωτόπουλο με εισαγωγή και παραστασιογραφία Αγι Μαρίνη, και την ελεύθερη, έμμετρη μετάφραση των *Ιχνευτών* του Σοφοκλή από τον Εμμανουήλ Δαυίδ με εισαγωγή, επιμέλεια και σχόλια Σταύρου Τσιτσιρίδη, έργα που παρουσιάστηκαν στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου σε σκηνοθεσία Αργυρώς Χιώτη και Μιχαήλ Μαρμαρινού αντίστοιχα. Στην ίδια σειρά κυκλοφόρησε, τέλος, το έργο της Μάνια Τσάντε *οιδίποδας* με αφετηρία το κλασικό έργο του Σοφοκλή, σε μετάφραση Γιάννη Καλιφατίδη, που γράφτηκε επίσης με ανάθεση για την παράσταση της Schaubühne στην Επίδαυρο σε σκηνοθεσία Τόμας Όστερμαϊερ.

Εστιάζοντας στην ανάδειξη νέων μεταφράσεων αλλά και πρωτότυπων θεατρικών κειμένων, η θεατρική σειρά υπερβαίνει την εφήμερη διάσταση των βιβλίο-προγραμμάτων, διασφαλίζοντας τη σκηνική ζωή των κειμένων και τη λογοτεχνική τους αυτονομία σε μακροπρόθεσμη προοπτική. Γι' αυτό τον λόγο, τα βιβλία του Φεστιβάλ άρχισαν να κυκλοφορούν και στα βιβλιοπωλεία.

Κατάλογος της εικαστικής εγκατάστασης της Αιμιλίας Παπαφιλίππου / Ιεροί λόγοι / COVID-19

Το 2021 κυκλοφόρησε επίσης μια καλαίσθητη, δίγλωσση έκδοση για την εικαστική, διαδραστική εγκατάσταση της καλλιτέχνιδας, που παρουσιάστηκε το 2021 στο Μικρό Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου (13.8–5.9.2021). Εκτός από συνοδευτικό υλικό για την έκθεση, ο κατάλογος, που περιλάμβανε κείμενα της εικαστικού Αιμιλίας Παπαφιλίππου και πλούσιο φωτογραφικό υλικό από την εγκατάσταση, αποτελεί και αυτόνομο βιβλίο τέχνης, το οποίο εξετάζει, με φιλοσοφικό στοχασμό, τις διασυνδέσεις της πανδημίας, της φύσης, της τεχνολογίας και του ανθρώπινου παράγοντα.

Τα βιβλία του Φεστιβάλ σε διεθνείς εκθέσεις βιβλίου

Το 2021 ήταν σημαντικό για τις εκδόσεις και για έναν ακόμα λόγο: Για πρώτη φορά στην ιστορία του Φεστιβάλ, οι Εκδόσεις μας ταξίδεψαν σε δύο διεθνείς εκθέσεις, στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης και στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την εξωστρέφεια του Οργανισμού.

Τα βιβλία μας μπόρεσαν να ταξιδέψουν ακριβώς γιατί επενδύσαμε στην αυτοτέλειά τους. Ταυτόχρονα, έγιναν πρεσβευτές του καλλιτεχνικού μας προγράμματος σ' ένα ξεχωριστό κοινό: τους φίλους του εκδοτικού χώρου και το ιδιαίτερο κοινό του βιβλίου. Νέα θεατρικά έργα, ελληνικά και ξένα, σε ξεχωριστές μεταφράσεις, θεωρητικά δοκίμια από συγγραφείς, θεωρητικούς, επιμελητές ή καλλιτέχνες σε πρωτότυπη συνομιλία με την τέχνη της τυπογραφίας, δραματικά αποσπάσματα σε διάλογο με τα θέατρα του Φεστιβάλ υπό ένα σύγχρονο φωτογραφικό πρίσμα και βιβλία τέχνης συνέθεσαν μια συλλογή που έχει θέση σε κάθε ενημερωμένη βιβλιοθήκη.

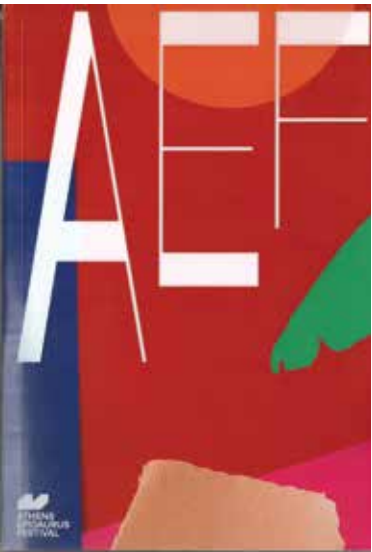
2022

Αναλυτικός κατάλογος 2022

Στόχος της εκδοτικής δραστηριότητας του Φεστιβάλ, όπως αναφέρθηκε, δεν ήταν απλώς η αποτύπωση του καλλιτεχνικού προγράμματος, αλλά και η παραγωγή αυτοτελών εκδόσεων σε συνομιλία με την παραστατική και την εικαστική δημιουργία.

Αυτή η προσπάθεια εδραιώθηκε ακόμη περισσότερο με τον Κατάλογο του 2022 σε εικαστική σύλληψη και εκτέλεση G Design Studio. Με οδηγό και βασικό καμβά τα σχέδια του ζωγράφου Γιάννη Βαρελά, η έκδοση αυτή αφηγούνταν σε μια οπτική γλώσσα την καλοκαιρινή εμπειρία του Φεστιβάλ, κρύβοντας στις πολύχρωμες σελίδες της πρωτότυπα δοκιμακά κείμενα, στα ελληνικά και στα αγγλικά, σε σχέση με τις κυριότερες θε-

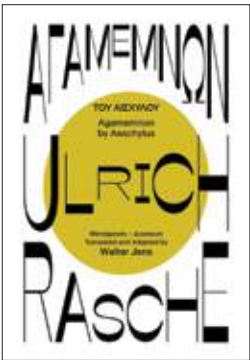
ματικές του προγράμματος του 2022 (Antigonisms, 400 χρόνια Μολιέρος, Ουτοπία / Δυστοπία, κ.ά.). Τα κείμενα της έκδοσης υπέγραψαν οι: Διονύσης Καψάλης, συγγραφέας, Καλλιτεχνικός Σύμβουλος Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου για τη Λογοτεχνία: *Τα παιδιά του Οιδίποδα*. *Ψηφίδες για την Αντιγόνη*, Edith Hall, καθηγήτρια Κλασικών Σπουδών, Τμήμα Κλασικών Σπουδών & Αρχαίας Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Ντάραμ: *Η Αντιγόνη και η αρχαία ελληνική τραγωδία*, Georges Forestier, ομότιμος καθηγητής

Γαλλικής Λογοτεχνίας, Πανεπιστήμιο της Σορβόνης, ιστορικός του θεάτρου του 17ου αιώνα: *Ένας νέος Ταρτούφος 400 χρόνια μετά*, Stefanie Carp, δραματουργός, Καλλιτεχνική Σύμβουλος Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου για τις Διεθνείς παραγωγές: *Ουτοπία και δυστοπία*, Ηλίας Χατζηγεωργίου, χορευτής, Καλλιτεχνικός Σύμβουλος Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου για τον Χορό: *Dance from now on: Οδηγός επιβίωσης / οδηγός αλλαγής*, Μάκης Μηλάτος, δημοσιογράφος, ραδιοφωνικός παραγωγός: *Το Φεστιβάλ στις πόλεις και στους ήχους του κόσμου*.

Θεατρικά προγράμματα 2022

Το εκδοτικό πρόγραμμα του Φεστιβάλ συμπληρώθηκε το 2022 για πρώτη φορά από ένα ακόμα εγχείρημα: τον σχεδιασμό θεατρικών προγραμμάτων που ανέδειξε το αποτύπωμα των συμπαραγωγών του Οργανισμού στην Επίδαυρο, δύο εξ αυτών διεθνών. Ήταν η *Αλκηστη* σε σκηνοθεσία Γιόχαν Σίμονς,

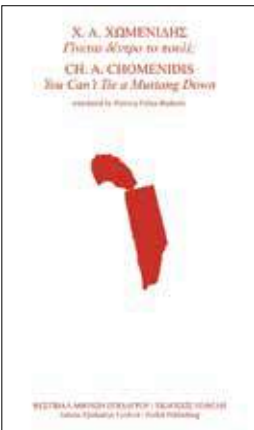
συμπαραγωγή με το Schauspielhaus Bochum, και ο *Αγαμέμνων* σε σκηνοθεσία Ούλριχ Ράσε, συμπαραγωγή με το Residenztheater του Μονάχου. Θεατρικό πρόγραμμα εκδόθηκε επίσης για τους

Πέρσες σε σκηνοθεσία Δημήτρη Καραντζά, συμπαραγωγή με την εταιρεία «Το Θέατρο» και την Ελευσίνα 2023 – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Και οι τρεις αυτές παραγωγές έθεταν η κάθε μια με τον δικό της ξεχωριστό τρόπο το ζήτημα της πρόσληψης και της μετάπλασης των αρχαίων έργων για τη σύγχρονη σκηνή, κάτι που αναδείχθηκε ιδιαίτερα μέσα από τον έντονο διάλογο που πυροδότησαν.

Σε δραματουργική σύνθεση – επιμέλεια Δήμητρας Κονδυλάκη, όπως και εκείνα των ετών που ακολούθησαν, τα θεατρικά προγράμματα που συνόδευαν τις τρεις παραστάσεις σχεδιάστηκαν για να τροφοδοτήσουν το ενδιαφέρον του κοινού ως προς τα ζητήματα που θέτουν διαχρονικά τα ίδια τα έργα αλλά και οι νέες σκηνικές προσεγγίσεις τους, με ειδικά σκηνοθετικά και δραματουργικά σημειώματα, κείμενα κριτικών και θεωρητικών, συνεντεύξεις. Για τα προγράμματα της Επιδαύρου έγραψαν οι σκηνοθέτες και οι δραματουργοί των παραστάσεων, η θεατρολόγος, κριτικός θεάτρου και μεταφράστρια Ελένη Βαροπούλου (*Αλκηστη*), ο επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών Άγις Μαρίνης (*Πέρσες*) και η Στέφανι Καρπ (*Αγαμέμνων*).

Θεατρική σειρά 2022

Το 2022 εκδόθηκαν τα έργα της Κάλιας Παπαδάκη *Ρίζες από βαμβάκι*, του Ηλία Μαγκλίνη *Φάκελος Βάνκας* και του Χρήστου Χωμενίδη *Γίνεται δέντρο το πουλί*, που γράφτηκαν με ανάθεση ειδικά για τη Μικρή Επίδαυρο με αφετηρία αντίστοιχα τα έργα *Αίας* του Σοφοκλή, *Αλκηστη* και *Ιων* του Ευριπίδη. Το ελληνικό κείμενο συνοδεύεται από την αγγλική του μετάφραση, με την υπογραφή διακεκριμένων μεταφραστών, της Patricia Felisa Barbeito για τα έργα του Ηλία Μαγκλίνη και του Χρήστου Χωμενίδη, και της Karen Emmerich για το έργο της Κάλιας Παπαδάκη.

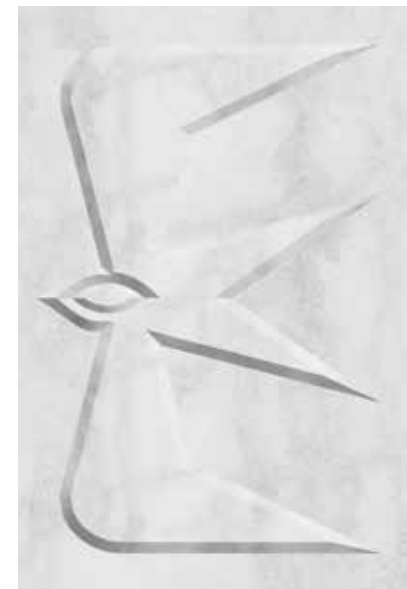
2023

Αναλυτικός Κατάλογος

Η ελευθερία των «Άλλων»

Με αφορμή την επέτειο των 200 χρόνων από τη συγγραφή του «Υμνου εις την Ελευθερίαν» του Διονυσίου Σολωμού, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου 2023 ήταν αφιερωμένο στην πολύτιμη έννοια της Ελευθερίας, όπως την αντιλαμβανόμαστε σήμερα κι όπως την αναζητάμε – συλλογικά, ατομικά, καλλιτεχνικά. Από αυτή τη θεματική εμπνεύστηκε ο αναλυτικός Κατάλογος 2023, με σημειώματα δημιουργών απ' όλο το φάσμα της φεστιβαλικής σκηνής, από το Ηρώδειο και την Πειραιώς 260 ως την Επίδαυρο και τη Μικρή Επίδαυρο – κορυφαίων δημιουργών, μαέστρων, ερμηνευτών, σκηνοθετών και δραματουργών, Ελλήνων και ξένων, αλλά και νεότερων ομάδων.

Οι πρωτότυπες αυτές συμβολές των καλλιτεχνών πάνω στη θεματική της ελευθερίας, από την Άννε-Ζοφί Μούτερ και τον Ανουάρ Μπραχέμ ως τον Ζιλμπέρτο Ζιλ και από τον Κιρίλ Σερεμπρένικοφ ως τον Φρανκ Κάστορφ, συνέθεταν μια παράλληλη αφήγηση στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Ο καλλιτεχνικός σχεδιασμός του καταλόγου έγινε από τους G Design Studio.

Θεατρικό πρόγραμμα 2023

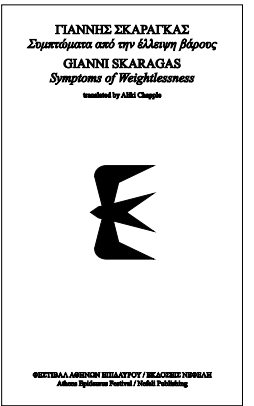
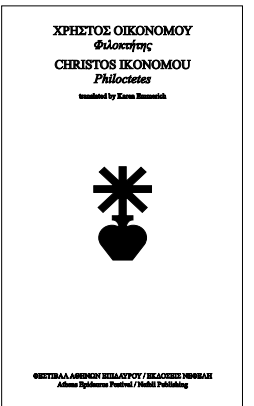
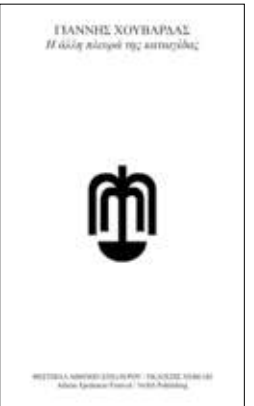
Μήδεια του Φρανκ Κάστορφ

Συνεχίζοντας την πρωτοβουλία έκδοσης δίγλωσσων θεατρικών προγραμμάτων, ειδικά για τις παραστάσεις σε παραγωγή του Φεστιβάλ στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, το 2023 δημιουργήσαμε το θεατρικό πρόγραμμα για την παράσταση της *Μήδειας* σε σκηνοθεσία Φρανκ Κάστορφ.

Το πρόγραμμα της *Μήδειας*, που το κοινό συνεχίζει να αναζητά σε όλα τα πωλητήρια του Φεστιβάλ, περιλάμβανε εκτενή συνέντευξη του σκηνοθέτη και δραματουργικό σημείωμα της Στέφανι Καρπ για το έργο του Κάστορφ στη Volksbühne. Σταχυολογούνταν, ακόμη, επιλεγμένα αποσπάσματα της σκηνικής σύνθεσης από το έργο του Ευριπίδη, του Χάινερ Μίλερ και του Ρεμπό, αποδίδοντας σε ένα εικαστικό «πάντρεμα» κειμένου και εικόνας θραύσματα της ατμόσφαιρας μιας παράστασης που θα μας μείνει αξέχαστη. Ο καλλιτεχνικός σχεδιασμός του εντύπου ήταν της Ελένης Σακελλάρη.

Θεατρική σειρά 2023

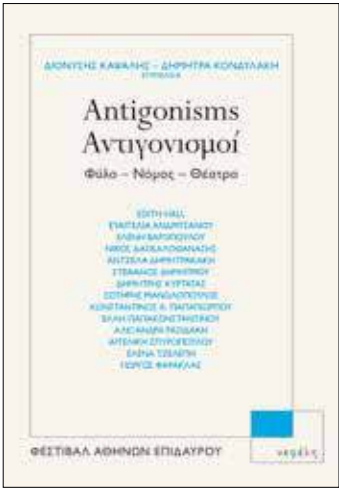
Η θεατρική σειρά εμπλουτίστηκε με τα έργα *Συμπτώματα από την έλλειψη βάρους* του Γιάννη Σκαραγκά (αγγλική μετάφραση Alike Chapple) και *Φιλοκτήτης* του Χρήστου Οικονόμου (αγγλική μετάφραση Karen Emmerich), του Κύκλου Contemporary Ancients, που γράφτηκαν με ανάθεση για το Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου, εμπνευσμένα από τις *Ευμενίδες* του Αισχύλου και τον Φιλοκτήτη του Σοφοκλή αντίστοιχα.

Η σοδειά του 2023 περιλάμβανε ακόμα το έργο *Η άλλη πλευρά της καταγίδας*, πρωτότυπο ίχνος της παράστασης του Γιάννη Χουβαρδά από το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2022.

Antigonisms / Αντιγονισμοί
Φύλο – Νόμος – Θέατρο
Επιμέλεια
Διονύσης Καψάλης - Δήμητρα Κονδυλάκη
Στον κύκλο συζητήσεων με τίτλο *Antigonisms / Αντιγονισμοί*, που διοργάνωσε το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου το καλοκαίρι του 2022, ομιλητές και ομιλήτριες απ’ όλο το φάσμα των ανθρωπιστικών επιστημών, καθώς και από τον κόσμο των γραμμάτων και των τεχνών, προσέγγισαν τη μορφή της Αντιγόνης, συνδέοντάς την με το σήμερα.

Ο τόμος των Πρακτικών που εκδόθηκε τον επόμενο χρόνο σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Νεφέλη έχει γίνει πλέον έκδοση αναφοράς για το αποτύπωμα της Αντιγόνης στον σημερινό στοχασμό: από τη λογοτεχνία και τις παραστατικές και εικαστικές τέχνες έως τη φιλοσοφία και την ψυχανάλυση. Στον τόμο συμμετέχουν με κριτικά κείμενά τους διακεκριμένοι θεωρητικοί, κριτικοί και καλλιτέχνες: Edith Hall, Ευαγγελία Ανδριτσάνου, Ελένη Βαροπούλου, Νίκος Δασκαλοθανάσης, Άντζελα Δημητράκη, Στέφανος Δημητρίου, Δημήτρης Κυρτάτας, Σωτήρης Μανωλόπουλος, Κωνσταντίνος Α. Παπαγεωργίου, Έλλη Παπακωνσταντίνου, Αλεξάνδρα Ρασινδάκη, Αγγελική Σπυροπούλου, Έλενα Τζελέπη, Γιώργος Φαρακλάς.

Προγράμματα βραδιάς Ηρωδείου 2023
Το 2023 ξεκίνησε η έκδοση προγραμμάτων βραδιάς για τις εκδηλώσεις του Ηρωδείου. Κομψά σχεδιασμένα από τους G Design και με πρωτότυπα σημειώματα για τα έργα και τους ερμηνευτές τους στα ελληνικά και τα αγγλικά, έγιναν το απαραίτητο συμπλήρωμα της εμπειρίας του Ηρωδείου. Το 2023 εκδόθηκαν προγράμματα βραδιάς για 6 συναυλίες: Anne-Sophie Mutter, UTOPIA - Θεόδωρος Κουρεντζής, *Τρίτη συμφωνία* του Γκούσταφ Μάλερ, ΚΟΑ - Λουκάς Καρυτινός, *Τζιουζέπε Βέρντι: Το δημοφιλέστερο Ρέκβιεμ*, Anouar Brahem Quartet, ΚΟΑ - Christoph Eschenbach - Lang Lang και Gilberto Gil. Τα μουσικολογικά σημειώματα υπέγραφαν καταξιωμένοι ειδικοί και μουσικολόγοι: Διονύσης Μαλλούχος, Τίτος Γουβέλης, Θανάσης Αποστολόπουλος, Γιώργος Χαρωνίτης.

2024

Κατάλογος 2024
Ο ετήσιος κατάλογος 2024 σε μορφή καλλιτεχνικού λευκώματος / artbook, αποτελούσε ένα οπτικό δοκίμιο για τη χαρά της συνύπαρξης. Παντρεύοντας αποσπάσματα από τα έργα του προγράμματος με πρωτότυπη εικονογράφηση, αντικατόπτριζε τη φιλοσοφία της οπτικής ταυτότητας, σε σχεδιασμό της δημιουργικής ομάδας Beetroot.

Θεατρική σειρά 2024

Η θεατρική σειρά εμπλουτίστηκε με τέσσερις νέες εκδόσεις. Η *Ιφιγένεια η εν Αυλίδι* του Ευριπίδη σε μετάφραση Παντελή Μπουκάλα κυκλοφόρησε συνοδευτικά προς την ομώνυμη παράσταση στην Επίδαυρο. Στο πλαίσιο του Κύκλου Contemporary Ancients, σε ενιαία έκδοση, εκδόθηκαν οι μονόλογοι *Ιφιγένεια / Βορά* της Βίβιαν Στεργίου και *Εγώ, μια δούλα* του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη, εμπνευσμένοι από το Αρχαίο Δράμα και γραμμένοι με ανάθεση του Φεστιβάλ για το Μικρό Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου. Κυκλοφόρησαν, ακόμη, το έργο *Κρυπτόγαμα* του Μιχάλη Αλμπάτη, επίσης σε ανάθεση του Φεστιβάλ, που ανέβηκε στην Πειραιώς 260, και τα *Σκυλιά* του Γεράσιμου Μπέκα, του Μιχάλη Πητίδη και του Ανέστη Αζά, που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο του grape.

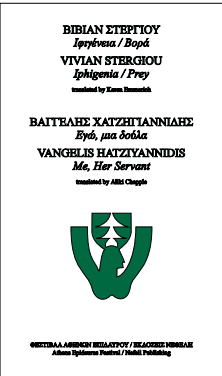

Θεατρικά προγράμματα 2024

Θεατρικά προγράμματα σχεδιάστηκαν το 2024 για τις επιδαύριες παραστάσεις *Ιφιγένεια η εν Αυλίδι* σε σκηνοθεσία Τιμοφεί Κουλιάμπιν και *Hecuba, not Hecuba* του Τιάγκο Ροντρίγκες με τον θίασο της Comédie-Française. Οι ιδιαίτερα προσεγγμένες αυτές εκδόσεις περιείχαν πρωτότυπα σκηνοθετικά και δραματουργικά σημειώματα.

Προγράμματα βραδιάς Ηρωδείου 2024

Σε αντίστοιχη σύλληψη με εκείνη του 2023, σχεδιάστηκαν αυτή τη φορά από τους Beetroot προγράμματα βραδιάς για 6 συναυλίες (Emanuel Ax - Λεωνίδας Καβάκος - Yo-Yo Ma, Philharmonia Orchestra - Santtu-Matias Rouvali - Patricia Kopatchinskaja, Chamber Orchestra of Europe - Simon Rattle - Magdalena Kožená, The Philharmonic Brass - Philippe Auguin, Κρατική Ορχήστρα Αθηνών - Λουκάς Καρυτινός - Khatia Buniatishvili, Jakub Józef Orliński - Il Pomo d'oro) καθώς και για μία παράσταση χορού από την Άννε Τερέζα ντε Κέιρσμάκερ. Πρωτότυπα μουσικολογικά σημειώματα παρουσίασης των έργων και των μουσικών δημιουργών υπέγραψαν ο Αλέξανδρος Χαρκιολάκης, ο Τίτος Γουβέλης, ο Θανάσης Αποστολόπουλος και ο Πάρις Κωνσταντινίδης.

Αναλυτικός Κατάλογος 2025

Ο κατάλογος του επετειακού 2025, ακριβώς λόγω της ιδιαιτερότητας αυτής της χρονιάς, είχε ένα διαφορετικό concept από εκείνο των προηγούμενων ετών. Αντί της εικαστικότητας ενός art book, εστιάσαμε στον ενημερωτικό χαρακτήρα και στη χρηστικότητα του εντύπου, αλλά και στη σφαιρικότητα της κάλυψης των περιεχομένων.

Ο κατάλογος αυτός, μεγάλης διάστασης, εύκαμπτος και με ελαφρύ χαρτί book paper αντίστοιχο καταλόγων ξένων ευρωπαϊκών φεστιβάλ, σε καλλιτεχνικό σχεδιασμό Ανδριάνας Τούντα, κυκλοφόρησε ταυτόχρονα με την ανακοίνωση του Καλλιτεχνικού Προγράμματος στις αρχές Απριλίου, νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά, σε τιράζ πολλών χιλιάδων αντιτύπων. Προσφορά για το ευρύτερο κοινό, με δωρεάν διανομή στα πιο πολυσύχναστα βιβλιοπωλεία και καφέ της πόλης, ο ετήσιος κατάλογος του 2025 έγινε ανάρπαστος.

Επετειακή έκδοση

Ο αναλυτικός ετήσιος κατάλογος συνοδεύτηκε από μια ειδική επετειακή έκδοση σε επιμέλεια Πάνου Γιαννικόπουλου και θεατρολογική υποστήριξη Εύας Γεωργουσοπούλου και Κωνσταντίνας Νικολοπούλου.

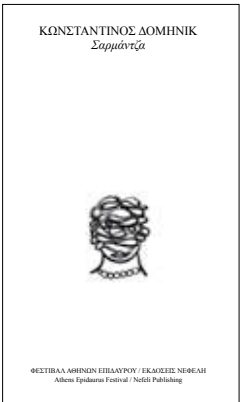
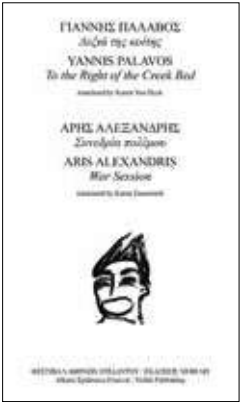
Αντί γραμμικής χρονολόγησης, η έκδοση αυτή προσεγγίζει την ιστορία του Φεστιβάλ ως ένα ανοιχτό και διαρκώς μεταβαλλόμενο πεδίο, όπου τα τεκμήρια συνομιλούν με σύγχρονες καλλιτεχνικές παρεμβάσεις, δημιουργώντας νέες συνδέσεις ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

Προγράμματα, φωτογραφίες, σημειώσεις, κριτικά κείμενα και καλλιτεχνικές παρεμβάσεις συμπλέκονται, σχηματίζοντας μια πολυεπίπεδη αφήγηση που υπερβαίνει τις συμβατικές ιστορικές προσεγγίσεις.

Συνδέοντας διαφορετικά στοιχεία, η έκδοση αναδεικνύει τη ζωντάνια της σκηνικής δημιουργίας, χτίζοντας γέφυρες ανάμεσα στη θεατρική, μουσική και χορευτική μνήμη και τις σύγχρονες εκφάνσεις της. Γραφιστικός σχεδιασμός και καλλιτεχνική επιμέλεια: Bend.

Θεατρικά προγράμματα 2025

Τρία θεατρικά προγράμματα σχεδιάστηκαν το 2025. Τόσο το πρώτο για τον *Ιππόλυτο* σε σκηνοθεσία Κατερίνας Ευαγγελάτου, που δόθηκε στο Ηρώδειο, όσο και το δεύτερο για την παράσταση του Γιάννη Χουβαρδά *Οιδίπους. Ιστορία μιας μεταμόρφωσης: από το σκοτάδι στο φως* και το τρίτο για τον *Όρκο της Ευρώπης* του Ουαζντί Μουαουάντ, που δόθηκαν στην Επίδαυρο, περιλάμβαναν σκηνοθετικά και δραματουργικά σημειώματα καθώς και πρωτότυπες συμβολές από τους καθηγητές Αρχαίου Θεάτρου Βάιο Λιαπή και Άγι Μαρίνη καθώς και τον ψυχαναλυτή Σωτήρη Μανωλόπουλο. Στο θεατρικό πρόγραμμα της παράστασης *Ο όρκος της Ευρώπης* αποτυπώθηκαν μεγάλα αποσπάσματα από το πρωτότυπο έργο, που γράφτηκε ειδικά για την παράσταση αυτή από τον Λιβανοκαναδό συγγραφέα και σκηνοθέτη Ουαζντί Μουαουάντ σε μετάφραση Βασίλη Δογάνη, σε συνομιλία με δικά του πρωτότυπα σκίτσα.

Θεατρική σειρά 2025

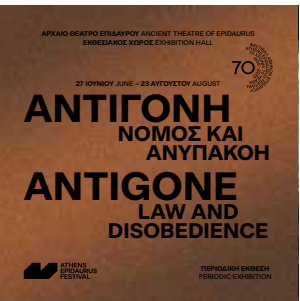
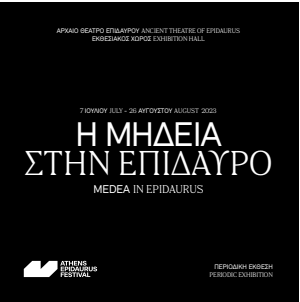
Στο πλαίσιο του Κύκλου Contemporary Ancients κυκλοφόρησαν τρία νέα έργα: *Θήβα μοναξιά* του Κυριάκου Χαρίτου, σε ενιαία έκδοση οι μονόλογοι *Δεξιά της κοίτης* του Γιάννη Παλαβού (μτφ. Karen van Dyck) και *Συνεδρία πολέμου* του Άρη Αλεξανδρή (μτφ. Karen Emmerich) και ο μονόλογος *Σαρμάντζα* του Κωνσταντίνου Δομηνίκ. Μέχρι το φθινόπωρο αναμένεται να κυκλοφορήσει και το έργο του Ουαζντί Μουαουάντ *Ο όρκος της Ευρώπης*.

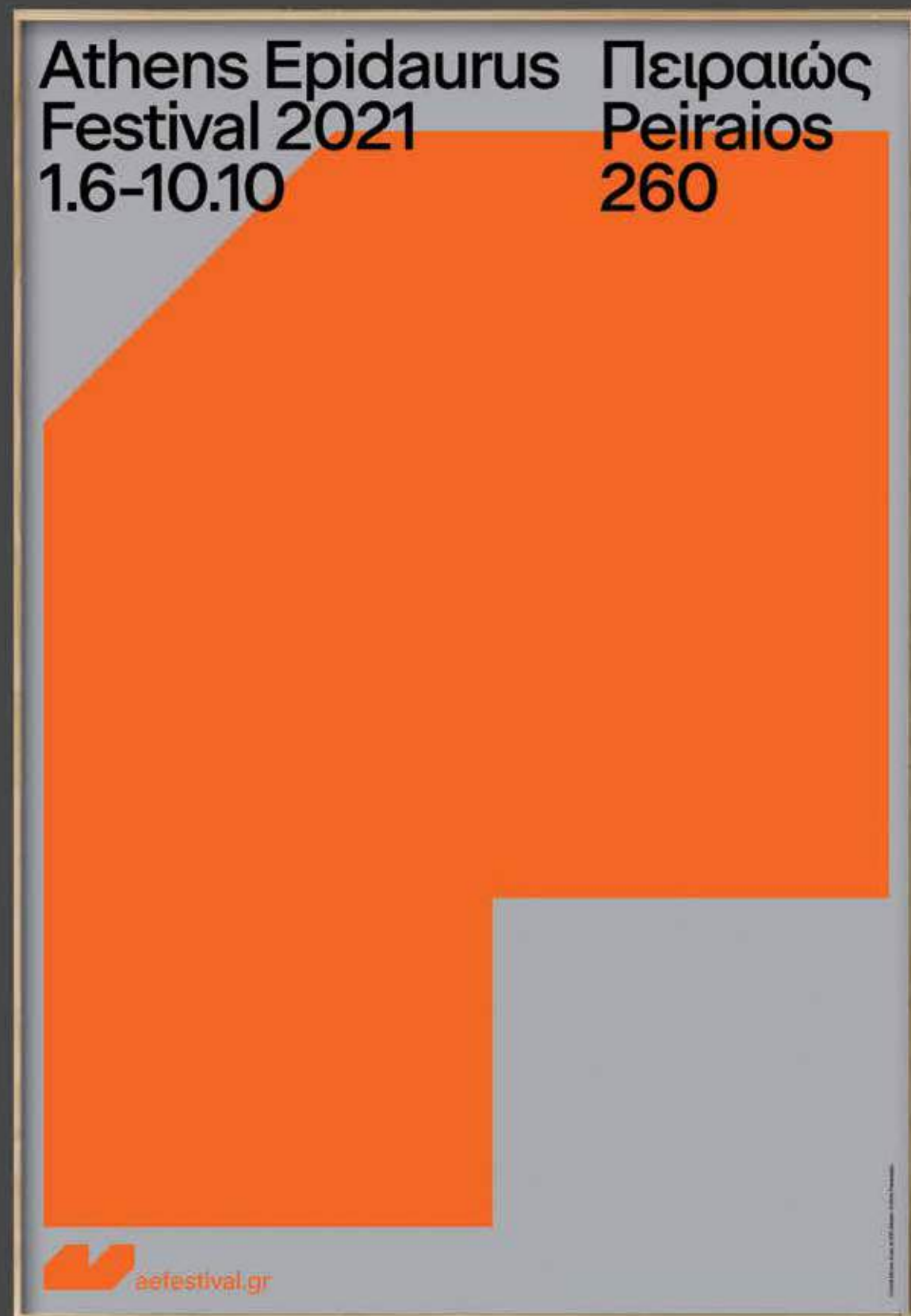
Πολύπτυχα εκθέσεις

Μήδεια 2023, Ιππόλυτος – Φαίδρα 2024, Αντιγόνη. Νόμος και Ανυπακοή 2025 στον Εκθεσιακό Χώρο Επιδαύρου Για τον Εκθεσιακό Χώρο Επιδαύρου δημιουργήθηκαν τρεις ξεχωριστές εκθέσεις εμπνευσμένες από μορφές του Αρχαίου Δράματος: *Μήδεια* το 2023, *Ιππόλυτος – Φαίδρα* το 2024 και *Αντιγόνη. Νόμος και Ανυπακοή* το 2025 (βλ. Κεφ. 3β). Για τις εκθέσεις αυτές σχεδιάστηκαν κομψά πολύπτυχα με κείμενα των επιμελητών και χαρακτηριστικά αρχειακά τεκμήρια των αντίστοιχων συλλογών. Και τις τρεις αυτές χρονιές, το συνοδευτικό έντυπο της έκθεσης εκδόθηκε σε τιράζ πολλών χιλιάδων αντιτύπων. Η αρχική σύλληψη του καλλιτεχνικού σχεδιασμού στο χαρακτηριστικό τετράγωνο φορμά που υιοθετήθηκε και για τις τρεις εκθέσεις έγινε από την Ελένη Σακελλάρη.

Προγράμματα βραδιάς 2025

Οι κορυφαίες μουσικές εκδηλώσεις του καλλιτεχνικού μας προγράμματος συνοδεύτηκαν και το 2025 από αναλυτικά προγράμματα βραδιάς, ειδικά επιμελημένα με πρωτότυπα σημειώματα παρουσίασης έργων και δημιουργών. Κυκλοφόρησαν συνοδευτικά προγράμματα για 6 εκδηλώσεις στο Ηρώδειο (Φιλαρμονική του Μονάχου, Chamber Orchestra of Europe, *Το Άξιον εστί*, Γιούτζα Γουάνγκ, Ντανιέλ Τρίφονοφ, παράσταση χορού της Sydney Dance Comprany) και για τη συναυλία του Θεόδωρου Κουρεντζή με την Ορχήστρα Utopia στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου. Τα πρωτότυπα συνοδευτικά κείμενα υπέγραψαν οι Θανάσης Αποστολόπουλος, Διονύσης Μαλλούχος και Πάρις Κωνσταντινίδης.

9

Ανανέωση
του προφίλ
του Φεστιβάλ

Η ανάπτυξη και η συνεχής ανανέωση της επικοινωνιακής στρατηγικής του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου αποτέλεσαν θεμέλιο για την ενίσχυση της απήχησης και της δυναμικής του. Σε διαρκή διάλογο με το διευρυμένο και πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, η νέα επικοινωνιακή προσέγγιση δεν αποσκοπούσε απλώς στην ενημέρωση, αλλά και στη βαθύτερη εμπλοκή και έμπνευση του κοινού, διευρύνοντας το αποτύπωμα του Φεστιβάλ στην Ελλάδα και διεθνώς. Μέσα από σύγχρονα εργαλεία, στρατηγικές συνεργασίες και στοχευμένες ενέργειες, η νέα πνοή που δόθηκε στον τομέα Προβολής και Επικοινωνίας ανέδειξε το περιεχόμενο και τις δράσεις του Φορέα, ενισχύοντας την ταυτότητά του ως ζωντανού, ανοιχτού και καινοτόμου πολιτιστικού οργανισμού.

Συνολικά, κατά τη χρονική περίοδο 2019-2025 διαχειριστήκαμε με αποτελεσματικό και δημιουργικό τρόπο την προώθηση εξαιρετικά εκτεταμένων καλλιτε-

χνικών προγραμμάτων, που κάθε χρόνο διευρύνονταν και συμπεριλάμβαναν περισσότερες εκδηλώσεις, πολλών διαφορετικών ειδών.

Επίσης, αξιοποιήσαμε περισσότερα κανάλια προώθησης, διαφήμισης και προβολής, προχωρήσαμε σε καινοτόμες δράσεις και ενισχύσαμε τις σχέσεις μας με τα ΜΜΕ και τους συνεργαζόμενους φορείς (εταιρείες-χορηγούς, χορηγούς επικοινωνίας κλπ.).

Επιπλέον, τη συγκεκριμένη περίοδο έγινε μία εκ βάθρων ανανέωση της εικόνας του Φορέα (rebranding), ενώ για πρώτη φορά, το 2022, προσδιορίστηκε εκ των προτέρων συγκεκριμένος προϋπολογισμός για την κάλυψη των ενεργειών της Διεύθυνσης.

Αναλυτικότερα, οι κύριες ενέργειες Επικοινωνίας και Προβολής, οι καινοτομίες και τα θέματα που κυριάρχησαν κατά την εξαετία 2019-2022 ήταν:

α. Αύξηση προϋπολογισμού επικοινωνίας

Το 2022 καταρτίστηκε για πρώτη φορά αναλυτικός προϋπολογισμός επικοινωνίας στοχεύοντας στρατηγικά στις δράσεις του καλλιτεχνικού προγράμματος. Η ενέργεια αυτή είχε ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση του ποσού που αναλογεί στην επικοινωνία και προβολή από τον συνολικό προϋπολογισμό του Οργανισμού. Το ποσό που διατέθηκε για ενέργειες επικοινωνίας και προβολής αυξήθηκε κατά 60% από το 2019 έως το 2022.

Παράλληλα, σημαντική παράμετρος ήταν η εξοικονόμηση πόρων μέσω της διεύρυνσης συνεργασιών και χορηγιών επικοινωνίας, με αποτέλεσμα την εξασφάλιση χαμηλότερων τιμών και δωρεάν προβολής.

Χάρη σ' αυτές τις διαδικασίες επιτεύχθηκαν οικονομίες κλίμακος καθώς και καλύτερη στόχευση των ενεργειών.

β. Νέα εταιρική ταυτότητα – Rebranding

Πρωταρχικής σημασίας ήταν για εμάς ο ανασχεδιασμός της εταιρικής ταυτότητάς μας στο πλαίσιο

της ευρύτερης ανανέωσης του Οργανισμού, με στόχο την ενίσχυσή του ως brand τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Το 2021 υιοθετήθηκε το νέο σήμα και το διεθνές όνομα Athens Epidaurus Festival, αφήνοντας οριστικά στο παρελθόν το προηγούμενο σήμα «ΕΦ», που προέκυπτε από τα αρχικά της εταιρείας «Ελληνικό Φεστιβάλ ΑΕ» και ήταν σε χρήση από το 1998.

Η δημιουργία της νέας ταυτότητας ανατέθηκε μετά από διαγωνισμό στον καταξιωμένο διεθνώς designer/creative director Δημήτρη Παπάζογλου και το DpS Athens.

Μέσα στους στόχους της νέας εταιρικής ταυτότητας ήταν η προώθηση ενός δυναμικού, σύγχρονου, συμπεριληπτικού προφίλ, η αύξηση της αναγνωρισιμότητας αλλά και η προβολή του διεθνούς χαρακτήρα του Φεστιβάλ.

Παράλληλα, για πρώτη φορά δημιουργήθηκε και παραδόθηκε στο Φεστιβάλ manual εταιρικής ταυτότητας με ακριβείς

οδηγίες για τους τρόπους χρήσης του νέου λογότυπου και τις εφαρμογές του σε επιστολό-

χαρτα, φακέλους, επαγγελματικές κάρτες κ.ο.κ.

Για τη μονολιθική φόρμα ο Δημήτρης Παπάζογλου σημειώνει:

«Η φόρμα του νέου συμβόλου αποτελεί αναφορά τόσο στη μορφολογία όσο και στην ιστορική αξία δύο ιδιαίτερα εμβληματικών χώρων του Φεστιβάλ, παγκοσμίως ενδιαφέροντος και σημασίας: του Αρχαίου Θεάτρου Επιδαύρου και του Ωδείου Ηρώδου Αττικού. Τα υλικά και η ογκοπλασία, η ακουστική, το έντονο κοντράστ στις σχέσεις φωτός-σκιάς, πολλώ δε μάλλον η θεμελιώδης συνεισφορά τους στον χώρο των παραστατικών τεχνών, συνοψίζονται και μεταφέρονται με σύγχρονο και σημειολογικό σχεδιασμό στο νέο σήμα: μέσα από την έντονη πυκνότητά του, την τρισδιάστατη ογκοπλασία, την απόλυτη – σχεδόν πρωτόλεια – γεωμετρική φόρμα, την ευρύτερα αρχιτεκτονική του διάσταση». (Βλ. Παράρτημα 2)

Αντλώντας έμπνευση από την πλούσια ιστορία του Οργανισμού και τις εμβληματικές αφίσες προηγούμενων ετών, φιλοτεχνημένες ως επί το πλείστον από σημαντικούς Έλληνες καλλιτέχνες, δώσαμε ιδιαίτερο βάρος στην «εικόνα» του Φεστιβάλ, επιλέγοντας να συνεργαστούμε με κορυφαίους δημιουργούς για την οπτική ταυτότητα κάθε φεστιβαλικού έτους.

Με βάση αυτή τη στρατηγική, επιλέχθηκαν εικαστικοί, δημιουργικά γραφεία και εταιρείες επικοινωνίας με πλήθος βραβείσεων και διακρίσεων στο ενεργητικό τους. Συγκεκριμένα, η εταιρεία Saint of Athens (2020), το γραφείο DpS Athens – Δημήτρης Παπάζογλου το 2021, το δημιουργικό γραφείο G Design Studio το 2022 (σε συνεργασία με τον εικαστικό Γιάννη Βαρελά) και το 2023, το δημιουργικό γραφείο Beetroot το 2024 και το 2025.

γ. Οπτική επικοινωνία: Συνεργασίες με κορυφαία δημιουργικά γραφεία

εταιρεία Beetroot.

Οι συνεργασίες μας στέφθηκαν με επιτυχία, καθώς προκάλεσαν το ενδιαφέρον του κοινού και έφεραν στους δημιουργούς τους σημαντικές διακρίσεις και βραβεύσεις. Το 2025 αναγνωρίστηκαν επισήμως η προσφορά μας στην αναγνώριση της σπουδαιότητας της οπτικής επικοινωνίας και η διαχρονική συνεργασία μας με τη γραφιστική κοινότητα, μέσα από την τιμητική διάκριση Βραβείο Πελάτη που λάβαμε στα ΕΒΓΕ 2025 (Ελληνικά Βραβεία Σχεδιασμού Οπτικής Επικοινωνίας).

Το 2025, έτος εορτασμού των 70 χρόνων λειτουργίας του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, σχεδιάστηκε ειδικό επετειακό σήμα από την

© Beetroot

δ. Ανανέωση στρατηγικής επικοινωνίας και μάρκετινγκ

Διεύρυνση δράσεων προβολής
Ανταποκρινόμενοι στις πολ-
λαπλές ανάγκες δημοσιότητας
και προβολής που προέκυψαν
από την έντονη εξωστρέφεια
του Φεστιβάλ και το δυναμικό άνοιγμά του
προς νέες ομάδες κοινού κατά την εξα-
ετία 2019-2025, διευρύναμε τις δράσεις
προβολής και αξιοποιήσαμε στο έπακρο
τις δυνατότητες που προσφέρουν οι «κλα-
σικές» μορφές διαφήμισης (καταχωρή-
σεις, υπαίθρια διαφήμιση, ραδιοφωνική
και τηλεοπτική διαφήμιση) και τα ψηφια-
κά μέσα. Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν άλλα
μέσα, με εντυπωσιακό αποτέλεσμα, όπως
το branding του τραμ της Αθήνας (εξωτε-
ρικά) και συρμών του μετρό (εσωτερικά).

Αξιοποιήθηκαν επίσης με δημιουργικό
τρόπο άλλοι χώροι και μέσα, όπως:

- οι αποδείξεις στα διόδια Ελευσίνας και
Ισθμού στην Ολυμπία Οδό, πάνω στις
οποίες έγινε εκτύπωση του λογοτύπου
των 70 χρόνων του Φεστιβάλ με QR
code για μετάβαση στην ιστοσελίδα μας,
- οι χώροι του διεθνούς αεροδρομίου
Ελευθέριος Βενιζέλος της Αθήνας,
- οι οθόνες στις πλατφόρμες σταθμών
του μετρό,
- οι οθόνες στα πλοία της SeaJet, κ.ά.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της στρατη-
γικής εξωστρέφειας του Φεστιβάλ, ενισχύ-
σαμε τις σχέσεις μας με φορείς του τουρι-
σμού και διευρύναμε την επικοινωνία μας
προς τους ξένους επισκέπτες μέσα από
στοχευμένες ενέργειες, όπως η παραγω-
γή φυλλαδίων και μπάνερ στα αγγλικά, η
δημιουργία καταχωρήσεων για ξενόγλωσ-
σα έντυπα, η συνεργασία με τουριστικά
portals κ.ο.κ.

Υπαίθρια διαφήμιση (Outdoor Campaign)

Από την ανάληψη της θητεί-
ας μας επιδιώξαμε τη δυνα-
μική και εκτενή αξιοποίηση

της outdoor επικοινωνίας, ενός μέσου το
οποίο έκτοτε αποτελεί σημαντικό πυλώνα
του πλάνου προβολής και διαφήμισης των
δράσεων του Φεστιβάλ.

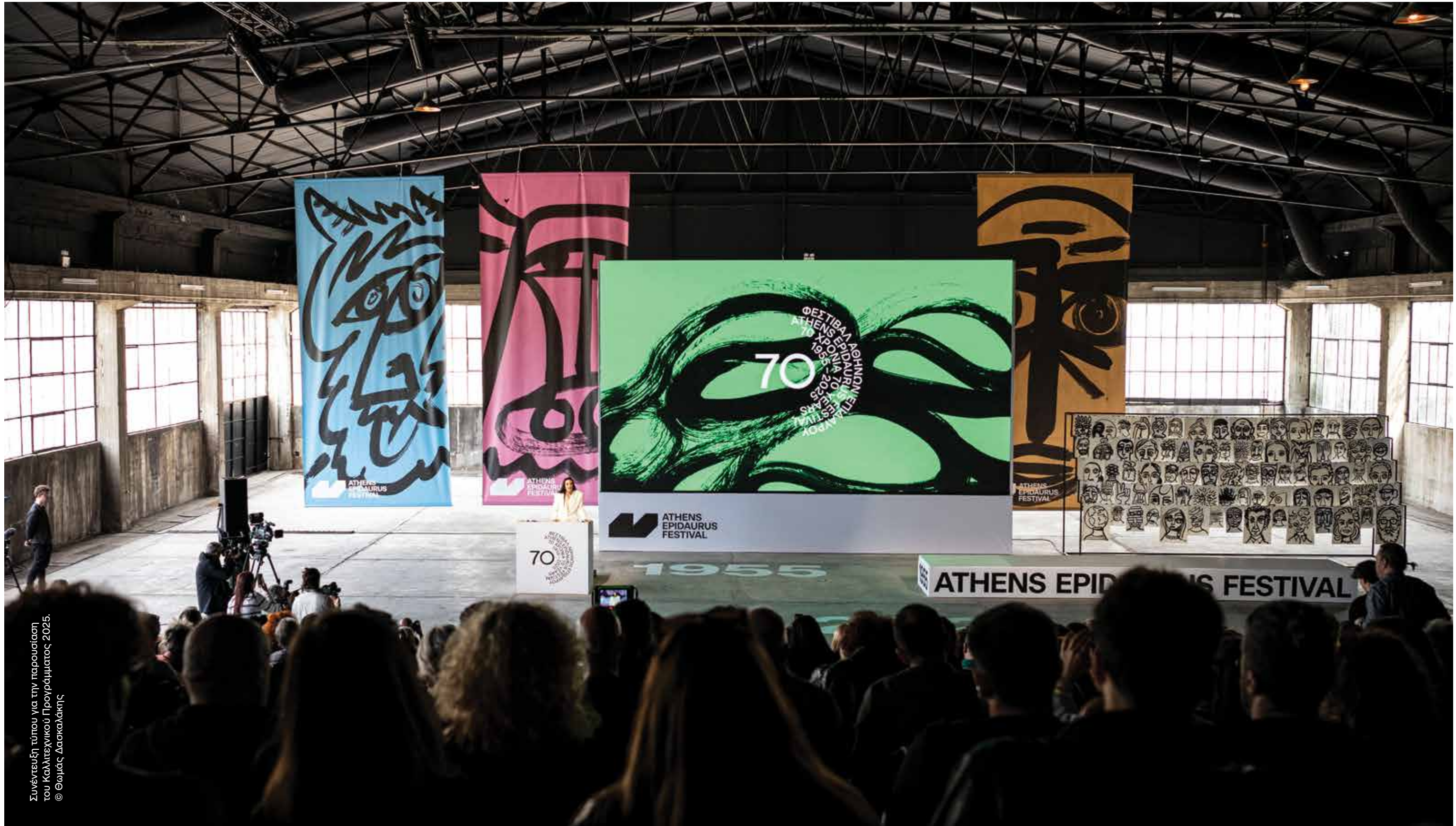
Μεταξύ άλλων, δημιουργήθηκαν αφισέ-
τες (στα ελληνικά και αγγλικά) με το εικα-
στικό του Φεστιβάλ και για όλες τις παρα-
στάσεις παραγωγής του Φεστιβάλ, μεγάλα
μπάνερ (στα αγγλικά) που τοποθετήθηκαν
σε νέες θέσεις που δημιουργήσαμε στους
χώρους των εκδηλώσεών μας και στο με-
τρό (στον σταθμό ΣΥΝΤΑΓΜΑ), αφίσες
που τοποθετήθηκαν στις προθήκες στους
σταθμούς του μετρό, καθώς και τρέιλερ
παραστάσεων που προβάλλονταν μέσα σε
συρμούς του μετρό, του τραμ και του ηλε-
κτρικού σιδηρόδρομου αλλά και στις απο-
βάθρες.

Τηλεοπτική διαφήμιση

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην τηλεοπτι-
κή διαφήμιση, η οποία πραγματοποιήθηκε
ως αποτέλεσμα ειδικών χορηγικών ή/και
εμπορικών συμφωνιών σε πολύ συμφέ-
ρουςες για το Φεστιβάλ τιμές.

Το 2025 ειδικότερα, η εταιρεία κινημα-
τογραφικών παραγωγών FOSS Productions
δημιούργησε μία τηλεοπτική καμπάνια από
καλαίσθητα καλλιτεχνικά σποτ όπου πρω-
ταγωνιστούν ηθοποιοί του θεάτρου, με
στόχο την προώθηση μεμονωμένων εκδη-
λώσεων αλλά και την προβολή του επετει-
ακού προγράμματος.

Δυναμική συνεργασία με τα MME

Press trips, δελτία τύπου, συνεντεύξεις, αφιερώματα

Το διάστημα αυτό οργανώθηκαν συστηματικά δημοσιογραφικές αποστολές (press trips) στο εξωτερικό ώστε να υποστηριχθούν με δημοσιότητα παραστάσεις ξένων σκηνοθετών. Με αυτό τον τρόπο επετεύχθη η συγγραφή εκτενών και διαφωτιστικών άρθρων για τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ.

Παράλληλα, υπήρξε εντατική αποστολή Δελτίων Τύπου με αποτέλεσμα πολύ μεγάλο αριθμό δημοσιευμάτων κάθε καλοκαίρι.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν αφιερώματα, παρουσιάσεις, συνεντεύξεις για όλες τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ και πολλές ακόμα δημοσιεύσεις, που έδωσαν ώθηση και ανέδειξαν το πλούσιο πρόγραμμά μας.

Εξάλλου, συνεχίστηκε με δυναμικό ρυθμό η προβολή των δράσεων του Open Plan τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνες, με παρουσιάσεις και αφιερώματα σε περιοδικά καθώς και στο Facebook και στο Instagram, αυξάνοντας θεαματικά την επισκεψιμότητα και την ανταπόκριση του κοινού.

Συνεντεύξεις τύπου

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αναζωογόνηση του κουρασμένου θεσμού των Συνεντεύξεων Τύπου, κυρίως όσον αφορά την ανακοίνωση του ετήσιου προγράμματος. Συγκεκριμένα, φροντίσαμε ιδιαίτερα τη σκηνοθεσία, τη σκηνογραφία και τη ροή κάθε Ανακοίνωσης Προγράμματος, ενώ αξιοποιήθηκαν χορηγικές συνεργασίες για τα δώρα και τα ποτά που προσφέρθηκαν.

Ψηφιακή επικοινωνία

Social Media

Η παρουσία του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου στα κοινωνικά δίκτυα (Social Media) ενισχύθηκε σημαντικά από το 2019. Ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες αλλά και τις ευκαιρίες που προκύπτουν μέσα από την εξέλιξη των Μέσων, δημιουργήσαμε ξεχωριστή ομάδα Social Media, αποτελούμενη

από εσωτερικούς (in-house) και εξωτερικούς συνεργάτες –εταιρείες με εξειδίκευση στον τομέα αυτό– με απευθείας αναφορά στην Καλλιτεχνική Διεύθυνση.

Το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό. Από το 2019, οι χρήστες που ακολουθούν το Φεστιβάλ στο Instagram (το κυριότερο ψηφιακό μέσο του θεσμού) αυξήθηκαν από 18.000 σε 60.000. Ενδεικτικό είναι και ότι το 2022 η εταιρεία Linear με την οποία συνεργαστήκαμε, βραβεύτηκε στα Content Marketing Awards 2023 (Best Multi-Channel Content Strategy και Best Use of Multi-Channel Social Media in Content Marketing) για τη συνεργασία μας το 2022.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το καλοκαίρι του 2025 στις ψηφιακές πλατφόρμες του Φεστιβάλ (Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, Twitter & LinkedIn) ο συνολικός αριθμός ακολούθων υπερβαίνει τους 275.000 χρήστες.

Κατά την περίοδο αυτή, η στρατηγική περιεχομένου επικεντρώθηκε στην ανάδειξη της πολυφωνίας του καλλιτεχνικού προγράμματος, την ενίσχυση της σύνδεσης με διαφορετικά κοινά και την ενδυνάμωση της πολιτιστικής ταυτότητας του θεσμού στα ψηφιακά μέσα. Με βασικό άξονα την προβολή του καλλιτεχνικού προγράμματος κάθε χρονιάς, στόχος υπήρξε η παραγωγή πρωτότυπου οπτικοακουστικού περιεχομένου (π.χ. reels, backstage βίντεο, συνεντεύξεις, καθημερινά highlights), ενισχύοντας την αίσθηση εγγύτητας με το κοινό και προσφέροντας μια βιωματική πύλη στο Φεστιβάλ πέρα από τη σκηνή. Έτσι, δημιουργήθηκε μια συνεκτική αφήγηση (storytelling) που διατρέχει τις πλατφόρμες.

Η επικοινωνία των πολυάριθμων καλλιτεχνικών γεγονότων κάθε χρονιάς επικεντρώθηκε σε τρεις διαφορετικές φάσεις: την προώθηση κάθε γεγονότος και του καλλιτεχνικού προγράμματος στο σύνολό του, την κάλυψη σε ζωντανό χρόνο, και την απολογιστική περίοδο.

Στη δημιουργία πρωτογενούς περιεχομένου, ξεχώρισαν τρεις φόρμες, οι οποίες συνέβαλαν σημαντικά στην προβολή του θεσμού και στη διάδραση με το κοινό:

- **Weekly Guides:** Μια ιδέα της Καλλιτεχνικής Διευθύντριας του Φεστιβάλ, η οποία αγαπήθηκε πολύ από το κοινό και αποτέλεσε δυναμικό εργαλείο ενημέρωσης και προβολής του Προγράμματός μας. Κατά την διάρκεια του Φεστιβάλ οι εκδηλώσεις κάθε εβδομάδας παρουσιάζονταν σε σύντομα βίντεο από καλλιτέχνες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, δίνοντας την ευκαιρία στο κοινό να εξερευνήσει τα καλλιτεχνικά γεγονότα με διαδραστικό και ευχάριστο τρόπο
- **Κάλυψη εκδηλώσεων σε ζωντανό χρόνο (Instagram stories):** Καθημερινά, από την έναρξη μέχρι τη λήξη της φεστιβαλικής περιόδου, παραγόταν επιμελημένο οπτικοακουστικό περιεχόμενο, από τους χώρους και τις παραστάσεις του Φεστιβάλ.
- **Δημιουργία προωθητικού υλικού για κάθε παράσταση:** Ανεξαρτήτως του μεγέθους της εκάστοτε παραγωγής, παραγόταν πρωτότυπο οπτικοακουστικό υλικό για την ανάδειξη των παραστάσεων και των καλλιτεχνών.

Ψηφιακή προβολή (Digital Marketing)

Η εξαετία 2019–2025 αποτέλεσε περίοδο σημαντικής εξέλιξης για την ψηφιακή προβολή του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου. Η σταδιακή ενσωμάτωση σύγχρονων διαφημιστικών πρακτικών και τεχνολογιών συνέβαλε καθοριστικά στην ενίσχυση της παρουσίας του Θεσμού στο ψηφιακό τοπίο και στη διεύρυνση του κοινού του.

Η διαφημιστική στρατηγική του Φεστιβάλ στηρίχθηκε σε έναν πολυδιάστατο σχεδιασμό, με επίκεντρο τη στοχευμένη προώθηση περιεχομένου μέσω ψηφιακών καναλιών υψηλής απήχησης. Η επιλογή των κατάλληλων διαφημιστικών μέσων έγι-

νε με γνώμονα την αποτελεσματικότητα και την ακρίβεια στην προσέγγιση επιμέρους κοινού, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο (advertising campaigns με audience targeting).

Κατά την εν λόγω περίοδο, δόθηκε έμφαση στη χρήση ευέλικτων και αποδοτικών μορφών ψηφιακής διαφήμισης, όπως η προβολή σε μηχανές αναζήτησης, διαδικτυακά μέσα και επιλεγμένες πλατφόρμες προβολής περιεχομένου (search engine marketing, programmatic advertising).

Το διαφημιστικό υλικό σχεδιάστηκε με προσαρμοστικότητα, ώστε να ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές κάθε πλατφόρμας και να διατηρεί την καλλιτεχνική ταυτότητα του Φεστιβάλ (display banners, video ads, interactive content).

Η χρήση εργαλείων παρακολούθησης της αποδοτικότητας κάθε καμπάνιας επέτρεψε τη διαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας κάθε δράσης. Οι δείκτες απόδοσης αξιοποιήθηκαν για την προσαρμογή των ενεργειών σε πραγματικό χρόνο, ενισχύοντας τη σχέση κόστους-αποτελέσματος και προσφέροντας σαφή εικόνα για τη συμβολή κάθε διαφημιστικής πρωτοβουλίας στην επίτευξη των στόχων επικοινωνίας (performance metrics).

Την περίοδο της πανδημίας, το Φεστιβάλ ανέπτυξε εναλλακτικές προσεγγίσεις ψηφιακής διαφήμισης, ανταποκρινόμενο στις νέες συνθήκες. Η εστίαση στην προώθηση ψηφιακών εκδηλώσεων και η ανακατανομή του διαφημιστικού πλάνου προς μέσα που ανταποκρίνονταν στην αλλαγή συμπεριφοράς του κοινού και ανέδειξαν τη δυνατότητα ευελιξίας και προσαρμογής της στρατηγικής.

Η ψηφιακή μεταμόρφωση του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου αποτελεί παράδειγμα επιτυχημένης προσαρμογής στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, διατηρώντας παράλληλα την καλλιτεχνική του ταυτότητα, θέτοντας τα θεμέλια για μια νέα εποχή ψηφιακής καινοτομίας.

Ανασχεδιασμός ιστοσελίδας (έργο σε εξέλιξη)
Θέλοντας να εξελιχθεί και να μετασχηματιστεί ψηφιακά ώστε να προσφέρει ποιοτικότερες υπηρεσίες στο κοινό του πολιτισμού, αλλά και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, το Φεστιβάλ αναπτύσσει νέα ιστοσελίδα (website) και δημιουργεί ηλεκτρονικό κατάστημα (e-shop).

Οι προγραμματισμένες ενέργειες είναι:

- Σχεδίαση του εικαστικού μέρους του website
- Ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης
- Μεταφορά του υφιστάμενου περιεχομένου του website www.aefestival.gr
- Υλοποίηση e-shop

Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2025. (βλ. και Κεφ. 11η.)

ε. Χορηγίες επικοινωνίας: Νέες συνεργασίες

Την τελευταία εξαετία, ο στρατηγικός σχεδιασμός των χορηγιών επικοινωνίας αποτέλεσε έναν από τους βασικούς μοχλούς ενίσχυσης της αναγνωρισιμότητας, της εξωστρέφειας και της απήχησης του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου. Μέσα από έναν στοχευμένο επανασχεδιασμό, επεκτάθηκε εντυπωσιακά το φάσμα των συνεργασιών με μέσα ενημέρωσης, παραδοσιακά και ψηφιακά, επιτρέποντας στο Φεστιβάλ να απευθυνθεί σε ένα ευρύ και πολυσυλλεκτικό κοινό, διαφορετικών ηλικιών και ενδιαφερόντων.

Συνεργαστήκαμε με κορυφαία sites, έντυπα και σταθμούς, επιλέγοντας κάθε φορά τα κατάλληλα μέσα ανάλογα με το περιεχόμενο των εκδηλώσεων – διαφορετική ήταν η προσέγγιση για τις παραγωγές της Επιδαύρου και διαφορετική για τις παραστάσεις σύγχρονου χορού και θεάτρου στην Πειραιώς 260.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές χορηγίες, οι οποίες διευρύνθηκαν μέσω ειδικών συμφωνιών, διασφαλίζοντας μεγάλη προβολή σε όλα τα επίπεδα: ραδιοφωνικά σποτ που ξεπέρασαν φέτος τα 2.500 και τηλεοπτικά σποτ που ξεπέρασαν τα 1.000, μέσα από

σταθερές συνεργασίες με μεγάλα κανάλια και επιλεκτικές συμπράξεις με ελληνικά και διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα.

Παράλληλα, αξιοποιήσαμε την υπαίθρια διαφήμιση με πρωτοφανή ένταση και δημιουργικότητα, μέσα από χορηγικές συνεργασίες που μετέτρεψαν την πόλη σε ζωντανό πεδίο προβολής του Φεστιβάλ: από βαγόνια του μετρό και του τραμ (ο Οργανισμός που εγκαινίασε τη δράση αυτή) μέχρι τεράστια μπάνερ σε κομβικούς σταθμούς όπως το Σύνταγμα και η Ακρόπολη, αλλά και στο Αεροδρόμιο, όπου φέτος εκτός των άλλων (μπάνερ και οθόνες) στήθηκε επετειακό περίπτερο για τα 70 χρόνια του θεσμού. Καινοτομίες όπως το QR code με το πρόγραμμα της Επιδαύρου στα εισιτήρια των διοδίων της Ολυμπίας Οδού, αλλά και η συστηματική διανομή ξενόγλωσσων εντύπων με το πρόγραμμα του Φεστιβάλ στα τουριστικά καταλύματα (ξενοδοχεία και ακίνητα βραχυχρόνιας μίσθωσης) της Αθήνας, ενίσχυσαν την προσβασιμότητα στο περιεχόμενο και την τουριστική απήχηση. Για πρώτη φορά μάλιστα, το πρόγραμμα του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου ήταν στις οθόνες του στόλου της Seajets, του Μετρό και του Αεροδρομίου.

Ο σχεδιασμός των χορηγιών επικοινωνίας βασίστηκε σε σχέσεις εμπιστοσύνης, μακροπρόθεσμο προγραμματισμό και δημιουργική προσέγγιση, που απέδωσαν εξαιρετικά αποτελέσματα: πολλαπλασίασαν την προβολή του Φεστιβάλ, ενίσχυσαν

την απήχυσή του σε διαφορετικά κοινά και εδραίωσαν την παρουσία του ως θεσμού που διαχέεται δυναμικά στον δημόσιο χώρο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής ζωής της πόλης.

στ. Ανάπτυξη των πωλητηρίων

Τα πωλητήρια είναι ένας ακόμα τομέας που μας απασχόλησε δημιουργικά και γνώρισε σημαντική ανανέωση και ανάπτυξη την περίοδο της τελευταίας εξαετίας. Η συλλογή design αλλά και χρηστικών προϊόντων στα πωλητήρια διευρύνθηκε σημαντικά.

Πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία των προϊόντων ήταν η εκάστοτε οπτική ταυτότητα. Τα αντικείμενα διακρίνονται για την υψηλή ποιότητα υλικών και κατασκευής καθώς και για τη σύγχρονη αισθητική τους. Σχεδιάζονται και κατασκευάζονται από ταλαντούχους, αναγνωρισμένους Έλληνες δημιουργούς και παραγωγούς και από δημοφιλή ελληνικά brands. Το 2023 το Φεστιβάλ συνεργάστηκε, μεταξύ άλλων, και με τη Σχολή Μαρμαροτεχνίας Τήνου. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, μαθητές της σχολής έφτιαξαν για τα πωλητήρια του Φεστιβάλ μοναδικά σουβέρ από μάρμαρο με έμπνευση από τη θεματική του έτους, «Η Ελευθερία των άλλων».

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην ποιότητα των πρώτων υλών (π.χ. αγνό, οργανικό βαμβάκι για τα t-shirts), το design, την πρωτοτυπία αλλά και την οικολογική ταυτότητα των προϊόντων. Ειδικότερα όσον αφορά το τελευταίο, η αξιοποίηση των μπάνερ προηγούμενων ετών μέσα από την ανακύκλωσή τους (upcycling) είχε κάθε χρόνο ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εξαιρετικά κομψών και μοντέρνων tote bags, πορτοφολιών κ.ο.κ.

Η ανταπόκριση του κοινού ήταν εντυπωσιακή και αποτυπώνεται στην κλιμακούμενη αύξηση των πωλήσεων από το ένα έτος στο άλλο.

Το έργο των λυόμενων κατασκευών του Ηρωδείου, το οποίο ολοκληρώθηκε το φθινόπωρο του 2023, έδωσε ακόμα μεγαλύτερη ώθηση στο πωλητήριο με τη λειτουργικότητα και την κομψότητά του.

Το νέο πωλητήριο στο Ηρώδειο.

Ανανέωση του προφίλ του Φεστιβάλ

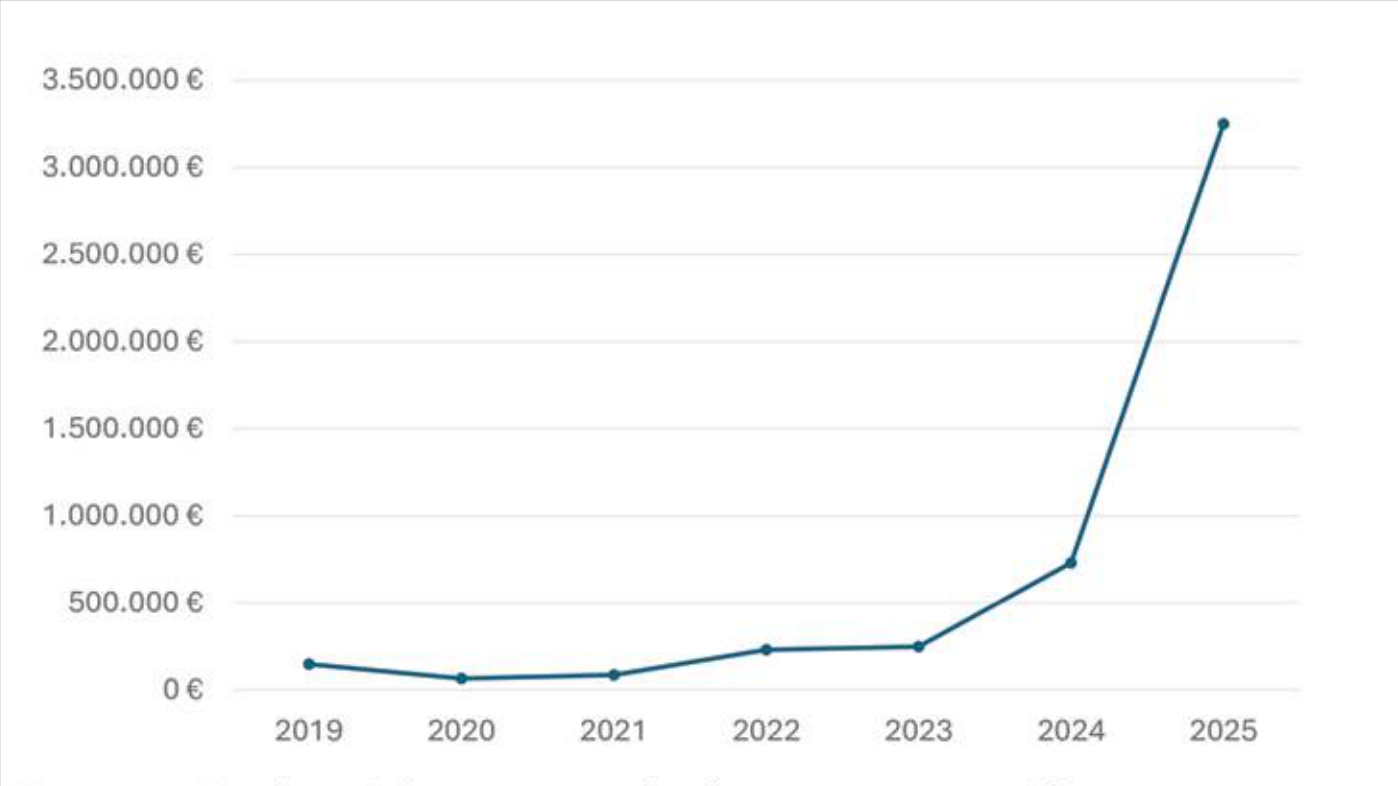

10

Ενίσχυση
χορηγικών
συνεργασιών

Στρατηγικές
συμμαχίες για τον
σύγχρονο πολιτισμό

Σύνολο χορηγιών (2019-2025)

Το 2020 οι πληρότητες λόγω υγειονομικών μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας ήταν μειωμένες σε 45% και το 2021 ήταν μειωμένες σε 58-68%.

Κατά την περίοδο 2019-2025, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη του τομέα των χορηγιών, επιτυγχάνοντας θεαματική αύξηση των σχετικών εσόδων. Συγκεκριμένα, το 2022 τα έσοδα από χορηγίες είχαν ήδη υπερτριπλασιαστεί σε σχέση με το 2019, ενώ η ανοδική πορεία συνεχίστηκε με ακόμη μεγαλύτερη δυναμική τα επόμενα έτη.

Το 2024, τα συνολικά έσοδα από χορηγίες ανήλθαν σε 730.000 ευρώ, πενταπλάσια σε σχέση με το 2019, ενώ για το επετειακό πρόγραμμα των 70 χρόνων του Φεστιβάλ το 2025 ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο, φτάνοντας το ιστορικό ποσό των 3.250.000 ευρώ.

Η επιτυχία αυτή δεν περιορίστηκε μόνο σε οικονομικό επίπεδο. Μέσα από ένα συστηματικό και στρατηγικό πρόγραμμα εμπορικών χορηγιών, το Φεστιβάλ

ενίσχυσε ουσιαστικά τις υποδομές, τις υπηρεσίες και την επικοινωνία του, προσελκύοντας κορυφαίες εταιρείες και μεγάλους ομίλους από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Η δυναμική ανάπτυξη των χορηγικών συνεργασιών συνέβαλε καθοριστικά στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του οργανισμού και στην περαιτέρω διεθνοποίηση του θεσμού.

Με όχημα τις χορηγίες, το Φεστιβάλ κατόρθωσε να εμπλουτίσει το πρόγραμμά του, να ενισχύσει την παραγωγή πρωτότυπων έργων και να προσφέρει αναβαθμισμένες υπηρεσίες φιλοξενίας και εμπειρίας για το κοινό και τους καλλιτέχνες.

Από το πρώτο έτος της θητείας μας δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στην σύναψη νέων χορηγικών συνεργασιών, με σκοπό να διευρύνουμε ακόμα περισσότερο τις δυνατότητες του καλλιτεχνικού μας σχεδιασμού. Οι προσπάθειές μας, με την αποφασιστική συνδρομή της Διοίκησης και του Γενικού Διευθυντή, φαίνεται πως απέδωσαν καρπούς: μετά την περίοδο της πανδημίας, που επέφερε πάγωμα στις αγορές, μέσα από προσεκτικές ενέργειες, αλλά και με την απήχηση του προγράμματός μας, καταφέραμε σταδιακά να ενδυναμώσουμε το όνομα του Φεστιβάλ και να δημιουργήσουμε αξιοπρόσεκτες συμμαχίες, που σήμερα κληροδοτούμε στον Οργανισμό.

Όταν το 2019 παραλάβαμε το Φεστιβάλ, οι συνολικές χορηγίες ανέρχονταν σε 147 χιλιάδες ευρώ. Φέτος, μπορούμε με υπερηφάνεια να παρουσιάσουμε το αποτέλεσμα των μόχθων μας, αφού το ποσόν που συγκεντρώσαμε για το επετειακό μας έτος ξεπερνά τα 3,2 εκατομμύρια ευρώ. Η φετινή, επετειακή χρονιά, που σηματοδοτεί τα 70 χρόνια αδιάλειπτης λειτουργίας του Φεστιβάλ, ήταν η κορύφωση της εντυπωσιακής ώθησης που σημειώθηκε κατά την εξαετία 2019-2025 στον τομέα των χορηγικών συνεργασιών, τόσο με εταιρικούς και τραπεζικούς κολοσσούς όσο και με την εξαιρετικά σημαντική δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Η υποστήριξη αυτή δεν εξαντλείται στο οικονομικό σκέλος, αν και αυτό αποτελεί αναντίρρητα βασικό πυλώνα για την εύρυθμη λειτουργία και την παραγωγή υψηλών ποιοτικά καλλιτεχνικών

γεγονότων. Πέρα όμως από την αυτόνομη ανάγκη χρηματοδότησης, η ενίσχυση από τον ιδιωτικό τομέα διαμόρφωσε το τελευταίο διάστημα ένα νέο τοπίο στο οποίο η καλλιτεχνική δημιουργία συνομιλεί πια επί ίσοις όροις με την επιχειρηματικότητα. Οι στρατηγικές συνεργασίες προσέφεραν στο Φεστιβάλ ένα διευρυμένο πεδίο επιρροής, επιτρέποντας στον Οργανισμό να διεισδύσει σε περιβάλλοντα όπου ο σύγχρονος πολιτισμός δεν θεωρούνταν μέχρι πρότινος προτεραιότητα.

Πολλές από τις συνεργασίες προήλθαν από ομίλους που δραστηριοποιούνται δυναμικά στους τομείς των χρηματοοικονομικών και τραπεζικών προϊόντων (Mastercard-Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς), της ενέργειας και των τεχνολογιών (ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ) αλλά και της φιλοξενίας (Academias). Πρόκειται για εταιρείες που επανεξετάζουν τον ρόλο τους στην κοινωνία, εντάσσοντας τον πολιτισμό στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Μέσα από τις χορηγικές τους δράσεις, όχι μόνο στήριξαν ουσιαστικά την καλλιτεχνική παραγωγή του Φεστιβάλ, αλλά ήλθαν σε άμεση επαφή με την κοινότητα των καλλιτεχνών, των δημιουργών, και τελικά και με το ίδιο το κοινό του Φεστιβάλ.

Ξεχωριστή θέση σε αυτό το πλέγμα στήριξης κατέχει η δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, η οποία ανακοινώθηκε με αφορμή την επετειακή χρονιά και αποτελεί σημείο-σταθμό για το Φεστιβάλ. Αλλά και συνολικά όλες οι χορηγίες που αναπτύχθηκαν αυτά τα έξι χρόνια συνέβαλαν ουσιαστικά στην υλο-

ποίηση φιλόδοξων παραγωγών, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων εξωστρέφειας, με στόχο την περαιτέρω ανάδειξη του Φεστιβάλ ως σημείου πολιτιστικής αναφοράς σε διεθνές επίπεδο.

Σημαντική επίσης υπήρξε η υποστήριξη από μεγάλες ξενοδοχειακές αλυσίδες, οι οποίες ενίσχυσαν το Φεστιβάλ, προσφέροντας φιλοξενία σε καλλιτέχνες και συντελεστές, όπως και η συμβολή της Aegean, χορηγού μας για τις αερομεταφορές, που επίσης συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση της συνολικής εμπειρίας παραγωγής.

Η συνολική εικόνα που διαμορφώνεται είναι αυτή ενός Φεστιβάλ με ισχυρά θεμέλια, στραμμένου προς το μέλλον, ανοιχτού σε καινοτόμες συμπράξεις και διαρκώς διευρυνόμενης επιρροής. Διότι πεποίθηση αυτής της Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης όπως και της Διοίκησης όλα αυτά τα χρόνια ήταν ότι η επένδυση στον πολιτισμό από πλευράς του ιδιωτικού τομέα δεν αποτελεί απλώς πράξη στήριξης, αλλά ένδειξη μιας μεταβαλλόμενης επιχειρηματικής κουλτούρας που αναγνωρίζει τη βαθιά κοινωνική και ανθρωπιστική αξία της Τέχνης.

Χορηγίες ανά έτος

2020

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Α.Ε ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

2021

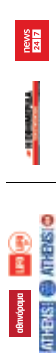
Η ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Α.Ε ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Α.Ε ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ХОРНГОЙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

2023

2025

ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

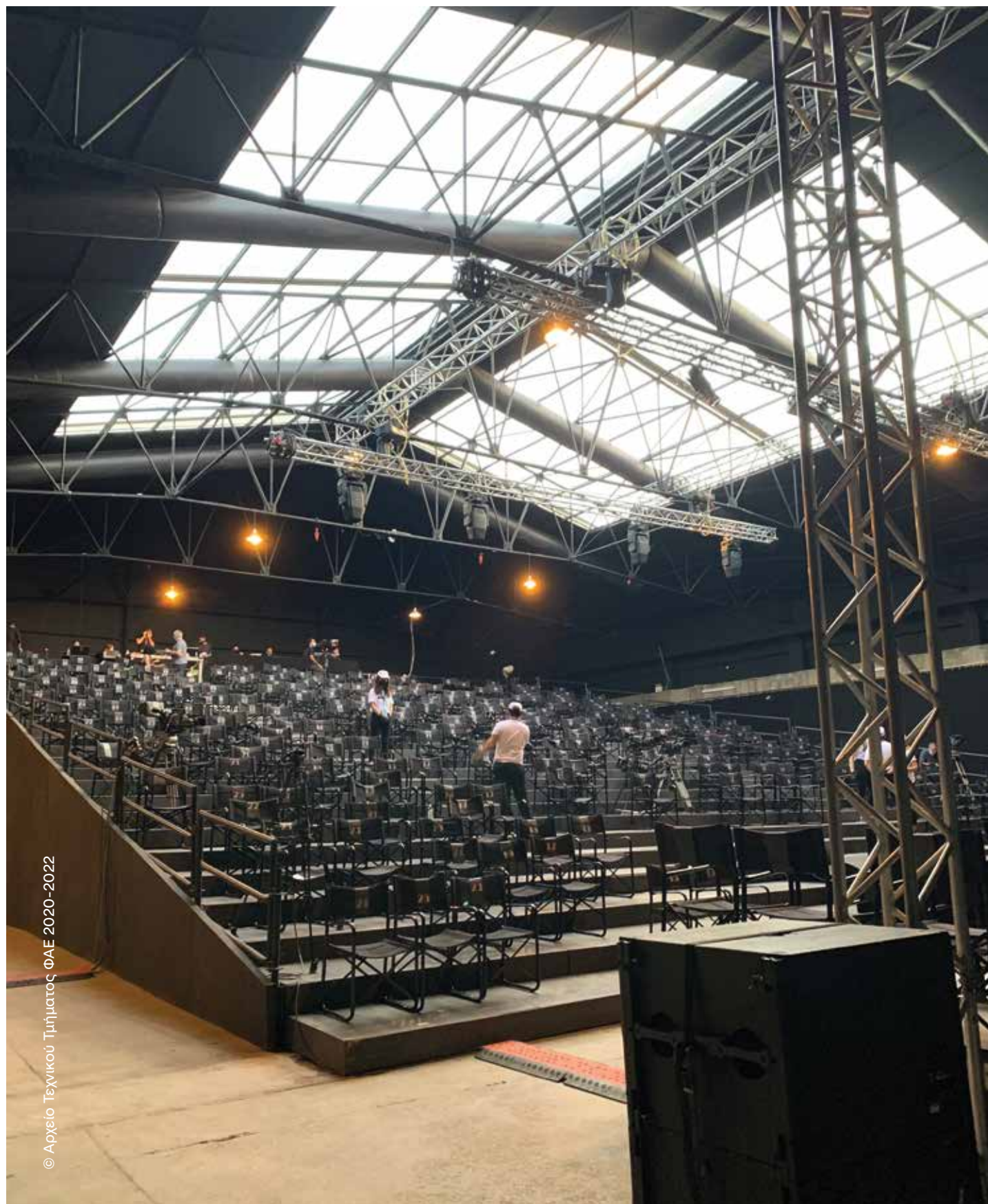

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ / WITH THE SUPPORT

169

Ενίσχυση χορηγικών συνεργασιών: Στρατηγικές για τον σύγχρονο πολιτισμό

© Αρχείο Τεχνικού Τμήματος ΦΑΕ 2020-2022

11

Αναβάθμιση υποδομών του Οργανισμού

Αποψη των κεντρικών γραφείων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου στα Κάτω Πετράλωνα.
© Πηνελόπη Γερασιμου

Αναβάθμιση υποδομών του Οργανισμού

α. Μετεγκατάσταση του Οργανισμού και νέος σχεδιασμός των κεντρικών γραφείων

Η Διοίκηση δρομολόγησε τη μετεγκατάσταση των κεντρικών γραφείων του Οργανισμού, σχεδιάζοντας και πραγματοποιώντας έρευνα αγοράς και εξετάζοντας προτεινόμενα ακίνητα το 2020. Τον Ιούνιο του 2021 πραγματοποιήθηκε η μεταφορά της έδρας της εταιρείας σε σύγχρονους χώρους επί της οδού Αλκμήνης 5, στα Κάτω Πετράλωνα, κατόπιν εργασιών επισκευής και προετοιμασίας του κτιρίου.

Η έδρα του φορέα στην Αλκμήνης 5 έχει σύστημα πυροπροστασίας, πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος ως προς τον εξαερισμό, τον φωτισμό, τις διαστάσεις και τον όγκο αέρα, καθώς και τον χώρο και την ελευθερία κινήσεων στις θέσεις εργασίας, και διαθέτει μέσα πρόσβασης από ΑΜΕΑ

(ράμπα πεζοδρομίου, τρεις ξύλινες ράμπες, ευρύχωρο ανελκυστήρα). Επίσης διαθέτει εφαρμογές περιβαλλοντικής προστασίας, στις οποίες περιλαμβάνεται η ανακύκλωση υλικών μέσω της εγκατάστασης κάδων συλλογής αλουμινίου, χαρτιού και πλαστικών.

Η μίσθωση των νέων γραφείων ήταν ιδιαίτερα επωφελής, καθώς αφενός εξασφάλισε ένα κατάλληλο και λειτουργικό εργασιακό περιβάλλον, αφετέρου το καταβαλλόμενο μίσθωμα ήταν αναλογικά χαμηλότερο σε σχέση με αυτό του προηγούμενου ακινήτου.

Επιπροσθέτως, η θέση του νέου κτιρίου γραφείων στο μέσον της απόστασης μεταξύ των δύο βασικών χώρων εκδηλώσεων του Φεστιβάλ –του Ωδείου Ηρώδου Αττικού και της Πειραιώς 260– συνέβαλε αποφασιστικά στη διευκόλυνση της επικοινωνίας των τμημάτων της εταιρείας, στην επιτάχυνση των διαδικασιών και την άμεση απόκριση σε

απρόοπτες καταστάσεις. Ο σχεδιασμός των γραφείων πραγματοποιήθηκε από το αρχιτεκτονικό γραφείο PILA STUDIO.

Η ανάθεση προέβλεπε τη δημιουργία γραφείων ανοιχτού τύπου καθώς και ιδιωτικών και αιθουσών συσκέψεων. Ο σχεδιασμός ενδιαφέρθηκε να δώσει μια θεατρική διάσταση στον χώρο, αντλώντας έμπνευση από τη δραστηριότητα και το πνεύμα του Φεστιβάλ.

Μια καμπυλωτή κατασκευή κερκίδων δημιουργήθηκε στην αιχμή των γραφείων για να χρησιμεύει ως καθιστικό και άτυπος χώρος εργασίας σε περιπτώσεις φιλοξενίας εκδηλώσεων όπως ομιλίες και συνεντεύξεις τύπου. Επιπλέον, ένας εκθεσιακός τοίχος με αναρτημένες αφίσες από όλη την ιστορία του Φεστιβάλ παρουσιάζει τη διαχρονική πορεία του οργανισμού στους επισκέπτες.

Αποψη των κεντρικών γραφείων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου στα Κάτω Πετράλωνα.
© Πηνελόπη Γερασίου

β. Λυόμενες κατασκευές Ηρώδείου

Τους καλοκαιρινούς μήνες, κατά μήκος της πλακόστρωτης πλατείας μπροστά από το Ωδείο Ηρώδου Αττικού, οι επισκέπτες θα συναντήσουν μια σειρά από ανεξάρτητες εφήμερες κατασκευές που σχεδιάστηκαν από το Flux Office.

Πρόκειται για πέντε προκατασκευασμένα - αποσυναρμολογούμενα περίπτερα, που φιλοξενούν τις απαιτούμενες λειτουργίες για την υποστήριξη του καλλιτεχνικού προγράμματος: η κεντρική κατασκευή καταλαμβάνει τον χώρο των παρασκηνίων του ρωμαϊκού Ωδείου, ο οποίος ορίζεται από τα ίχνη των αρχαίων τειχών, παρέχοντας καμαρίνια, γραφεία και αποθηκευτικούς χώρους, ενώ καλύπτει τις σκάλες που οδηγούν στον υφιστάμενο υπόγειο χώρο, όπου βρίσκονται τα κύρια καμαρίνια και βοηθητικοί χώροι. Οι άλλες τέσσερις κατασκευές μπορούν να θεωρηθούν «δορυφόροι» της κεντρικής και στεγάζουν το εκδοτήριο εισιτηρίων, το πωλητήριο και δύο κυλικεία.

Οι βασικές αρχές που καθόρισαν τον σχεδιασμό των περιπτέρων ήταν η διαφάνεια, η ελαφρότητα και ο ρυθμός που μας δίνει το μνημείο. Αυτό αντικατοπτρίζεται στο επιλεγμένο αρθρωτό δομικό σύστημα ενός ελαφρού μεταλλικού πλαισίου επενδυμένου με ξύλινα πάνελ που μεταμορφώνουν και προσαρμόζουν τον σχεδιασμό τους ανάλογα με τις ανάγκες, σε τέσσερις διατάξεις: συμπαγείς, επίπεδες επιφάνειες, πτυχωτές - αναδιπλωμένες, ημι-ανοιχτές με κάθετα φύλλα, και ανοιχτές.

Το ξύλο ως κύριο υλικό επιλέχθηκε για τη σχέση του με την πέτρα του γειτονικού μνημείου και, εκτός από τις προσόψεις, χρησιμοποιείται για τα δάπεδα, τους εσωτερικούς διαχωριστικούς τοίχους και την εσωτερική επένδυση των πάνελ της οροφής. Το ξύλο συμπληρώνεται από τις λεπτές μεταλλικές διατομές βαμμένες στην απόχρωση της πέτρας, και τα ημιδιαφανή κυψελωτά πολυκαρβονικά φύλλα που επιτρέπουν το φως στους χώρους. Αυτή η διαμόρφωση προσφέρει έναν βαθμό ιδιωτικότητας και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι η οροφή, αποτελούμενη

από διασυνδεδεμένα θερμομονωτικά πάνελ, είναι αιωρούμενη.

Όλες οι κατασκευές ακολουθούν τις ίδιες αρχές σχεδιασμού και κατασκευής, με μεγάλο εύρος κοινόχρηστων χώρων, ωστόσο ο σχεδιασμός τους είναι μοναδικός, προσαρμοσμένος στις ιδιαίτερες λειτουργικές τους ανάγκες και στη θέση τους στην πλακόστρωτη πλατεία. Η κύρια κατασκευή ορίζει τη διαδρομή του κοινού πριν και μετά τις παραστάσεις, με το εκδοτήριο εισιτηρίων και τα μπαρ να βρίσκονται στα δύο άκρα του. Το πωλητήριο είναι τοποθετημένο κεντρικά, απέναντι από το πτυχωτό τμήμα με τα πανό/μπάνερ της κεντρικής μονάδας. Διαθέτει παρόμοια πτυχωτή πρόσοψη, η οποία ανοίγει με δύο τμήματα που όταν χρησιμοποιείται ξεδιπλώνονται, προσφέροντας μια πολύ μεγαλύτερη βιτρίνα με προγράμματα, βιβλία και αντικείμενα του Πωλητηρίου

του Φεστιβάλ. Η μελέτη έχει παρουσιαστεί στο αρχιτεκτονικό περιοδικό *Δομές* και στο διαδικτυακό διεθνές περιοδικό *ArchDaily*.

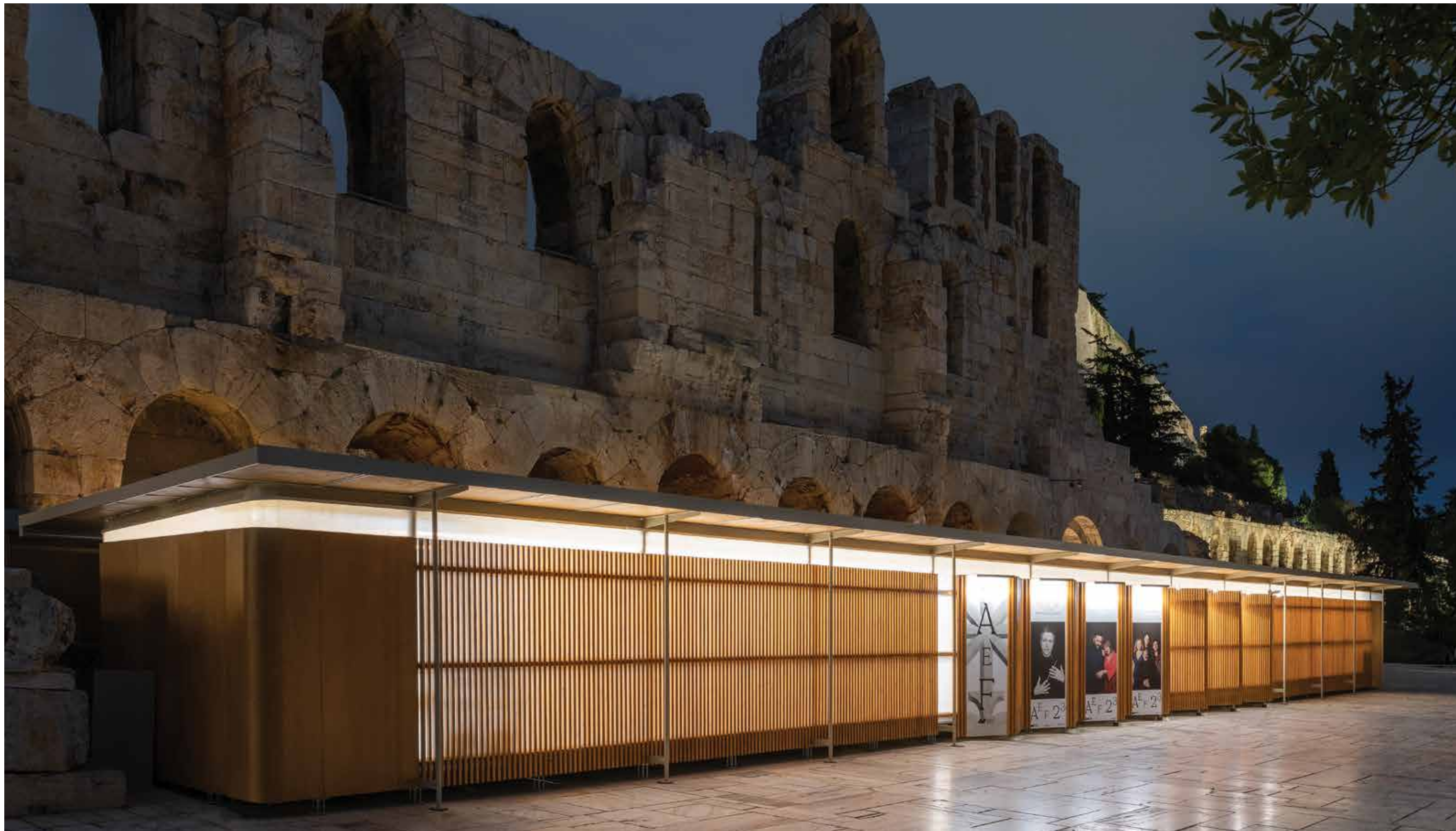
Το έργο εγκαταστάθηκε για πρώτη φορά το φθινόπωρο του 2023 και έκτοτε αποτελεί αναπόσπαστο λειτουργικό τμήμα των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού. Πραγματοποιήθηκε με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Διακρίσεις

1. GRAIL Awards 2024

Έπαινος στην κατηγορία Αρχιτεκτονική, Κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος

2. Υποψήφια για τα διεθνή βραβεία αρχιτεκτονικής Piranesi Award

γ. Βελτίωση υποδομών στους Χώρους της Πειραιώς 260

Πτυσσόμενες οροφές στους Χώρους Δ και Ε

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση των Χώρων Δ και Ε κατά τη διάρκεια του καλλιτεχνικού προγράμματος 2021, όταν τα υγειονομικά πρωτόκολλα επέβαλαν τη διεξαγωγή παραστάσεων αποκλειστικά σε ανοιχτούς χώρους, πραγματοποιήθηκαν οι εξής παρεμβάσεις:

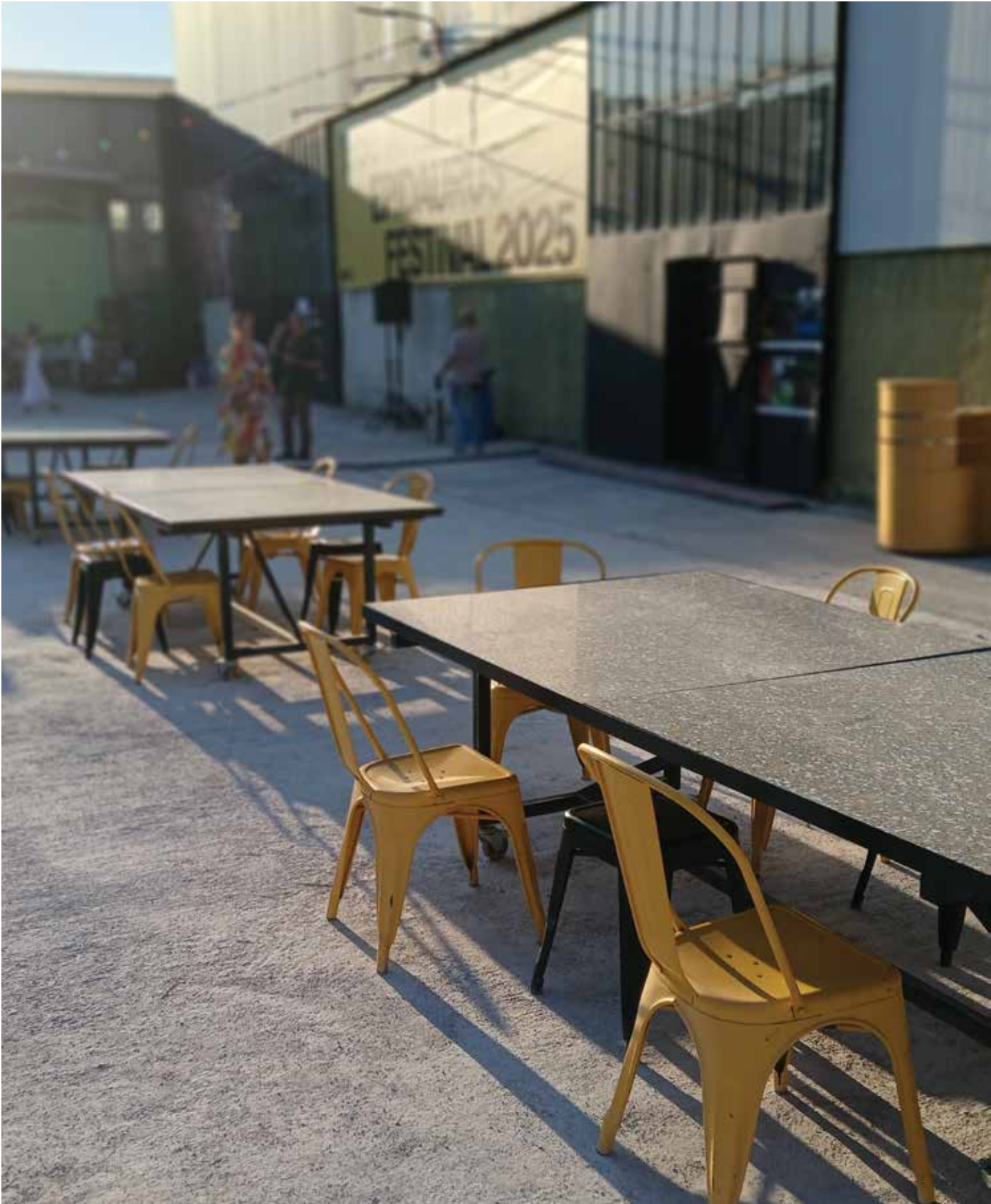
- Αφαιρέθηκε τμήμα της οροφής των Χώρων Δ & Ε της Πειραιώς 260, εξασφαλίζοντας περιβάλλον αντίστοιχο των εξωτερικών χώρων, με φυσικό αερισμό, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των καθισμάτων δεν ήταν στεγασμένο.
- Τοποθετήθηκε πτυσσόμενο σύστημα οροφής στον Χώρο Δ, το οποίο επιτρέπει την ασφαλή κάλυψη του χώρου όταν αυτό είναι απαραίτητο. Ταυτόχρονα πραγματοποιήθηκε στατική ενίσχυση της οροφής.
- Βελτιώθηκε του σύστημα απορροής των ομβρίων υδάτων του Χώρου Ε, ώστε σε περίπτωση μακράς ή ισχυρής βροχόπτωσης να μη σημειώνονται, όπως στο παρελθόν, πλημμυρικά φαινόμενα στην είσοδο του Χώρου Ε και στην κεντρική είσοδο του συγκροτήματος της Πειραιώς 260.
- Για τη χρήση των χώρων της Πειραιώς 260, η Διοίκηση προχώρησε σε τοπογραφικές μελέτες αποτύπωσής τους, στην καταγραφή των λειτουργιών τους, και στην κατάθεση αιτήματος στην Πολεοδομία για την αλλαγή χρήσης των βιομηχανικών χώρων σε χώρους θεάτρου. Η διαδικασία της αλλαγής χρήσης ολοκληρώθηκε επιτυχώς τον Ιούνιο του 2021.

Σχεδιασμός τραπεζιών

Η συνολικότερη εμπειρία του θεατή και η συμμετοχή του στο Φεστιβάλ μας απασχόλησε καθ' όλη τη διάρκεια της εξαετίας. Στη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας ανταλλαγής και καλλιτεχνικής ζύμωσης στην Πλατεία της Πειραιώς 260 συνέβαλαν τα μεγάλα τραπέζια που σχεδιάστηκαν από το FLUX Office και τοποθετήθηκαν ειδικά για να φιλοξενούν τον διάλογο δημιουργών και Κοινού, ευνοώντας και συζητήσεις μεταξύ μεγαλύτερων ομάδων θεατών.

Μελέτη καμαρινιών Χώρου Β

Για την υποστήριξη των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στον Χώρο Β ανατέθηκε ο σχεδιασμός εγκαταστάσεων καμαρινιών και βοηθητικών χώρων. Με γνώμονα τη διατήρηση του βιομηχανικού χαρακτήρα του χώρου, η αρχιτεκτονική μελέτη που εκπονήθηκε από την αρχιτέκτονα-σκηνογράφο Θάλεια Μέλισσα προτείνει τις ελάχιστες δυνατές επεμβάσεις. Η μελέτη έχει ολοκληρωθεί.

6. Pavilion Επιδαύρου

Με το βλέμμα στραμμένο στις επόμενες γενιές καλλιτεχνών, θεατών αλλά και συνεργατών του Φεστιβάλ, οραματιστήκαμε ένα περίπτερο πολλαπλών χρήσεων στο ευρύτερο περιβάλλον του Αρχαιολογικού Χώρου Επιδαύρου, σε

αρμονική συνύπαρξη με το συγγενικό κτίριο του Εκθεσιακού Χώρου που σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Άρης Κωνσταντινίδης. Πρόκειται για μια ημιμόνιμη ελαφριά κατασκευή, με κατακόρυφα ξύλινα διάτρητα στοιχεία που θα την περικλείουν. Το εσωτερικό αίθριο και οι ημιυπαίθριες διαμορφώσεις θα

ενώνουν χωρικά τους όγκους της κατασκευής και θα αποτελούν, με οργανικό τρόπο, συνέχεια του περιβάλλοντα χώρου. Κληροδότημα στους δημιουργούς και το κοινό, το περίπτερο αυτό, όταν ολοκληρωθεί, θα φιλοξενεί ποικίλες δράσεις, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, εκπαιδευτικά εργαστήρια, συνεντεύξεις

τύπου και ομιλίες στο πλαίσιο του καλλιτεχνικού προγράμματος.

Το όραμα αυτό πραγματοποιείται σε σχεδιασμό του αρχιτεκτονικού γραφείου FLUX Office χάρη στη γενναιόδωρη χορηγία της ΔΕΗ, με τη στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού και τη συνεργασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αργολίδας.

Το έργο έχει λάβει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις τόσο σε επίπεδο μορφολογικό όσο και ένταξης στο ευρύτερο masterplan του Αρχαιολογικού Χώρου Επιδαύρου καθώς και σε επίπεδο μελέτης εφαρμογής (αρχιτεκτονικής, μηχανολογικής, στατικής) και βρίσκεται σε διαδικασία δημοπράτησης για την

ανάδειξη αναδόχου εργολάβου. Η αρχιτεκτονική μελέτη χρηματοδοτήθηκε με ειδική επιχορήγηση από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων στον κεντρικό χώρο του pavilion (φωτορεαλιστική απεικόνιση).
© Flux Office

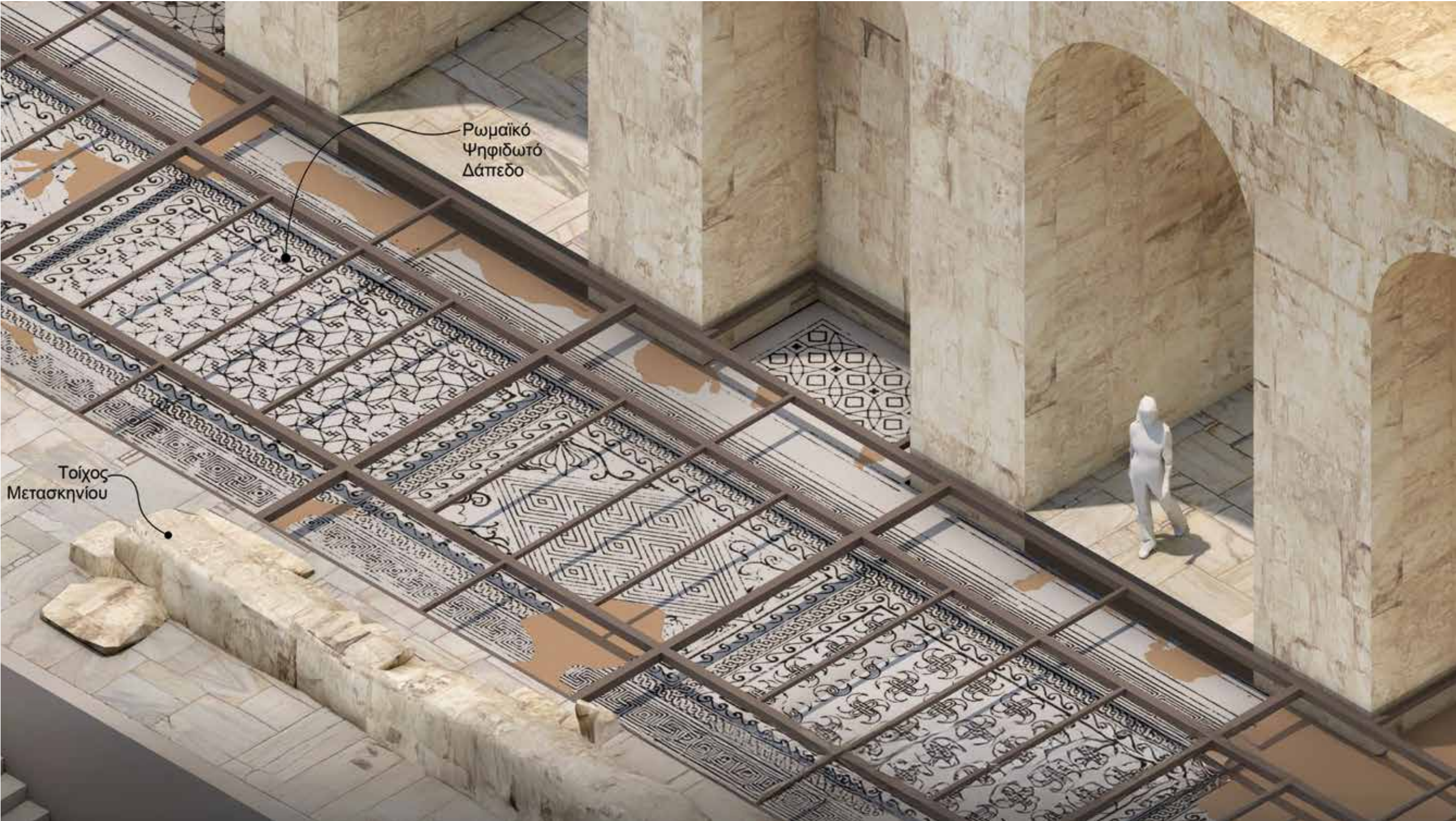
Αναβάθμιση υποδομών του Οργανισμού

ε. Καμαρίνια Ηρώδειου

Ο χώρος του Υπογείου του Ωδείου Ηρώ-
δου Αττικού παρουσιάζει έντονα σημά-
δια φθοράς. Με τα σημερινά τεχνικά και
τεχνολογικά δεδομένα καθώς και τις ει-
δικές απαιτήσεις μεγάλων καλλιτεχνικών
παραγωγών, κρίνεται ανεπαρκής και
χρήζει ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού.
Γι' αυτό τον λόγο, το Φεστιβάλ Αθη-
νών Επιδαύρου ανέθεσε τον σχεδιασμό
σχετικής μελέτης στο αρχιτεκτονικό
γραφείο FLUX Office. Για τη διαμόρφω-
ση της νέας πρότασης τέθηκαν τα εξής
ζητούμενα:

- Δημιουργία ατομικών καμαρινιών,
με εσωτερικά λουτρά, σε 2 μεγέθη
για τις ειδικές απαιτήσεις των σο-
λίστ σε χώρο και εξοπλισμό.
- Διαχωρισμό κυκλοφορίας, ανά κλι-
μακοστάσιο, σε 2 ζώνες: σολίστ και
θιάσου – συντελεστών και τεχνικών.
- Προσθήκη νέων χρήσεων και απαι-
τήσεων που έχουν προκύψει με τη
λειτουργία του χώρου σε βάθος
χρόνου: χώρο συναντήσεων συ-
ντελεστών και εργαζομένων, χώρο
υποδοχής σολίστ, θέση υπευθύνου
ασφαλείας χώρου, αποθήκη γρα-
φείων, χώρο πλυντηρίων.
- Προσβασιμότητα σε ΑμΕΑ, με
δυνατότητα κατακόρυφης κυκλο-
φορίας και προσθήκη αντίστοιχου
λουτρού.
- Έλεγχο και ενίσχυση φέροντα ορ-
γανισμού του κελύφους.
- Εκσυγχρονισμό μηχανολογικών
εγκαταστάσεων και υποδομών.

Η πρόταση αυτή λαμβάνει υπόψη,
σε επίπεδο λειτουργίας και κυκλοφορί-
ας, τις νέες λυόμενες κατασκευές της
Πλατείας Ηρώδειου, μέρος των οποίων
χωροθετείται πάνω από τον χώρο του
Υπογείου και θα φιλοξενήσει συμπληρω-
ματικούς χώρους καμαρινιών, γραφείων,
αποθηκών, ιατρείου και λοιπών υποστη-
ρικτικών χρήσεων.
Σύμφωνα με τη νέα διάταξη διαχωρί-
ζεται λοιπόν η κάτοψη του Υπογείου σε 2
πτέρυγες, «Α» και «Β», που συνδέονται
με το επίπεδο της πλατείας με τις αντί-
στοιχες κλίμακες.

Η Πτέρυγα «Α» φιλοξενεί τις ανάγκες
των σολίστ, με διαμορφωμένο χώρο ει-
σόδου καθιστικού για συναντήσεις και
συνεντεύξεις, και με δύο μεγάλα και
τέσσερα μικρά ατομικά καμαρίνια με
δικά τους εσωτερικά λουτρά.
Η Πτέρυγα «Β» φιλοξενεί τις ανάγκες
των θιάσων, των συντελεστών και των

τεχνικών. Στην περιοχή εισόδου τοποθε-
τείται κυλικείο σε ελεύθερη διάταξη, και
αντιδιαμετρικά χώρος συναντήσεων και
συνεργασίας που επικοινωνεί με την πα-
ρακείμενη κουζίνα. Σε συνέχεια του κυ-
λικείου χωροθετούνται χρήσεις υποστη-
ρικτικές στη λειτουργία του θεάτρου,
με τρεις χώρους γραφείων (υπευθύνου

χώρου και συνεργατών) και αποθήκες.
Στην απέναντι πλευρά βρίσκονται τα
τρία καμαρίνια θιάσου (δυναμικότητας
έως 10 ατόμων) και οι χώροι υγιεινής.
Στο τέλος του διαδρόμου εγκαθίστα-
ται χώρος πλυντηρίων για τις ανάγκες
των τμήματος κοστούμιών. Σύμφωνα με
την προτεινόμενη διαμόρφωση, ο χώρος

του Υπογείου καθίσταται προσβάσιμος
και λειτουργικός σε ΑμΕΑ. Για τον λόγο
αυτό, στο κλιμακοστάσιο της Πτέρυγας
«Β» τοποθετείται σύστημα αναβατορίου
με πλατφόρμα για αμαξίδια που επιτρέ-
πει την κατακόρυφη κυκλοφορία, ενώ
κοντά στην είσοδο χωροθετείται επί-
σης λουτρό με προδιαγραφές ΑμΕΑ.

Παράλληλα, οι διάδρομοι, τα καμαρίνια
και οι χώροι γραφείων θα επιτρέπουν τη
σχετική κυκλοφορία.
Ευελπιστούμε ότι η εξαιρετική αυτή
μελέτη θα υλοποιηθεί παράλληλα με τις
εργασίες συντήρησης του Μνημείου.

στ. Ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και προβολή του αρχειακού υλικού του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου

Τον Δεκέμβριο του 2023 ολοκληρώθηκε το σημαντικότερο μέρος του έργου της ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης του αρχειακού υλικού του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, του οποίου η αξία και η ιστορική σημασία για την εγχώρια αλλά και τη διεθνή καλλιτεχνική παραγωγή αναγνωρίστηκαν έμπρακτα από τη Διοίκηση και την Καλλιτεχνική Διεύθυνση ήδη από την πρώτη θητεία μας, όταν θέσαμε σε προτεραιότητα και προγραμματίσαμε την πραγματοποίηση του απαιτητικού αυτού έργου.

Κατόπιν προκήρυξης διεθνούς διαγωνισμού με ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ για την υλοποίηση του έργου «Το Αρχείο του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου: Μια ανεκτίμητη συλλογή 65 χρόνων – Ανάπτυξη, οργάνωση, τεκμηρίωση, διαχείριση και προβολή ψηφιακού περιεχομένου του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου (1955-2020)» ανέλαβε η Ένωση Εταιρειών VILABS-EXEO. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020, με κόστος που ανήλθε σε 538.796 ευρώ.

Αντικείμενο του έργου υπήρξε η ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση του αρχείου του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, έργο που ανατέθηκε σε επιστημονική ομάδα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου προκειμένου να διασφαλιστεί η επιστημονική εγκυρότητα και αρτιότητα της πληροφορίας. Το υλικό αφορά 20.000 ψηφία έντυπου υλικού (καταλόγους, προγράμματα, πρακτικά συνεδρίων, αφίσες), 16.000 φωτογραφίες και σλάντ, καθώς και πληθώρα αρχείων οπτικοακουστικού υλικού (VHS, BETACAM, DVD, CD ROM κ.ά.). Για τη διαχείριση της ψηφιακής συλλογής πραγματοποιήθηκε προμήθεια εξειδικευμένου συστήματος ψηφιακής διατήρησης (ευρετηρίασης, απόθεσης και διάθεσης ψηφιοποιημένης συλλογής).

Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη υλοποίηση σειράς δράσεων ανάδειξης του υλικού στο ευρύ κοινό. Το σύνολο

της ψηφιακής συλλογής του Φεστιβάλ θα παρουσιαστεί με τη μορφή εικονικού μουσείου σε νέα ιστοσελίδα διασυνδεδεμένη με τον ιστότοπο του οργανισμού. Επιπλέον, έχουν σχεδιαστεί πέντε ψηφιακές δράσεις για την προβολή και ανάδειξη του υλικού, καθώς και την ευκολότερη πλοήγηση και διάδραση των ψηφιακών επισκεπτών με το αρχείο. Συγκεκριμένα, οι εφαρμογές που ολοκληρώνονται και αφορούν την προβολή του ψηφιακού περιεχομένου είναι:

- Εφαρμογή ανάδειξης των σημαντικότερων στιγμών στην ιστορία του Φεστιβάλ με τίτλο «Εμβληματικές στιγμές».
- Εκπαιδευτική εφαρμογή που απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους με περιεχόμενο το Αρχαίο Δράμα και την παραγωγή μιας παράστασης.
- Εικονική θεματική έκθεση στο Google Arts & Culture.
- Δημιουργία σχετικών με το Φεστιβάλ λημμάτων στη Wikipedia.
- Εφαρμογή εικονικής ξενάγησης στους χώρους του Φεστιβάλ.

Στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης ψηφιακής στρατηγικής, που θα περιλαμβάνει την αξιοποίηση του αρχείου από την έρευνα και την ακαδημαϊκή μέλητη, το Φεστιβάλ προγραμματίζει πλήθος επικοινωνιακών δράσεων (δημοσιεύσεις, δελτία τύπου, ανακοινώσεις), καθώς και μία κεντρική εκδήλωση παρουσίασης του έργου σε κοινό και δημοσιογράφους το προσεχές διάστημα.

ζ. Αναβάθμιση τεχνικού εξοπλισμού και υποδομών στους χώρους εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου

Κατά την διάρκεια της εξαετίας, σε συνεργασία με τον Τεχνικό Σύμβουλο Κώστα Χαραλαμπίδη και την ομάδα του, η Διοίκηση εργάστηκε συστηματικά για την αναβάθμιση του τεχνικού εξοπλισμού καθώς και βασικών υποδομών του Φεστιβάλ σε όλους τους χώρους του. Παρακάτω αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένα από τα σημαντικότερα αποτελέσματα της προσπάθειάς μας.

Για το έργο της αναβάθμισης τεχνικού εξοπλισμού και υποδομών των χώρων εκδηλώσεων, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων που είχαν ξεκινήσει το 2023 με ανοικτούς δημόσιους διαγωνισμούς και παρελήφθη το σύνολο του φυσικού αντικείμενου των συμβάσεων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Έργου ολοκληρώθηκαν τα εξής Υποέργα:

Προμήθεια (αγορά) συστήματος χωροδικτυωμάτων / τρασών (Truss Ground Support) Μέσω της συγκεκριμένης σύμβασης, ύψους 369.999,92 ευρώ πλέον ΦΠΑ, το Φεστιβάλ προμηθεύτηκε δύο ολοκληρωμένα συστήματα Truss Ground Support, με όλα τα απαραίτητα εξαρτήματα που καθιστούν ασφαλή τη λειτουργία τους. Η προμήθεια των συστημάτων έγινε για την κάλυψη των αναγκών των Χώρων Δ και Η της Πειραιώς 260, με δυνατότητα όμως ευρύτερης χρήσης τους για την κάλυψη αναγκών που ανακύπτουν κατά περίπτωση.

Προμήθεια (αγορά) συστημάτων φωτιστικού εξοπλισμού Μέσω της συγκεκριμένης σύμβασης, ύψους 847.294,67 ευρώ πλέον ΦΠΑ, το Φεστιβάλ προμηθεύτηκε φωτιστικά σώματα LED χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, συστήματα ελέγχου φωθισμού, μεταφερόμενους ηλεκτρολογικούς πίνακες, καθώς και όλα τα απαραίτητα καλώδια και περιφερειακά για τη δικτύωση και την ολοκληρωμένη και αποδοτική λειτουργία του συνόλου των παραπάνω.

Ο νέος σύγχρονος εξοπλισμός μείωσε δραστικά τους χρόνους προετοιμασίας των παραγωγών, αυξάνοντας παράλληλα την ποιότητα και τις δυνατότητες και περιορίζοντας σημαντικά την κατανάλωση ρεύματος.

Προμήθεια (αγορά) συστημάτων ηχητικού εξοπλισμού Μέσω της συγκεκριμένης σύμβασης, ύψους 488.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, το Φεστιβάλ προμηθεύτηκε συστήματα αναπαραγωγής ήχου, τα οποία περιλαμβάνουν ηχεία προηγμένης τεχνολογίας για ομοιόμορφη ηχητική κάλυψη, ενισχυτές ισχύος, ηλεκτρονικό και μηχανικό εξοπλισμό για τη διανομή και επεξεργασία του ηχητικού σήματος, καθώς και ικριώματα και όλα τα παρελκόμενα για την ασφαλή ανάρτηση και τοποθέτηση του εξοπλισμού.

Αναβάθμιση υποδομών ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο Μέσω της συγκεκριμένης σύμβασης, ύψους 210.186,57 ευρώ πλέον ΦΠΑ, το Φεστιβάλ προέβη στην αναβάθμιση των δικτυακών υποδομών των χώρων της Πειραιώς 260. Προμηθεύτηκε και εγκατέστησε εξοπλισμό παροχής ασύρματης διασύνδεσης (wi-fi) υψηλής πυκνότητας και ταχύτητας σε όλους τους χώρους, καθώς και συστήματα που εξασφαλίζουν την ασφαλή δικτυακή λειτουργία απέναντι σε διαδικτυακές απειλές και αστοχίες του δικτύου ηλεκτροδότησης. Χάρη στην υποδομή αυτή, η εγκατάσταση της οποίας ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2024, εξασφαλίζεται πλέον η ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο τόσο από το προσωπικό του Φεστιβάλ όσο και από τους επισκέπτες, ενώ η παραμετροποίηση και ρύθμιση όλων των επιμέρους στοιχείων του συστήματος γίνεται από μία κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης.

Προμήθεια (αγορά) Ηλεκτροπαραγωγών Ζευγών για τα Θέατρα της Επιδαύρου Μέσω της συγκεκριμένης σύμβασης, ύψους 103.790,00 € πλέον ΦΠΑ, το Φεστιβάλ προέβη στην αναβάθμιση των ηλεκτρολογικών υποδομών των χώρων της Επιδαύρου, μέσω της προμήθειας εφεδρικών συστημάτων ηλεκτροδότη-

σης με Ηλεκτροπαραγωγά Ζεύγη που εξυπηρετούν τα δύο αρχαία θέατρα και τα υποστηρικτικά κτίρια. Ειδικότερα, για την εξυπηρέτηση των αναγκών εφεδρικής ηλεκτρικής ισχύος κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου και στο Μικρό Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου, ολοκληρώθηκε η προμήθεια και εγκατάσταση δύο νέων, τελευταίας τεχνολογίας, Ηλεκτροπαραγωγών Ζευγών (H/Z), καθώς και μιας επιπλέον γεννήτριας, η οποία εξυπηρετεί εφεδρικά την παροχή ηλεκτρικής ισχύος στον εκθεσιακό χώρο, το εντευκτήριο και τους λοιπούς χώρους της Αρχαίας Επιδαύρου (εκτός θεάτρου), προς αντικατάσταση της παρωχημένης υφιστάμενης τεχνολογίας, λόγω παλαιότητας, μειωμένης απόδοσης και υψηλής ενεργειακής κατανάλωσης. Η ηλεκτρολογική εγκατάσταση ολοκληρώθηκε στις αρχές Ιουλίου του 2024, υπό την επίβλεψη και σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας, και ήταν πλήρως διαθέσιμη για την κάλυψη των αναγκών των χώρων κατά την περίοδο υλοποίησης του καλλιτεχνικού προγράμματος.

Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος σκηνής (πατάρια) στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού Προκειμένου να αξιοποιηθεί το μέρος του προϋπολογισμού του Έργου που αντιστοιχούσε στο Υποέργο της προμήθειας προβολικών συστημάτων, η διαγωνιστική διαδικασία του οποίου απέβη άγονη, το Φεστιβάλ, κατόπιν εκτενούς συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς (ΥΠΠΟ και ΕΥΣΤΑ), εξασφάλισε τη χρηματοδότηση ενός επιπλέον Υποέργου, αυτού της προμήθειας και εγκατάστασης συστήματος σκηνής (πατάρια) στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού, προς αντικατάσταση του υφιστάμενου. Η σχετική μελέτη εκπονήθηκε από τον Τεχνικό Σύμβουλο του Φεστιβάλ και, μόλις οριστικοποιήθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές και ο προϋπολογισμός, ξεκίνησαν οι απαιτούμενες ενέργειες για την τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης του Έργου. Οι ενέργειες αυτές ολοκληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2024 και αμέσως μετά δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες προκήρυξης της σύμβασης. Το τεύχος της δια-

κήρυξης τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση τον Οκτώβριο του 2024 και στη συνέχεια, δημοσιεύτηκε ο σχετικός ηλεκτρονικός διαγωνισμός. Τη στιγμή αυτή βρισκόμαστε στη φάση της οριστικής ανάθεσης υλοποίησης του Έργου.

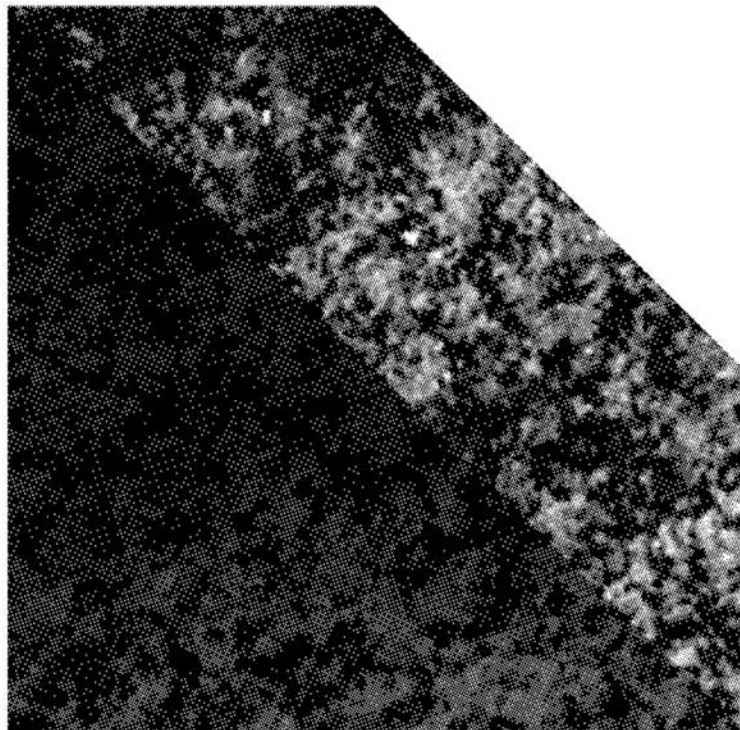
Τέλος, κωδικοποιήθηκαν τα σχέδια και οι τεχνικές πληροφορίες για όλα τα θέατρα και διευκολύνεται πλέον η διάθεσή τους σε έναν ηλεκτρονικό σύνδεσμο.

η. Ψηφιακός μετασχηματισμός του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου

Το έργο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού περιλαμβάνει πλήθος παρεμβάσεων για τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό του Φεστιβάλ, τόσο σε επίπεδο προβολής όσο και σε επίπεδο οργάνωσης των εσωτερικών διαδικασιών του. Ειδικότερα, περιλαμβάνει τον σχεδιασμό σύγχρονου ιστότοπου για την προβολή των καλλιτεχνικών δράσεων και εκδηλώσεων του Φεστιβάλ, με διαδικτυακό πωλητήριο των προϊόντων και των εκδόσεων του (e-shop), καθώς και την ανάπτυξη και παραμετροποίηση εφαρμογών ψηφιακής διαχείρισης εσωτερικών διαδικασιών και καλλιτεχνικού προγραμματισμού. Μετά τη διενέργεια ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, ξεκίνησε η ηλεκτρονική διαγωνιστική διαδικασία, η οποία ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2024 με την κατακύρωση του αποτελέσματος και την επιλογή/κήρυξη αναδόχου του Έργου. Το Έργο θα ολοκληρωθεί εντός του 2025 και η συνολική αξία της σύμβασης ανέρχεται σε 189.500 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Όλα τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης που υλοποιεί ο Οργανισμός έχουν ενταχθεί στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) του Υπουργείου Πολιτισμού.

Παραρτήματα

Παράρτημα 1
Τα καλλιτεχνικά προγράμματα
2020 – 2025

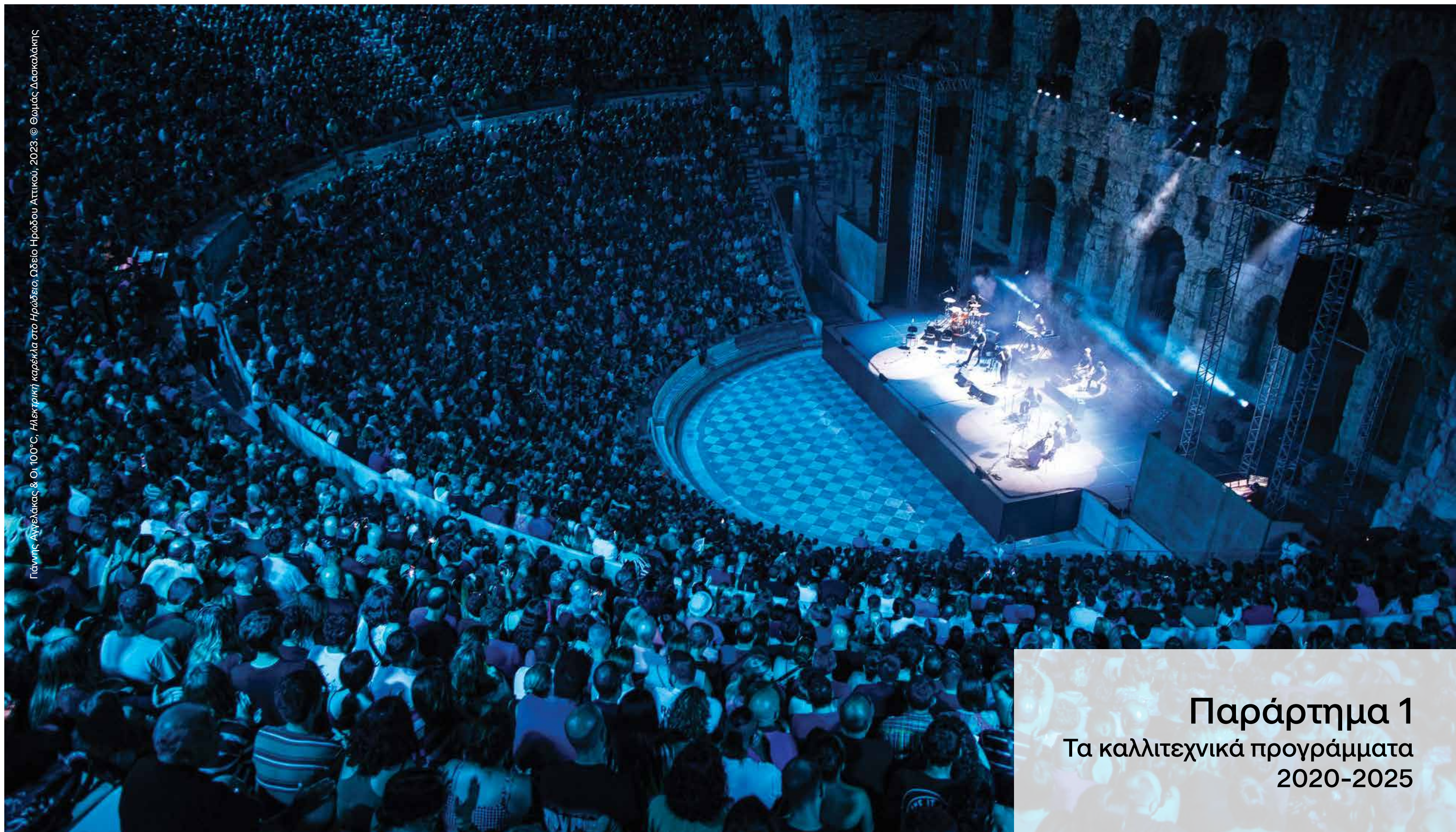
Παράρτημα 2
Εταιρική ταυτότητα

Παράρτημα 3
Οπτικές ταυτότητες

Παράρτημα 4
Οικονομικοί απολογισμοί
2020 – 2024

Παράρτημα 5
Ποσοτικά στοιχεία:
Θεατές – Εισιτήρια – Εισπράξεις

Παράρτημα 6
grape – οι σταθμοί των περιοδειών

Παράρτημα 1

Τα καλλιτεχνικά προγράμματα
2020-2025

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Αμφιτρύων

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ
Το κουκλόσπιτο

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Η ιστορία του γάτου που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει

ΕΚΤΟΡΑΣ ΛΥΠΙΖΟΣ
Το σχολείο των γυναικών

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΣΙΝΙΚΟΡΗΣ
Thank God It's Monday at the Cherry Orchard

RIMINI PROTOKOLL
KOSTIS STAFYLAKIS & Guests
Οι γκουρού της Πλατείας Θεάτρου

ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΤΟΝΑΛ
ΣΟΦΙΑ ΜΑΡΑΘΑΚΗ
Το δάσος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ
ΣΟΦΙΑ ΧΙΛΛ
Κλυταιμνήστρα, μουσική δωματίου για ένα όργανο

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
Η χρονιά με τα 13 φεγγάρια

ΟΜΑΔΑ SUM – LATINITAS NOSTRA
Danke / Ευχαριστώ

VENTUS ENSEMBLE
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΒΕΝΙΑΔΗΣ
SOFIA SIMITZIS
GERHILD STEINBUCH
The Soccer Opera / Όπερα ποδοσφαίρου

SCHAUBÜHNE
THOMAS OSTERMEIER
Ιστορία της βίας

GOGOL CENTER
ΚΙΡΙΛ ΣΕΡΕΜΠΡΕΝΙΚΟΦ
Νεκρές ψυχές

NOWY TEATR
KRZYSZTOF WARLIKOWSKI
Οδύσσεια. Μια ιστορία για το Χόλλυγουντ

MÜNCHNER KAMMERSPIELE
CHRISTOPHER RÜPING
Dionysos Stadt / Η πόλη του Διονύσου

TR-WARSZAWA
KORNÉL MUNDRUCZÓ
Κομμάτια μιας γυναίκας

TEATRO LA RE-SENTIDA
MARCO LAYERA
Paisajes para no colorear / Τοπία χωρίς χρώμα

ΟΜΑΔΑ ΧΟΡΟΥ ΖΗΤΑ
ΙΡΙΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝ
A Dance as a Dance

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ
Mouth

ΔΑΝΑΗ & ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
Free at Last

ΚΙ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ
9.25

MAGUY MARIN
Ligne de crête / Στην κόψη του ξυραφιού

LA VERONAL – MARCOS MORAU
Pasionaria

ALEXANDRA WAIERSTALL
ANNNA². The Worlds of Infinite Shifts / Οι κόσμοι των αέναων μετατοπίσεων

LIA RODRIGUES
Fúria / Μανία

L-E-V – SHARON EYAL – GAI BEHAR
Chapter 3: The Brutal Journey of the Heart / Κεφάλαιο 3: Το βάνουσο ταξίδι της καρδιάς

KOEN AUGUSTIJNEN & ROSALBA
TORRES GUERRERO / SIAMESE SIE
Lamenta / Μοιρολόγια

DYPTIK
D-Construction / Απο-δόμηση

ATHENS FESTIVAL
URBAN DANCE CONTEST
Breakdance Battle – All Style Battle

HILDUR GUÐNADÓTTIR
με τους CHRIS WATSON
και SAM SLATER
Chernobyl Live

Chronotopia
Εβδομάδα ηλεκτρονικής και πειραματικής μουσικής Σε συνεργασία με το CTM Festival και το Ινστιτούτο Γκαίτε

MusicMakers Hacklab

NENE H & ENSEMBLE BASIANI
Chela

CTM
Club Night I & II

Εικαστικά

ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ
The Feel. Backstage

The Commission
Συνεργασία του Φεστιβάλ Αθηνών με τον οργανισμό Outset.Greece

Takis
Συνεργασία του Φεστιβάλ Αθηνών με το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
Τρία ιστορικά γλυπτά του Takis στο Ηρώδειο
Σε συνεργασία με το Ίδρυμα Takis

TAKIS. Γλύπτης του μαγνητισμού, του φωτός και του ήχου
Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Ηχητικοί διαλογισμοί

10ο Φεστιβάλ Θερινού Κινηματογράφου της Αθήνας
Μυστικά και ψέματα του Μάικ Λι
Λευκές νύχτες του Λουκίνο Βισκόντι

ΗΜΕΡΙΔΑ
Σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών

Το Φεστιβάλ Επιδαύρου τον 21ο αιώνα: υποσχέσεις, προκλήσεις, αδιέξοδα

ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

IMA – ANTI ΤΖΟΥΜΑ
Οικοδομή

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΞΟΥΡΗ
Τα τραγούδια της Σωτηρίας

ΣΙΜΟΣ ΚΑΚΑΛΑΣ
Αίαντας

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

OPERA BALLET VLAANDEREN
LES BALLETS C DE LA B
ALAIN PLATEL
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ MARC
RIOLLET
C(H)OEURS 2020

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PHILIPPE AUGUIN
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ριγολέττος

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PIER GIORGIO MORANDI
HUGO DE ANA
Τόσκα

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΑΜΕΡΑΤΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΕΤΡΟΥ – LAURENCE DALE
Η Ιταλίδα στο Αλγέρι

ORCHESTRE RÉVOLUTIONNAIRE ET
ROMANTIQUE – MONTEVERDI CHOIR
SIR JOHN ELIOT GARDINER
Beethoven 250 - Symphony Cycle

STAATSKAPELLE DRESDEN
MYUNG-WHUN CHUNG
EMANUEL AX
Έργα Μπετόβεν, Μπραμς

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
CHRISTOPH ESCHENBACH
NTANIA ΤΡΙΦΟΝΟΦ
Έργα Θεοδωράκη, Μπετόβεν, Τσαϊκόφσκι

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΖΩΗ ΤΣΟΚΑΝΟΥ
DANIEL LOZAKOVICH
Έργα Θεοδωράκη, Τσαϊκόφσκι, Προκόφιεφ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ & ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΗΣ ΕΡΤ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Έργα Ντβόρζακ, Μπιζέ, Βάγκνερ, Μποροντίν, Πουτσίνι, Βέρντι

JAZZ AT LINCOLN CENTER
ORCHESTRA
WYNTON MARSALIS

JOSHUA REDMAN
BRAD MEHLDAU
CHRISTIAN MCBRIDE
BRIAN BLADE
A Moodswing Reunion

JAN GARBAREK
με τη συμμετοχή του
TRILOK GURTU

MAX RICHTER

NILS FRAHM

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ
ΘΑΝΟ ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟ
Τους προβολείς στήσε

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΑΚΑΣ
ΝΙΚΟΣ ΒΕΛΙΩΤΗΣ
Λύκοι στη χώρα των θαυμάτων

ΜΟΝΙΚΑ
Κάτι ανθίζει στο Ηρώδειο

EL SISTEMA GREECE
BLEND MISHKIN
World A Music: The routes of our roots

ΟΙ ΚΑΣΕΤΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΩΔΙΑ
Η κασέτα του '80 – η άλλη πλευρά

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ
Ορέστης

CEZARIS GRAUŽINIS
Φιλοκτήτης

ΑΡΗΣ ΜΠΙΝΙΑΡΗΣ
Προμηθέας Δεσμώτης

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Λυσιστράτη

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΓΝΑΔΗΣ
Πέρσες

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΝΟΥΡΗΣ
Ιφιγένεια η εν Ταύροις

ΔΗΠΕΘΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΝΙΚΑΪΤΗ ΚΟΝΤΟΥΡΗ
Βάκχες

ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ
Ιχνευταί

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ
Ορνίθες

«Μικροί Ιχνευτές»
Εργαστήριο δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

STUDIO RESIDENCY
ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΕΠΙΔΑΥΡΟ
Πάροδος

ΜΙΗΛΙΣ ΚΑΛΚΑΝΙΣ GROUP
με καλεσμένους τους
ΧΑΪΚ ΓΙΑΖΙΤΖΙΑΝ &
ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
PRIMAVERA EN SALONICO
με τη συμμετοχή της
ΛΑΜΙΑ ΒΕΔΙΟΥΙ
Watersong

ΚΕΥΒΑΝ CHEMIRANI
& THE RHYTHM ALCHEMY
με τη συμμετοχή του
ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΛΚΙΝΟΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Live Looping

ΟΜΑΔΑ ΡΑΦΗ
NOVA MELANCHOLIA
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΙΓΑΝΙΔΗΣ

ΧΑΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Η κιβωτός του Νώε / Il diluvio universale

Μ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ
Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μ. ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ
«Έχω μάτια στ' αυτιά» – Η ανθρώπινη φωνή

ΠΑΡΑΛΙΑ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΑΚΗΣ
Βυθισμένη πολιτεία

2020

Υποσύνολο – Fragment
Το πρόγραμμα που υλοποιήθηκε

ΩΔΕΙΟ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

5 Ιουνίου - 3 Ιουλίου
ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2020
ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟΝ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΑΒΑΛΛΕΡΑΤΟΣ
Αποπροσανατολισμένοι χορός /
Παραπλανημένος πλανήτης

15 & 16 Ιουλίου
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ
ΘΑΝΟ ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟ
Τους προβολείς στήσε

18 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
Γκαλά Μπετόβεν

20 & 21 Ιουλίου
ΜΟΝΙΚΑ
Κάτι ανθίζει στο Ηρώδειο

23 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΖΩΗ ΤΣΟΚΑΝΟΥ – ΣΙΜΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣ
Έργα Μπάρτοκ και Βιβάλντι,
με τα φημισμένα έγχορδα της ΚΟΘ

26 & 28 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PIER GIORGIO MORANDI
Δύο γκαλά όπερας

30 & 31 Ιουλίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΑΚΑΣ
ΝΙΚΟΣ ΒΕΛΙΩΤΗΣ
Λύκοι στη χώρα των θαυμάτων

4 & 5 Αυγούστου
ΚΑΜΕΡΑΤΑ - ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΜΠΑΡΗ
Η επιστροφή του Οδυσσέα στην πατρίδα
του Κλάουντιο Μοντεβέρντι

8 Αυγούστου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΑΛΗΣ
Μπετόβεν 250 χρόνια
Έργα Μπετόβεν και Σοστακόβιτς

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

17 Ιουλίου
Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ
ΕΡΜΗΝΕΥΕΙ ΜΠΑΧ ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟ

24 – 26 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΓΝΑΔΗΣ
Πέρσες
του Αισχύλου

31 Ιουλίου & 1 Αυγούστου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Λυσιστράτη
του Αριστοφάνη

7 – 9 Αυγούστου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ
Ορνίθες
του Αριστοφάνη

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

17 & 18 Ιουλίου
ΑΛΚΙΝΟΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Live Looping

24 & 25 Ιουλίου
ΜΙΗΛΙΣ ΚΑΛΚΑΝΙΣ GROUP
με τους ΧΑΙΚ ΓΙΑΖΙΤΖΙΑΝ
& ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

31 Ιουλίου & 1 Αυγούστου
ΟΜΑΔΑ ΡΑΦΗ
ΝΟΝΑ ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΑ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΙΓΑΝΙΔΗΣ
Η κιβωτός του Νώε/ Il diluvio universale
του Μικελάντζελο Φαλβέτι

7 & 8 Αυγούστου
Μ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ
Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μ. ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ
«Έχω μάτια στ' αυτιά»
Η ανθρώπινη φωνή
του Φ. Πουλένκ, κείμενο Ζ. Κοκτώ

14 & 15 Αυγούστου
ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
PRIMAVERA EN SALONICO
με τη συμμετοχή
της ΛΑΜΙΑΣ ΜΠΕΝΤΙΟΥ
Watersong

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

1 – 3 Ιουνίου
ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΣΙΝΙΚΟΡΗΣ
(Somewhere) beyond the cherry trees

4 & 5 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ LAYERS OF STREET
KADER ΑΤΤΟΥ
Οι ρίζες - Μετάδοση

4 & 5, 7 & 8, 10 & 11,
15 & 16, 24 & 25 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ LAYERS OF STREET
IMA – ANTI ΤΖΟΥΜΑ
Οικοδομή

7 – 9 Ιουνίου
ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΜΑΔΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
ΠΡΟΣΧΗΜΑ
Clear Midnight

10 & 11 Ιουνίου
ΚΙ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ
9.25

12 & 13 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΔΑΝΑΗ & ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
Free at Last: Rerooted

15 & 16 Ιουνίου
KOEN AUGUSTIJNEN &
ROSALBA TORRES GUERRERO /
SIAMESE SIE
Lamenta / Μοιρολόγια

15 Ιουνίου – 31 Ιουλίου
ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ
The Feel. Backstage

16 & 17 Ιουνίου
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ
ΣΟΦΙΑ ΧΙΛΛ
Κλυταιμνήστρα, μουσική δωματίου
για ένα όργανο

19 & 20 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ LAYERS OF STREET
DΥPTIK
D-Construction / Απο-δόμηση

19 & 20 Ιουνίου
ATHENS EPIDAUROS FESTIVAL
URBAN DANCE CONTEST
Breakdance Battle – All Styles Battle

19 & 20 Ιουνίου
ALEXANDRA WAIERSTALL
ANNNA². The Worlds of Infinite Shifts /
Οι κόσμοι των αέωνων μετατοπίσεων

21 – 25 Ιουνίου
ΣΙΜΟΣ ΚΑΚΑΛΑΣ
Αίαντας

23 – 25 Ιουνίου
ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ
ΜΑΥΘ

26 – 29 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΦΛΑΤΣΟΥΣΗΣ
Εθνικό ντεφιλέ

28 – 30 Ιουνίου
ΙΡΙΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝ
A Dance as a Dance

3 & 4 Ιουλίου
ΕΥΑ ΓΕΩΡΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Groove / Γκρουβ

5 & 6 Ιουλίου
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΒΕΝΙΑΔΗΣ
SOFIA SIMITZIS
VENTUS ENSEMBLE
The Soccer Opera /
Όπερα ποδοσφαίρου

7 & 8 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΛΕΝΙΩ ΚΑΚΛΕΑ
Age of Crime

11 & 12 Ιουλίου
ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΤΟΝΑΛ
ΣΟΦΙΑ ΜΑΡΑΘΑΚΗ
Το δάσος

14 – 16 Ιουλίου
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
Η χρονιά με τα 13 φεγγάρια

16 & 17 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΤΖΑΖ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Fourth Stream Music

17 – 20 Ιουλίου
ΕΚΤΟΡΑΣ ΛΥΓΙΖΟΣ
Το σχολείο των γυναικών

20 & 21 Ιουλίου
ΟΜΑΔΑ SUM – LATINITAS NOSTRA
Danke / Ευχαριστώ

23 & 24 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
MARINA BRONTH
Εσμέ
του Σπιριδώνα Περεσιάδη

26 – 29 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ
Η Δημοκρατία του Μπακλαβά

1 & 2 Σεπτεμβρίου
RUGILE BARZDŽIUKAITE
VALVA GRAINYTE – LINA LAPELYTE
Sun and Sea / Ήλιος και θάλασσα

2 & 3 Σεπτεμβρίου
TR WARSZAWA
KORNÉL MUNDRUCZÓ
Pieces of a Woman /
Κομμάτια μιας γυναίκας

9 & 10 Σεπτεμβρίου
ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΑΤΟΥ
Ancient Future Solo

9 & 10 Σεπτεμβρίου
FLORENTINA HOLZIGER
Tanz / Χορός

9 & 10 Σεπτεμβρίου
MARTIN ZIMMERMANN
Eins Zwei Drei / Ένα Δύο Τρία

17 – 19 Σεπτεμβρίου
NOWY TEATR
KRZYSZTOF WARLIKOWSKI
Οδύσσεια. Μια ιστορία
για το Χόλλυγουντ

20 & 21 Σεπτεμβρίου
LA VERONAL – MARCOS MORAU
Pasionaria / Το λουλούδι του πάθους

24 & 25 Σεπτεμβρίου
INFRAROUGE – MARIE BRASSARD
Violence / Βία

27 & 28 Σεπτεμβρίου
TEATRO LA RE-SENTIDA
MARCO LAYERA
Paisajes para no colorear /
Τοπία χωρίς χρώμα

29 & 30 Σεπτεμβρίου
SERGE AIMÉ COULIBALY
Wakatt / Η εποχή μας

1 & 2 Οκτωβρίου
Chronotopia
Διήμερο ηλεκτρονικής
και πειραματικής μουσικής
Σε συνεργασία με το CTM Festival
και το Ινστιτούτο Γκαίτε
1 Οκτωβρίου
GASPAR COHEN, MAX EILBACHER
2 Οκτωβρίου
ΣΑΒΒΑΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, ALYSSA MOXLEY
1 & 2 Οκτωβρίου
ΣΟΦΙΑ ΕΛΕΝΗ ΞΕΖΩΝΑΚΗ
1 Οκτωβρίου
GIULIA VISMARA
Δημιουργίες από το Εργαστήριο
ηλεκτρονικής μουσικής σύνθεσης
Chronotopia Echoes / Αντηχήσεις
με τον ΑΚΗ ΣΙΝΟ
και την ΑΝΚΕ ECKARDT

5 & 6 Οκτωβρίου
SCHAUBÜHNE
THOMAS OSTERMEIER
History of Violence /
Ιστορία της βίας

9 & 10 Οκτωβρίου
L-E-V – SHARON EYAL – GAI BEHAR
Chapter 3: The Brutal Journey of the
Heart / Κεφάλαιο 3: Το βάνουσο ταξίδι
της καρδιάς

9 & 10 Οκτωβρίου
HILDUR GUÐNADÓTTIR
με τους CHRIS WATSON
και SAM SLATER
Chernobyl Live

ΑΛΛΟΙ ΧΩΡΟΙ

5 & 6 Ιουνίου
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ – ΑΙΘΡΙΟ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΙΣΥΡΛΗΣ
ΦΩΤΗΣ ΣΙΩΤΑΣ
Το ποτάμι που ήθελε να γυρίσει πίσω

26 & 27 Ιουνίου, 3 & 4 Ιουλίου
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ – ΑΥΛΗ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Η ιστορία του γάτου
που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει

28 – 30 Ιουνίου & 1 Ιουλίου
ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΞΟΥΡΗ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΛΙΩΤΗΣ
Τα τραγούδια της Σωτηρίας

24, 26 & 27 Ιουλίου
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ – ΑΙΘΡΙΟ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΗΛΙΑΚΟΣ
EX SILENTIO
Incanto

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

14 Ιουνίου
ZUBIN MEHTA
PINCHAS ZUKERMAN
ORCHESTRA DEL MAGGIO
MUSICALE FIORENTINO
Megaron Gala

17 Ιουνίου
ANOUAR BRAHEM QUARTET

19 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ 1821
ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΥΡΩΝ ΦΙΔΕΤΖΗΣ
36 Ελληνικοί χοροί για ορχήστρα

21 Ιουνίου
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
Έργα Βάγκνερ, Σούμαν

24 Ιουνίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
ΝΤΑΝΙΛ ΤΡΙΦΟΝΟΦ
Έργα Κουμεντάκη, Ραχμάνινοφ,
Σοστακόβιτς

29 Ιουνίου
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ
ΚΑΜΕΡΑΤΑ - ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
Δύο σταθμοί

2 Ιουλίου
MONTEVERDI CHOIR
ENGLISH BAROQUE SOLOISTS
SIR JOHN ELIOT GARDINER
Τα κατά Ιωάννην Πάθη

3 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΤΖΑΖ
JAN GARBAREK
με τη συμμετοχή
του TRILOK GURTU

5 Ιουλίου
EL SISTEMA GREECE
BLEND MISHKIN
World A Music

6 Ιουλίου
MAX COOPER

7 Ιουλίου
WOODKID

9 & 10 Ιουλίου
Εδώ Λιλιπούπολη – Τα τραγούδια

12 Ιουλίου
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ – THE BOY

14 Ιουλίου
ΛΕΝΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
NALYSSA GREEN

15 Ιουλίου
ÓLAFUR ARNALDS

25, 27 & 29 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
Μάνος Χατζιδάκις
Χορός με τη σκιά μου

4 Αυγούστου
BRIAN ENO & ROGER ENO
Live at the Acropolis

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

25 – 27 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΗΓΟΣ
Ιππείες

2 – 4 Ιουλίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΝΟΥΡΗΣ
ΑΡΓΥΡΩ ΧΙΩΤΗ
Ιφιγένεια η εν Ταύροις

9 – 11 Ιουλίου
ΑΡΓΥΡΩ ΧΙΩΤΗ
Βάτραχοι

16 – 18 Ιουλίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ
Ορέστης

23 – 25 Ιουλίου
ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ
ΙΧΝΕΥΤΑΙ

30 Ιουλίου – 1 Αυγούστου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΣΧΟΣ
Φοίνισσες

6 – 8 Αυγούστου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Ελένη

13 – 15 Αυγούστου
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ARS AETERNA
ΔΗΠΕΘΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΝΙΚΑΙΤΗ ΚΟΝΤΟΥΡΗ
Βάκχες

20 – 22 Αυγούστου
ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΡΕΙΑ
ΔΗΠΕΘΕ ΚΡΗΤΗΣ
ΑΡΗΣ ΜΠΙΝΙΑΡΗΣ
Προμηθέας Δεσμώτης

3 – 5 Σεπτεμβρίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
SCHAUBÜHNE
THOMAS OSTERMEIER
ödipus / οιδίποδας

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

25 & 26 Ιουνίου
ΠΕΤΡΟΣ ΚΛΑΜΠΑΝΗΣ
Tora Collective

2 & 3 Ιουλίου
ΚΕΥΥΑΝ CHEMIRANI
& THE RHYTHM ALCHEMY
με τη συμμετοχή
του ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

9 & 10 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΕΛΕΝΗ ΣΚΟΤΗ
Το σπίτι με τα φιδία
του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη

16 & 17 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΕΡΛΕΓΚΑΣ
Γάλα, αίμα της Αλεξάνδρας Κ*

23 & 24 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΕΥΑΣ
Κρεουργία του Γιάννη Μαυριτσάκη

30 & 31 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ SFORARIS
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΒΡΙΑΝΟΣ
Η Φαίδρα καίγεται
της Αμάντας Μιχαλοπούλου

6 & 7 Αυγούστου
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ – OSMOSIS
Ευριπίδης του Ευριπίδη

13 Αυγούστου – 5 Σεπτεμβρίου
ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΙΕΡΟΙ ΛΟΓΟΙ / COVID-19

Μάιος – Ιούνιος
STUDIO RESIDENCY
Πάροδος

Οι αφίσες
για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2021
σε σχεδιασμό Dps Athens

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

7 Ιουνίου – 12 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ
Antigonisms
Σειρά συζητήσεων
Επιμέλεια Διονύσης Καψάλης

27 & 28 Μαΐου
PRE-FESTIVAL
ADD 2022
Διήμερο ηλεκτρονικής μουσικής

1 & 2 Ιουνίου
BEAVER DAM COMPANY
EDOUARD HUE
All I Need

1 – 7 Ιουνίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΟΥΒΑΡΔΑΣ
Η άλλη πλευρά της καταγίδας

3 – 5 Ιουνίου
ΕΡΜΙΡΑ ΓΚΟΡΟ
THIRST

6 & 7 Ιουνίου
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ
Reactivate Music

10 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ ELECTRONICA
ΜΙΝΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Συνεργασία του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου με το Goethe-Institut Athen και το CTM Festival

15 & 16 Ιουνίου
NATURE THEATER OF OKLAHOMA
Burt Turrido: an opera / Μπερτ Τουρρίντο: μια όπερα

15 – 18 Ιουνίου
ΟΜΑΔΑ ΧΟΡΟΥ GRIFFÓN
Amazing

16 & 18 Ιουνίου
COMÉDIE-FRANÇAISE
IVO VAN HOVE
Le Tartuffe ou l'Hypocrite / Ταρτούφος ή Ο υποκριτής του Μολιέρου

17 Ιουνίου
ΣΥΖΗΤΗΣΗ
Φεστιβάλ Επιδαύρου: παρελθόν και μέλλον

21 & 22 Ιουνίου
MARTIN ZIMMERMANN
Danse macabre

22 & 23 Ιουνίου
TEATRO LA RE-SENTIDA
MARCO LAYERA
Oasis de la impunidad / Οάση ατιμωρησίας

24 – 26 Ιουνίου
ΕΛΕΑΝΑ ΤΣΙΧΛΗ
Οι 7 τρελοί
Βασισμένο στο μυθιστόρημα του Ρομπέρτο Αρλτ

25 & 26 Ιουνίου
BODHI PROJECT – PATRICIA APERGI
Newtopia

27 & 28 Ιουνίου
CHRISTIANE JATAHY
Dusk / Λυκόφως
Βασισμένο στην ταινία *Dogville* του Λαρς φον Τρίερ

28 & 29 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ LAYERS OF STREET
AEF URBAN DANCE CONTEST
Hip hop battle & All styles battle

30 Ιουνίου & 1 Ιουλίου
MARLENE MONTEIRO FREITAS
Mal - Embriaguez divina / Κακό - Θεϊκή μέθη

30 Ιουνίου – 20 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΤΖΑΖ
JAZZ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΙΕΤΗ QUARTET
ΜΑΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ QUARTET
ALEXANDROS AFFOLTER QUARTET
MELINA RAXINOS QUARTET
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΕΒΔΑΛΗΣ QUARTET

2 – 4 Ιουλίου
ΓΙΟΥΛΑ ΜΠΟΥΝΤΑΛΗ
Άνοιξη

5 – 7 Ιουλίου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΑΠΤΟΤΑΣΙΟΣ
Αντιγόνη του Σοφοκλή
Στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος VAST

6 & 7 Ιουλίου
CAROLINE GUIELA NGUYEN
FRATERNITÉ, Conte fantastique / ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗ, φανταστική ιστορία

8 & 9 Ιουλίου
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ
Mourn Baby Mourn

10 & 11 Ιουλίου
PHILIPPE QUESNE
Farm fatale

12 Ιουλίου
Το Φεστιβάλ Δράμας ταξιδεύει
Συνεργασία με το Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας

12 Ιουλίου
SONIC CONVERGENCE

14 – 16 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ LAYERS OF STREET
ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΩΝΙΑΔΑΚΗΣ
ΑΞΟΝΕΣ / AXES

18 – 21 Ιουλίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΛΗΣ
Ο σκύλος, η νύχτα και το μαχαίρι
του Μάριους Φον Μάγενμπουργκ

19 – 21 Ιουλίου
ΓΙΩΤΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
BLINDSPOT THEATRE GROUP
Youthquake

20 & 21 Ιουλίου
LIA RODRIGUES
Fúria / Μανία

21 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΤΖΑΖ
DIMITRIS TSAKAS QUINTET
BRENDA NAVARRETE

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

2, 5, 8, 11 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ριχολέττος του Βέρντι

14 Ιουνίου
ENGLISH BAROQUE SOLOISTS
MONTEVERDI CHOIR
JOHN ELIOT GARDINER
Εργα Μπαχ, Σιτς, Σάιν

16 Ιουνίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Εξω από το κάδρο

18 Ιουνίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΛΑΡΑΣ
Τι να θυμηθώ, τι να ξεχάσω
Αφιέρωμα στον Απόστολο Καλδάρα με την Ελένη Τσαλιγοπούλου και την Εστουδιαντίνα Νέας Ιωνίας

21 Ιουνίου
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
GUY BRAUNSTEIN
Εργα Ντβόρζακ, Μπραμς

22 Ιουνίου
JAN GARBAREK GROUP
με τη συμμετοχή του TRILOK GURTU

24 Ιουνίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΖΩΗ ΤΣΟΚΑΝΟΥ
DANIEL LOZAKOVICH
Εργα Αζιότι, Τσαϊκόφσκι, Ρίμακι-Κόρσακοφ

25 Ιουνίου
RATTI SMITH

26 Ιουνίου
FILARMONICA DELLA SCALA
MYUNG-WHUN CHUNG
Εργα Ροσσίνι, Μπετόβεν, Ντβόρζακ

28 Ιουνίου
IBRAHIM MAALOUF

29 Ιουνίου
MAX RICHTER

30 Ιουνίου
DIANA KRALL

2 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
LIONEL BRINGUIER
MISCHA MAISKY
Εργα Ευαγγελάτου, Ντβόρζακ, Ραχμάνινοφ

4 Ιουλίου
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟΝ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ
ΜΙΛΤΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ

5 Ιουλίου
AUTECHRE

6 Ιουλίου
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ
Κοντσέρτα για βιολί του Μπαχ

8 Ιουλίου
ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ
– 40 ΧΡΟΝΙΑ
Εφ’ όλης της ύλης

10 Ιουλίου
LAURIE ANDERSON

11 Ιουλίου
ROSS DALY
40 χρόνια «Λαβύρινθος»

12 Ιουλίου
JEFF MILLS
Tomorrow Comes the Harvest

15 Ιουλίου
GODSPEED YOU! BLACK EMPEROR

16 Ιουλίου
MODERAT

18 Ιουλίου
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟΝ ΜΑΝΟ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
Το χαμόγελο της Τζοκόντας – Ορνίθες

18 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PHILIPPE AUGUIN
HUGO DE ANA
Τόσκα του Πουτσίνι

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

1 & 2 Ιουλίου
SCHAUSPIELHAUS BOCHUM
JOHAN SIMONS
Αλκηστη
του Ευριπίδη

8 & 9 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΒΡΙΑΝΟΣ
Μήδεια
του Μποστ

15 & 16 Ιουλίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΝΤΖΑΣ
Πέρσες
του Αισχύλου

22 & 23 ΙΟΥΛΙΟΥ
RESIDENZTHEATER
ULRICH RASCHE
Αγαμέμνων
του Αισχύλου

29 & 30 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΓΥΡΗΣ ΞΑΦΗΣ
Αίας
του Σοφοκλή

5 & 6 Αυγούστου
CEZARIS GRAUŽINIS
Αντιγόνη
του Σοφοκλή

12 & 13 Αυγούστου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Ελένη
του Ευριπίδη

19 & 20 Αυγούστου
ΘΕΜΗΣ ΜΟΥΜΟΥΛΙΔΗΣ
Ιφιγένεια εν Αυλίδι
του Ευριπίδη

1 Ιουλίου – 20 Αυγούστου
«Μικροί Ιχνευτές»
Δημιουργική απασχόληση παιδιών στην Επίδαυρο

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

2 Ιουλίου
TAKIM
Περπλανώμενο
Ειδική συμμετοχή Ελένη Βιτάλη
Τραγουδούν Σοφία Παπάζογλου, Κώστας Τριανταφυλλίδης

9 Ιουλίου
ΝΙΚΟΣ ΚΥΠΟΥΡΓΟΣ
Τα Κυπο-Θεατρικά

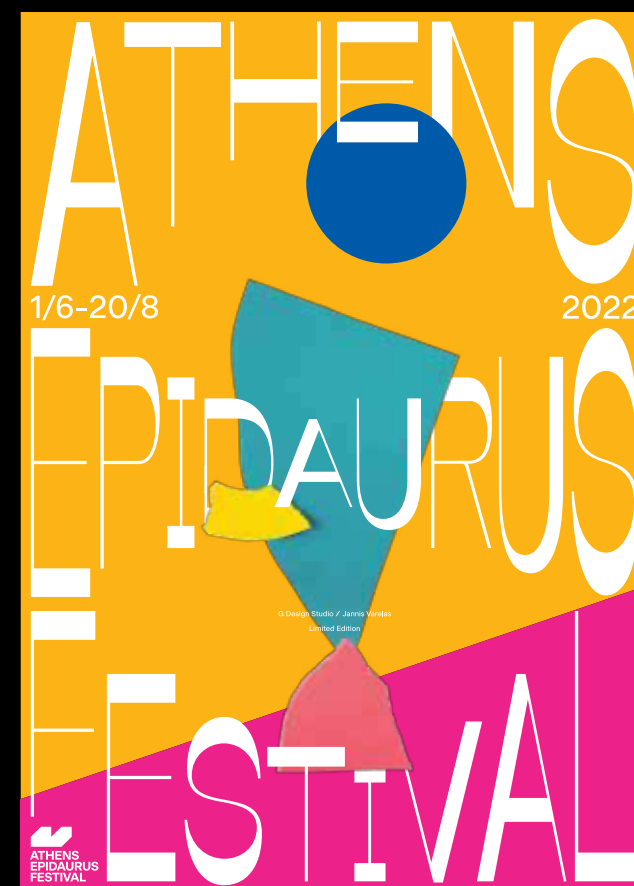
15 & 16 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΕΦΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Ρίξες από βαμβάκι
της Κάλλιας Παπαδάκη
Εμπνευσμένο από τον *Αίαντα* του Σοφοκλή

22 & 23 Ιουλίου
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΥΡΟΓΕΩΡΓΙΟΥ
Επιτρέποντες
του Μενάνδρου

29 & 30 Ιουλίου
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ
OSMOSIS
ΤΟΥΡΠΝΕ

5 & 6 Αυγούστου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΣΥΛΛΑΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ
Φάκελος Βάνκασου
του Ηλία Μαγκλίνη
Εμπνευσμένο από την *Αλκηστη* του Ευριπίδη

7 – 24 Ιουνίου
STUDIO RESIDENCY
Πάροδος

Οι αφίσες
για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2022
σε σχεδιασμό G Design Studio x Jannis Varelas

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

7 & 8 Ιουνίου
THALIA THEATER HAMBURG
ΚΙΡΙΑ ΣΕΡΕΜΠΡΕΝΙΚΟΦ
Der Wij / Bii

7 – 9 Ιουνίου
ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ – MICHAEL ΚΛΙΕΝ
Οι ονειροπόλοι

7 – 10 Ιουνίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΛΗΣ
Ο σκύλος, η νύχτα και το μαχαίρι

7 – 10 Ιουνίου
ΝΑΤΑΣΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗ
Σχέδιο Μάρσαλ – A Path of Perspectives

14 & 15 Ιουνίου
MARIANO PENSOTTI
GRUPO MAREA
La obra / Το θεατρικό έργο

14 – 18 Ιουνίου
ΣΤΑΘΗΣ ΛΙΒΑΘΙΝΟΣ
Καζανόβα / Δον Ζουάν:
Η ερωτική περιπλάνηση

15 & 16 Ιουνίου
ΣΕΖΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Οι γυναίκες επιστρέφουν

17 & 18 Ιουνίου
AEF URBAN DANCE CONTEST
Hip Hop Battle & All Styles Battle

17 & 18 Ιουνίου
METTE INGVARTSEN
The Dancing Public

19 & 20 Ιουνίου
CHRISTOPH MARTHALER
Das Weinen (Das Wähnen) /
Λυγμός (Καημός)

20 & 21 Ιουνίου
AMIR REZA KOOHESTANI
MEHR THEATRE GROUP
Blind Runner / Τυφλός δρομέας

22 & 23 Ιουνίου
EMANUEL GAT DANCE
LOVETRAIN2020

23 – 26 Ιουνίου
ALEXANDER ZELDIN
The Confessions / Οι εξομολογήσεις

24 – 26 Ιουνίου
ΑΓΓΗ ΠΑΠΑΔΕΛΗ ΡΩΣΣΕΤΟΥ
Η απόλαυση της αναπαράστασης

29 & 30 Ιουνίου
ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΑΛΕΚΟΣ ΛΟΥΝΤΖΗΣ
Η πτώση του οίκου των Κοινών /
The Fall of the House of Commons

9 & 10 Ιουνίου
JERÔME BEL
Isadora Duncan / Ισιδώρα Ντάνκαν

11 Ιουλίου
JERÔME BEL
Jerôme Bel – Σταυρούλα Σιάμου

11 Ιουλίου
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΧΟΡΟΥ
I. & P. NTANKAN
Σεμινάρια με την Ελιζαμπέτ Σβαρτς

11 Ιουλίου
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ
Ζερόμ Μπελ, Ελιζαμπέτ Σβαρτς,
Μέντη Μέγα

10 & 11 Ιουλίου
ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Θυέστης του Σενέκα

14 & 15 Ιουλίου
JAN MARTENS
& DANCE ON ENSEMBLE
any attempt will end in crushed bodies
and shattered bones / κάθε απόπειρα
θα καταλήγει σε κομματιασμένα κορμιά
και τσακισμένα κόκαλα

17 – 19 Ιουλίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ
bijoux de kant
Τραγούδια του ελληνικού λαού – Drag
ορατόριο

19 & 20 Ιουλίου
GISÈLE VIENNE
L'Étang / Η λίμνη

7 Ιουνίου – 20 Ιουλίου
JAZZ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ
ADEDEJI ADETAYO SEXTET
SPYROS PANAGIOTOPOULOS
QUINTET (BFAM)
TERRY'S QUARTET
APOSTOLOS LEVENTOPOULOS TRIO
feat. **VASILIS XENOPOULOS**
CRAZY PEOPLE MUSIC

8 - 18 Ιουνίου
Διεθνής αποστολή
ΠΡΑΓΑ / PQ23

10 Ιουνίου – 11 Ιουλίου
ΣΕΙΡΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ
FREQUENCIES / ΚΥΚΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Η ελευθερία των άλλων
Επιμέλεια Διονύσης Καψάλης

A RARE GATHERING /
ΜΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ
Η εθνική εκπροσώπηση της Ελλάδας
στην Prague Quadrennial 2023

grape

30 Ιουνίου – 2 Ιουλίου
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΕΝΤΑΚΗΣ
Το ρόδο είναι ρόδο

1 & 2 Ιουλίου
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΑΡΑΘΑΚΗ
& CLOUDSDONTHAVESHAPE
επώδυνα εύκολο

3 & 4 Ιουλίου
ROOTLESSROOT
Σιωπή

4 – 6 Ιουλίου
ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Βάκχες

8 Ιουλίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ
Repair

8 – 11 Ιουλίου
ΘΑΝΑΣΗΣ ΖΕΡΙΤΗΣ
ΧΑΡΗΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ / 4FRONTAL
Σπιριδούλες

17 – 20 Ιουλίου
ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ρέκβιεμ για τη Φάνι Γκόλντμαν

19 & 20 Ιουλίου
ΛΕΝΙΩ ΚΑΚΛΕΑ
Αγγίμι / Fauve

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Subset Festival –
Φεστιβάλ νέας μουσικής
Συμπαραγωγή
με το Ωδείο Αθηνών

Επιμέλεια Σταύρος Γασπαράτος

21 Ιουνίου
SABER RIDER
VINYL -TERROR & -HORROR

21 Ιουνίου
TRIGGER HAPPY
In Medias Res

22 Ιουνίου
MMMD & ALEM
L'âge de l'absolutisme LIVE

23 Ιουνίου
KALI MALONE
HEKLA

23 Ιουνίου
SÉBASTIEN ROUX

24 Ιουνίου
ROBERT HENKE
CBM 8032

24 & 25 Ιουνίου
TETTTIE – ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΜΟΥ
cheVron fold

24 Ιουνίου
CLUB NIGHT
AROENT & ELECTRIC INDIGO

25 Ιουνίου
ERGON ENSEMBLE
Reich / Richter

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
Φιλοξενία για το grape

1 – 4 Ιουλίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΜΠΙΛΗΣ
(ΑΠΑΡΆΜΙΛΛΟΝ)
Καταστροφή

6 – 8 Ιουλίου
ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ
Η Δημοκρατία του Μπακλαβά

17 – 20 Ιουλίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΛΗΣ
Run – Ένα σκηνικό δοκίμιο
για την έλλειψη χρόνου

18 – 20 Ιουλίου
MARIO BANUSHI
Taverna Miresia
Mario, Bella, Anastasia

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

1, 4, 7, 10 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
OLIVIER PY
Μαντάμα Μπατερφλάι
του Τζάκομο Πουτσίνι

12 Ιουνίου
ANNE-SOPHIE MUTTER
MUTTER'S VIRTUOSI
Έργα Βιβάλντι, Μπαχ, Πρεβέν,
Μπολόν ντε Σεν-Ζορζ

15 Ιουνίου
ΥΤΟΡΙΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΥΡΕΝΤΖΗΣ
Τρίτη συμφωνία
του Γκούσταφ Μάλερ

17 Ιουνίου
ROBERTO ALAGNA
& ALEKSANDRA KURZAK
ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
NAYDEN TODOROV

18 Ιουνίου
ΣΤΑΥΡΟΣ ΞΑΡΧΑΚΟΣ

19 Ιουνίου
JOHN CALE & BAND
ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

21 Ιουνίου
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΔΕΡΒΗΣ-ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ
ΚΑΤΙΑ & MARIELLE LABEQUE
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΟΥΡΜΠΗΣ
Έργα Σεν-Σανς, Πεκού / Σαββόπουλου, Μπιτζέ

22 Ιουνίου
THE WATERBOYS

23 Ιουνίου
NILS FRAHM
Music for Athens

24 Ιουνίου
GREGORY PORTER

25 Ιουνίου
ΕΛΛΗ ΠΑΣΠΑΛΑ
The American Songbook

27 Ιουνίου
SIGUR RÓS

29 Ιουνίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
Τζουζέπε Βέρντι:
Το δημοφιλέστερο Ρέκβιεμ

1 Ιουλίου
ALEXANDRE DESPLAT
Με τη συμμετοχή της Εθνικής
Συμφωνικής Ορχήστρας ΕΡΤ

3 Ιουλίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΑΚΑΣ & ΟΙ 100°C
Ηλεκτρική καρέκλα στο Ηρώδειο

5 Ιουλίου
ANOUAR BRAHEM QUARTET
The Astounding Eyes of Rita /
Τα εκπληκτικά μάτια της Ρίτας

8 Ιουλίου
JOSÉ JAMES

10 Ιουλίου
JAMES
ORCA22 ORCHESTRA
MANCHESTER INSPIRATIONAL VOICES
JOE DUDELL

10 Ιουλίου
HERBIE HANCOCK

12 Ιουλίου
MELODY GARDOT

15 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
– 80 ΧΡΟΝΙΑ
CHRISTOPH ESCHENBACH
LANG LANG
Έργα Γκριγκ, Τσαϊκόφσκι

16 Ιουλίου
KRAFTWERK

17 Ιουλίου
GILBERTO GIL & FAMILY
Aquele Abraço Tour

26, 27, 29, 30 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PAOLO CARIGNANI
LEO MUSCATO
Ναμπούκο
του Τζουζέπε Βέρντι

4 Αυγούστου
PHILIPPE QUESNE
The Garden of Delights /
Ο κήπος των ηδονών

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

7 & 8 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ιππόλυτος
του Ευριπίδη

14 & 15 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Σφήκες
του Αριστοφάνη

21 & 22 Ιουλίου
FRANK CASTORF
Μήδεια
Βασισμένο στον Ευριπίδη

28 & 29 Ιουλίου
ΕΦΗ ΜΠΙΡΜΠΑ
Βατράχια
του Αριστοφάνη
Μια κωμωδία με DNA τραγωδίας

4 & 5 Αυγούστου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΕΥΑΣ
Οιδίπους επί Κολωνώ
του Σοφοκλή

11 & 12 Αυγούστου
ΙΩ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ
Εκάβη
του Ευριπίδη

18 & 19 Αυγούστου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΥΓΑΡΗΣ
Τρωάδες
του Ευριπίδη

25 & 26 Αυγούστου
ΣΙΜΟΣ ΚΑΚΑΛΑΣ
Οιδίπους Τύραννος
του Σοφοκλή

7 Ιουλίου – 26 Αυγούστου
ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Μήδεια

7 Ιουλίου – 26 Αυγούστου
«Μικροί Ιχθυευτές»
Δημιουργική απασχόληση παιδιών
στην Επίδαυρο

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

8 Ιουλίου
ΨΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

14 & 15 Ιουλίου
ΕΜΙΛΥ ΛΟΥΙΖΟΥ
Συμπτώματα από την έλλειψη βάρους
του Γιάννη Σκαραγκά
Εμπνευσμένο από τις *Ευμενίδες*
του Αισχύλου

21 & 22 Ιουλίου
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΦΛΑΤΣΟΥΣΗΣ
Θήβα: A Global Civil War
Εμπνευσμένο από τους *Επτά επί Θήβας*
του Αισχύλου

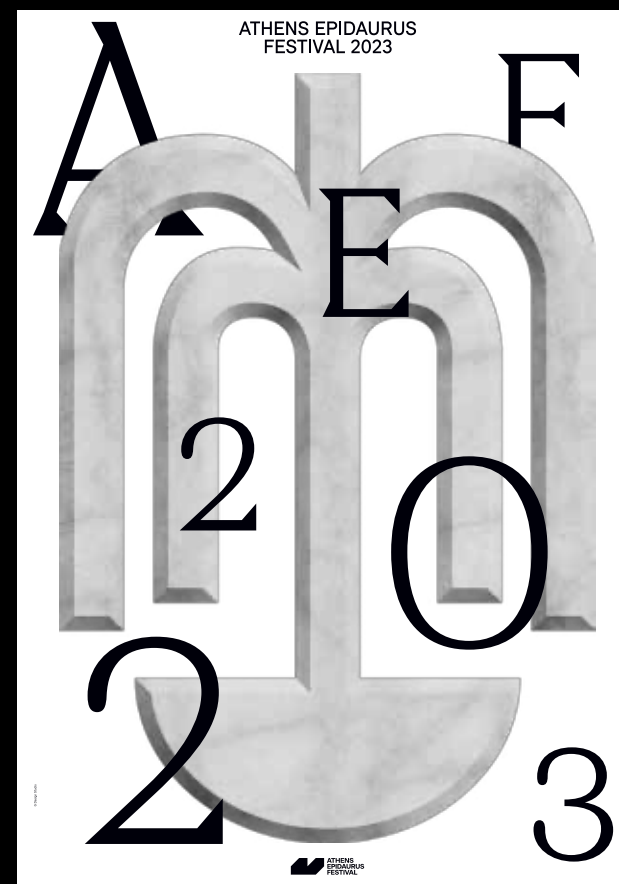
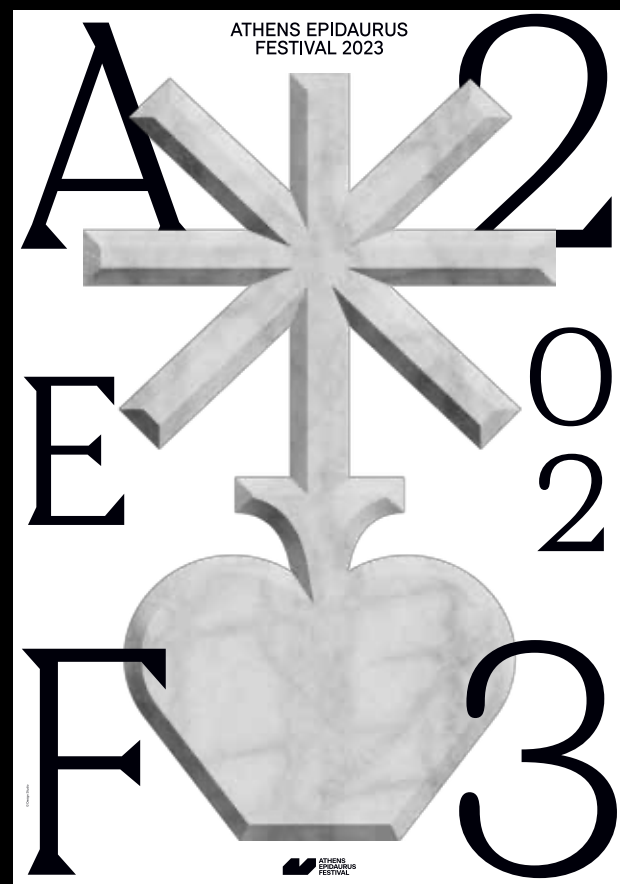
28 & 29 Ιουλίου
ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΖΕΡΒΟΥΛΑΚΟΣ
Φιλοκτήτης
του Χρήστου Οικονόμου
Εμπνευσμένο από τον *Φιλοκτήτη*
του Σοφοκλή

4 & 5 Αυγούστου
ΤΑΚΗΣ ΤΖΑΜΑΡΓΙΑΣ
Γίνεται δέντρο το πουλί;
του Χρήστου Χωμενίδη
Εμπνευσμένο από τον *Ίωνα*
του Ευριπίδη

12 Αυγούστου
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΡΑΟΥΝΑΚΗΣ
Έρως ανίκατε μάχαν –
Ο ερωτικός Κραουνάκης

19 Αυγούστου
Προβολή ταινίας: *Φαίδρα*
του Ζυλ Ντασσέν
Σε συνεργασία με την
Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου

20 Ιουνίου – 2 Ιουλίου
STUDIO RESIDENCY
Πάροδος

Οι αφίσες
για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2023
σε σχεδιασμό G Design Studio

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

5 & 6 Ιουνίου
DRESDEN FRANKFURT DANCE COMPANY
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΤΑΦΟΥΝΗΣ
À la carte

5 – 7 Ιουνίου
ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ
ΚΥΚΛΟΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ
Ξ. ΚΑΛΠΑΚΤΣΟΓΛΟΥ
ΧΡ. ΜΑΡΙΝΟΣ
ΧΡ. ΧΡΥΣΟΠΟΥΛΟΣ
Μεταπολίτευση

5 – 7 Ιουνίου
NOWY TEATR
KRZYSZTOF WARLIKOWSKI
Elizabeth Costello. Seven Lectures and Five Moral Tales / Ελιζαμπεθ Κουστέλο. Επτά μαθήματα και πέντε παραβολές

5 – 7 Ιουνίου
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ
THE VERSO

12 & 13 Ιουνίου
SERGE AIMÉ COULIBALY
FASO DANSE THEATRE
C la vie

15 & 16 Ιουνίου
AEF URBAN DANCE CONTEST
Hip Hop Battle & All Styles Battle

15 – 18 Ιουνίου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ
BIJOUX DE KANT
Τραγούδια του ελληνικού λαού – Drag ορατόριο

15 – 18 Ιουνίου
ΒΑΛΕΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
Ενενήντα

17 & 18 Ιουνίου
ΝΙΚΑΙΤΗ ΚΟΝΤΟΥΡΗ
Κρυπτόγαμα
του Μιχάλη Αλμπάτη

17 & 18 Ιουνίου
RABIH MROUE
Looking for a Missing Employee / Ένας υπάλληλος αγνοείται

21 – 23 Ιουνίου
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟΝ ΛΕΥΤΕΡΗ ΒΟΓΙΑΤΖΗ
Αντιγόνη του Σοφοκλή
Προβολή παράστασης

21 – 26 Ιουνίου
GUY CASSIERS
Η αγαπημένη του κυρίου Λιν
του Φίλιπ Κλοντέλ

26 & 27 Ιουνίου
FORCED ENTERTAINMENT
Signal to Noise

26 – 29 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ
ΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ
50 χρόνια, μια νύχτα

28 – 30 Ιουνίου
ROGER BERNAT
The Rite of Spring / Η ιεροτελεστία της άνοιξης

29 & 30 Ιουνίου
AYELEN PAROLIN
Zonder

3 & 4 Ιουλίου
ΤΖΕΝΗ ΑΡΓΥΡΙΟΥ
MIN TATI

4 & 5 Ιουλίου
SUSANNE KENNEDY
MARKUS SELG
ANGELA (a strange loop)

9 – 11 Ιουλίου
ΕΡΜΙΡΑ ΓΚΟΡΟ
TELOS

9 – 11 Ιουλίου
ΗΛΙΑΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ
Scared – Μια κινητική αλληγορία
για τον φόβο

13 & 14 Ιουλίου
ΚΑΤ VÁLASTUR
Strong Born

13 & 14 Ιουλίου
CAROLINE GUIELA NGUYEN
Lacrima

14 & 15 Ιουλίου
KORNÉL MUNDRUCZÓ
PROTON THEATRE
Parallax

5 Ιουνίου - 25 Ιουλίου
LIVE ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ

5 – 7 Ιουνίου
MODE PLAGAL
17 & 18 Ιουνίου
NEFELI FASOULI QUINTET
26, 27 & 29 Ιουνίου
MISSIGNO
3 – 15 Ιουλίου
MOB
19 – 21 Ιουλίου
YOEL SOTO GROUP
Yoel Soto feat. Ειρήνη Αραμπατζή
Yoel Soto feat. Ramon Soto
Yoel Soto feat. Rosanna Mailan

23 & 24 Ιουλίου
THE SOUL PEANUTS & FRIENDS
25 Ιουλίου
DATFUNKBAND & Guests

grape

18 – 22 Ιουλίου
ΕΥΘΥΜΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
Ετυμολογίες

19 – 21 Ιουλίου
ΧΑΡΑ ΚΟΤΣΑΛΗ
Borborygmi

19 – 21 Ιουλίου
ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ
Τα σκυλιά

20 – 22 Ιουλίου
ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Amalia melancholia,
η βασίλισσα των φοινίκων

23 – 25 Ιουλίου
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ
Bless This Mess

23 – 25 Ιουλίου
ΑΡΓΥΡΩ ΧΙΩΤΗ
Αναψυκτήριο

23 – 25 Ιουλίου
ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΜΑΔΑ STATION ATHENS
Σφάλμα σύνδεσης

24 – 25 Ιουλίου
MARIO BANUSHI
Taverna Miresia
Mario, Bella, Anastasia

PLAYGROUND 260
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

INDIE PLAYGROUND FESTIVAL

1 Ιουνίου
DEAF RADIO, ΚΟΟΒΑ TERCU,
ΑΜΚΑ, WHERESWILDER
2 Ιουνίου
LARRY GUS, VASSILINA,
METAMAN, PROMPT
11 Ιουνίου
ΜΑΖΟΗΑ
Καλεσμένοι
LIBYS, DOLLY VARA,
EDDIE DARK, THE BOY

10 Ιουνίου - 15 Ιουλίου
ΕΜΣΤ & ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260
ΣΕΙΡΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ
Future Perfect:
Η εποχή της αμηχανίας
Επιμέλεια Δημήτρης Παπανικολάου

5 – 7 Ιουλίου
ΤΡΙΗΜΕΡΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ
What We Owe Democracy –
Τι οφείλουμε στη Δημοκρατία
Συμπαράγωγή
με το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά
Επιμέλεια Νίκος Διαμαντής

9 – 11 Ιουλίου
ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΛΑΣ
INTERNATIONAAL THEATER
AMSTERDAM
SIMON STONE
Μήδεια
Βασισμένο στον Ευριπίδη

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Subset Festival –
Φεστιβάλ νέας μουσικής

Συμπαράγωγή
με το Ωδείο Αθηνών
Επιμέλεια Σταύρος Γασπαράτος

10 Ιουνίου
KLARA LEWIS & ΝΙΚ COLK VOID
Live visuals **PEDRO MAIA**
ARVE HENRIKSEN
& ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ
Live visuals **ΝΑΤΑΛΙΑ ΜΑΝΤΑ**

10 Ιουνίου
RAED YASSIN
Phantom Orchestra

11 Ιουνίου
ΑΝΤΗΣ ΣΚΟΡΔΗΣ
«β»

11 Ιουνίου
ΟΝ OFF ENSEMBLE – ΝΕΦΕΛΗ
ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
άιζο / Iso – the bird. Opus II
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΥΛΙΟΣ
trespassing

12 Ιουνίου
SOLISTENENSEMBLE
ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠ & MAYA DUNIETZ
Sound of Difference

12 Ιουνίου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΡΥΜΩΝΙΤΗΣ
feat. **ARTEFACTS ENSEMBLE**
Techno Unplugged

13 Ιουνίου
ΕΥΗ ΝΑΚΟΥ & ΒΑΣΟΥΛΑ ΔΕΛΛΗ
We habitually maintain
LAUREL HALO
με τη **LEILA BORDREUIL**
Atlas

13 Ιουνίου
ΜΑΓΔΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΥΣΤΕΡΙΔΟΥ
Twist
MIZI, ΚΟΚΚΙΝΑΡΗΣ, ΠΟΛΥΜΕΝΕΑΣ
ΜΑΖΑ

14 Ιουνίου
ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΑΣ
RYUICHI SAKAMOTO: OPUS
του Neo Sora

14 Ιουνίου
BEN FROST
feat. **GREG KUBACKI**
& TARIK BARRI

14 Ιουνίου
CLOSING PARTY

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

1, 2, 6 & 11 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
HUGO DE ANA
Τόσκα του Τζάκομο Πουτσίνι

13 Ιουνίου
ΑΝΟΗΝΙ AND THE JOHNSONS

15 Ιουνίου
EMANUEL AX
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ
YO-YO MA
Έργα Μπραμς και Μπετόβεν

17 Ιουνίου
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΙΜΗ ΠΛΕΣΣΑ
Ένας αιώνας Μίμης Πλέσσας

18 Ιουνίου
PHILHARMONIA ORCHESTRA
SANTTU-MATIAS ROUVALI
PATRICIA KORATCHINSKAJA
Έργα Γκλίνκα, Στραβίνσκι, Τσαϊκόφσκι

21 Ιουνίου
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ELISEY MYSIN
Έργα Σοστακόβιτς, Σοπέν, Τσαϊκόφσκι, Μποροντίν

25 Ιουνίου
ANNE TERESA DE KEERSMAEKER
MESKEREM MEES
JEAN-MARIE AERTS
CARLOS GARBIN / ROSAS
EXIT ABOVE – After the tempest

26 Ιουνίου
LOREENA MCKENNITT
The Mask and Mirror – 30th Anniversary Tour

28 Ιουνίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
NEEME JARVI
Ενάτη του Μπετόβεν

30 Ιουνίου
CHAMBER ORCHESTRA OF EUROPE
SIMON RATTLE
MAGDALENA KOŽENÁ
Έργα Ντβόρζακ, Μάλερ, Μπάρτοκ, Σούμπερτ

4 Ιουλίου
ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΓΚΡΑΤΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΙΑ ΜΟΥΖΑ
Έργα Στράους, Μότσαρτ, Μάλερ

5 & 6 Ιουλίου
STING

8 & 9 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ
Η δική μας Μεταπολίτευση

10 Ιουλίου
THE PHILHARMONIC BRASS
PHILIPPE AUGUIN
Έργα Σοστακόβιτς, Βέρντι, Πουτσίνι, Ντβόρζακ, Γκέρσουιν, Μορικόνε, Γουίλιαμς

12 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
ΚΗΑΤΙΑ BUNIATISHVILI
Έργα Τσαϊκόφσκι και Μπάρτοκ

14 Ιουλίου
TANIA ΤΣΑΝΑΚΛΙΔΟΥ
50 καλοκαίρια και χειμώνες

16 Ιουλίου
JAKUB JÓZEF ORLIŃSKI
IL ROMO D'ORO
Beyond

18 Ιουλίου
CHARLES LLOYD SKY QUARTET
Επίσημη καλεσμένη
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ
Συμμετέχει ο
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

27, 28, 30 & 31 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PIER GIORGIO MORANDI
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΗΓΟΣ
Τραβιάτα
του Τζουζέπε Βέρντ

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

5 & 6 Ιουλίου
ΤΙΜΟΦΕΪ ΚΟΥΛΙΑΜΠΙΝ
Ιφιγένεια η εν Αυλίδι
του Ευριπίδη

12 & 13 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ορέστεια
του Αισχύλου

19 & 20 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ
Πλούτος
του Αριστοφάνη

26 & 27 Ιουλίου
COMEDIE FRANÇAISE
TIAGO RODRIGUES
Hecuba, not Hecuba

2 & 3 Αυγούστου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Βάκχες
του Ευριπίδη

9 & 10 Αυγούστου
ΑΡΗΣ ΜΠΙΝΙΑΡΗΣ
Ορνίθες
του Αριστοφάνη

23 & 24 Αυγούστου
ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΚΟΥΝ
ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΜΠΑΡΗ
Ικέτιδες
του Αισχύλου

5 Ιουλίου – 24 Αυγούστου
ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Ιππόλυτος – Φαίδρα

5 Ιουλίου – 24 Αυγούστου
«**Μικροί Ιχνευτές**»
Δημιουργική απασχόληση παιδιών
στην Επίδαυρο

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

5 & 6 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ιφιγένεια / Βορά της Βίβιαν Στεργίου
Εμπνευσμένο από την
Ιφιγένεια εν Αυλίδι του Ευριπίδη
ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Εγώ, μια δούλα
του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη
Εμπνευσμένο από την *Εκάβη*
του Ευριπίδη

13 Ιουλίου
ΑΛΕΞΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΔΟΥ
JAN ROELOF WOLTHUIS
Έρως, αγάπη και θάνατος

20 Ιουλίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ
Masters' Voice:
Μάνος Χατζιδάκις, Βασίλης Τσιτσάνης

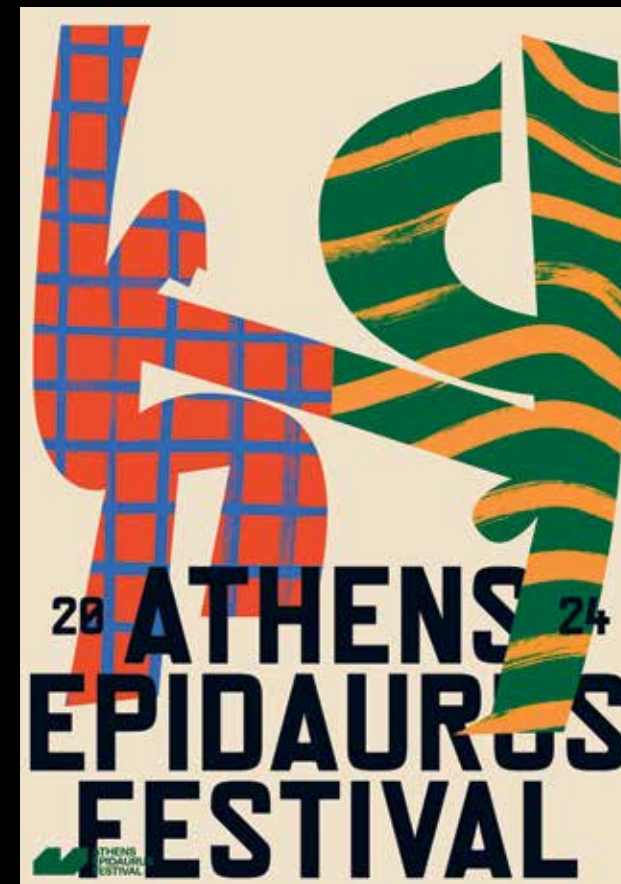
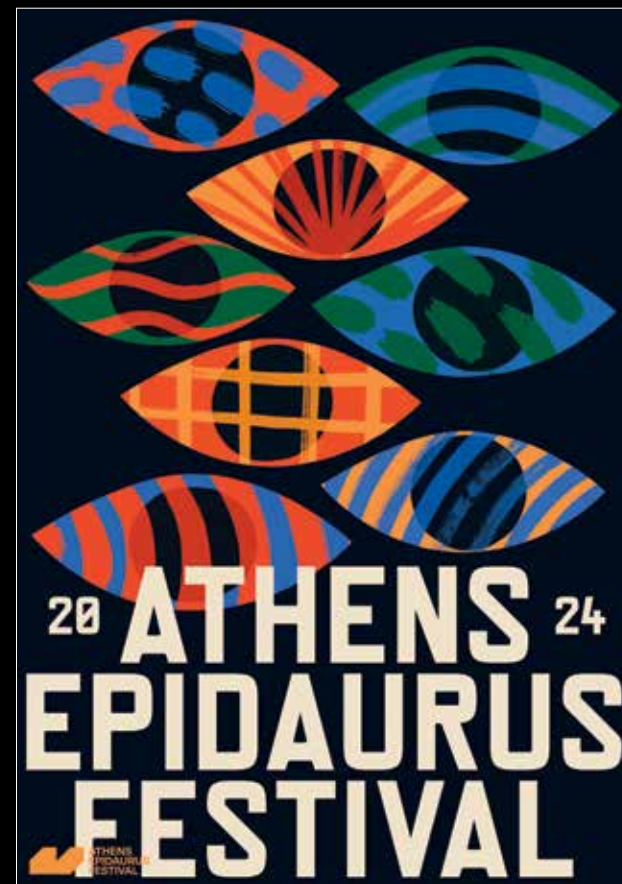
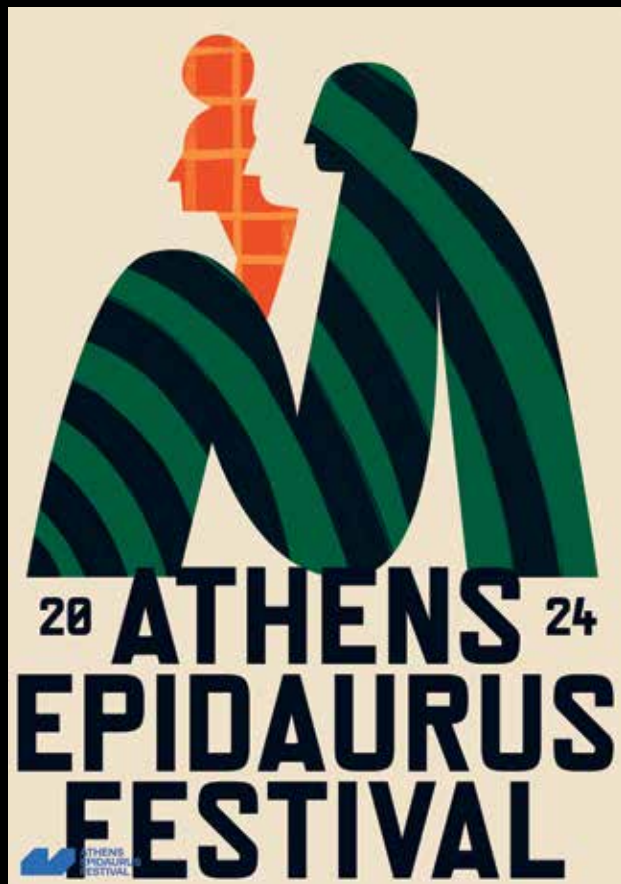
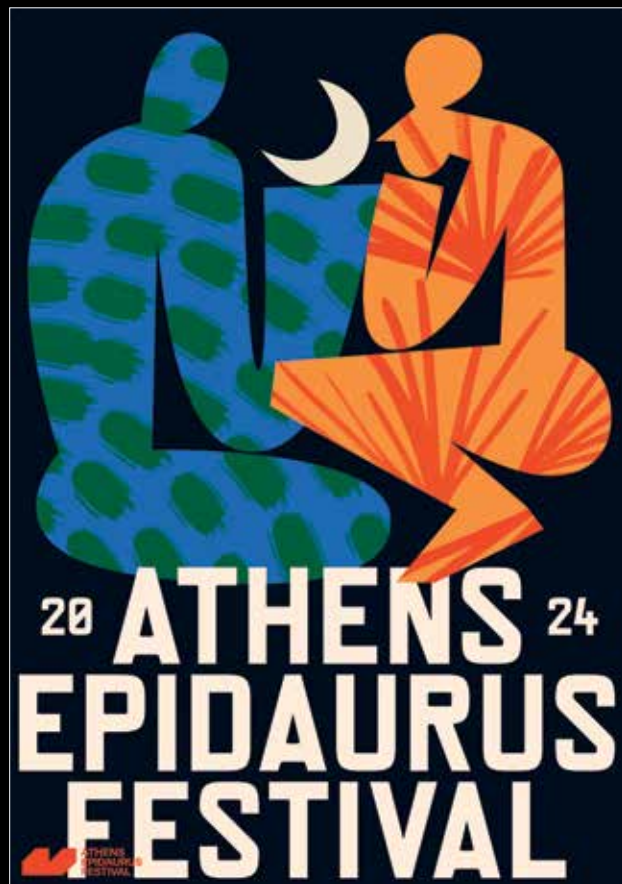
26 & 27 Ιουλίου
ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗ
Σε άλλα μονοπάτια

17 – 30 Ιουνίου
STUDIO RESIDENCY
Πάροδος

Καλλιτεχνική Διευθύντρια
Κατερίνα Ευαγγελάτου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Πρόεδρος
Δημήτρης Πασσάς
Αντιπρόεδρος
Αλέξης Γαληνός
Μέλη
Παναγιώτης Μιχαλόπουλος
Νάντια Νικητέα-Θεοχαράκη
Ηλίας Παπαγεωργίου
Βαγγέλης Παπούλιας
Νίκος Σταμπολίδης
Γενικός Διευθυντής
Ιωάννης Καπλάνης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
Διεθνείς παραγωγές
Stefanie Carp
Σύγχρονη μουσική –
Mixed Media Projects
Σταύρος Γασπαράτος
Λογοτεχνία
Διονύσης Καψάλης
Μουσική
Κώστας Πηλαβάκης
Χορός
Παρασκευή Τεκτονίδου

Οι αφίσες
για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2024
σε σχεδιασμό Beetroot

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

PRE-SHOW & POST-SHOW TALKS
Πρόλογος – Έξοδος

30 – 31 Μαΐου & 1, 3, 4, 5 Ιουνίου
ΤΗΕÂΤΡΕ DU SOLEIL
ARIANE ΜΝΟΥCHKINE
Εδώ έχει δράκους / Hic sunt dracones

30 – 31 Μαΐου & 1 Ιουνίου
ΣΠΥΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ – SINIKA
Καραγκιόζης *Mad Max*

3 Ιουνίου
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΟΔΑΣ
Dramodé

6 – 8 Ιουνίου
BACK TO BACK THEATRE
Ο κυνηγός πέφτει θύμα της σκιάς του / The Shadow Whose Prey the Hunter Becomes

6 – 8 Ιουνίου
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΟΥΖΕΛΗ
Far from the End / Μακριά από το τέλος

7 & 8 Ιουνίου
IDIO CHICHANA
Vagabundus

Καλλιτεχνική Διευθύντρια
Κατερίνα Ευαγγελάτου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Πρόεδρος
Δημήτρης Πασσάς

Αντιπρόεδρος
Αλέξης Γαληνός

Μέλη
Παναγιώτης Μιχαλόπουλος
Νάντια Νικητέα-Θεοχαράκη
Ηλίας Παπαγεωργίου
Βαγγέλης Παπούλιας
Νίκος Σταμπολίδης

Γενικός Διευθυντής
Ιωάννης Καπλάνης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
Διεθνές θέατρο
Didier Juillard

Σύγχρονη μουσική –
Mixed Media Projects
Σταύρος Γασπαράτος

Μουσική
Κώστας Πηλαβάκης

Χορός
Παρασκευή Τεκτονίδου

12 – 13 Ιουνίου
ALEXANDRA WAIERSTALL
HEART MOMENT /
Η ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

12 – 14 Ιουνίου
EL CONDE DE TORREFIEL
Το φως μιας λίμνης / La luz de un lago

13 – 16 Ιουνίου
ΙΩ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ
Μητροφάγος
Βασισμένο στο βιβλίο του Ρόκε Λαρράκ

14 – 16 Ιουνίου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ποιος θα της το πει;

19 – 22 Ιουνίου
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΕΡΛΕΓΚΑΣ
Κατσούρμπος
του Γεωργίου Χορτάτση

19 – 21 Ιουνίου
ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΟΒΡΗΣ
Σωτηρία
Βασισμένο στη συλλογή διηγημάτων
της Χαράς Ρόμβη

20 – 22 Ιουνίου
HANDSPRING PUPPET COMPANY
WILLIAM KENTRIDGE
Ο Φάουστ στην Αφρική! / Faustus in Africa!

26 – 28 Ιουνίου
ΕΛΕΝΑ ΜΑΥΡΙΔΟΥ
ΣΑΡΜΑΝΤΖΑ
του Κωνσταντίνου Δομηνίκ

26 – 29 Ιουνίου
ΣΙΜΟΣ ΚΑΚΑΛΑΣ
Κακά σκηνικά
του Γιάννη Αποσκίτη

27 – 29 Ιουνίου
FAYE DRISCOLL
Διάβρωση / Weathering

27 – 29 Ιουνίου
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΛΙΜΑΝΗ
Κάπως, αλλιώς, καθόλου, μαζι

28 & 29 Ιουνίου
5ο AEF URBAN DANCE CONTEST
Hip Hop Battle & All Styles Battle

5 & 6 Ιουλίου
CAROLINA BIANCHI
CARA DE CAVALO
Η νύφη και το «Καληνύχτα, Σταχτοπούτα» / A Noiva e o Boa Noite Cinderela

5 – 8 Ιουλίου
ΕΜΙΛΥ ΛΟΥΙΖΟΥ
Η πόλη των τυφλών
του Σάιμον Στίβενς
Εμπνευσμένο από το *Περί τυφλότητας*
του Ζοζέ Σαραμάγκου

5 – 8 Ιουλίου
ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΑΝΟΣ
Πολεμικοί ανταποκριτές

7 & 8 Ιουλίου
MIET WARLOP
INHALE DELIRIUM EXHALE

13 & 14 Ιουλίου
HET NATIONALE THEATER
ITA ENSEMBLE – ELINE ARBO
Τα χρόνια
Βασισμένο στο βιβλίο της Ανί Ερνό

13 – 15 Ιουλίου
DARIA DEFLORIAN
Η χορτοφάγος
Σκηνές από το βιβλίο
της Χαν Γκανγκ

13 – 16 Ιουλίου
ΣΟΦΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ
Μπουμπουλίνας 18
Βασισμένο στο βιβλίο
της Κίττυς Αρσένη

13 – 16 Ιουλίου
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ιφιγένεια / Βορά της Βίβιαν Στεργίου
Εμπνευσμένο από την *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*
του Ευριπίδη

13 – 16 Ιουλίου
ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Εγώ, μια δούλα
του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη
Εμπνευσμένο από την *Εκάβη*
του Ευριπίδη

30 Μαΐου – 24 Ιουλίου
LIVE ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ
Επιμέλεια Δημήτρης Τσάκας

1 – 29 Ιουνίου
ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ
Η Θαυμάσια επιμονή
Επιμέλεια Δημήτρης Παπανικολάου

1 Ιουνίου – 24 Ιουλίου
Objects of Common Interest
Εικαστική εγκατάσταση

5 – 24 Ιουλίου
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΑΚΚΑΣ
Ένοικος
Βιντεοεγκατάσταση

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ

28 Μαΐου
Η ελληνική nu jazz συναντά
την αφρικανική διασπορά
Ένα αφροφουτουριστικό ταξίδι

29 Μαΐου
SPIRITUALIZED

31 Μαΐου
ARCA
Opening act Evita Manji

1 Ιουνίου
NALYSSA GREEN & Guests
Πολύ καλές στα πάρτυ

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Subset Festival –
Φεστιβάλ νέας μουσικής

4 Ιουνίου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΜΑΡΩΤΟΣ
Αναλογία του χρόνου
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΑΧΟΥΡΗΣ
Lapis Silentium

4 Ιουνίου
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΩΤΗΣ
Ρυπάρω – Σιωπηλά τοπία
και ηχητικοί παρίες

5 Ιουνίου
BLIP
Χίμαιρες

5 Ιουνίου
LYRA PRAMUK
CARMEN VILLAIN

6 Ιουνίου
MOUSE ON MARS
AA/AV ft. Dodo NKishi

6 Ιουνίου
CHRISTINA VANTZOU
The Reintegration of the Ear
Με τους Irene Kurka
και John Also Bennett

6 Ιουνίου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
SOFYANN BEN YOUSSEF
(AKA AMMAR 808)
LOSS

7 Ιουνίου
RYOJI IKEDA

7 Ιουνίου
ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΑΚΗΣ
ELEONORE SCHÖNMAIER
Field Guide [to the lost flower]
NEW BABYLON ENSEMBLE
ARTÉFACTS ENSEMBLE
Χρόνος και Χρήμα / Time and Money

8 Ιουνίου
HEINALI
& ANDRIANA-YAROSLAVA SAIENKO
Χίλντεγκαρντ / Гильдегарда
ΝΙΚΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Μπλε κλωστή

8 Ιουνίου
ΣΑΒΒΑΣ ΜΕΤΑΞΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΡΑΓΙΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΙΓΚΑΣ
Circular

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

6 – 11 Ιουνίου
ΗΧΗΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
MONOM
4DSOUND

ΑΔΡΙΑΝΕΙΟ
ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ
& ΚΗΦΙΣΟΣ

14 – 18 Ιουνίου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ
Κρυφό νερό

grape

21 – 24 Ιουλίου
ΠΑΤΡΙΞΙΑ ΑΠΕΡΓΗ
Hystory

21 – 24 Ιουλίου
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
PHENOMENON
του Γρηγόρη Λιακόπουλου

21 – 24 Ιουλίου
ΔΑΦΙΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ
Darkest White

21 – 24 Ιουλίου
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Επαρκώς δημιουργικό

21 – 24 Ιουλίου
ΣΟΦΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Η ζωή, τα γηρατειά και ο θάνατος
μιας γυναίκας του λαού
Βασισμένο στο βιβλίο
του Ντιντιέ Εριμπόν

21 – 24 Ιουλίου
ΝΟΕΜΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
Κλημεντίνες χωρίς κουκούτσι

21 – 24 Ιουλίου
ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΤΕΛΛΑΣ
Οι γριές που μαζεύουν την τσουκνίδα

ΩΔΕΙΟ
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

1, 3, 5, 6, 8 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
PIER GIORGIO MORANDI
ANDREI ȘERBAN
Τουραντότ
του Τζάκομο Πουτσίνι

18 & 19 Ιουνίου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΛΥΚΟΦΩΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ιππόλυτος
του Ευριπίδη

21 Ιουνίου
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΡΤ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Μουσικές του κόσμου

22 Ιουνίου
RAINING PLEASURE

23 Ιουνίου
STRANGLERS

26 Ιουνίου
MICHAEL KIWANUKA

28 Ιουνίου
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
EMANUEL AX
Έργα Μπετόβεν και Μέντελσον

29 Ιουνίου
AIR

1 Ιουλίου
MAX RICHTER

4 Ιουλίου
SYDNEY DANCE COMPANY
Impermanence

6 Ιουλίου
ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ANDRÉS OROZCO-ESTRADA
HILARY HAHN
Έργα Μπραμς και Ντβόρζακ

8 Ιουλίου
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
NICOLA RIONANI
Μεγάλες ταινίες, μεγάλες μουσικές

10 Ιουλίου
CHAMBER ORCHESTRA OF EUROPE
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΥΔΗΣ
FRANCESCO PIEMONTESE
Έργα Κούκου, Λιστ, Πέρσελ, Μπερλιόζ

11 Ιουλίου
YOUSSEU N'DOUR
& LE SUPER ÉTOILE DE DAKAR

13 Ιουλίου
ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ
Το Άξιον εστί

15 Ιουλίου
MAHLER CHAMBER ORCHESTRA
YUJA WANG
Έργα Μπετόβεν, Σοπέν, Στραβίνσκι, Τσαϊκόφσκι

17 Ιουλίου
KISMET /
DAVE HOLLAND
CHRIS ROTTER
KEVIN EUBANKS
OBED CALVAIRE

19 Ιουλίου
ΝΤΑΝΙΛΑ ΤΡΙΦΟΝΟΥ
Ρεσιτάλ πιάνου – Έργα Τσαϊκόφσκι, Σοπέν, Μπάρμπερ

26, 27, 29 & 30 Ιουλίου
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
DERRICK INOUBE
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
Ριγολέττος
του Τζουζέππε Βέρντι

PLAYGROUND 260
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

11 Ιουλίου
BICEP present CHROMA (AV DJ set)

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

27, 28, 29 Ιουνίου
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ULRICH RASCHE
Αντιγόνη
του Σοφοκλή

4 & 5 Ιουλίου
ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΡΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΑΡΛΟΟΥ
Ηλέκτρα
του Σοφοκλή

11 & 12 Ιουλίου
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ
ζ – η – θ
Ο ξένος

19 Ιουλίου
ΥΤΟΡΙΑ – ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΥΡΕΝΤΖΗΣ
Γκούσταφ Μάλερ
Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά και Συμφωνία αρ. 4

25 & 26 Ιουλίου
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΛΥΚΟΦΩΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΟΥΒΑΡΔΑΣ
Οιδίπους.
Η ιστορία μιας μεταμόρφωσης
από το σκοτάδι στο φως

1 & 2 Αυγούστου
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
LA COLLINE - ΘΕÂΤΡΕ NATIONAL
WAJDI MOUAWAD
Ο όρκος της Ευρώπης / Le Serment d'Europe

8 & 9 Αυγούστου
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ
Ανδρομάχη
του Ευριπίδη

22 & 23 Αυγούστου
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ορέστεια
του Αισχύλου

27 Ιουνίου – 23 Αυγούστου
ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Αντιγόνη. Νόμος και Ανυπακοή

27 Ιουνίου – 23 Αυγούστου
«Μικροί Ιχθυετές»
Δημιουργική απασχόληση παιδιών
στην Επίδαυρο

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

4 & 5 Ιουλίου
ΟΛΙΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ
Θήβα μοναξιά του Κυριάκου Χαρίτου
Εμπνευσμένο από την *Αντιγόνη*
του Σοφοκλή

11 & 12 Ιουλίου
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΓΛΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΡΑΚΟΣ ΚΤΙΣΤΑΚΗΣ
Ιαχές
του Ταξιάρχη Δεληγιάννη
και του Βασίλη Τσιουβάρα

18 Ιουλίου
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ
Ηλέκτρα 7
Ταινία εμπνευσμένη από την *Ηλέκτρα*
του Σοφοκλή

25 & 26 Ιουλίου
ΚΥΚΛΟΣ CONTEMPORARY ANCIENTS
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΡΑΕΤΗΣ
BIOUX DE KANT
Δεξιά της κοίτης του Γιάννη Παλαβού
Εμπνευσμένο από τον
Οιδίποδα επί Κολωνών του Σοφοκλή
Συνεδρία πολέμου του Άρη Αλεξανδρή
Εμπνευσμένο από την *Λυσιστράτη*
του Αριστοφάνη

2 Αυγούστου
SEEDS (M. & C. KALKANIS)
feat. D. ΚΑΤΑΛΕΙΦΟΣ & ALCMINI
Η άλλη ματιά

9 Αυγούστου
ΜΙΛΤΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ
ΑΛΙΚΗ ΚΑΓΙΑΛΟΓΛΟΥ
THE D PROJECT
Αφιέρωμα στον Άστορ Πιατσόλα

16 Αυγούστου
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ
ΤΑΣΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Νύχτα μαγική
100 χρόνια Μίκης Θεοδωράκης

23 Αυγούστου
ΜΙΛΤΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΟΥΣΑΜΟΓΛΟΥ
Τραγούδια του Μεσοπολέμου

30 Αυγούστου
ΜΑΡΙΝΑ ΣΠΑΝΟΥ
Ο μικρός εαυτός

16 – 28 Ιουνίου
STUDIO RESIDENCY
Πάροδος

Οι αφίσες
για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 2025
σε σχεδιασμό Beetroot

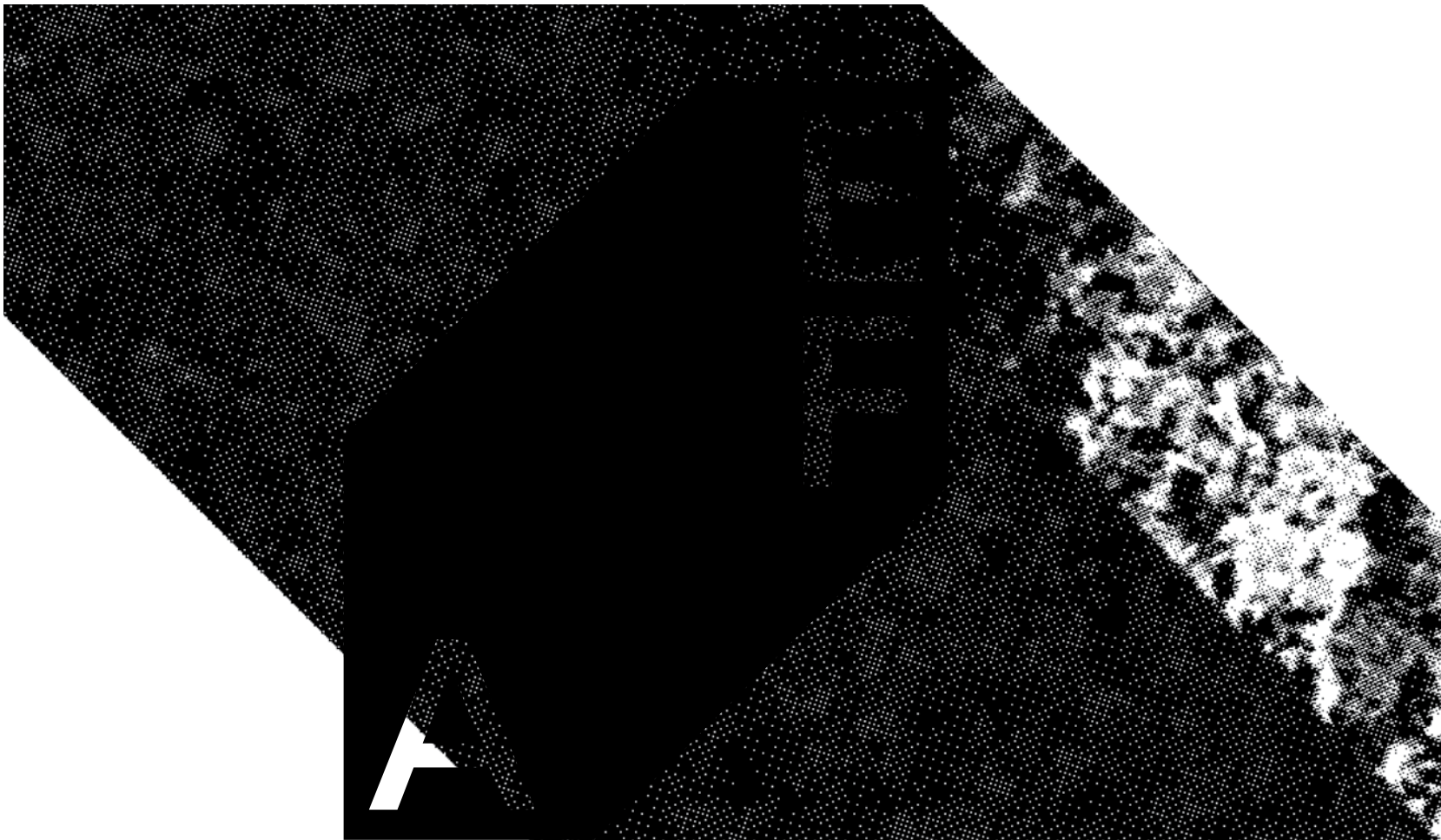

Weathering / Διδύραση, Χορογραφία Faye Driscoll, Πειραιώς 260, 2025. © João Octávio Peixoto

Hic sunt dracones / Ηic sunt dracones, Σκηνοθεσία Ariane Mnouchkine, Πειραιώς 260, 2025. © Karol Jarek

Παράρτημα 2
Εταιρική ταυτότητα

Το σκεπτικό της DpS Athens

Σχετικά με την έρευνα

Αρχικά επικεντρωθήκαμε στο νοηματικό φορτίο που θα θέλαμε να χαρακτηρίζει τη νέα ταυτότητα του Οργανισμού και ακολούθως στο στιλιστικό, που θα της έδινε οπτικά «σάρκα και οστά». Γι' αυτό, η ανάλυση και η έρευνα πάνω στο αρχείο του Φεστιβάλ αποτέλεσαν στάδιο κομβικής σημασίας πριν τη σχεδιαστική μας διερεύνηση. Μέσα από διεξοδική έρευνα διαπιστώσαμε ότι, αν και κάθε χρονιά υπήρχε διαφορετικός σχεδιαστής, κάθε ένας διατηρούσε κάποια πολύ σημαντικά στοιχεία σταθερά.

Ήταν σαν να υπήρχε υπόρρητα ήδη μία ταυτότητα. Αυτές οι σταθερές αφορούσαν δύο χαρακτηριστικά στοιχεία. Το πρώτο ήταν το εικονογραφικό. Ανατρέχοντας κανείς στο αρχείο του Φεστιβάλ διαπιστώνει πως στις περισσότερες αφίσες συναντάμε την αποτύπωση των χώρων του Φεστιβάλ, με κύριο εκφραστή την Επίδauρο, πολλές φορές μάλιστα με έντονα δωρική διάθεση. Η παρουσίαση

των χώρων του Φεστιβάλ δεν ήταν τυχαία επιλογή: το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου αποτελούσε όχημα για την προώθηση του ελληνικού τουρισμού για δεκαετίες. Έτσι, επιδιώξαμε να εμπνευστούμε από τον φυσικό χώρο δράσης του, έχοντας στον πυρήνα μας την αρχιτεκτονική δομή του αρχαίου θεάτρου. Αυτήν τη φορά όμως –σε αντιδιαστολή με το πώς παρουσιάζοταν μέχρι τώρα– όχι ως προς την προοπτική του όψη, αλλά ως προς την τομή του. Έτσι βρήκαμε αυτόν τον «μονόλιθο, που αποτελεί το δομικό κύτταρο του θεάτρου. Ένα έντονα γωνιώδες γεωμετρικό σχήμα που, μέσα από την περιστροφική του επανάληψη, ορίζει, εντέλει, την καμπυλωτή αμφιθεατρική δομή

Βράχος και άνθρωπος

Έμπνευση για το σήμα της νέας ταυτότητας αποτέλεσε η εκπληκτική λήψη του Δημήτρη Χαρισιάδη: εδώ ο «μονόλιθος» μοιάζει να έχει κοπεί σε αρχαίο λατομείο και να φωτίζεται από εκτυφλωτικό φως. Ουσιαστικά, αυτή η εμβληματική φωτο-

γραφία του Χαρισιάδη από την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή (Επίδauρος, 1956) έγινε ο πυρήνας της αισθητικής που καθόρισε και την ανάπτυξη των τελικών σχεδίων για το καλοκαιρινό πρόγραμμα του 2021, προσδίδοντας στο σύνολο της ταυτότητας έναν αρχετυπικό και ταυτόχρονα φουτουριστικό συμβολισμό. Η εικόνα του πλήθους υπό μικρή κλίμακα στις κερκίδες της Επιδαύρου αποτέλεσε έμπνευση για την υφή πάνω στους σχεδιασμένους μονόλιθους που κυριαρχούν στο εικαστικό των αφισών, ενισχύοντας έτσι όχι μόνο την υφολογία των θραυσμάτων που συναντάμε στους αρχαίους χώρους αλλά και την άρρηκτη σχέση του Φεστιβάλ με το κοινό. Η «σκληρότητα» που διαπιστώνεται στο τελικό σήμα και στο συνοδευτικό σύστημα της ταυτότητας αποτελεί μια ισχυρή οπτική δήλωση που δεν αποκλείει την παρουσία του φωτός και της ευαισθησίας. Αντιθέτως, την ενισχύει και την επαναδιεκδικεί.

Σχετικά με τη φόρμα του σήματος

Η σημειολογία

Το νέο σήμα του Φεστιβάλ στηρίζει την υφολογία του στη διεύρυνση της κλασικής τυπογραφικής φόρμας, «καταργώντας μ' αυτόν τον τρόπο την απόλυτα ερμηνευτική κατανόηση της γλώσσας και δημιουργώντας τελικά ένα νέο οπτικό κείμενο. Μέσα από την αφαίρεση και την απόδοση έντονης πυκνότητας στη φόρμα του συμβόλου επιχειρείται η ταυτόχρονη σύνδεσή του με τους παρακάτω άξονες:

Δυναμική φόρμα

Το τελικό σύμβολο συνοψίζει μια δυναμική φόρμα, στατική και ταυτόχρονα κινητική. Το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου είναι το κορυφαίο ελληνικό φεστιβάλ. Έμβλημά του είναι η ισχυρή παράδοση, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί ένα φεστιβάλ σύγχρονο και διεθνές. Εξελίσσεται, πειραματίζεται, διευρύνει τους ορίζοντές του. Το Φεστι-

βάλ κινείται στον χρόνο διατηρώντας, παράλληλα, την ισχυρή σύνδεσή του με τον πυρήνα του, τον τόπο και τη μακρόχρονη παράδοσή του.

Πειραματική – ερμηνευτική φόρμα

Πολλαπλές ερμηνείες
Η αφαίρεση διευρύνει την αντιληπτική πρόσληψη μιας φόρμας και ως εκ τούτου την καθιστά ικανή να επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες. Τόσο στις παραστατικές όσο και στις εικαστικές τέχνες αποτελεί ζητούμενο η δημιουργία πολλαπλών συσχετισμών μεταξύ υποκειμένου και αντικειμένου. Κατ' επέκταση, το νέο σήμα του Φεστιβάλ –όπως και ο ίδιος Οργανισμός του– ενθαρρύνει, αναζητά και πραγματεύεται τη διαρκή εξερεύνηση της «φόρμας» και το νέο «κείμενο. Τη νέα ερμηνεία, αλλά και την απόδοσή της.

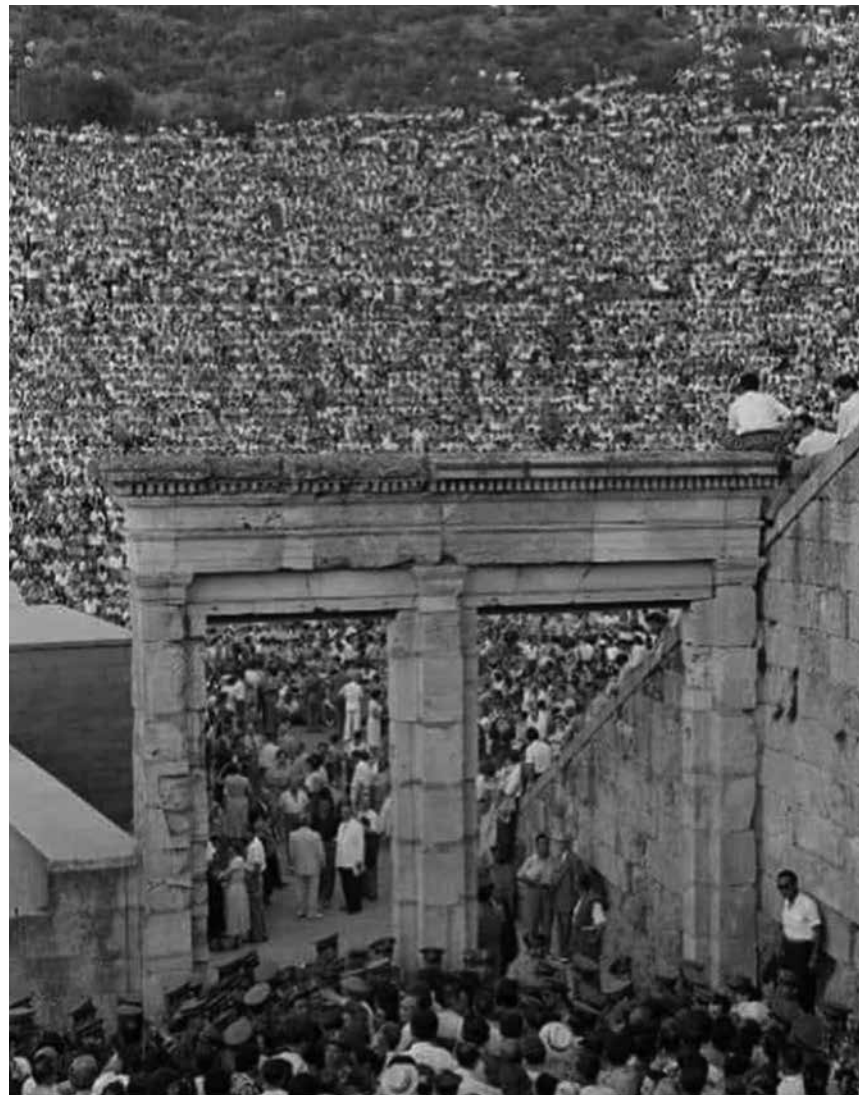
Τυπογραφία

Η τυπογραφία αποτελεί το δεύτερο σημαντικό στοιχείο που προέκυψε κατά την

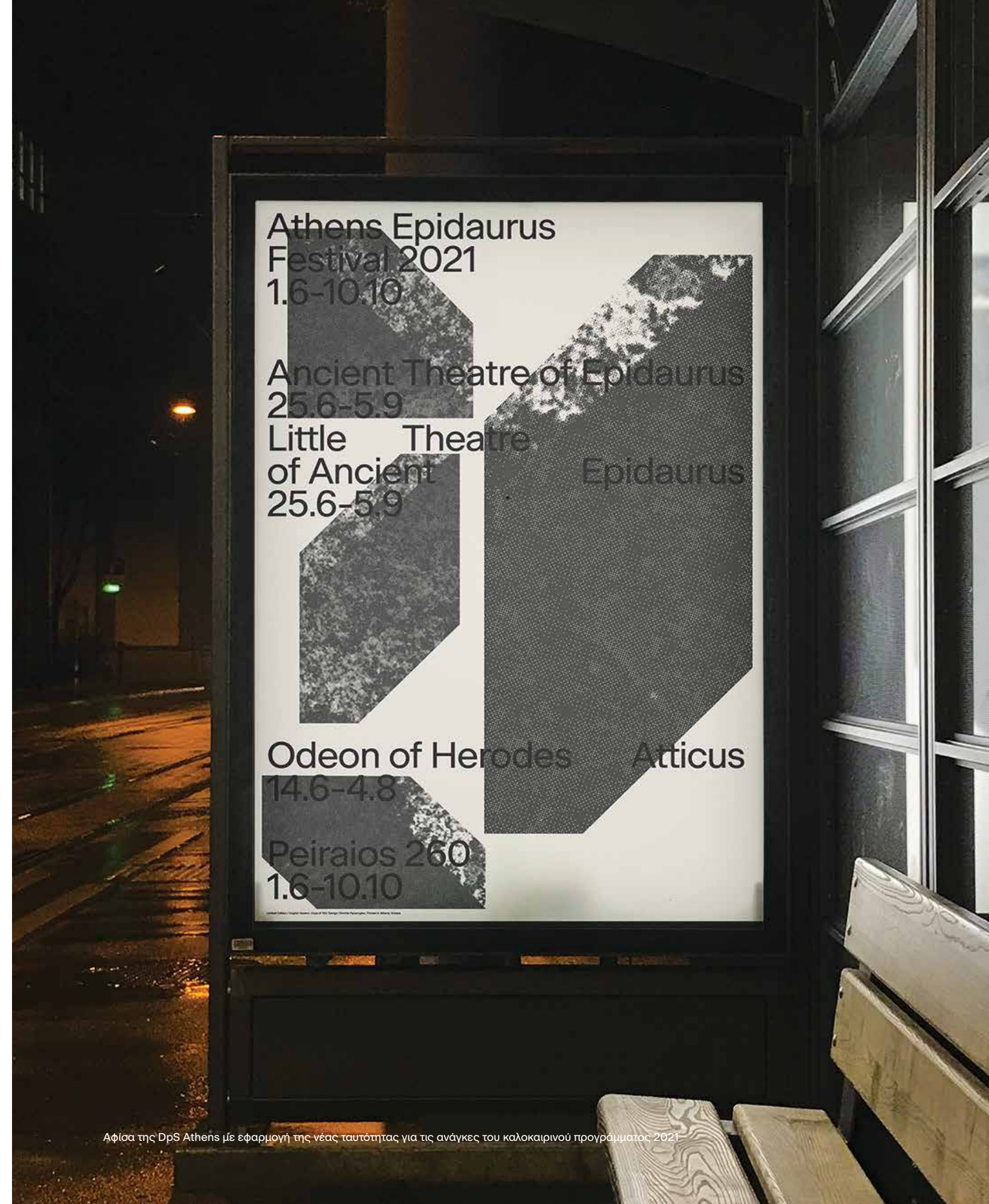
ανάλυση των αρχαικών αφισών του Φεστιβάλ. Είδαμε πως στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχει μια έντονη δωρικότητα στο συνοδευτικό τυπογραφικό μέρος, με το όνομα του Οργανισμού να είναι ξεκάθαρο, χωρίς περιττές σχεδιαστικές φλυαρίες, πάντα σε περίοπτη θέση μέσα στον καμβά της αφίσας και –το πιο σημαντικό– σχεδόν πάντα σε κεφαλαιογράμματη γραφή, ενισχύοντας τη σύνδεση με τη γραμματογραφία που συναντάμε στην αρχαία εποχή. Αυτή η στοιχειοθετική διάθεση αντανakλάται τόσο στην ανάπτυξη της νέας ταυτότητας του Οργανισμού όσο και στην ταυτότητα που αναπτύξαμε για την προώθηση του καλλιτεχνικού προγράμματος του 2021.

Για τις ανάγκες αυτές, σχεδιάσαμε, αναπτύξαμε και παραδώσαμε στον Οργανισμό μια σύγχρονη, ισοπαχή γραμματοσειρά, ικανή να λειτουργεί με διακρίτoτητα τόσο στις περιπτώσεις των εκδόσεων όσο και των αφισών.

Δημήτρης Παπάζογλου
Creative Director – Founder / DpS Athens
Μέλος της Alliance Graphique Internationale (AGI)
Εταίρος της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος

Δημήτρης Χαρισιάδης - *Αντιγόνη* του Σοφοκλή (Επίδαυρος, 1956)

Αφίσα της DrS Athens με εφαρμογή της νέας ταυτότητας για τις ανάγκες του καλοκαιρινού προγράμματος 2021

Schaubühne

Thomas Ostermeier
Οιδίποδας

Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου
Athens Epidaurus
Festival - Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου
Ancient Theatre of Epidaurus

3-5.9.2021, 21:00
aefestival.gr

ö
d
i
p
u
s

Design: Ips Athens, 2001

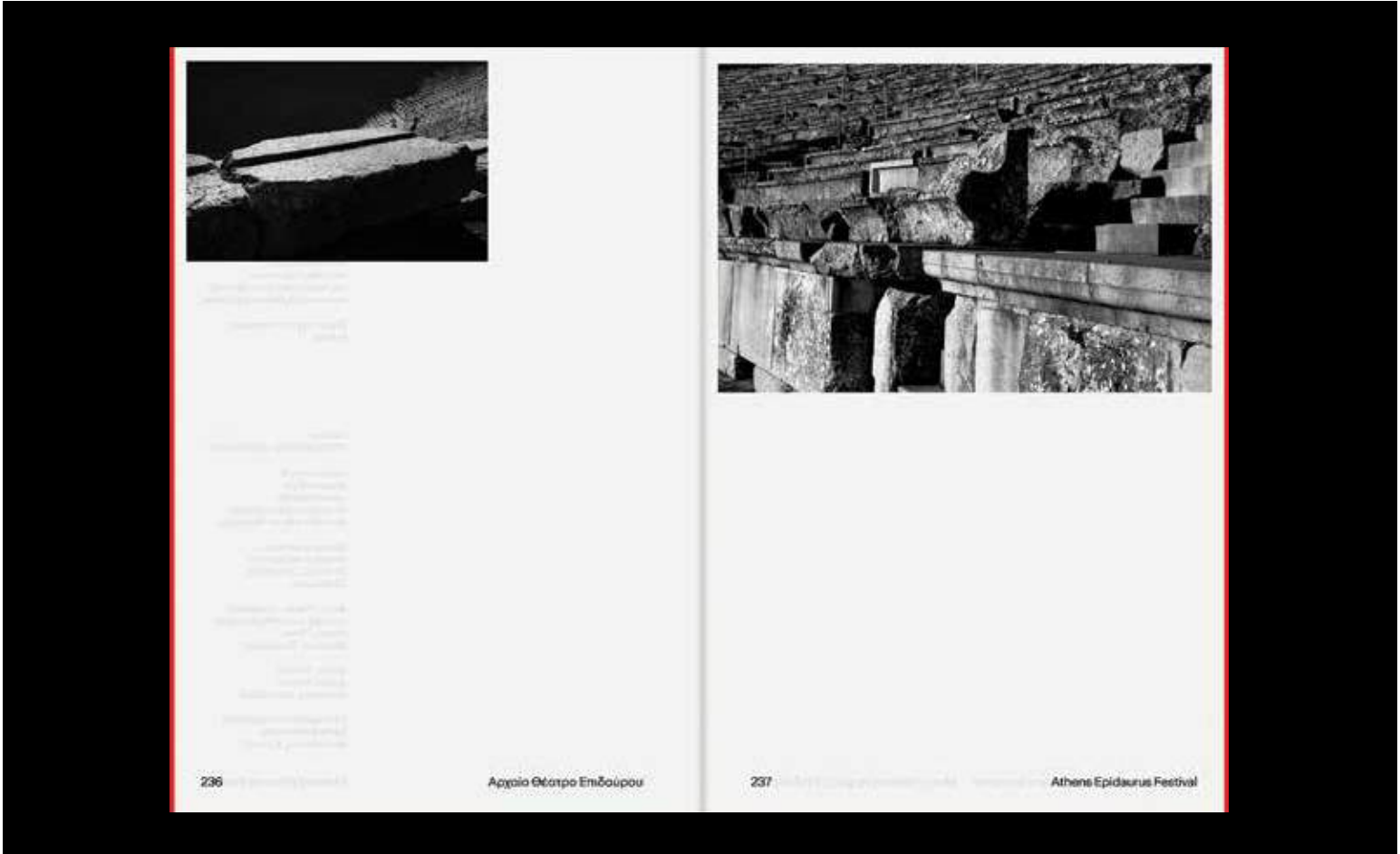
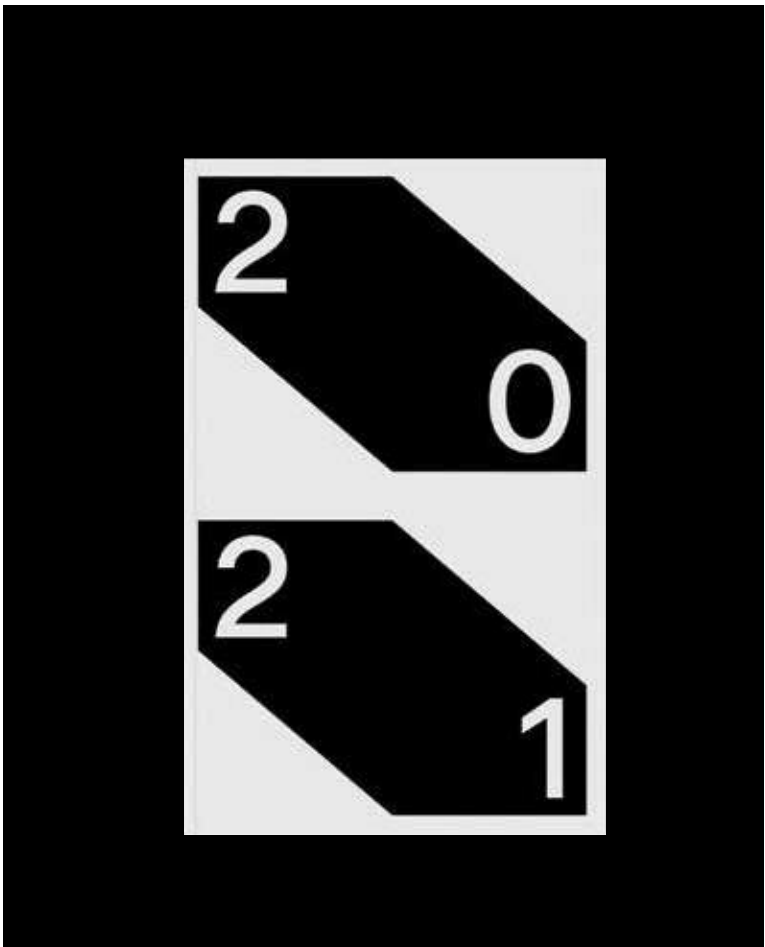
Αργυρώ Χιώτη - Βάτραχοι
του Αριστοφάνη

Argyro Chioti - The Frogs
by Aristophanes

Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου
Ancient Theatre of Epidaurus

Athens Epidaurus Festival
9-10-11.7.2021

Frogs

Παράρτημα 3
Οπτικές ταυτότητες

G Design Studio 2022

Ο σχεδιασμός της οπτικής ταυτότητας για το μεγαλύτερο φεστιβάλ παραστατικών τεχνών στην Ελλάδα, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, αποτέλεσε ταυτόχρονα δημιουργική πρόκληση και απόλυτη χαρά, και το προϊόν μιας καρποφόρας συνεργασίας με τον καταξιωμένο καλλιτέχνη Γιάννη Βαρελά, ο οποίος δημιούργησε τις εικονογραφήσεις. Ήταν μια εντυπωσιακή ωδή στις φεστιβαλικές καλοκαιρινές νύχτες, τις γεμάτες μουσική, θέατρο, χορό και μαγεία.

Η ευελιξία –με βασικό άξονα ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο τυπογραφικό σύστημα– αποτέλεσε έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες της ταυτότητας που αναπτύξαμε. Ζωντανά χρώματα,

ρυθμικά μοτίβα και δυναμική τυπογραφία συνέθεσαν έναν ξεχωριστό χαρακτήρα, με στόχο να αποτυπωθεί η δημιουργικότητα και η πολυμορφία του Φεστιβάλ.

Με τις ιδιοσυγκρασιακές αντιθέσεις πάχους, η τυπογραφία πρόσθεσε χαρακτήρα, ρυθμό και δυναμισμό στην οπτική ταυτότητα. Τα χειροποίητα γράμματα προσαρμόστηκαν σε κάθε μορφή και εφαρμογή, δίνοντας μια αναλογική, «ανθρώπινη» απάντηση σε κάθε ανάγκη.

Η εκφραστική τυπογραφία και η εκρηκτική οπτική αφήγηση συνέθεσαν έναν φωτεινό, ανοιχτό και αισιόδοξο κόσμο – μια πρόσκληση που δεν μπορείς να αγνοήσεις.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Art Directors Club Awards, New York 2023
- Shortlist, Graphic Communication
- European Design Awards 2023
- Shortlist, Posters Series

G Design Studio 2023

Για τη δημιουργία της ταυτότητας του Φεστιβάλ του 2023 κινηθήκαμε σε τρεις εννοιακούς άξονες: την Ελευθερία, τη συνεχή Ροή και τη Ζωή.

Η Ελευθερία μάς οδήγησε στην πτήση, στα όνειρά μας όπου μπορούμε να αγγίξουμε τον ουρανό, στη νίκη ενάντια στη βαρύτητα. Τα πουλιά, «le peuple migrateur», έγιναν το εκφραστικό μας όχημα για τη μετάδοση αυτής της αίσθησης, του διαλόγου με την ελευθερία αλλά και με το αμετροεπές, εκεί που κανένας περιορισμός δεν υπάρχει.

Η συνεχής Ροή είναι ο δρόμος μας, ο δρόμος διαρκείας που διανύουμε, συνταυτιζόμενοι με τον ρόλο μας στον πλανήτη, το τι και πώς καλούμαστε να ανταποκριθούμε στην πρόκληση του να ζει κανείς. Από απόσταση, η διάσχιση αυτού του δρόμου μπορεί να φαίνεται σαν μια αδιάλειπτη κίνηση παρόμοια με αυτή του νερού, του υδάτινου στοιχείου που κινείται σε συνεχή ροή διασχίζοντας όλες τις

εκδοχές του οικοσυστήματος που το φιλοξενεί, λίμνες, θάλασσες και ποταμούς. Κι είναι δίπλα στο νερό που θα ανθίσει ο πολιτισμός, όπως μας δείχνει η ανθρώπινη ιστορία· στο όριο ανθίζουν οι καρποί των προσπαθειών και των κόπων των δημιουργών στη συνάντηση με το κοινό.

Όμως, αυτός ο δρόμος που ανοίγεται μπροστά μας ή τον ανοίγουμε μόνοι μας προϋποθέτει ένα βάδισμα, έναν βηματισμό, εντέλει έναν ρυθμό. Ψάχνοντας σε όλες τις δυνατές εκδοχές εγκατάστασης μιας ρυθμολογίας, καταλήγουμε στο απλούστερο δυνατό ρυθμικό σχήμα με το οποίο συνταυτίζεται κανείς διά βίου, τους χτύπους της καρδιάς. Με τον τρίτο άξονα, αυτόν που μας βάζει σε κίνηση, παραπέμπουμε σε ένα γεγονός, σε μια διοργάνωση που στη θέα της ανακοίνωσής της με οποιοδήποτε οπτικό μέσο ο θεατής προσλαμβάνει ήδη τον ρυθμό της Ζωής.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- ERMIS AWARDS 2024
- Grand Prize, Corporate Identity
- Gold Award, Corporate Identity
- D&AD 2024
- Shortlist, Graphic Design, Integrated
- EBGE 2024
- Integrated Branding
- Merit, Posters Series
- ADC Europe Awards 2024
- Shortlist, Graphic Communication

Οπτική ταυτότητα 2022 – G Design Studio

Οπτική ταυτότητα 2023 – G Design Studio

BEETROOT 2024

Με σημείο εκκίνησης τη θεματική της «σύνδεσης», η οπτική ταυτότητα του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου 2024 έρχεται να αναδείξει την έννοια του «μαζί» μέσα από την εμπειρία της τέχνης. Η «χειροποίητη» αίσθηση του σχεδιασμού υποδηλώνει το ανθρώπινο στοιχείο. Μέσα από τα μάτια των θεατών «βλέπουμε» στοιχεία συνυφασμένα με το Φεστιβάλ και το ελληνικό καλοκαίρι: οι ακτίνες του ήλιου, τα κύματα της θάλασσας, οι πευκοβελόνες, οι κλίμακες του αμφιθεάτρου, ο ήχος που μεταδίδεται. Οι εικονογραφήσεις που δημιουργήθηκαν αποκλειστικά για την επικοινωνία του Φεστιβάλ με το κοινό

BEETROOT 2025

70 χρόνια, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου είναι οι άνθρωποί του: δημιουργοί, συντελεστές και κοινό. Μια ζωντανή συνάντηση από λάτρεις του πολιτισμού που δημιουργούν μαζί, κάθε φορά, την κοινή εμπειρία της τέχνης. Ένα μωσαϊκό από μορφές κάθε είδους, μοναδικές

αποτυπώνουν στιγμές όπου οι άνθρωποι βιώνουν μαζί την καλλιτεχνική δημιουργία – έντονες εικόνες με ζωηρά χρώματα και θετική διάθεση, που προσκαλούν τον θεατή σε μια κοινή εμπειρία πολιτιστικής αλλά και, κυρίως, ανθρώπινης επαφής.

πρωτότυπες προσωπογραφίες. Ένα ζωηρό, πολύχρωμο κοινό και μαζί του εμβληματικές προσωπικότητες, συγγραφείς, συνθέτες, δραματουργοί, ηθοποιοί, αλλά και μυθικά πλάσματα και στοιχεία απαρτίζουν την ιστορία και την ουσία του Φεστιβάλ.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

ERMIS AWARDS 2024

- Gold Athens Epidaurus Festival 2024 identity – Corporate identity
- Gold Athens Epidaurus Festival 2024 Catalogue – Visual Communication – Κατάλογοι Μουσείων & Καλλιτεχνών

TOKYO TDC 2024

- Excellent Work Athens Epidaurus Festival 2024 – Advertising Category

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

EUROPEAN DESIGN AWARDS 2025

- Best of Show/Branding Athens Epidaurus Festival 2024
- Gold Athens Epidaurus Festival 2024 – Printed Identity Applications
- Gold Athens Epidaurus Festival 2024 – Corporate Illustration

D&AD 2025

- Wood Pencil Athens Epidaurus Festival 2024 Graphic Design – Illustrations
- Shortlisted Athens Epidaurus Festival 2024 Graphic Design – Integrated

EBGE 2025

- Merit Athens Epidaurus Festival 2024 BT_Monday – Πρωτότυπη Γραμματοσειρά
- Gold Athens Epidaurus Festival 2024 – Εικονογράφηση
- Award Athens Epidaurus Festival 2024 – Γενική Εικονογράφηση
- Merit Athens Epidaurus Festival 2024 – Σειρά Αφισών
- Βραβείο Πελάτη Athens Epidaurus Festival 2024

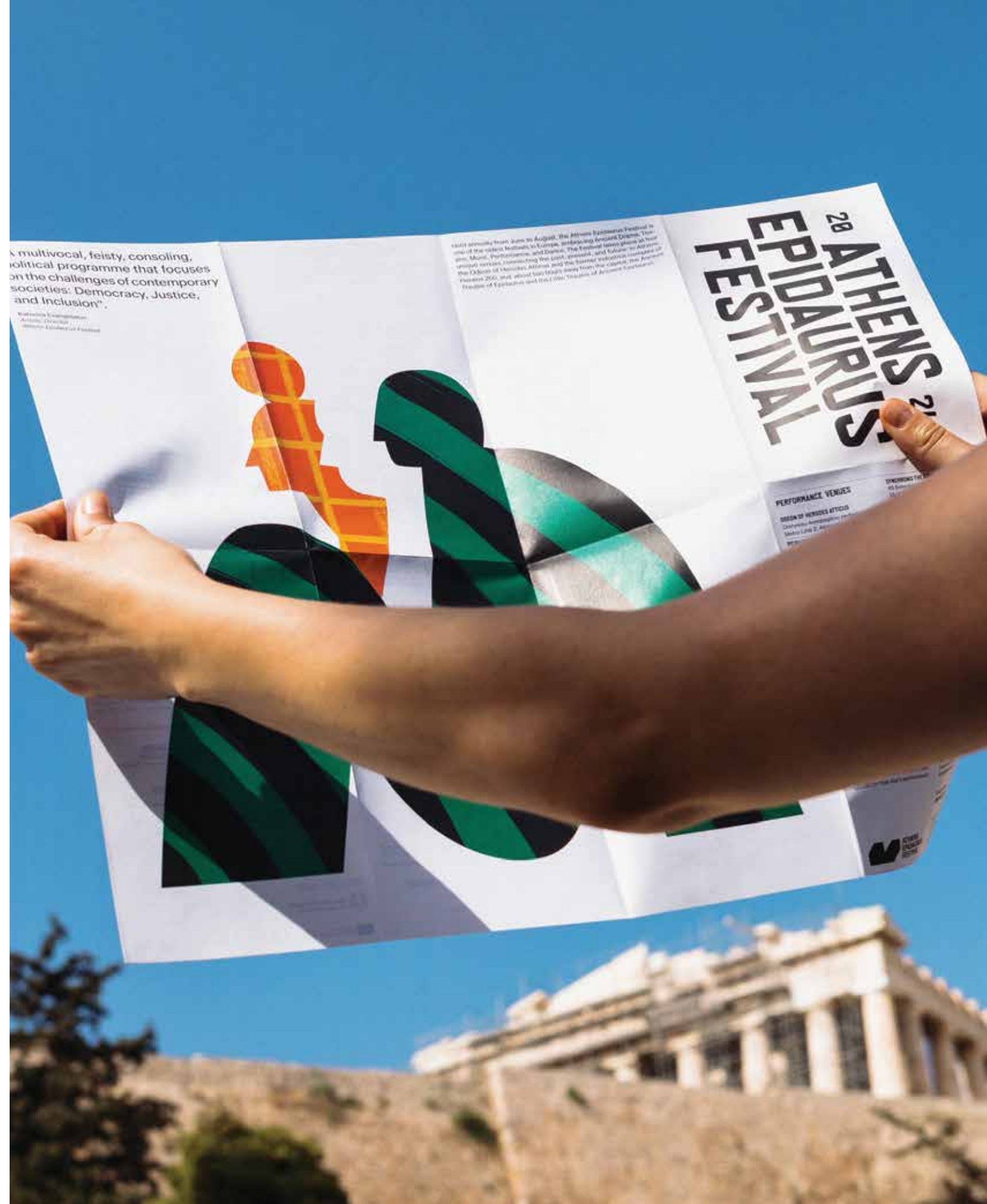

Οπτική ταυτότητα 2024 – Beetroot

Οπτική ταυτότητα 2024 – Beetroot

Οπτική ταυτότητα 2025 – Beetroot

Παράρτημα 4
Οικονομικοί απολογισμοί
2020 - 2024

Οικονομικός απολογισμός 2020

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2020, όπως έχουν κατατεθεί από την Οικονομική Διεύθυνση:

- Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του φορέα ανήλθε στο ποσό των 2.583.196 ευρώ, υπεβαίνοντας κατά 2 εκατομμύρια περίπου την εγκεκριμένη στοχοθεσία (588.000 ευρώ).

- Το ανωτέρω πλεόνασμα προσέθηκε στην περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας, διαμορφώνοντας τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο ποσό των 4.817.166,90 ευρώ.
- Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ανήλθε σε 649.652,48 ευρώ, έναντι ποσού της προηγούμενης χρήσης 2.864.278,50 ευρώ, ήτοι

σημείωσε μείωση κατά περίπου 77%. Ο βασικός λόγος της συρρίκνωσης αυτής ήταν η υγειονομική κρίση λόγω της πανδημίας του COVID-19, η οποία δεν επέτρεψε την υλοποίηση του συνόλου του καλλιτεχνικού προγράμματος, με αποτέλεσμα οι περισσότερες προγραμματισμένες παραστάσεις να αναβληθούν για το 2021.

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)	7.310.294
1. Πωλήσεις (=α+β)	649.652
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	5.172
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	644.480
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	6.455.095
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	6.454.308
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	0
ε) Ε.Ε.	787
στ) Λοιπές	0
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	0
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	36.411
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	0
6. Λοιπά Έσοδα	168.995
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	141

II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)	4.727.098
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=ζ+η+θ)	1.707.931
ζ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	1.420.456
η) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	287.475
θ) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	0
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	1.488.042
10. Παροχές Τρίτων	704.117
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα – Φωταέριο – Ύδρευση – Τηλεπικοινωνίες	235.379
Εκ των οποίων Ενοίκια	411.657
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	1.231
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	54.731
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	33.932
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	0
12. Διάφορα Έξοδα	529.806
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	0
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	2.112
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	6.005
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	233.443
Εκ των οποίων έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	12.367
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	21.710
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)	2.583.196

Οικονομικός απολογισμός 2021

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2021, μαζί με τις παρακάτω παρατηρήσεις, όπως έχουν συνταχθεί από την Οικονομική Διεύθυνση:

- Το αναγραφόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα βρίσκεται εντός της εγκεκριμένης στοχοθεσίας του φορέα. Πρόκειται για πόσο ύψους -2.276.230 ευρώ, έναντι του δημοσιονομικού στόχου του φορέα ύψους -2.350.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2021, όπως προσδιορίστηκε από την Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού της 18ης Ιανουαρίου 2021, και την αναθεώρηση αυτής την 15η Απριλίου 2021.

- Η απόκλιση στο σύνολο των εσόδων του φορέα (-15,2%, 8.602.531 ευρώ έναντι στόχου 10.140.000 ευρώ) οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από πωλήσεις (-30,4%, 2.038.422 ευρώ έναντι στόχου 2.930.000 ευρώ), καθώς και στο μειωμένο ποσό των επιχορηγήσεων από το αρμόδιο Υπουργείο (5.981.782 ευρώ έναντι στόχου 7.000.000 ευρώ).
- Για να διασφαλιστεί η επίτευξη της στοχοθεσίας του φορέα, το αρνητικό ισοζύγιο καλύφθηκε με χρήση ταμειακών διαθεσίμων και ισόποση μείωση του αποθεματικού της εταιρείας, ενώ, παράλληλα, η μείωση των εσόδων αντιμετωπίστηκε με μείωση δαπανών (-12,9%, μεί-

ωση από το εγκεκριμένο ποσό των 12.490.000 ευρώ σε 10.878.760 ευρώ).

- Η παρατηρούμενη αύξηση του εργοδοτικού κόστους («Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» σε ποσοστό 31,8%) οφείλεται κυρίως στην πρόσληψη περισσότερων εργαζομένων ως εποχιακό προσωπικό με σκοπό την ασφάλη, βάσει υγειονομικών πρωτοκόλλων, υλοποίηση του καλλιτεχνικού προγράμματος.

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)	8.602.531
1. Πωλήσεις (=α+β)	2.038.422
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	47.814
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	1.990.608
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	6.254.469
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	5.981.782
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	0
ε) Ε.Ε.	0
στ) Λοιπές	272.688
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	0
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	41.467
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	0
6. Λοιπά Έσοδα	266.884
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	1.289

II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)	10.878.760
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=ζ+η+θ)	3.031.607
ζ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	2.539.243
η) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	483.224
θ) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	9.140
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	4.347.088
10. Παροχές Τρίτων	1.861.014
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα – Φωταέριο – Ύδρευση – Τηλεπικοινωνίες	437.364
Εκ των οποίων Ενοίκια	1.229.565
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	2.005
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	83.866
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	59.002
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	21.256
12. Διάφορα Έξοδα	1.397.369
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	0
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	4.514
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	21.110
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	122.081
Εκ των οποίων έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	38.770
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	34.965
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)	-2.276.230

Οικονομικός απολογισμός 2022

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2022, μαζί με τις παρακάτω παρατηρήσεις, όπως έχουν συνταχθεί από την Οικονομική Διεύθυνση:

- Το αναγραφόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα βρίσκεται εντός της εγκεκριμένης στοχοθεσίας του φορέα. Πρόκειται για πόσο ύψους 485.000 ευρώ, έναντι του δημοσιονομικού στόχου του φορέα ύψους 33.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2022, όπως προσδιορίστηκε την υπ’ αριθμ. 13028/13-01-2022 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού.

- Το πλεόνασμα στα έσοδα του φορέα (+2,4%, 10.380.871 ευρώ έναντι στόχου 10.140.000 ευρώ) οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από πωλήσεις (+25,2%, 3.668.219 ευρώ έναντι στόχου 2.930.000 ευρώ).
- Το σύνολο των δαπανών ανήλθε στο ποσό των 9.895.006 ευρώ έναντι του στόχου των 10.107.000 ευρώ, ήτοι μειωμένο κατά 2,1%.
- Η παρατηρούμενη αύξηση του εργοδοτικού κόστους («Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» σε ποσοστό 33,3%) οφείλεται κυρίως στην πρόσληψη περισσότερων εργαζο-

μένων ως εποχιακό προσωπικό με σκοπό την ασφάλη, βάσει υγειονομικών πρωτοκόλλων, υλοποίηση του καλλιτεχνικού προγράμματος, καθώς και στην πρόσθετη απασχόληση για την επίτευξη του αυξημένου παραγόμενου αποτελέσματος (αύξηση των πωλήσεων).

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)	10.380.871
1. Πωλήσεις (=α+β)	3.668.219
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	36.260
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	3.631.958
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	6.579.278
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	6.254.310
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	160.000
ε) Ε.Ε.	
στ) Λοιπές	164.969
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	18.471
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	13.393
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	
6. Λοιπά Έσοδα	99.085
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	2.425

II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)	9.895.006
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=ζ+η+θ)	2.840.042
ζ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	2.376.004
η) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	463.438
θ) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	600
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	4.144.594
10. Παροχές Τρίτων	1.501.620
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα – Φωταέριο – Ύδρευση – Τηλεπικοινωνίες	408.399
Εκ των οποίων Ενοίκια	978.828
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	13.865
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	100.2550
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	35.574
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	
12. Διάφορα Έξοδα	1.243.659
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	20.162
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	1.588
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	92.043
Εκ των οποίων έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	42.241
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	15.725
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)	485.865

Οικονομικός απολογισμός 2023

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2023, μαζί με τις παρακάτω παρατηρήσεις, όπως έχουν συνταχθεί από την Οικονομική Διεύθυνση:

- Το αναγραφόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα βρίσκεται εντός της εγκεκριμένης στοχοθεσίας του φορέα. Συγκεκριμένα το πλεόνασμα ανέρχεται σε περίπου 242.000 ευρώ, έναντι του δημοσιονομικού στόχου του φορέα ύψους 33.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2023, όπως προσδιορίστηκε την υπ’ αριθμ. 41493/30-01-2023 απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού.

- Η αύξηση στα έσοδα του φορέα (+9,2%, 11.764.518 ευρώ έναντι στόχου 10.774.510 ευρώ) οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από πωλήσεις (+20%, 3.848.667 ευρώ έναντι στόχου 3.200.000 ευρώ).
- Το σύνολο των δαπανών ανήλθε στο ποσό των 11.521.733 ευρώ έναντι του στόχου των 10.741.510 ευρώ, ήτοι αυξημένα κατά 7,3%.
- Η παρατηρούμενη αύξηση του εργοδοτικού κόστους («Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» σε ποσοστό 39,2%) οφείλεται κυρίως στην πρόσληψη περισσότερων εργα-

ζομένων ως εποχιακό προσωπικό με σκοπό την ασφαλή και αποτελεσματική υλοποίηση του καλλιτεχνικού προγράμματος, καθώς και στην πρόσθετη απασχόληση για την επίτευξη του αυξημένου παραγόμενου αποτελέσματος (αύξηση των πωλήσεων).

- Η υλοποίηση των έργων που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων συντέλεσε στην αύξηση των δαπανών για κτήση παγίων κατά 463.000 ευρώ.

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)	11.764.518
1. Πωλήσεις (=α+β)	3.848.667
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	35.690
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	7.782.033
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	5.725.777
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	806.256
ε) Ε.Ε.	
στ) Λοιπές	1.250.000
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	23.876
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	40.102
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	
6. Λοιπά Έσοδα	67.686
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	2.154

II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)	11.551.733
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=ζ+η+θ)	3.020.222
ζ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	2.548.777
η) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	464.543
θ) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	6.902
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	5.248.028
10. Παροχές Τρίτων	1.406.229
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα – Φωταέριο – Ύδρευση – Τηλεπικοινωνίες	338.594
Εκ των οποίων Ενοίκια	991.964
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	12.936
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	62.735
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	40.800
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	
12. Διάφορα Έξοδα	1.137.119
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	19.172
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	13.370
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	613.649
Εκ των οποίων έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	132.387
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	23.144
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)	242.785

Οικονομικός απολογισμός 2024

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2024, μαζί με τις παρακάτω παρατηρήσεις, όπως έχουν συνταχθεί από την Οικονομική Διεύθυνση:

- Το αναγραφόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα βρίσκεται εντός της εγκεκριμένης στοχοθεσίας του φορέα. Συγκεκριμένα το πλεόνασμα ανέρχεται σε περίπου 2.462.496 ευρώ, έναντι του δημοσιονομικού στόχου του φορέα ύψους 260.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2024, όπως προσδιορίστηκε την υπ’ αριθμ. 619883/21-12-2023 απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού.

- Η αύξηση στα έσοδα του φορέα (+29%, 16.921.018 ευρώ έναντι στόχου 13.130.851 ευρώ) οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων στην κατηγορία Πωλήσεις (+47%, 5.002.898 ευρώ έναντι στόχου 3.400.000 ευρώ), η οποία περιλαμβάνει τις πωλήσεις εισιτηρίων, τις χορηγικές συνεργασίες και τα έσοδα του πωλητηρίου.
- Επίσης υπήρξε αύξηση στις επιχορηγήσεις του Υπουργείου Πολιτισμού που αποδόθηκαν στον Οργανισμό (+19%, 8.575.825 ευρώ έναντι του προϋπολογισμένου ποσού των 7.230.000 ευρώ).

- Το σύνολο των δαπανών ανήλθε στο ποσό των 14.458.523 ευρώ έναντι του στόχου των 12.870.851 ευρώ, ήτοι αυξημένο κατά 12,4%.
- Η παρατηρούμενη αύξηση του εργοδοτικού κόστους («Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» σε ποσοστό 46%) οφείλεται κυρίως στην πρόσληψη περισσότερων εργαζομένων ως εποχιακό προσωπικό με σκοπό την ασφαλή και αποτελεσματική υλοποίηση του καλλιτεχνικού προγράμματος, καθώς και στην πρόσθετη απασχόληση για την επίτευξη του αυξημένου παραγόμενου αποτελέσματος (αύξηση των πωλήσεων).

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)	16.921.018
1. Πωλήσεις (=α+β)	5.002.898
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	103.014
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	4.899.883
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	11.584.586
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	5.875.824
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	2.993.685
ε) Ε.Ε.	
στ) Λοιπές	2.715.077
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	36.191
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	88.569
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	
6. Λοιπά Έσοδα	204.738
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	4.037

Οικονομικός απολογισμός 2025

Ο οικονομικός απολογισμός του τρέχοντος έτους οριστικοποιείται, όπως πάντα, κατά το μήνα Δεκέμβριο. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνεται στην παρούσα έκδοση ο αντίστοιχος πίνακας. Από την εξέλιξη της πορείας του διαφαίνεται καθαρά ότι είναι εντός των εγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων, ενώ καταγράφεται πλεόνασμα, το οποίο αφήνει σημαντικό διαθέσιμο για την επόμενη μέρα του Οργανισμού.

II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)	14.458.523
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=ζ+η+θ)	3.505.620
ζ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	2.960.103
η) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	537.184
θ) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	8.333
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	4.996.381
10. Παροχές Τρίτων	1.629.518
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα – Φωταέριο – Ύδρευση – Τηλεπικοινωνίες	594.491
Εκ των οποίων Ενοίκια	909.412
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	32.972
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	78.006
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	45.107
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	19.848
12. Διάφορα Έξοδα	1.818.436
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	8.108
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	3.985
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	2.382.865
Εκ των οποίων έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	68.502
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)	2.462.496

Παράρτημα 5

Θεατές – Εισιτήρια – Εισπράξεις

6 χρόνια σε αριθμούς

Η συνολική εικόνα της απήχησης των παραστάσεων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου κατά την περίοδο 2019 – 2024 αποτυπώνεται σε τρία γραφήματα που αφορούν σε κρίσιμους δείκτες: το σύνολο θεατών, το σύνολο εισιτηρίων και το σύνολο εισπράξεων. Οι δείκτες απεικονίζουν την πορεία της επισκεψιμότητας και των οικονομικών αποτελεσμάτων, ενώ παράλληλα αναδεικνύουν την επιρροή των υγειονομικών μέτρων και την ταχεία ανάκαμψη του φορέα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.

Το πρώτο γράφημα, με τίτλο «Σύνολο θεατών», αποτυπώνει τον αριθμό των θε-

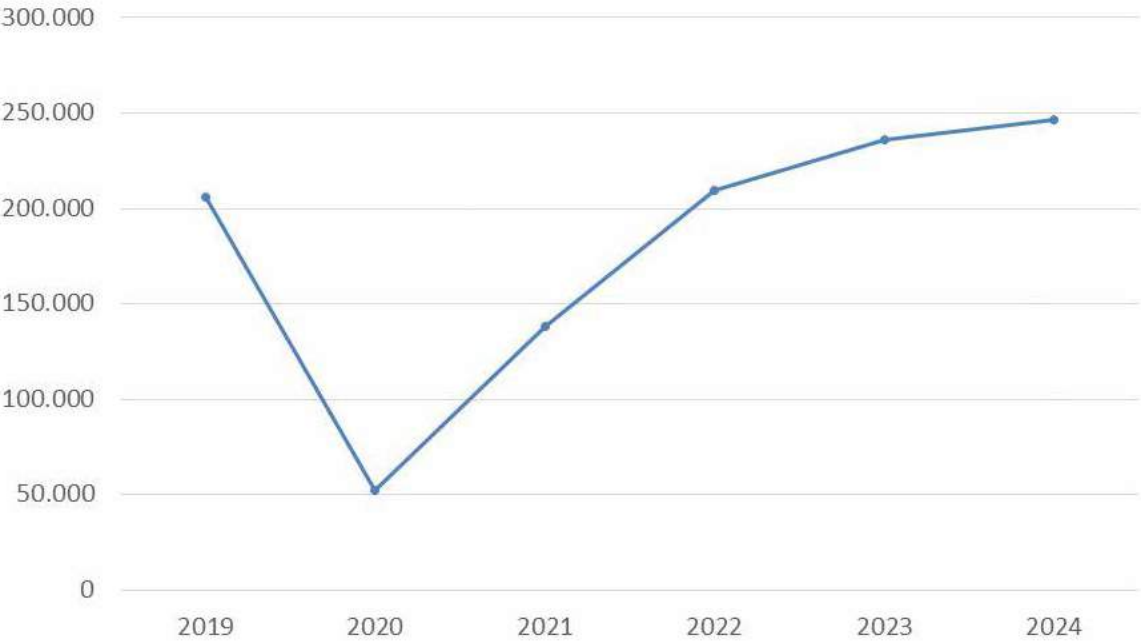
ατών που παρακολούθησαν τις παραστάσεις του Φεστιβάλ ανά έτος, ξεκινώντας από περίπου 200.000 το 2019 και φθάνοντας σε περίπου 250.000 το 2024, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 25%. Αντίστοιχα, το γράφημα με τίτλο «Σύνολο εισιτηρίων» καταγράφει την πώληση εισιτηρίων, από τις 170.000 πωλήσεις το 2019 στις 225.000 το 2024, δηλαδή αύξηση 32%. Τέλος, το τρίτο γράφημα, με τίτλο «Σύνολο εισπράξεων», παρουσιάζει τα έσοδα από πωλήσεις, από περίπου 5.000.000 ευρώ σε 7.500.000 ευρώ, δηλαδή αύξηση της τάξης του 50%

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως

το 2020 η πληρότητα στους θεατρικούς χώρους του Φεστιβάλ, λόγω των υγειονομικών μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας, ήταν μειωμένη κατά 45%, ενώ το 2021 κατά 58 – 68%.

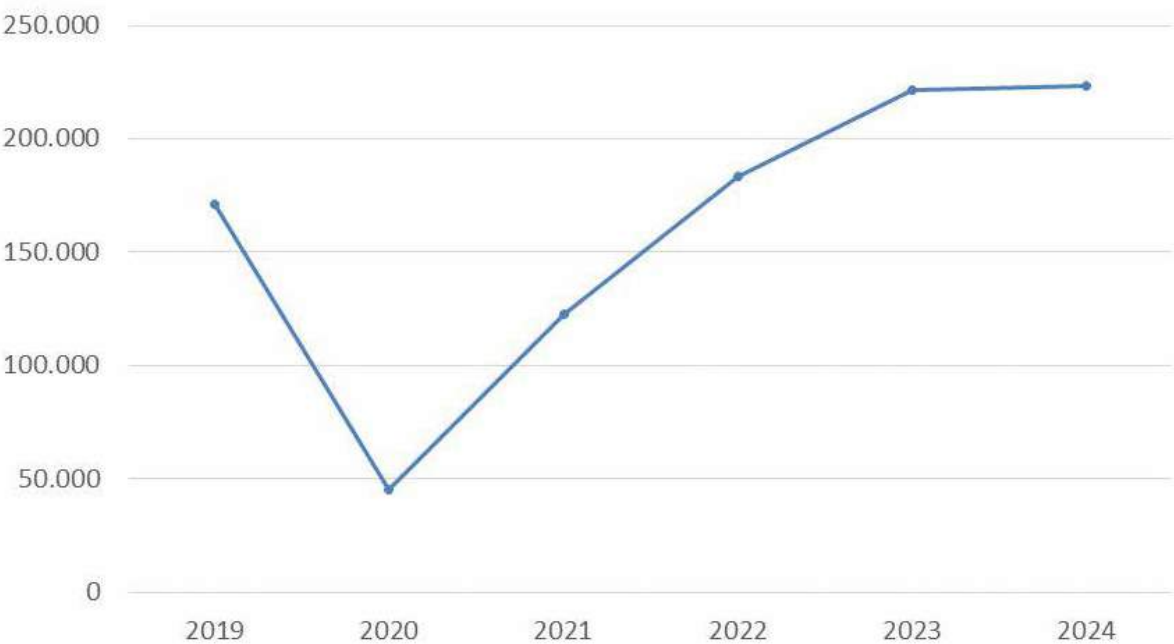
Τα τρία αυτά διαγράμματα δείχνουν μια αύξουσα τάση την περίοδο 2022 – 2024, χρονιές που τα θέατρα λειτουργήσαν υπό κανονικές συνθήκες. Επιπλέον, η ανάκαμψη ήταν ταχεία, με τους θεατές, τα εισιτήρια και τα έσοδα του 2022 να υπερβαίνουν τα αντίστοιχα του 2019, καθώς σημείωσαν αύξηση μεγαλύτερη από 20% στους θεατές και σχεδόν 40% στα έσοδα.

Σύνολα θεατών 2019 – 2024

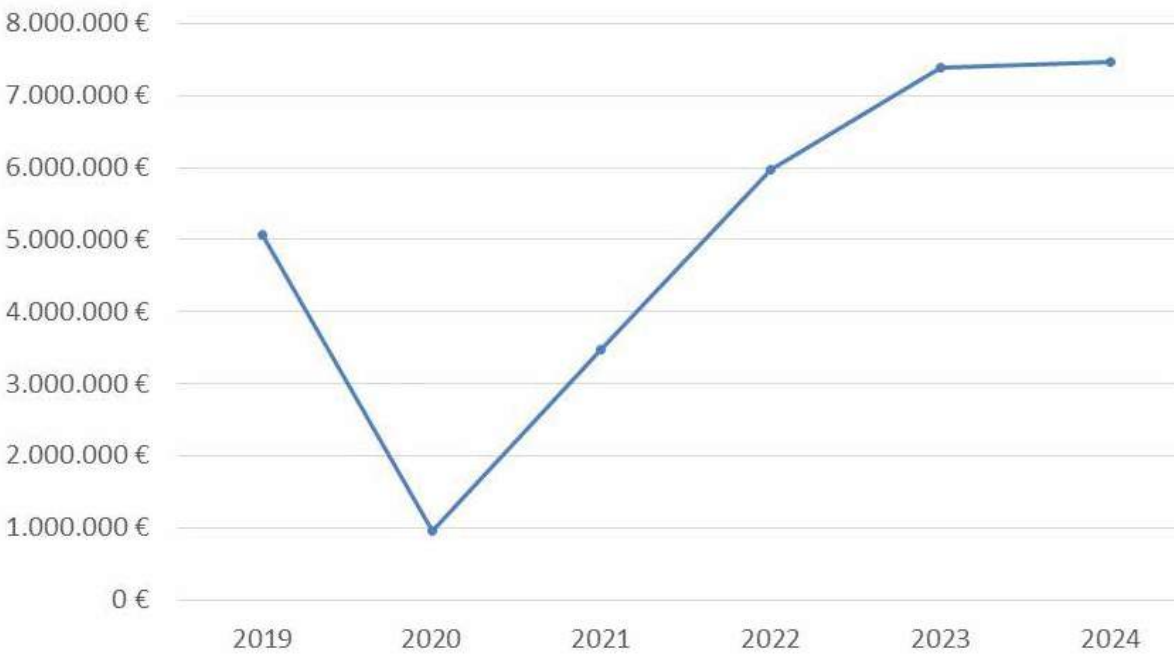
Λόγω των υγειονομικών μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας του COVID-19, το 2020 οι πληρότητες ήταν μειωμένες στο 45% και το 2021 ήταν μειωμένες στο 58-68%.

Σύνολα εισιτηρίων 2019 – 2024

Λόγω των υγειονομικών μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας του COVID-19, το 2020 οι πληρότητες ήταν μειωμένες στο 45% και το 2021 ήταν μειωμένες στο 58-68%.

Σύνολα εισπράξεων 2019 – 2024

Λόγω των υγειονομικών μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας του COVID-19, το 2020 οι πληρότητες ήταν μειωμένες στο 45% και το 2021 ήταν μειωμένες στο 58-68%.

2020 – 2025

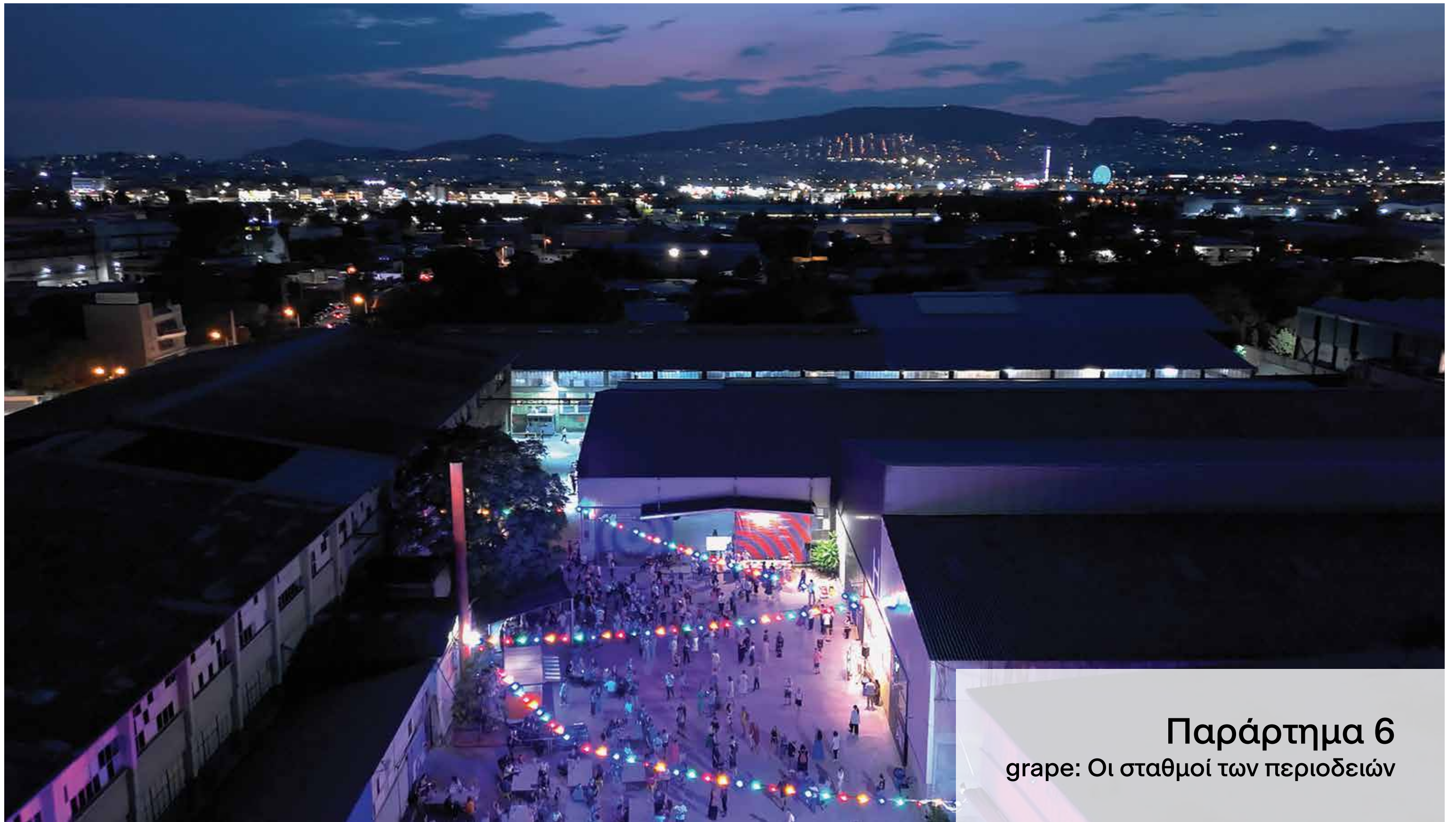
1.000.000
θεατές
έως και τις 15 Ιουλίου 2025

479
παραγωγές

11.300
καλλιτέχνες

Μηδεια, Σκηνοθεσία Frank Castorf, Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου 2023. © Θωμάς Δασκαλάκης

Παράρτημα 6
grape: Οι σταθμοί των περιοδειών

Τίτλος παράστασης και ημερομηνίες παρουσίασης

Τίτλος παράστασης και ημερομηνίες παρουσίασης		Πολιτιστικοί οργανισμοί	Πόλη	Χώρα
Taverna Miresia - Mario, Bella, Anastasia Mario Banushi				
		Euroregional Theatre Festival – TESZT	Τιμisoάρα	Ρουμανία
		Zürcher Theater Spektakel	Zurίχη	Ελβετία
		Teatro Stabile di Torino	Torίno	Ιταλία
		Thalia Theatre	Αμβούργο	Γερμανία
		DE SINGEL, σε συνεργασία με το NTGent	Αμβέρσα	Βέλγιο
		FTA - Festival TransAmériques	Μόντρεαλ	Καναδάς
		Coronet Theatre	Λονδίνο	Μεγάλη Βρετανία
		National Concert Hall Taipei	Ταϊπέι	Ταϊβάν
		Comédie de Genève	Γενεύη	Ελβετία
Θήβα: A Global Civil War Παντελής Φλατσούσης				
		Open Air International Theatre Festival – Prizren Fest	Πρίζρεν	Κόσοβο
		Festival delle Colline Torinesi	Torίno	Ιταλία

Καταστροφή | Δημήτρης Μπαμπίλης

26 Ιουλίου 2024	Open Air International Theatre Festival – Prizren Fest	Πρίζρεν	Κόσοβο
-----------------	--	---------	--------

Σπιριδούλες της Νεφέλης Μαϊστράλη | Θανάσης Ζερίτης – Χάρης Κρεμμύδας / 4frontal

15 Ιανουαρίου 2024	Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας	Λευκωσία	Κύπρος
--------------------	----------------------------	----------	--------

Σιωπή | Rootlessroot

13 Οκτωβρίου 2023	Teatro della Tosse, Resist and Create – International Dance Festival	Γένοβα	Ιταλία
14 Ιουνίου 2024	Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου	Λεμεσός	Κύπρος
15 Ιουνίου 2024	Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου	Λευκωσία	Κύπρος
22 Σεπτεμβρίου 2024	Opole Dance Stage – JK Opole Theatre	Οπόλε	Πολωνία
12 Μαΐου 2025	Moving Balkans	Ριέκα	Κροατία

Bless this mess | Κατερίνα Ανδρέου

30 Μαΐου – 1 Ιουνίου 2024	Kunstenfestivaldesarts	Βρυξέλλες	Βέλγιο
6 & 7 Ιουνίου 2024	KLAP Marseille	Μασσαλία	Γαλλία
6 & 7 Σεπτεμβρίου 2024	Short Theatre	Ρώμη	Ιταλία
11 – 13 Σεπτεμβρίου 2024	La Bâtie, ADC Genève	Γενεύη	Ελβετία
25 Σεπτεμβρίου 2024	CCN Caen	Καέν	Γαλλία
5 Οκτωβρίου 2024	FAROUT festival, BASE	Μιλάνο	Ιταλία
17 – 21 Οκτωβρίου 2024	Festival d' Automne, T2G Gênevilliers	Παρίσι	Γαλλία
23 & 24 Νοεμβρίου 2024	NEXT Festival, BUDA	Κόρτρεϊκ	Βέλγιο
14 Δεκεμβρίου 2024	ASTEROIDE AMOR Festival	Βενετία	Ιταλία
17 – 21 Δεκεμβρίου 2024	Les SUBS	Λυών	Γαλλία
19 – 21 Μαρτίου 2025	Théâtre Sévelin 36	Λωζάνη	Ελβετία
14 Ιουνίου 2025	XING	Μπολόνια	Ιταλία
5 & 6 Ιουλίου 2025	Festival de la Cité	Λωζάνη	Ελβετία

Τίτλος παράστασης και ημερομηνίες παρουσίασης	Πολιτιστικοί οργανισμοί	Πόλη	Χώρα
Η Δημοκρατία του Μπακλαβά Ανέστης Αζάς			
3 Οκτωβρίου 2022	MESS International Theatre Festival	Σαράγεβο	Σερβία
15 Νοεμβρίου 2022	MOT Festival	Σκόπια	Δημοκρατία της Β. Μακεδονίας
29 Νοεμβρίου 2022	KUR-THEATHER - Baden bei Zurich	Ζυρίχη	Ελβετία
18 – 20 Μαΐου 2023	Θέατρο Ριάλτο	Λεμεσός	Κύπρος
16 Ιουνίου 2023	Maxim Gorki Theater	Βερολίνο	Γερμανία
27 Σεπτεμβρίου 2023	Eurothalia European Theatre Festival	Τιμισοάρα	Ρουμανία
17 – 18 Νοεμβρίου 2023	IKSV International Theatre Festival Istanbul	Κωνσταντινούπολη	Τουρκία
6 Ιουνίου 2024	Open The Door Festival - Silesian Theatre	Κατοβίτσε	Πολωνία
8 Ιουνίου 2024	JK Opole Theatre	Οπόλε	Πολωνία

Αγρίμι/Fauve | Λενιώ Κακλέα

2 Μαρτίου 2023	Open Studio, Pôle Sud-CDCN Strasbourg	Στρασβούργο	Γαλλία
5 Μαΐου 2023	Open Studio, La Briqueterie du CDCN Val de Marne	Βαλ-ντε-Μαρν	Γαλλία
13 & 14 Μαΐου 2023	Kunstenfestivaldesarts και Charleroi Danse	Βρυξέλλες	Βέλγιο
17 & 18 Μαΐου 2023	FOREST EVENT, Duden Park, Kunstenfestivaldesarts	Βρυξέλλες	Βέλγιο
26 & 28 Ιουλίου 2023	ImPulsTanz International Festival	Βιέννη	Αυστρία
28 – 29 Σεπτεμβρίου 2023	ACTORAL Festival	Μασσαλία	Γαλλία
7 – 9 Δεκεμβρίου 2023	CN D και Festival d'Automne	Παρίσι	Γαλλία
18 – 19 Ιανουαρίου 2024	La Grange / UNIL	Λωζάνη	Ελβετία
28 Μαρτίου 2024	Festival Art Danse, Le Dancing/CDCN Dijon	Ντιζόν	Γαλλία

11 – 12 Απριλίου 2024	Festival Transforme (Les SUBS) και Fondation d'entreprise Hermès	Λυών	Γαλλία
1 Ιουνίου 2024	FOREST EVENT, June Events Festival, CDCN/Atelier de Paris, Vincennes	Βενσέν	Γαλλία
31 Αυγούστου – 1 Σεπτεμβρίου 2024	Zürcher Theater Spektakel	Ζυρίχη	Ελβετία
9 – 11 Οκτωβρίου 2024	Crossing the Line Festival και New York Live Arts	Νέα Υόρκη	ΗΠΑ
31 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 2024	Serpentine Galleries σε συνεργασία με το Sadler's Wells Theatre (Lilian Baylis Studio)	Λονδίνο	Μεγάλη Βρετανία
4 – 6 Μαρτίου 2025	Théâtre de la Vignette / Scène Conventionnée, Université Paul-Valéry	Μοντελιέ	Γαλλία

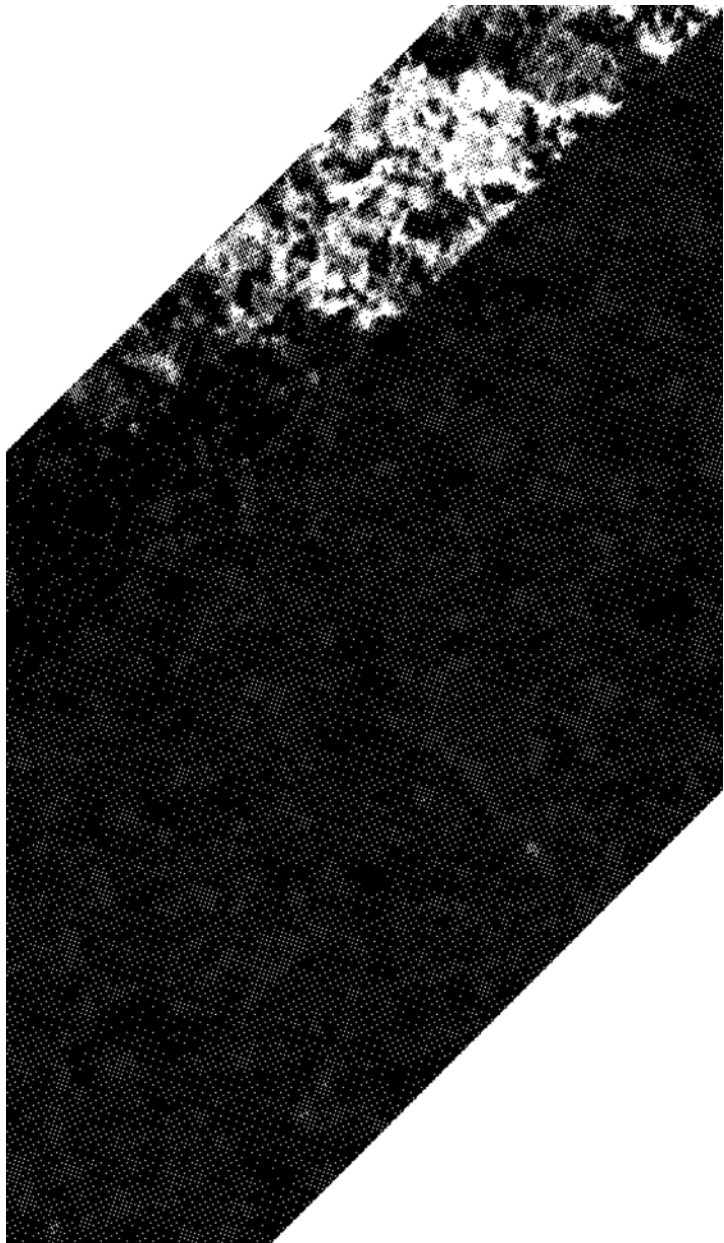
Τα Σκυλιά | Ανέστης Αζάς

1 Ιουνίου 2025	Θέατρο Ριάλτο	Λεμεσός	Κύπρος
Borborgmi Χαρά Κότσαλη			
4 Αυγούστου 2025	Krakow Dance Festival	Κρακοβία	Πολωνία
24 Σεπτεμβρίου 2025	Opole Dance Stage – JK Opole Theatre	Οπόλε	Πολωνία
27 Σεπτεμβρίου 2025	Zagreb Dance Centre	Ζάγκρεμπ	Κροατία

Βάκχες - Με αφιερώα το έργο του Ευριπίδη | Έλλη Παπακωνσταντίνου

17 & 18 Μαρτίου 2023	La Filature, Scène Nationale Mulhouse, Festival Vagamondes	Μουλχάουζ	Γαλλία
10 – 11 Ιουνίου 2023	Holland Festival	Άμστερνταμ	Ολλανδία
21 – 22 Ιουνίου 2023	Festival de Marseille	Μασσαλία	Γαλλία
30 Σεπτεμβρίου & 1 Οκτωβρίου 2023	Romaeuropa Festival	Ρώμη	Ιταλία
12 & 13 Οκτωβρίου 2023	Espace des Arts, Scène Nationale Chalon-Sur-Saone	Σαλόν-συρ-Σον	Γαλλία
10 & 11 Νοεμβρίου 2023	Teatro Nazionale di Genova	Γένοβα	Ιταλία

1	Εξωστρέφεια: Τόνωση του διεθνούς στίγματος του Φεστιβάλ	10
	α. Διεθνείς συμπράξεις στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου	12
	β. Κορυφαίοι διεθνείς καλλιτέχνες στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού	16
	γ. Πειραιώς 260: ένα μελίσσι διεθνούς δημιουργίας	17
	δ. Πρωτοεμφανιζόμενοι στην Ελλάδα διεθνείς δημιουργοί	24
	ε. Συμμετοχή του Φεστιβάλ σε ευρωπαϊκά προγράμματα	28
	ζ. Διεθνής καλλιτεχνική δικτύωση	29
2	Παραγωγή και εξαγωγή ελληνικών παραστάσεων στο εξωτερικό: grape – Greek Agora of Performance	32
	α. Φιλοσοφία και στόχοι	34
	β. Οπτική ταυτότητα	35
	γ. Δομή – Λειτουργία – Curating	36
	δ. Οι παραστάσεις του grape σε σπουδαία φεστιβάλ και οργανισμούς	37
	ε. Απήχηση: Οι παραστάσεις του grape μέσα από τον παγκόσμιο χάρτη	41
	ζ. Χορηγοί και Βραβεία Κοινού	41
	η. Καλλιτεχνικός προγραμματισμός	42
3	Αναζωογόνηση της κληρονομιάς του Αρχαίου Δράματος	54
	α. Σύνδεση του Αρχαίου Δράματος με τη σύγχρονη δημιουργία	56
	β. Επαναλειτουργία του εκθεσιακού χώρου στην Επίδαυρο	59
	γ. Πάροδος	64
	δ. Χειμερινές δράσεις Open Plan: Morphés & Ancient Future	69
	ε. Απόηχοι του Αρχαίου Δράματος σε δράσεις και ευρύτερες θεματικές του καλλιτεχνικού προγράμματος	76

4

Δημιουργία κύκλων:
Έμφαση στη δραματουργική ταυτότητα
του καλλιτεχνικού προγράμματος 80

α.	Κύκλος Contemporary Ancients	82
β.	Κύκλος Μονόλογοι	85
γ.	Η σκηνή των βιβλίων	85
δ.	Κύκλος Ρίζες	89
ε.	Συνδέοντας την ιστορία με το σήμερα	89
	- Κύκλος 1821	89
	- Κύκλος Ελευθερία	89
	- Κύκλος Μεταπολίτευση	92
	(Δημοκρατία – Δικαιοσύνη – Αρχείο)	
στ.	Future Perfect – Η εποχή της αμηχανίας	93
ζ.	Η θαυμάσια επιμονή	93
η.	Κύκλος Τζαζ	95
	- Τζαζ στην Πλατεία	
	- Live στην πλατεία	

5

Open Plan: Χρονική επέκταση
των καλλιτεχνικών δράσεων 98

6

Πολυφωνία – Άνοιγμα
σε νέα καλλιτεχνικά είδη 104

α.	Hip hop και street dance κουλτούρα: Layers of Street	106
β.	Νέα Μουσική	106
	- Κύκλος Electronica	106
	- Chronotopia	109
	- Subset Festival	109
γ.	Κινηματογράφος	110
δ.	Εικαστικά	110
ε.	Μόδα	118
στ.	Κεραμική	119
ζ.	Κόσμημα	119
η.	Τέχνες του χαρτιού	119
θ.	Θέατρο στο ραδιόφωνο	122

7

Διεύρυνση συνεργασιών
με εγχώριους πολιτιστικούς φορείς 124

8

Ανάπτυξη του τομέα των εκδόσεων 134

9

Ανανέωση του προφίλ του Φεστιβάλ 146

α.	Αύξηση προϋπολογισμού επικοινωνίας	148
β.	Νέα εταιρική ταυτότητα - Rebranding	149
γ.	Οπτική επικοινωνία:	150
	συνεργασίες με κορυφαία δημιουργικά γραφεία	
δ.	Ανανέωση στρατηγικής επικοινωνίας και μάρκετινγκ	152
	- Διεύρυνση δράσεων προβολής	152
	- Υπαίθρια διαφήμιση (Outdoor Campaign)	152
	- Τηλεοπτική διαφήμιση	152
	- Δυναμική συνεργασία με τα MME	156
	- Ψηφιακή επικοινωνία:	156
	social media, digital marketing, ιστοσελίδα, e-shop	
ε.	Χορηγίες επικοινωνίας: νέες συνεργασίες	159
στ.	Ανάπτυξη των πωλητηρίων	160

10

Ενίσχυση χορηγικών συνεργασιών:
Στρατηγικές συμμαχίες για τον σύγχρονο πολιτισμό 164

11

Αναβάθμιση υποδομών του Οργανισμού 170

α.	Μετεγκατάσταση του Οργανισμού και νέος σχεδιασμός των κεντρικών γραφείων	174
β.	Λυόμενες κατασκευές Ηρωδείου	177
γ.	Βελτίωση υποδομών στους Χώρους της Πειραιώς 260 (Οροφές, Τραπέζια, Μελέτη καμαρινιών Χώρου Β)	182
δ.	Pavilion Επιδαύρου	184
ε.	Καμαρίνια Ηρωδείου	188
στ.	Ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και προβολή του αρχειακού υλικού του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου	192
ζ.	Αναβάθμιση τεχνικού εξοπλισμού και υποδομών στους χώρους εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου	192
η.	Ψηφιακός μετασχηματισμός του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου	193

Παραρτήματα 194

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Δημήτρης Πασσάς

Αντιπρόεδρος
Αλέξης Γαληνός

Μέλη
Παναγιώτης Μιχαλόπουλος
Νάντια Νικητέα-Θεοχαράκη
Ηλίας Παπαγεωργίου
Βαγγέλης Παπούλιας
Νίκος Σταμπολίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Κατερίνα Ευαγγελάτου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Didier Juillard
Διεθνές θέατρο

Σταύρος Γασπαράτος
*Σύγχρονη μουσική
Mixed Media Projects*

Κώστας Πηλαβάκης
Μουσική

Παρασκευή Τεκτονίδου
Χορός

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σύμβουλος καλλιτεχνικού συντονισμού
Ανθή Νταουσάνη

grape Project Manager
Δάφνη Πολίτη

Συνεργάτες γραφείου
Σόνια Μυρίδου
Κωνσταντίνος Καραλαριώτης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Προϊσταμένη τμήματος
Νικόλ Μουζάκη

Σοφιάννα Θεοφάνους
Ηλέκτρα Καρατζά
Κατερίνα Κούρτη
Βασιλική Κουτρομάνου
Στέλλα Μανικάτη
Όλγα Μαυροειδή
Μάρθα Ρούσσου
Αλεξάνδρα Φύκα

Φιλοξενία
Λουκία Ζάχαρη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
& ΠΡΟΒΟΛΗΣ

Διευθύντρια
Μαρία Παναγιωτοπούλου

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ,
ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Μαριέττα Ανδριοπούλου Καπέλλα
Αφροδίτη Ερμίδα
Κωνσταντίνος Κάλτσας
Μαρία Λάμπρου
Παναγιώτης Παναγιωτίδης
Ζέππος Ραγκούσης
Αριστέα Σταφυλαράκη

Social media
Θεόφιλος Τσιμάς

Γραφίστρια τμήματος
Αιμιλία Μπαλάσκα

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Υπεύθυνη τμήματος
Δήμητρα Κονδυλάκη

Απόστολος Βασιλόπουλος
Στεφάνια Γεωργιλέα
Εύα Γεωργουσοπούλου
Άννα Μιχοπούλου
Κωνσταντίνα Νικολοπούλου
Χάιδω Παπαβασιλείου

Γραφίστριες τμήματος
Ανδριάννα Τούντα
Καλλιόπη Κοινούση

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ιωάννης Καπλάνης

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Ιουλία Πύρρου
Αγγελική Παρτσινέβελου
Νάνσυ Δελλή

Π260 Project Manager
Ράνια Καπετανάκη

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Παρί Χριστοδουλοπούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

Διευθύντρια
Ηλιάνα Προίσκου

ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
Φανή Αναστασίου
Σταυρούλα Κουράκου

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
Κωνσταντίνα Γραμμένου
Χρήστος Ματσούκας
Δημήτρης Σαπούνης
Σοφία Σταθαρού

Πρωτόκολλο
Ναταλία Καρανικήτα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Οικονομικός Διευθυντής
Νεκτάριος Καραπαναγιώτης

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
Ελεάνα Αγραπίδη
Παναγιώτης Γκόνης
Ευτυχία Μάντζου
Σοφία Πλακίδα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
Διονύσης Δάγλας
Αικατερίνη Μωραΐτη
Πηνελόπη Σακελλαρίου

ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ
Βασιλική Ασλόγλου
Μαρία Μανδαλάκη
Αίγλη Πέππα
Γιάννης Ραντίν
Ευαγγελία Σκουφάρη
Μαρίνα Τσιπλάκη

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Νίκος Θεοδωρόπουλος
Βάσω Τζιούμη

ΤΕΧΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Τεχνικός Σύμβουλος
Κώστας Χαραλαμπίδης

Production & Infrastructure
Consultant
Γιάννης Ζαργάνης

Senior Technical Production Manager
Σαράντης Ζαργάνης
Κωνσταντίνος Βαϊδάνης
Έλλη Γαρδίκη
Τζένη Νομικού
Χρήστος Νταλίπης
Μαργαρίτα Παναγιωτοπούλου
Νίκος Χαραλαμπίδης

Technical production managers
Αλέξανδρος Ζώης
Δήμητρα Κρητικίδη
Γιάννης Κρητικός
Αντιγόνη Νέτα
Μαντώ Νικηβέλου
Αποστόλης Τζιομάκας
Στάμος Τζωρτζάκης
Έλενα Τσάμη

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΧΩΡΩΝ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260

Υπεύθυνος χώρων
Χρήστος Περζός

Κωνσταντίνος Βελέντζας
Ντίνος Γιαννακόπουλος
Παναγιώτης Καπούλας
Διονύσης Καρύγιαννης
Νίκος Κάτρης

ΩΔΕΙΟ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

Υπεύθυνη χώρων
Καίτη Βαβαλέα

ΘΕΑΤΡΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Υπεύθυνη χώρων
Βαρβάρα Λαζαρίδου

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Υπεύθυνος
Βαγγέλης Καπουσίζης
Τάσος Αρώνης

ΤΑΞΙΘΕΣΙΑ & ΡΟΕΣ ΚΟΙΝΟΥ

Υπεύθυνος
Αντώνης Ράλλης

Γενική επιμέλεια τόμου
Δήμητρα Κονδυλάκη

Διόρθωση - Τυπογραφική επιμέλεια
Χάιδω Παπαβασιλείου
Άννα Μιχοπούλου

Συντονισμός ύλης
Στεφανία Γεωργιλέα

Καλλιτεχνικός σχεδιασμός
Ανδριάνα Τούντα
Καλλιόπη Κοινούση

Παραγωγή
The 24Bit

Βιβλιοδεσία
Γιώργος Ηλιόπουλος

Θερμές ευχαριστίες για τη συμβολή τους στη δημιουργία της παρούσας έκδοσης
οφείλονται στις/στους: Ιωάννη Καπλάνη, Νεκτάριο Καραπαναγιώτη,
Μαρία Παναγιωτοπούλου, Κώστα Χαραλαμπίδη,
Δάφνη Πολίτη, Μαριέττα Ανδριοπούλου Καπέλλα και Αγγελική Παρτσινέβελου.

Ξεχωριστές ευχαριστίες σε όλες τις συναδέλφους στο Τμήμα εκδόσεων του Φεστιβάλ,
στην Αριάδνη Περράκη για τη δημιουργική συνεργασία
και τον Δημήτρη Παπάζογλου για τον σχεδιασμό του εξωφύλλου,
καθώς και στην Δήμητρα Κονδυλάκη και την Ανθή Νταουσάνη
για τη συνολική φροντίδα του εγχειρήματος.

Ιούλιος 2025